

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΞΕ' (95) - ΤΕΥΧΟΣ 11 - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὠρωποῦ κ. Κύριλλος,
Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ὙΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Ζαμπία Ἀγριμάκη, Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΣΤΟ ΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Κλάδος Ἐκδόσεων, δρ Γιασμίνα Μωυσεΐδου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Χρ. Κωβαῖος, Πρωτομαγιάς 3 - 145 68 Κρυονέρι Ἀττικῆς

Τηλ. 210-8160127 - FAX 210-8160128

Διεύθυνση περιοδικοῦ: Ἀθηνᾶς 30, 105 51 Ἀθήνα - Τηλ. 211-1825296 - FAX 211-1824317

<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τήν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

Τεύχος-11ο
Δεκεμβρίου 2018

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	804
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος πρὸς τὴ Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο	805
ΟΜΙΛΙΑΙ	
• Ἀντιφώνησις εἰς τὴν Τακτικὴν Σύγκλησιν τῆς Ἱεραῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, Ἀντιπροέδρου τῆς ΙΣΙ	808
• Τό χθές, τό σήμερα καὶ τό αὔριο τοῦ τόπου μας, μία ἐκκλησιαστικοκοινωνικὴ προσέγγιση, Εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ, Λιπῆς καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννου	810
• Λόγος Ἐνθρονιστήριος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἱερωνύμου	824
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
• Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στο ΙΖ' Πανελλήνιο Λειτουργικὸ Συμπόσιο	828
• Προσφώνησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ΙΖ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου	829
• Προσφώνησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ εἰς τὴν ἑναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ΙΖ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου	831
ΕΚΔΗΜΙΑΙ	
Εὐάγγελος Θεοδώρου. Ὁ Χριστιανός, ὁ ἐπιστήμων, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Κωνσταντίνου Χολέβα	839
ΓΜΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ	
Ἡ ὑπόθεσις τοῦ «Κληροδοτήματος Προμπονᾶ». Νομοκανονικὲς παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ΣτΕ1999 / 2018 τοῦ Κ. Γ. Παπαγεωργίου	841
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	856
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	890
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	892
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ 95 (2018)	894

Σ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ Δεκεμβρίου του Περιοδικού ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε την εισήγηση του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου στη Διαρκή Ίερά Σύνοδο του Δεκεμβρίου για τις σχέσεις Έκκλησίας και Πολιτείας.

Στή στήλη των Όμιλων θά βρείτε την αντιφώνηση του Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας και Σκύρου κ. Σεραφείμ, Αντιπροέδρου της Ίερας Συνόδου της Ίεραρχίας, κατά την Τακτική Σύγκληση της ΙΣΙ του Ὀκτωβρίου 2018. Ἐπίσης θά βρείτε την εισήγηση του Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδά, Λητής και Ρεντίνης κ. Ἰωάννου στην Τακτική Σύγκληση της ΙΣΙ καθώς και τόν Ἐνθρονιστήριο Λόγο του νέου Μητροπολίτου Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Γερωνύμου.

Τά Συνοδικά Ἀνάλεκτα εἶναι ἀφιερωμένα στό ΙΖ΄ Λειτουργικό Συμπόσιο, τό ὁποῖο διοργάνωσε στην Κόρινθο ἡ Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως. Μπορεῖτε νά διαβάσετε τούς Χαιρετισμούς του Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου, του Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου καί του Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς κ. Δανιήλ.

Στή στήλη των Ἐκδημιῶν γίνεται ἀναφορά στόν ἀείμνηστο Καθηγητή Εὐάγγελο Θεοδώρου, ὁ ὁποῖος διετέλεσε ἐπί πολλά ἔτη Διευθυντής των περιοδικῶν ἐκδόσεων της Ίερας Συνόδου.

Στήν ἐνότητα των Γνωμοδοτίσεων δημοσιεύουμε γνωμοδότηση του Καθηγητοῦ της Νομικῆς Σχολῆς του ΑΠΘ Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου γιά τήν ἀπόφαση του ΣτΕ περί του Ἱεροῦ Ναοῦ στό Κτῆμα Προμπονά.

Τέλος ἡ ὕλη του περιοδικοῦ συμπληρώνεται μέ τά ὑπηρεσιακά κείμενα των Κανονισμῶν καί των Προκηρύξεων, μέ τήν εἰδησεογραφική στήλη των Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καί μέ τά Περιεχόμενα του Τόμου του 2018.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Πρός τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο (Δ.Ι.Σ.)

τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
κ. Ἱερωνύμου

Ἡ Ἀρχή

Τό ἔτος 2015 ὁ διακεκρωμένος Νίκος Ἀλιβιζά-
τος ἐδημοσίευσε τό ἔργο του *Πραγματιστές,
Δημαγωγοί καί Ὀνειροπόλοι*.

Ὁ συγγραφέας στί σελ. 341 κ. ἐξῆς μᾶς
πληροφορεῖ ὅτι «τό καλοκαίρι τοῦ 2005
ἡ Ἑλληνική Ἐνωση τῶν Δικαιωμάτων τοῦ
Ἀνθρώπου (Ε.Ε.Δ.Α.) ἀνέλαβε τήν πρωτοβουλία
νά καταρτίσει πρότασιν-νόμο γιά τόν χωρισμό
Κράτους καί Ἐκκλησίας». Συνεργάτες αὐτῆς τῆς
πρωτοβουλίας ἦταν πέραν τοῦ κ. Καθηγητοῦ
καί τά μέλη τοῦ τότε Δ.Σ. τῆς Ἐνωσης,
Μιχάλης Τσοπόγιας, διδάκτωρ Νομικῆς καί
Στέλεχος τοῦ Συνηγόρου τοῦ Πολίτου, καί ὁ
Γιάννης Κτιστάκης, ἐπίσης διδάκτωρ Νομικῆς,
εἰδικός σέ θέματα θρησκευτικῶν μειονοτήτων
καί νομικός σύμβουλος τοῦ Οἴκουμενικοῦ
Πατριαρχείου.

Τά ἴδια πρόσωπα θά ὑποστηρίξουν (σελ.
349): «Τά χρόνια πού ἀκολούθησαν, χωρίς
τυμπανοκρουσίες πολλές ἀπό τίς προτάσεις
μας υἱοθετήθηκαν ἀπό τό Π.Α.Σ.Ο.Κ., τιν Ν.Δ.
καί τόν ΣΥ.ΡΙΖ.Α.» καί ἀπαριθμεῖ μερικές ἀπό
αὐτές.

Θά ἀναφερθῶ ἐν συνεχείᾳ στά ἄρθρα 16
καί 17. Μέ τήν προτεινόμενη ρύθμιση (ἄρθρο
16) «παρατείνεται γιά μία διετία τό ἰσχύον
καθεστῶς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν τῆς
ἐπικρατούσας θρησκείας δαπάναις τοῦ Κρά-
τους, ἀλλά μέ μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας τῆς
Ἑλλάδος (καθώς καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης
καί τῶν Μητροπόλεων τῆς Δωδεκανήσου γιά
τούς δικούς τους λειτουργούς ἀντιστοίχως)».

Καί τοῦτο γιά νά δοθεῖ στήν Ἐκκλησία τῆς
Ἑλλάδος ἡ δυνατότητα, χωρίς ἐπ' ἀόριστον
παρατάσεις, νά ρυθμίσει τά τῆς περιουσίας της
καί νά ὀργανώσει τή διαχείρισίς της. Ἐξ ἄλλου,
προκειμένου νά ὑπάρξει ἄνεση χρόνου γιά τήν
ἐπιστροφή ἀπό τό Κράτος στήν Ἐκκλησία τῶν
ἀκινήτων πού ἡ ἴδια τοῦ ἔχει παραχωρήσει
ἀπό 1-1-1945 γιά νά ἀναλάβει τή μισθοδοσία
τοῦ Κλήρου, παρέχεται ἡ δυνατότητα ἐφ' ἅπαξ
παρατάσεως τῆς προθεσμίας γιά δύο ἀκόμη τό
πολύ χρόνια μέ Π.Υ.Σ.

Τό ἄρθρο 17 (σελ. 353) ἐπεξηγεῖ περισσότερο
τήν περίπτωσιν: «Ἐπιβάλλεται στό Ἑλληνικό
Δημόσιο ἡ ὑποχρέωσις νά ἐπιστρέφει στήν
Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ὅσα ἀκίνητα αὐτῆ τοῦ
εἶχε παραχωρήσει ἀπό τήν 1-1-1945 καί ἐφ' ἐξῆς
προκειμένου νά ἀναλάβει τή μισθοδοσία τῶν
λειτουργῶν ὄλων τῶν βαθμῶν τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί
τῶν Μητροπόλεων τῆς Δωδεκανήσου. Πρός
τοῦτο, τίθεται δύο (2) ἐτῶν προθεσμία, ἡ ὁποία
μπορεῖ νά παραταθεῖ ἐφ' ἅπαξ μέ Π.Υ.Σ. γιά
δύο ἀκόμη χρόνια, καί ὀρίζεται ὅτι, γιά τόν
ἀκριβῆ προσδιορισμό τῶν ὡς ἄνω ἀκινήτων
ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νά καταθέσει στίς κατά
τόπους κτηματικές ὑπηρεσίες τοῦ Δημοσίου
τίτλους καί ἄλλα ἀποδεικτικά στοιχεῖα».

Ὅταν μέ ἐπισκέφθηκε ὁ Πρωθυπουργός
κ. Ἀλέξης Τσίπρας καί μέ ἐνημέρωσε βομ-
βαρδισμένος ἀπό τά παραπάνω μυθεύματα τοῦ
κ. Ἀλιβιζάτου, τόν ἐρώτησα: Δέν φαντάζομαι
κ. Πρωθυπουργέ νά πιστεύετε καί σεις, ὅτι ἡ
ἱστορία αὐτῆς τῆς χώρας ἀρχίζει τήν 1η-1ου-
1945. Ὅχι τοῦ ἐτόνισα, αὐτή ἀρχίζει τό 1821

από τό ιστορικό Μοναστήρι τῶν Καλτεζῶν. Ἐκτοτε οἱ συζητήσεις μας συνεχίσθηκαν μέ ἀλληλοσεβασμό.

Καί ἐρωτῶμεν, σέ ἓνα Κράτος, σέ μία Πολιτεία σάν τήν Πατρίδα μας πού ὅποιον καί ἄν ρωτήσεις ἄν ἡ Ἐκκλησία ἔχει χρήματα, ἄν εἶναι πλοῦσια ἢ φτωχιά θά ποῦνε: «οἱ θησαυροὶ εἶναι ἀμύθητοι» καί ἀπορεῖ κανεὶς πῶς.

Πράγματι, ἄν πάρουμε τό κάθε περιουσιακό μας στοιχεῖο χωριστά κι ὅλα μαζί τά συγκεντρώσουμε, θά μπορούσαμε νά φτιάξουμε ἓναν τέτοιο μῦθο. Ἄν ὁμως δοῦμε βαθύτερα τό θέμα θά διαπιστώσουμε ὅτι εἶναι μία περιουσία πού μοιάζει μέ ἓνα κάρβουνο, πού τό ἔχεις βάλει κάτω κάπου. Δέν δίνει καρπό. Γιατί ἔχει τόσα βαρίδια, ἔχει τόσες προκαταλήψεις, ἔχει τόσες δυσκολίες ὥστε διαπιστώνεις ὅτι εἶναι ἀνώφελη αὐτή ἡ περιουσία.

Αἰσθάνθηκα χρέος μου νά ὑποστηρίξω μέ τίς ἔρευνές μου, τίς συνομιλίες μου, τήν καταλυστευμένη ἐκκλησιαστική μας περιουσία ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας, ἰδιαίτερα ἀπό τούς χρόνους τοῦ ἀγῶνος τῆς ἀπελευθερώσεώς μας, τούς χρόνους τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ νέου Κράτους καί ἰδιαίτερα κατά τίς ταραχώδεις δεκαετίες 1920-1935, ὑπό τό πρόσχημα πάντοτε τῆς κάλυψης τοῦ κόστους τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου.

Ἐνα τέτοιο μῖνυμα, δηλαδή, α. «τοῦ χωρισμοῦ Κράτους-Ἐκκλησίας», β. ἡ ἀπειλή νά μεταβληθοῦν οἱ ἐνορίες ἀπό Ν.Π.Δ.Δ. σέ Ν.Π.Ι.Δ., γ. ἡ μισθοδοσία τοῦ Κλήρου νά συνεχισθῆ μόνο γιά μία διετία, μέ παράταση κατά χάριν γιά ἄλλη μία διετία μέ Π.Υ.Σ., δ. στή συνέχεια ἡ Ἐκκλησία νά φροντίσει ἀπό μόνη της τά οἰκονομικά τοῦ οἴκου της, δέν ἦταν δυνατόν νά μέ ἀφήσῃ ἥσυχο.

Ἀκαταμάχητο ὄπλο μας στόν προκείμενο ἀγῶνα ἦταν ἡ ἐκκλησιαστική περιουσία πού ἐδημεύθη ἀπό τό Κράτος μέ τό πρόσχημα τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου ὄλων τῶν βαθμῶν.

Στό τέλος Ὀκτωβρίου 2018 συναντηθήκαμε μέ τόν κύριο Πρωθυπουργό στήν Ἀρχιεπισκοπή καί μοῦ μίλησε γιά τίς νέες σκέψεις του γύρω

ἀπό τό θέμα τῶν ἀπαλλοτριωθεισῶν περιουσιῶν.

Ὅτι δηλαδή ἀναγνωρίζει πῶς τό Δημόσιον κατέλαβε ἐκκλησιαστική περιουσία χωρίς νά καταβάλῃ μέχρι σήμερα τό ὀφειλόμενο ἀντίτιμον αὐτῆς, ὅτι ἔχει τή διάθεση νά τακτοποιήσει τίς ἐκκρεμότητες μέ τήν Ἐκκλησία μεταξύ τῶν ὁποίων καί τήν κάλυψη τῆς μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου. Ὅτι θά βρεθῆ πρὸς τοῦτο τρόπος δημιουργίας φορέως τῆς Ἐκκλησίας ἐπιβλεπόμενος ἀσφαλῶς ἀπό κρατικές ὑπηρεσίες. Τό τίμημα θά καλύπτει ἐτησίως τό ἀντίστοιχον ποσόν τῆς μισθοδοσίας τῶν Κληρικῶν μέ ὅλες τίς λοιπές ἐπιβαρύνσεις.

Τό θέμα αὐτό τό ἔφερα στήν Δ.Ι.Σ. τοῦ Νοεμβρίου καί μάλιστα τήν δεύτερη ἡμέρα. Ὅλοι οἱ συνοδικοί μίλησαν καί καταλήξαμε ὁμοφώνως στά ἐξῆς: 1. Νά γίνει συνάντησις μέ τόν Πρωθυπουργό, 2. τήν Ἱερά Σύνοδο νά ἐκπροσωπήσουν, ἡ ταπεινότης μου, ὁ ἐπί τοῦ τύπου Σεβ. Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, ὁ Σεβ. Ἰωαννίνων κ. Μάξιμος καί ὁ Διευθυντής Οἰκονομικῶν τοῦ ΟΔΕΠ Θεοφιλέστατος κ. Ἄντωνιος.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἔθεσε τούς ἐξῆς ὅρους:

1. Ὅ,τι ἀποφασισθῆ θά παραπεμφθῆ στήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας γιά νά ἐγκρίνει ὅ,τι ἔχει σχέση μέ τό θέμα ὡς μόνης ἀρμόδιας.

2. Θά χρειασθῆ πρὸς τοῦτο ἐνημέρωση καί συναίνεση τοῦ σώματος τῶν Κληρικῶν μας μέ στόχο τήν πλήρη διασφάλιση τῶν δικαιωμάτων τους (Μισθοδοσία, ἀσφάλεια, συνταξιοδότηση, ὀργανικές θέσεις κ.λπ.).

3. Ἐφ' ὅσον ταῦτα γίνουν, νά συγκροτηθῆ Ἐπιτροπή Εἰδικῶν Τεχνοκρατῶν Συμβούλων καί Νομικῶν πού θά ἐξετάσουν ἐπιμελῶς τά θέματα πού θά προκύψουν γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν δικαιωμάτων τῶν Κληρικῶν μας ὡς καί λεπτομέρειες τοῦ ὅλου θέματος.

Ὅσα ἐλέχθησαν μέχρι τώρα ἀναφέρονται στήν ἐξῆς Ἐκκλησιαστική περιουσία:

α. Ὅσες συμπεριλαμβάνεται εἰς τό ἄρθρον Γ

του ὑπ' ἀριθ. ΙΑ΄ Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἐθνοσυνελεύσεως τοῦ Ἄργους στίς 11 Ἰουλίου 1829.

β. Στά ἀπαλλοτριωθέντα ὑπό τοῦ Κράτους κτήματα ἀπό τό 1920 ἕως τό 1935.

Ἔλα αὐτά μέ τήν εἰσήγησί μου ἀναφέρθηκαν στήν Ι.Σ.Ι. κατόπιν προσκλήσεως τῆς Δ.Ι.Σ. στίς 16 Νοεμβρίου, ἡ ὁποία ἀπεφάσισε τά ἑξῆς:

1. Νά συνεχισθεῖ ὁ διάλογος.

2. Πρώτιστα νά διασφαλισθοῦν τά δικαιώματα τῶν Κληρικῶν καί ἡ διασφάλιση συνταγματικῶς τῆς μισθοδοσίας.

3. Ἡ Δ.Ι.Σ. νά ἀναλάβει τή συγκρότηση Ἐπιτροπῆς (ἀποτελούμενης ἀπό Ἱεράρχες, διακεκριμένους δικηγόρους καί Τεχνοκράτες καί ἐκπροσώπους τῶν Κληρικῶν μας), ἔργον τῆς ὁποίας θά εἶναι ἡ κατάστροφος σχεδίου συμφωνίας ἐπί τῶν θεμάτων μας, σέ συνεργασία μέ τήν Πολιτεία. Ὁ καρπός τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς θά ὑποβληθῆ εἰς τό σῶμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας νά τό ἐγκρίνει, πιθανόν νά τό διορθώσῃ, πιθανόν καί νά τό ἀπορρίψει. Ἐμεῖς ὅμως ἔχουμε τήν αἴσθησι ὅτι θά προχωρήσουμε, θά τό υἱοθετήσῃ ἡ Ἱεραρχία διότι ἀποβλέπουμε ὅλοι μας ἀπό τόν πρῶτο μέχρι τόν τελευταῖο, ὄχι στήν προσωπική ἱκανοποίηση, ἀλλά πῶς αὐτό τό ὕλικό ἀντικείμενο πού γίνεται πνευματικό, θά γίνῃ ἐργαλεῖο στά χέρια τῆς Ἐκκλησίας.

Τά ἰδρύματα, τά Σχολεῖα μας, οἱ ἀνάγκες οἱ καθημερινές μᾶς λένε ὅτι πρέπει νά προχωρήσουμε μέσα σέ ἕνα πνεῦμα αὐτοτέλειας, μέσα σέ ἕνα πνεῦμα συνεργασίας, μέσα σέ ἕνα πνεῦμα πού νά δώσουμε τό νόημα στόν πιστό μας καί σ' αὐτόν πού μᾶς βοηθᾷ κάθε

μέρα ὅτι ἡ Ἐκκλησία μέ αὐτόν τρόπο γίνεται περισσότερο Ὑπηρετής καί διάκονος τοῦ θελήματος τοῦ λαοῦ καί ἐπομένως καί τοῦ τόπου μας.

Καλούμεθα λοιπόν σήμερον νά προβοῦμε στήν ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῇ.

Προτείνω:

Πρόεδρον

Τόν Σεβ. Μητροπολίτην Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεον

Ἀρχιερεῖς

Τόν Σεβ. Μητροπολίτην Πατρῶν κ. Χρυσόστομον, ὑπεύθυνον τῆς ἐπί τοῦ Τύπου τῆς Δ.Ι.Σ. καί

Τόν Συνοδικόν Μητροπολίτην Κορίνθου κ. Διονύσιον.

Πρεσβυτέρους

α. Τόν Αἰδεσιμ. Βασίλειον Καλλιακμάνην.

β. Τόν Πανοσ. Γρηγόριον Παπαθωμᾶν.

γ. Κατά τήν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς (Ι.Σ.Κ.Ε.).
Νομικούς συμπαραστάτες

α. Τόν Καθηγητήν κ. Βασίλειον Κονδύλην τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

β. Τόν Νομικόν Σύμβουλον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Θεόδωρον Παπαγεωργίου.

Ἀκόμη ἐξουσιοδοτοῦμε τόν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ναυπάκτου κ. Ἱερόθεον, καί τά μέλη αὐτῆς νά ἔχουν τή δυνατότητα νά προσκαλοῦν ἐπιστήμονες κατέχοντες εἰδικές γνώσεις ἐπί τοῦ θέματος πρὸς συμπαράστασιν ἐπί λεπτομερειῶν τῆς συμφωνίας ἢ τοῦ νόμου.

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἀντιφώνησις εἰς τὴν Τακτικὴν Σύγκλησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας

*τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ,
Ἀντιπροέδρου τῆς ΙΣΙ
(Ἀθῆναι, 2 Ὀκτωβρίου 2018)*

Μακαριώτατε,

Ἡ πρόσκλησις διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Τακτικῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μᾶς εὐρίσκει προθύμους καὶ προετομασμένους, διό καὶ εἴμεθα παρόντες, ψυχῇ, νοῦ τε καὶ σώματι. Καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, συνδιασκεπτόμενοι καὶ ἐν ἐφαρμογῇ τοῦ Ἀποστολικοῦ φθέγματος «προσέχετε ἑαυτοῖς» μὲ ἀκραιφνὲς Ἐκκλησιαστικὸν φρόνημα, ἐπίγνωσιν τῆς εὐθύνης καὶ κατὰ συνείδησιν, ἀκροώμεθα, ἐκφραζόμεθα καὶ ἀποφασίζομε, ὁμοφώνως συνήθως ἢ κατὰ πλειοψηφίαν ἐνίοτε, ὥστε διὰ τὴν Ἱεραρχίαν νὰ ἰσχύει ὄχι ἡ γνώμη τῶν ἐπαιόντων, ἀλλὰ ἡ γνώμη τῶν πλειόνων.

Ἀσφαλῶς γνωρίζομε ὅτι τὰ βλέμματα πολλῶν σήμερα εἶναι στραμμένα στὴν Ἰασίου 1, οἱ μὲν διὰ νὰ κρῖνουν καὶ ἐπικρῖνουν, οἱ δὲ διὰ νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ νὰ βεβαιώσουν τὴν ἐλπίδα καὶ προσδοκία.

Στό υἱς πρώτους ἅς μὴν δώσωμε τροφή καὶ ἀφορμὴ. Στό υἱς δευτέρους, τὸν πιστό λαό, ἅς δικαιώσωμε τὴν ἐμπιστοσύνην του, ἅς βεβαιώσωμε τὴν ἐλπίδα του καὶ ἅς τοῦ ἱκανοποιήσωμε τὴν προσδοκίαν του. Ἔτσι θὰ τὸν ἐνισχύσωμε καὶ θὰ τὸν πείσωμε ὅτι εἴμεθα ποιμένες πού φροντίζομε καὶ πατέρες πού ἀγαποῦμε.

Μετά ἀπὸ τὴν γενικὴν καὶ σχετικὴν μὲ τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας ἀντιφώνησιν, θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ ἀναφερθῶ στὴν ἐρμηνεία τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου, σὲ δύο στίχους τῆς πρὸς Τίτον Ἐπιστολῆς τοῦ Παύλου πού γράφει: «Νὰ ἀποφεύγεις τίς ἀνόπτες συζητήσεις, τίς φιλονικίες καὶ διαμάχες, διότι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες».

Καὶ ὁ Χρυσόστομος παρατηρεῖ:

«Τὸ νὰ πιστεύει καὶ νὰ φιλονικεῖ κανεὶς καὶ νὰ ἀπασχολεῖται μὲ πράγματα πού δὲν ὠφελοῦν, εἶναι ἀπόδειξις ἀνοψίας. Καὶ φιλονικίες ἐννοεῖ αὐτὲς μὲ τοὺς αἰρετικούς, γιὰ νὰ μὴν κουραζώμεθα στὰ χαμένα. Δὲν ὑπάρχει κανένα κέρδος, ἀφοῦ τὸ τέλος αὐτῶν τῶν διαλόγων καταλήγει στό τίποτα. Διότι, ὅταν κάποιος εἶναι διεστραμμένος καὶ προδιατεθειμένος νὰ μὴν ἀλλάξει καθόλου τὴν γνώμην του, γιὰ ποιό λόγο κουράζεσαι ἄσκοπα σπέρνοντας πάνω σὲ πέτρες;

Ἐνῶ μπορεῖς νὰ διαθέτεις τὸν καλὸ κόπο σου στοὺς δικούς σου, πού ἔχουν τὴν καλὴ διάθεσιν νὰ σὲ ἀκούσουν. Αὐτοὶ ἔχουν κάποια ἐλπίδα γιὰ διόρθωσιν, ἐνῶ οἱ αἰρετικοὶ δὲν ἀλλάζουν γνώμην. Ἄρα ἀγωνίζεσαι ἄδικα. Ἄφησε τὸν αἰρετικὸ καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιμένει καὶ παραμένει στὴν πλάνην, ὁ ἴδιος καταδικάζει τὸν ἑαυτό του, διότι ἀμαρτάνει. Ἐσύ πρόσεξε τὸν ἑαυτόν σου».

Ὁ Παῦλος συνιστᾷ στὸν Τίτο νὰ διδάξει τοὺς ἀνθρώπους νὰ μὴν λογομαχοῦν καὶ ὁ Χρυσόστομος τί θὰ εἰπεί;

«Ἡ λογομαχία ἐκδηλώνεται μὲ πολλά λόγια πού ἀνταλλάσσουν οἱ ἀντιμαχόμενοι. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ λόγια συνοδεύονται καὶ μὲ πράξεις καὶ ἐνέργειες, ἡ λογομαχία δὲν ὠφελεῖ κανέναν καὶ προσθέτει τό πιό φοβερό, ἀλλὰ βλάπτει καὶ αὐτοὺς πού ἀκοῦνε τοὺς λόγους. Χρειάζεται προσοχή, διότι ἡ λογομαχία εἶναι ἐπιθυμητό πράγμα σέ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ἀφοῦ ἡ πανανθρώπινη ψυχὴ ἐπιθυμεῖ νὰ μάχεται καὶ νὰ λογομαχεῖ».

Στὴ συμβουλή αὐτὴ τοῦ Παύλου πρὸς τὸν Τίτο, νὰ ἀποφεύγει τὴ λογομαχία καὶ τίς ἄσκοπες συζητήσεις, ὁ Χρυσόστομος ἐπισημαίνει καὶ μία διαφορὰ καὶ λέει:

«Ἄν, ὅμως, οἱ αἵρετικοὶ καταστρέφουν τὸν λαό, δὲν θὰ πρέπει νὰ σιωπήσεις οὔτε

νὰ ἀδιαφορήσεις, ἀλλὰ νὰ τοὺς πολεμήσεις καὶ νὰ ἀντιστέκεσαι πρὸς αὐτοὺς μὲ πολλὴ δύναμη. Καὶ ἂν βλέπεις νὰ παρασύρονται καὶ νὰ διαφθείρονται ἄλλοι, νὰ μὴν σιωπᾷς, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἀποστομώνεις, φροντίζοντας ἔτσι γιὰ ἐκείνους πού πρόκειται νὰ παρασυρθοῦν καὶ ἀπολεσθοῦν».

Μετά ἀπὸ αὐτὲς τίς ὑποδείξεις γιὰ τὴν στήριξη τῶν πιστῶν μὲ ὄπλο τὸν ὀρθό Εὐαγγελικό λόγο καὶ τὸν καλὸ βίον, ὁ Χρυσόστομος ἐν συνεχείᾳ προχωρεῖ στὴν ἐρμηνεῖα τοῦ λόγου τοῦ Παύλου:

«Νὰ μαθαίνουν οἱ δικοὶ μας νὰ πρωτοστατοῦν σέ καλὰ ἔργα» πού ἐπιγραμματικά θὰ μᾶς εἰπεί: «Ἡ εὐεργεσία μᾶς δίνει μεγάλη παρηρσία ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ὅποιος μαθαίνει νὰ δίνει σ' ὅποιους δὲν ἔχουν, θὰ συνηθίσει νὰ μὴν παίρνει ἀπὸ ἐκείνους πού ἔχουν. Αὐτό μᾶς κάνει ὁμοίους μὲ τὸν Θεόν».

Τό χθές, τό σήμερα καί τό αύριο τοῦ τόπου μας, μία ἐκκλησιαστικοκοινωνική προσέγγιση

*Εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου
ἐνώπιον τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
κατά τήν Συνεδριάν αὐτῆς τήν Τετάρτην 3 Ὀκτωβρίου 2018*

Μακαριώτατε, Σεβασμιώτατοι,

Εὐχαριστῶ ἀπό καρδίας Ὑμᾶς προσωπικῶς, Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα, καθὼς καί τήν προλαβοῦσα Διαρκῆ Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι μοῦ ἀναθέσατε τήν ἀνάπτυξιν καί παρουσίασιν ἐνός τόσον σημαντικοῦ καί ἀπολύτως ἐπικαίρου θέματος «Τό χθές, τό σήμερα καί τό αύριο τοῦ τόπου μας, μία ἐκκλησιαστικοκοινωνική προσέγγιση». Ἐξαιτοῦμαι, ἐν ἀρχῇ, τῆς ἐπιεικοῦς Σας κρίσεως καί λαμβάνων σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν τήν Ὑμετέραν πολύτιμον γνῶσιν καί ἐμπειρίαν περὶ πάντων τούτων τῶν θεμάτων θά προσπαθίσω δι' ὀλίγων νά ἀναφερθῶ εἰς τήν ἐν λόγῳ διαχρονικὴν θεώρησιν τῆς ἐκκλησιαστικοκοινωνικῆς προσεγγίσεως.

ΤΟ ΧΘΕΣ

Ὁ τόπος μας πλουσίως εὐλογημένος ἀπὸ τὸν Ἅγιον Θεόν εἶναι γῆ μαρτύρων καί νεομαρτύρων τῆς πίστεως. Εἶναι γῆ ἡρώων τῆς πατρίδος. Ἀγιάσθηκε ἀπὸ τό αἷμα τῶν ὁσίων καί τῶν δικαίων, ἀπὸ τὰ δάκρυα τῶν πατέρων καί τῶν ἐν μετανοίᾳ διαβιούντων πατέρων καί ἀδελφῶν καί ἄλλων ταπεινῶν καί ἀπλοϊκῶν ἀνθρώπων τῆς μαρτυρικῆς πατρίδος μας. Δέν εἶναι ὑπερβολή νά ποῦμε ὅτι τὰ «κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά» λευκαίνουν, ἀγιάζουν καί διαποτίζουν τήν Ἑλλάδα μέ τό λεπτόν ἄρωμα τῆς θυσίας τους, πού σάν αὔρα λεπτή καί ἀνέμου χᾶδι ἀγγίζει τίς καρδιές

μας. Οἱ πατέρες ἔτσι ἐπορεύθησαν χθές εἰς τόν τόπον μας, μέ προσευχὴν, ἄσκησιν ὑπομονήν, θυσίας καί σκληροῦς ἀγῶνας διὰ τήν ἀτίμητον ἐλευθερίαν τῆς πατρίδος μας καί τήν διατήρησιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεώς μας ἀνοθεύτου καί ἀκεραίας. Ἄλλωστε, οἱ ἀγῶνες «διὰ τοῦ Χριστοῦ τήν πίστιν τήν ἀγίαν καί τῆς πατρίδος τήν ἐλευθερίαν» κατέγραψαν χρυσές σελίδες εἰς τήν ἱστορίαν αὐτοῦ τοῦ τόπου.

Αὐτός δέ ὁ τόπος ἀντιμετώπισε ποικίλας ἐπιδρομάς αἰρετικῶν πού ἀπειλῆσαν τήν πνευματικὴν ὑπόστασιν τῶν Ἑλλήνων, ἀλλά καί τήν βουλμίαν ἐκείνων τῶν ἐχθρῶν πού ἐστόχευσαν εἰς τήν ἐδαφικὴν ἀκεραιότητα τῆς μικρῆς εἰς ἔκτασιν πατρίδος μας ἀλλὰ μεγάλης εἰς πνεῦμα Ἑλλάδος. Ὁ τόπος μας, ὅμως, ἐδοκιμάσθη πάρα πολύ καί ἐξαιτίας τῶν ἁμαρτιῶν μας καί κατὰ παραχώρησιν τοῦ Θεοῦ ἔγινε ὅ,τι ἔγινε. Εἶναι συγκινητικόν ὅτι ὁ λαός μας ἐκράτησε εἰς τό ἀρτοφόριον τῆς καρδιάς του ἀξίες καί παραδόσεις, τίς ὁποῖες ἔκρινε ὅτι δέν ἀποτελοῦν μουσειακόν εἶδος πρὸς διατήρησιν ἀλλὰ πηγὴ ζωῆς καί ἐμπνεύσεως, ὄχι διὰ πιστὴν ἀντιγραφὴν ἀλλὰ διὰ δημιουργικὴν παραγωγὴν. Παρά τὰ ὅσα πέρασε ὁ τόπος αὐτός εἰς τήν ἱστορικὴν διαχρονίαν τοῦ παρελθόντος, κατόρθωσε νά κρατήσῃ ἀνόθευτον καί ἀνεξίτηλον τήν φυσιογνωμίαν, ὡς τόπου ἀγιότητος, ἀσκήσεως καί ὡς τόπου ἀνθίσεως τοῦ ἑλληνικοῦ, ἐν γένει, πνεύματος.

Ἡ περιφρόνησις τῆς ἑλληνορθόδοξου παραδόσεως καί ἡ ἀπειλή ἀπό τὴν εἰσαγωγὴν νέων - ξενόφερτων ἠθῶν καί προτύπων ζωῆς

Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς κρίνουμε ἀπαράδεκτον πᾶν ὅ,τι ἐπιχειρεῖ νά διαγράψῃ μέ μίαν μονοκονδυλιάν σήμερον εἰς τὴν καθημερινότητα τοῦ λαοῦ μας τὰ ἑλληνορθόδοξα βιώματά του, ἥθη καί ἔθιμα, μέ τὴν εἰσαγωγὴν ἐνός νέου, ξενόφερτου τρόπου ζωῆς, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἀποκοπὴν τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τὴς ἑλληνορθόδοξης ρίζης του. Παρατηρεῖται, δηλαδή, μία περιφρόνησις τοῦ χθές καί μία πιστὴ ἀντιγραφὴ τοῦ δυτικοῦ τρόπου ζωῆς, ὁ ὁποῖος ἐμφορεῖται ἀπὸ παραφροσύνην καί ἔτσι δυστυχῶς στερεῖται τοῦ κάλλους τῆς Ἀνατολῆς. Δέν ἔχει, ὅμως, ὁ τόπος μας ἀνάγκην ἀπὸ τὰ πρότυπα τῆς παρακμιακῆς δυτικῆς κοινωνίας, τὰ ὁποῖα εἰς ἐπίπεδον κοινωνικῶν ἐφαρμογῶν ἔχουν ἐμφανῶς ἀποτύχει. Δέν μᾶς ἀρμόζουν, διότι ὅλα αὐτὰ δέν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μέ τὸ μέτρον τῆς δικῆς μας παραδόσεως. Μᾶς ἀρκοῦν καί μᾶς περισσεύουν ὅλα ὅσα ἐλάβομεν ἀπὸ τὸ χθές τοῦ τόπου μας, διὰ νά ζήσωμεν καί νά εὐδοκιμήσωμεν μέ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ καί τὰς πρεσβείας τῶν ἁγίων μας. Τὴν ἑλληνορθόδοξον πρότυπον ζωῆν, ἡ ὁποία μόνον εἰς τὴν φαντασίαν κάποιων καθίσταται ὡς πρὸς τὴν οὐσιαστικὴν πρόοδον τῆς ἀνθρωπότητος ἀσυμβίβαστος καί οὐτοπικὴ ἢ καί παρωχημένη, αὐτὴν κρατοῦμε καί αὐτὴν προβάλλομεν πρὸς τοὺς ξένους.

Εἶναι σημαντικόν νά κατανοήσωμεν ὅτι αὐτὸ πού συνθέτει τὴν ἐνιαίαν πολιτιστικὴν καί πνευματικὴν παράδοσιν τοῦ τόπου, τοῦ Γένους καί τοῦ λαοῦ μας, εἶναι αὐτὸ τοῦτο πού ἀναζητεῖ ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος τῆς Δύσεως νά ἀνεύρῃ. Καί ἡμεῖς, πού εἴμεθα κάτοχοι τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν ἀξιῶν, ἀντὶ νά προβάλλωμεν αὐτὰς δεόντως, ἀπολαμβάνοντες πρῶτοι ὅλα αὐτὰ τὰ ἀγαθὰ καί εὐεργετικά ἀποτελέσματα εἰς τὴν ζωὴν μας, δυστυχῶς παραθεωροῦμεν αὐτόν τόν πνευματικόν πλοῦτον τοῦ παρελθόντος καί, ἀντὶ νά στηριχθῶμεν ἐπάνω εἰς

αὐτὴν τὴν προοπτικὴν διὰ τὸ σήμερον καί τὸ αὔριον, ἐπιτρέπομεν νά ἐνεργοῦν καί νά ἐπιδροῦν δυνάμεις, οἱ ὁποῖες ἀποσκοποῦν εἰς τὸ νά μᾶς ἀποκόψουν τελείως ἀπὸ τὴς ρίζης τῆς πνευματικῆς μας παραδόσεως.

Οἱ δυτικοευρωπαῖοι ἀναντίρρητα ἔχουν πολλὰ νά μᾶς διδάξουν εἰς τομεῖς ὅπως ἡ οἰκονομία, ἡ τεχνολογία, ἡ κοινωνιολογία, ἀλλὰ τοὺς λείπει ἡ ἀλήθεια, τὴν ὁποίαν κατέχουν νοθευμένην καί ἐπηρεασμένην ἀπὸ μίαν καθαρῶς ἐκκοσμηκευμένην θεώρησιν καί ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἄποψιν εἶναι πτωχοὶ καί πένητες. Δι' ὅλα αὐτὰ τὰ δωρήματα τοῦ Θεοῦ καί τὰς εὐλογίας τοῦ χθές μποροῦμε νά ἀναφωνήσωμεν μετὰ τοῦ ψαλμοδοῦ: «Τί ἀνταποδώσωμεν τῷ Κυρίῳ περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν;».

Εἶναι, ὅμως, ἀξιοσημείωτον νά ἐπισημάνωμεν τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἐπιχειρουμένη ἀποσύνδεσις μας ἀπὸ τὸ χθές τῆς παραδόσεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τοῦ κοινωνικοῦ βίου καί μέ ἐπίκεντρον ἐπικαιρότητος, σὺν τοῖς ἄλλοις, τὸ θέμα τῆς παιδείας καί τῆς οἰκογενείας καί τὰ ὅσα προκύπτουν ἀπὸ τὴν σπουδαιοτάτην αὐτὴν διάστασιν τῆς πνευματικότητος πού χαρακτηρίζε τὸν τόπον μας, εἶναι κάτι τὸ ὁποῖον ἀποσκοπεῖ μέ ξεκάθαρρον τρόπον εἰς τὴν ἀλλοτριώσιν ὅχι μόνον τοῦ φρονήματος ἀλλὰ καί τῆς ταυτότητος τοῦ λαοῦ μας.

ΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Τὸ «σήμερον τοῦ τόπου μας» φρονῶ ὅτι ὅλους μᾶς προβληματίζει. Συνεχεῖς ἀνατροπαί εἰς ὅλας τὰς πτυχὰς τῆς ζωῆς. Ὅλοι ζοῦμε καθημερινῶς ἀπροβλέπτους δοκιμασίας, καί οικονομικὰς δυσκολίας. Οἱ ἐπιχειρήσεις ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην κλείνουν, θεσμοὶ πού ἔθρεψαν γενεές ὀλόκληρες ἀμφισβητοῦνται καί δοκιμάζονται, νομοσχέδια ψηφίζονται μέ συνοπτικὰς διαδικασίας καί ἀκυρώνουν τὰ πάντα. Τὰ διαζύγια, οἱ συμβιώσεις μέ τὰ ὁμόφυλα ζευγάρια καί οἱ υἰοθεσίες ἀπὸ αὐτὰ παιδιῶν, ὅλα αὐτὰ ἐπιβάλλονται πλέον ὡς ἀποϊεροποιτικὸν δεδομένον τῆς καθημερινότητος.

Αμφισβήτησις τῆς Ἐθνικῆς Ταυτότητος καὶ μεταναστευτικῆς ροῆς. Ἡ ἀπειλή τῆς «Λιβανοποίησης» τῆς πατρίδος μας

Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρᾶν, αἱ ποικίλαι ἀνατροπαὶ ἐπιδιώκουν τὴν δημιουργίαν ἑνὸς κλίματος ἰσοπεδώσεως καὶ περιφρονήσεως τῶν πάντων. Παρατηροῦμεν νὰ ὑπάρχη ἡ ἀθέτησις πρὸς τὴν σύνεσιν καὶ τὸ πατριωτικὸν φρόνημα. Ὁ τίμιος βίος, ἡ ἠθικὴ ζωὴ, ἡ ἐθνικὴ ἐκπαίδευσις, ἡ αἰδώς, ἡ ἀρετὴ, κάθε ἔννοια πού ἀποτελεῖ δεδομένον πού μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς ἓνα λαὸν τὴν ἐπιτυχητὴ πορείαν τοῦ ἔναντι τῶν ἄλλων ἐθνῶν βλέπουμε νὰ κρῖνωνται καὶ νὰ κατακρῖνωνται ἀξιακῶς. Ἐπιπροσθέτως, ἡ πατρίδα μας κατέστη, κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον, «ξέφραγο ἀμπέλι» καὶ μὲ τὸν λόγον αὐτὸν δὲν ἐννοοῦμεν μόνον τὴν εὐκόλην πρόσβασιν εἰς τὴν πατρίδα μας ὄλων ἐκείνων πού ἀποτελοῦν τὸν ἐμπερίστατον πληθυσμὸν τῶν προσφύγων καὶ οἰκονομικῶν μεταναστῶν. Οἱ κατὰ πάντα συμπαθεῖς πρόσφυγες καὶ οἱ μετανάστες, ἐλεύθεροι ἢ σχεδόν ἐλεύθεροι, ἀνατρέπουν πολλὰ εἰς τὸν τόπον μας. Δὲν παρακαλοῦν πλέον ἀλλὰ ἀπαιτοῦν, ἐνῶ οἱ κάτοικοι τοῦ τόπου μας δικαίως διαμαρτύρονται διὰ τὴν ἀδίκον μεταχείρισιν. Καὶ εἶναι τραγικὸν νὰ ἀκούωμεν τοὺς ἀνθρώπους νὰ λέγουν συχνά ὅτι «σέ λίγο θά νιώθουμε ξένοι εἰς τὸν τόπον μας».

Τὸ πρόβλημα πού προκύπτει εἰς τὰ κοινωνικά δεδομένα ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραμέτρους τοῦ βίου μας εἶναι ὅτι ἡ χώρα μας ὀδηγεῖται εἰς ἓνα φαινόμενον, τὸ ὁποῖον καλεῖται «Λιβανοποίησης». Ὁ Λίβανος πού κατεκτήθη ἀπὸ Ρωμαίους, Βυζαντινοὺς καὶ Τούρκους μετετρέπη εἰς γαλλικὴν ἀποικίαν τὸ 1914. Τὸ 1944 ἔγινε ἀνεξάρτητον κράτος. Ἦτο ἡ μόνη χώρα εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, ὅπου Χριστιανοί, Μαρωνίτες, Κόπτες, Ὀρθόδοξοι κ.λπ. ἀποτελοῦσαν πλειοψηφίαν πάνω ἀπὸ τὸ 75% τοῦ συνολικοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ χώρα αὐτὴ ἐξατίας τῆς πλειοψηφίας τοῦ προοδευτικοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ ἀνεπτύχθη ταχέως, δυτικοτρόπως, καὶ ἡ πρῶ-

τεύουσά της, ἡ Βηρυττός, ἐχαρακτηρίσθη ὡς τὸ «Παρίσι τῆς Μέσης Ἀνατολῆς». Ὅμως, λόγῳ τῆς πολιτικῆς τῶν ἀνοικτῶν συνόρων καὶ τῆς ἀνεκτικότητος τοῦ λαοῦ της, ἐδέχθη εἰς τὰ ἐδάφη της μουσουλμάνους μετανάστες, πρᾶξιν πού ἐκ τῶν ὑστέρων ἀπεδείχθη καταστροφικὴ διὰ τοὺς ἰδίους καὶ διὰ τὴν χώραν των. Ἔτσι, εἰσέρρευσαν εἰς τὴν χώραν τοὺς μουσουλμάνοι ἀπὸ τὰς γύρω ἀραβικὰς κυρίως χώρας πού ἐπέλεξαν τὸν Λίβανον, διότι ἦτο ἀνεπτυγμένον καὶ τοὺς ὑποδεχόταν μὲ ἀγάπην. Αὐτοὶ ἔκαναν πολλὰ παιδιὰ καὶ σέ περίπου τριάντα χρόνια ἔγιναν πλειοψηφία καὶ οἱ χριστιανοὶ μειοψηφία εἰς τὴν χώραν τους. Παρότι οἱ μουσουλμάνοι ἔγιναν πλειοψηφία, ὁ Λίβανος εἰς τὰ τέλη τῆς δεκαετίας τοῦ 1970 ἐδέχθη καὶ τοὺς Παλαιστινίους, πού ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὴν Ἰορδανίαν, ὅταν ὁ Γιάσερ Ἀραφάτ προσεπάθησε νὰ ἀνατρέψῃ μὲ πραξικόπημα τὸν βασιλιά Χουσεΐν, ὁ ὁποῖος τοὺς κατέσφαξε (Μαῦρος Σεπτέμβρης). Αὐτοὶ εἰς σύντομον χρονικὸν διάστημα ἐνώθησαν μὲ τοὺς ὑπολοίπους Μουσουλμάνους τοῦ Λιβάνου καὶ ἐκήρυξαν τὸν πόλεμον ἐναντίον τῶν Χριστιανῶν τοῦ Λιβάνου (1975). Ὁ πόλεμος αὐτός εἶναι γνωστός ὡς ἐμφύλιος ἀλλὰ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ ἐμφύλιον, διότι ἓνας ξένος λαός, πού τὸν ἐδέχθησαν καὶ τὸν ἐφιλοξένησαν εἰς τὴν χώραν τους οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Λιβάνου, ἐκήρυξε τὸν πόλεμον ἐναντίον τους, ὅταν ἔγιναν πλειοψηφία καὶ ἔνωσαν δυνατοί. Τὴν περίοδον ἐκείνην οἱ Μουσουλμάνοι ἀπὸ τὰς ἀραβικὰς χώρας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς εἰσῆλθον εἰς Λίβανον διὰ νὰ βοηθήσουν τοὺς ὁμοθρήσκους τους καὶ κατέσφαξαν μαζί τοὺς Χριστιανούς. Τελικῶς, οἱ Μουσουλμάνοι ἐπέτυχαν τὸν στόχον τους. Ὁ Λίβανος ἔπαυε νὰ εἶναι κατὰ τὴν πληθυσμακὴν του σύνθεσιν χριστιανικὴ χώρα. Σήμερον, οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Λιβάνου εἶναι λιγότεροι ἀπὸ τὸ 20% ἐπὶ συνολικοῦ πληθυσμοῦ 6 ἑκατομμυρίων. Ζοῦν μὲ τὸν φόβον τῶν Μουσουλμάνων καὶ ὅσοι μποροῦν νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν χώραν τους καὶ νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς οἰανδήποτε

χώραν τῆς Δύσεως τό κάνουν μέ χαράν. Αὐτή ἢ πληθυσμιακή, θρησκευτική καί ἐθνολογική ἀνατροπή, πού συνετελέσθη εἰς τόν Λίβανον ὀνομάσθη εἰς τήν διεθνή ὀρολογία ὡς «Λιβανοποίησης».

Τό μεταναστευτικόν πρόβλημα πού ἀντιμετωπίζομεν εἰς τήν χώραν μας ἔχει πολλές ὁμοιότητας μέ τήν περίπτωσιν τοῦ Λιβάνου. Ὅπως καί ἐκεῖ, ἔτσι καί ἐδῶ ψευδοφιλήνθρωποι, ψευδο-προοδευτικοί ἀπατοῦν μαζί μέ τούς Μουσουλμάνους δικαιώματα. Ἡ πολιτική τοῦ ἀνοιχτοῦ προσκλητηρίου καί τῶν ἀνοιχτῶν συνόρων πού ἐνεκαίνασε ἡ ἐξωτερική πολιτική εἰς τήν χώραν μας, εἰς συνδυασμόν μέ τήν οικονομικήν κατάρρευσιν καί τήν δημογραφικήν συρρίκνωσιν καί τήν φυγὴν τῶν νέων καί δὴ τοῦ ἐπιστημονικοῦ μας προσωπικοῦ (brain drain), ὀδηγεῖ μέ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν τὴν Ἑλλάδα εἰς «λιβανοποίησιν», ἰσλαμοποίησιν καί ἐθνολογικὸν ἀφανισμόν. Αἱ ἐπισημάνσεις αὗται δὲν ἀποτελοῦν κινδυνολογίαν ἀλλὰ προκύπτουν μέσα ἀπὸ τούς ἀριθμούς, μέσα ἀπὸ τὰς καταγραφάς, μέσα ἀπὸ τὸ φαινόμενον ἐκεῖνον κατὰ τὸ ὅποῖον τὰ χωριά τῆς ὑπαίθρου ἐρημοῦνται. Ἐὰν δὲν ἀναστραφῇ αὐτή ἡ κατάστασις σήμερον, τὰ ἐπόμενα 20-30 χρόνια οἱ Ἕλληνες θὰ ἀποτελοῦμεν μίαν γηρασμένην μειοψηφίαν καί οἱ Μουσουλμάνοι καί λοιποὶ ἔποικοι, νέοι εἰς τὴν πλειοψηφίαν των, θὰ ἐπικρατήσουν πληθυσμιακῶς, πολιτικῶς καί κυριαρχικῶς. Θὰ δοῦμε εἰς τὴν χώραν τοῦ Περικλέους, τοῦ Σωκράτους, τοῦ Πατροκοσμᾶ, τοῦ Παπαφλέσσα, τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῶν Ἁγίων πατέρων Πορφυρίου, Παΐσιου καί Ἰακώβου νὰ κυριαρχῇ ἡ «σαρία» καί ἡ «μπούργκα». Ἐτσι, θὰ δικαιωθῇ ὁ πρῶν Πρόεδρος τῆς Τουρκίας Τουργκούτ Ὀζάλ, ὁ ὁποῖος ἔλεγε ὅτι «δὲν χρειάζεται νὰ κάνουμε πόλεμον μέ τὴν Ἑλλάδα. Ἀρκεῖ νὰ τούς στείλουμε μερικὰ ἑκατομμύρια Μουσουλμάνους». Αἱ 27 ἰσλαμικαὶ χῶραι, αἱ ὁποῖαι εὗρισκονται πέριξ τῆς πατρίδος μας εἶναι τόπος εἰς τόν ὅποῖον θὰ μπορούσαν νὰ καταφύγουν τὰ μεταναστευτικὰ

ρεύματα. Παρατηροῦμεν, ὅμως, ὅτι καί ἡ πολιτική τῆς Εὐρώπης διαφοροποιεῖται ἀλλὰ καί αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθήκαι διεθνῶς δὲν ἐξασφαλίζουν τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου μας. Καί δυστυχῶς, ἐκεῖνο πού ἀποτελεῖ πραγματικότητα εἶναι τὸ ἀπαράδεκτον νὰ ὀμιλοῦν ὅλοι σήμερον διὰ τὰ Σκόπια καί κανεὶς νὰ μὴν ὀμιλεῖ διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὅλοι νὰ ὀμιλοῦν διὰ δικαιώματα δῆθεν καταπιεζομένων μειονοτήτων καί κανεὶς νὰ μὴν ὀμιλῇ διὰ τὸ πρόβλημα τῆς Κύπρου. Ὑπάρχει, διπλαδὴ, διεθνῶς μία διαφορετικὴ τοποθέτησις ὡς πρὸς τὴν ἀντιμετώπισιν θεμελιωδῶν οὐσιαστικῶν ἰδικῶν μας ἐθνικῶν θεμάτων.

Ἡ κοινωνικὴ περιθωριοποίησις τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ ἐπιχειρουμένη ἀποχριστιανοποίησις τοῦ λαοῦ μας

Τὸ «σήμερα», λοιπόν, εἰς τόν τόπον μας, ἐξ ἀπόψεως προοπτικῆς, εἶναι γεμᾶτον ἀπὸ δυσσιώωνους προβλέψεις, εἶναι γεμᾶτον ἀπὸ ἐπισημάνσεις τὰς ὁποίας διαπιστώνουμε καθημερινῶς νὰ καθίστανται περισσότερο προβληματικαὶ καί ὀδυνηραὶ. Ἡ Ἐκκλησία μας συνεχῶς περιθωριοποιεῖται, εὐγενικῶς βεβαίως. Ὁ ρόλος τῆς Ἐκκλησίας εἰς αὐτόν τόν τόπον ὑπῆρξε πάντοτε ρόλος εὐεργετικός, καθὼς ἐκράτησε αὐτόν τόν τόπον πνευματικῶς καί οικονομικῶς καί ἔδωσε εἰς τούς ἀνθρώπους πάντοτε τὸν ὀραματισμόν διὰ τούς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καί ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς αὐτοσυνειδησίας του.

Σήμερον, ἡ ἐπιχειρουμένη ἀποπροσανατολιστικὴ πρακτικὴ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ διαφοροποιοῦνται οἱ κοινωνικὲς δομές. Εἰς τὸν χῶρον τῆς παιδείας τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν διδάσκεται μέ τέτοιον τρόπον, πού ὀδηγεῖ εἰς ἓνα συγκρητισμόν θρησκευτολογικῆς προοπτικῆς. Βεβαίως, ἡ τοπικὴ μας Ἐκκλησία, ἡ Ἱ. Σύνοδος, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Γερῶνυμος προέβησαν καί προβαίνουν κατ' ἐπανάληψιν εἰς ἐκδηλώσεις ὄχι μόνον ἐνδιαφέροντος ἀλλὰ καί ἀγωνιστικῆς παρουσίας μέ σκοπὸν καί

προοπτικήν τήν διατήρησιν ὄλων ἐκείνων τῶν δικαίων, πού ἀφοροῦν εἰς τήν θυσιαστικήν προσφοράν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας. Καί βέβαια, ἐκεῖνο πού ἀπό τήν ἄλλην πλευράν ἐπιχειρεῖται εἶναι νά υπάρξῃ ἀποχριστιανοποιήσις τοῦ λαοῦ μας. Δι' αὐτόν ἀκριβῶς τόν λόγον παρατηροῦμεν ὅτι ὑπάρχουν παραδείγματα, τά ὁποῖα ὀδηγοῦν τοὺς νέους μας ὄχι εἰς ἓνα πρότυπον ἄρτιας κοινωνικῆς καί πνευματικῆς ζωῆς, ἀλλά τοὺς καθιστοῦν ἐξαρτημένους ἀπό ἓναν τρόπον ζωῆς, ὁ ὁποῖος ἀλλοτριώνει τήν προσωπικότητα καί τήν ψυχολογίαν των.

Εἶναι γνωστόν ὅτι ὑπάρχουν προγράμματα, τά ὁποῖα ἔχουν ὡς στόχον νά κλονίσουν τήν ἔννοιαν τῆς ἠθικῆς εὐαισθησίας ὡς βίωμα τῆς καθημερινότητος τῶν νέων μας. Πρῶτον ἀπό χρόνια πρῶτον πρωθυπουργός ἰσλαμικῆς χώρας μού διεβίβασε ὅτι ὑπάρχει σχέδιον ἀποχαρακτηρισμοῦ τῆς θρησκευτικῆς καί πνευματικῆς ζωῆς εἰς τοὺς λαούς, εἴτε αὐτοὶ ἀνῆκουν εἰς τήν χριστιανικήν εἴτε εἰς τήν ἰσλαμικήν θρησκείαν. Εἶναι, ὅμως, σημαντικόν νά κατανοήσωμεν ὅτι, μέσα ἀπό τήν ἐπιχειρουμένην πολλές φορές καταστροφάντησιν τῆς Διοικούσης Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καί, μέσα ἀπό τήν πρακτικήν, νά μὴν τῆς δίδεται τό δικαίωμα τῆς ἀμύνης, ἡ Ἑλληνική Βουλή νομοθετεῖ καί ὑπέρ τῶν ἀπόψεων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νά εἴμεθα ἀκριβοδίκατοι, ἐνίοτε δέ καί ἐρήμην τῆς μέ τήν μονίμως διαφαινομένην ἀπειλήν διαχωρισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἀπό τό Κράτος. Τό θέμα εἶναι καί γνωστόν καί σοβαρόν καί ὅλοι διαπιστώνομεν ὅτι ὡς «δαμόκλειον σπάθην» τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καί Κράτους κρατοῦν τό θέμα τῆς διακοπῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου.

Εἰς τό θέμα αὐτό, ὅπως καί εἰς ἄλλας παραμέτρους τοῦ οικονομικοῦ βίου τοῦ τόπου μας, ἔχει ρίξει ἄπλετον φῶς τό ἐρευνητικόν πρὸς τοῦτο ἔργον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας κ.κ. Ἱερωνύμου, ὁ ὁποῖος μέ τεκμήρια ἀκράδαντα καί ἀδιαμφισβήτητα

ἔχει ἀποδείξει ὅτι αὐτός ὁ τόπος ὀφείλει εἰς τήν Ἁγίαν μας Ἐκκλησίαν, πέραν τῶν πνευματικῶν, ἀκόμη καί οικονομικῆς ὀφειλάς, διότι ἡ Ἐκκλησία εἶναι αὐτή πού ἐξασφάλισε εἰς τό νεοσύστατον κράτος τῆς Ἑλλάδος τήν οικονομικήν προϋπόθεσιν διὰ νά λειτουργήσῃ καί νά ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του πρὸς τό ἐσωτερικόν καί τό ἐξωτερικόν ὡς κράτος, ἀπό τήν πρώτην στιγμὴν τῆς συγκροτήσεώς του, ἀλλά καί ἀκολουθῶς μέ τήν παραχώρησιν τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῆς λεγομένης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, διὰ νά περιθάλψῃ τοὺς πρόσφυγας καί τοὺς ἀκτήμονας καί διὰ νά ὑλοποιήσῃ μακρόπνοα ἔργα κοινωνικῆς προνοίας, ἀσχέτως ἂν ἀπό τήν πλευράν τῆς Πολιτείας δέν ἔχουν ὑλοποιηθῆ καί ἐφαρμοσθῆ τά ὅσα ἐδεσμεύθη νά ὑλοποιήσῃ ἡ τελευταία ἔναντι τῆς Ἐκκλησίας.

Τό παρόν τοῦ τόπου μας διέρχεται μεγάλη ἀξιακή καί ἠθικὴν κρίσιν. Μᾶς θλίβει ὅ,τι βλέπουμε γύρω μας, ὅ,τι ἐπιχειρεῖται εἰς βάρος τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας καί τῆς Ἐκκλησίας, τήν ὁποίαν οἱ ἐκάστοτε κρατοῦντες, χωρὶς νά τό ὁμολογοῦν, τήν θέλουν εἰς τό περιθώριον τῆς ζωῆς. «Ἄς ἀρκεσθοῦν ἐπιτέλους οἱ κληρικοί», λέγουν, «εἰς τὰ καθήκοντά τους (γάμους, κηδεῖες, βαπτίσεις, εὐχέλαια, ἀγιασμούς)». «Τὰ ὑπόλοιπα θέματα τοῦ τόπου δέν τοὺς ἀφοροῦν». «Αὐτό ἀπαιτοῦν οἱ διακριτοὶ ρόλοι Πολιτείας καί Ἐκκλησίας». Ὅμως, μέ τήν πολεμικήν πού ἀσκεῖται εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας καί μέ τήν ἔντεχνον προσπάθειαν ἀκυρώσεως τοῦ ἔργου τῆς τελικῶς δέν βλάπτεται ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία ὡς ἱερός θεσμός ἀλλά πλήττεται αὐτή ἡ ἴδια ἡ κοινωνία. Πόσοι γάμοι γίνονται, πόσα παιδιά βαπτίζονται, πόσοι ἄνθρωποι κηδεύονται λόγου χάριν, καθ' ἣν στιγμὴν πεισματικῶς τόσον πολὺ διαφημίζεται ἡ καῦσις τῶν νεκρῶν καί ὁ πολιτικός γάμος. Πτωχεία πνευματικῆ, μοναδική καί ἀνεπανάληπτη!

Δέν μποροῦμε νά ἰσχυρισθοῦμε ὅτι κατὰ τό παρελθόν ὁ τόπος μας δέν βίωσε παρόμοιες καταστάσεις. Καί κάθε φορὰ πού ἔφτανε στό τελευταῖο σκαλί τοῦ κακοῦ ζοῦσε κατα-

στροφές, προσφυγιά, διώξεις και άλλα. Τό 1922 ή καταστροφή τής Μικράς Ασίας και τής Ανατολικής Θράκης, ή διαίρεσις τής Κύπρου τό 1974 και άλλα αποτελοῦν τρανήν απόδειξιν τῶν ὄσων προηγουμένως εἶπαμε. Αὐτά θά πρέπει νά μᾶς συνετίζου, ὥστε νά μὴν ἐπιαναλαμβάνονται.

Ἔχει σχολιασθῆ πολλές φορές ή θέσις τής Ἐκκλησίας διά τά ἐθνικά θέματα. Ὅμως δέν εἶναι θεμιτόν ή Ἐκκλησία, χάριν τής ὁποίας ὑφίσταται ή ἐθνική ἀκεραιότης και ταυτότης τοῦ τόπου μας, αὐτή τί στιγμή νά τίθεται εἰς τό περιθώριον μέ ἕναν πρωτοφανή τρόπον. Δέν εἶναι ὅτι περιφρονεῖται ή Ἐκκλησία θεσμικῶς. Εἶναι ὅτι οἰκοδομεῖται στό σήμερον μία πρᾶξις διαλυτική. Ὁ λαός μας πνιγμένος στά προβλήματα του ἀγνοεῖ τήν πνευματικήν κρίσιν και ὠθεῖται νά πιστεῦη ὅτι ὁ μόνος του μέ τήν βοήθειαν τοῦ κράτους και τῶν Εὐρωπαϊῶν θά λύσει τά καθημερινά του προβλήματα. Λύονται ὅμως τά προβλήματα πού περισσεύσαν χωρίς τήν βοήθειαν τής ἀκαταμαχήτου δυνάμεως τοῦ Θεοῦ και χωρίς τās ἀκοιμήτους πρεσβείας τής Κυρίας Θεοτόκου και τῶν ἁγίων μας;

Ποία Βαβέλ δέν γκρεμίστηκε; Ποία ἐναντίωσις εἰς τήν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ ἔδραψε καρπούς ὠφελίμους; Τά προβλήματα πού ἀντιμετωπίζει σήμερον ὁ τόπος εἶναι τά κατά καιρούς προβλήματα πού ἐδημιούργησε ὁ ἀλόγιστος χειρισμός τῶν ποικίλων κοινωνικῶν και οικονομικῶν θεμάτων μέ εὐρυτέρας προεκτάσεις ἐθνικῆς σημασίας.

Ἡ Ἐκκλησία τής Ἑλλάδος, μέ τήν ποιμαντικήν της διακονίαν, προσφέρει τόν καθημερινόν ἄρτον εἰς ὄλους, ὅσοι τόν στεροῦνται, μέ τά συσσίτια. Παράλληλως, παρεμβαίνει εὐεργετικῶς μέ τά κοινωνικά ἰατρεῖα, τά κοινωνικά παντοπωλεῖα, τά φαρμακεία, τά κοινωνικά φροντιστήρια και ἄλλας δραστηριότητας πού τά πνευματικά κέντρα τής Ἐκκλησίας ἀναπτύσσουν. Συμπαρίσταται εἰς τās οἰκογενεῖας μέ χαμηλόν εἰσόδημα και τās ἀνακουφίζουν αἱ ὑπηρεσίαι, αἱ ὁποῖαι προσφέρονται και κατά κοινήν ὁμολογίαν

ἔχουν ποιότητα και εἶναι ὑψηλοῦ ἐπιπέδου. Αἱ ἀνάγκαι ὅμως τής ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου μένου ἀκάλυπται. Ὁ ἐπανευαγγελισμός και ή κατήχησις τοῦ λαοῦ μας αποτελοῦν ἐπιτακτικήν ἀνάγκην. Αὐτό τό βλέπουμε και τό διαπιστώνουμε εἰς τήν καθημερινότητα τῶν προβλημάτων. Οἱ ραδιοφωνικοί σταθμοί, τά τηλεοπτικά κανάλια, ή πολύγλωσσος παρουσία τής φωνῆς τής Ἐκκλησίας εἰς τό διαδίκτυον, θά πρέπει νά ἐξασφαλισθῆ τό συντομότερον. Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει ὅλα αὐτά νά τά ἀπαιτήσῃ ἀπό τήν Ἑλληνικήν Πολιτείαν. Ἡ Ἐκκλησία δέν εἶναι ὁ πτωχός συγγενής ἀλλά οὔτε και ἐπιχειρηματίας. Ἐκεῖνο πού τήν ἐνδιαφέρει εἶναι τό σωτήριο μήνυμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ νά φθάσῃ παντοῦ μέ κάθε τρόπον κάνοντας χρῆσιν τής συγχρόνου τεχνολογίας και ἀξιοποιώντας ἐπικοινωνιακά ὅλα τά μέσα. Καί ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός εἰς τήν ἐποχήν του ἐχρησιμοποίησε εἰς τό κήρυγμά Του ὅλα τά μέσα πού ὑπῆρχαν τότε. Πρέπει, λοιπόν, μέ κάθε τρόπον ὁ ἐπανευαγγελισμός και ή κατήχησις νά ἀποτελέσουν ἔργον προτεραιότητος μέ συστηματικήν και ἐξειδικευμένην ποιμαντικήν μέριμναν.

ΤΟ ΑΥΡΙΟΝ

Ἡ ἀπειλή τοῦ ὄξυτάτου δημογραφικοῦ προβλήματος και ὁ κίνδυνος τής ἐθνολογικῆς ἀλλοιώσεως

Μέ τά σημερινά δεδομένα τό αὔριον τοῦ τόπου προδιαγράφεται ζοφερόν και τραγικόν δεδομένου ὅτι ὑπάρχουν σήμερον πολλές προβληματικές καταστάσεις πού ἀπειλοῦν τήν ἐνότητα τοῦ Ἔθνους και τήν διαφοροποίησιν τῶν ὑφισταμένων κοινωνικῶν δομῶν. Ἀπό τίς ἐπισημάνσεις τής ἐπικαιρότητος δέν ἐμφαίνεται μόνον τό μεταναστευτικόν πρόβλημα ὡς πιθανός παράγων ἀποσταθεροποιήσεως ἐκ τῶν συνεχιζομένων προσφυγικῶν ροῶν. Μεγαλύτερον πρόβλημα ἀποτελεῖ ή ἐσωτερική μετανάστευσις, δηλαδή ὅτι φεύγουν ἀπό τόν τόπο μας οἱ νέοι αἰμορραγικῶς και ἐκπατρίζονται μέ ἀποτέλεσμα ή πατρίδα μας

νά αντιμετωπίσει ή ίδια τό μεταναστευτικόν πρόβλημα ως ίδιον πρόβλημα μέ τίς συνέπειές του. Αὐτός ὁ ἐκπατρισμός τῶν νέων μας ἔχει ως ἀποτέλεσμα ὄχι μόνον νά στερῆται ή χώρα μας ἀξίους ἐπιστήμονας καί λοιπούς κοινωνικούς ἐργάτας εἰς τήν ἀπασχόλησιν καί εἰς τόν πολιτισμόν, ἀλλά ἐκ παραλλήλου τό φαινόμενον αὐτό καθ' αὐτό νά συντελεῖ εἰς τήν μείωσιν τοῦ πληθυσμοῦ. Τετρακόσιες χιλιάδες καί πλέον νέοι ἄνθρωποι ἐγκατέλειψαν κατά τήν διανοομένην περίοδον τῆς κρίσεως τήν πατρίδα μας καί μετέβησαν εἰς τό ἐξωτερικόν πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας καί διά συνέχισιν πανεπιστημιακῶν σπουδῶν.

Ὅλα αὐτά τά ζητήματα δέν ἀνήκουν εἰς τό ἱστορικόν παρελθόν ἀλλά εἶναι γεγονότα ζωῆς πού προδιαγράφουν τό μέλλον καί ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μέ τήν ποιμαντικήν μέριμναν τῆς Ἐκκλησίας. Κατά τά δεδομένα τῆς παρουσίας συγκυρίας μαζί μέ τά προαναφερθέντα προβλήματα ἀναφύονται, ὡς μή ὄφειλε, καί θέματα ἐθνικῆς ἀξίας, ὡς εἶναι τό σχέσιν ἔχον μέ τήν ὀνοματοδοσίαν τοῦ γειτονικοῦ κρατιδίου τῶν Σκοπίων. Ὁ λόγος διά τό ὄνομα, οἱ ἀγῶνες πού ἔγιναν καί γίνονται εἶναι ἕνα ἀπό τά οὐσιαστικά θέματα εἰς τά ὁποῖα ἐκλήθη ή Ἐκκλησία νά τοποθετηθῆ καί ἐπ' αὐτοῦ ὑπῆρξε ἐπίσημος τοποθέτησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ή ὁποία διά Συνοδικῆς Ἀποφάσεως κατέθεσε τās ἐν προκειμένῳ ἀπόψεις περί τοῦ ἀδιαπραγματεύτου τοῦ ὀνόματος, τό ὁποῖον θά ἐγείρει θέματα γλώσσης καί ἐθνοτικῆς τῆς γείτονος χώρας. Τό πρόβλημα δέν ὑφίσταται μόνον εἰς τήν ὀνοματοδοσίαν καί τά ὅσα συνδέονται μέ αὐτήν. Τό μείζον πρόβλημα αὐτήν τήν στιγμήν δέν εἶναι μόνον ὅτι ἐδόθη τό ὄνομα τῆς Μακεδονίας ή δίδεται ή θά δοθεῖ. Τό πρόβλημα εἶναι ὅτι αὐτήν τήν στιγμήν ή Μακεδονία ὡς τόπος τῆς χώρας μας ἐποικίζεται. Ἀναφερόμαστε εἰς τόν ἐποικισμόν τῆς Μακεδονίας ἀπό Σλάβους, Τούρκους καί λοιπούς ἄλλοεθνείς. Στά μέρη, ὅπου οἱ γηγενεῖς Ἕλληνες ἐγκαταλείπουν τίς ἐστίες τους καί παίρνουν τόν δρόμον διά τήν ξενιτειάν,

ἐγκαθίστανται πολῖτες ἄλλων χωρῶν, οἱ ὁποῖοι σέ λίγα χρόνια θά μετατραποῦν εἰς νομίμους κατοίκους τῆς χώρας. Ἡ πρακτική τῆς golden visa ἐνθαρρύνει καί ἐνισχύει τό ἐγχείρημα.

Συμφώνως, λοιπόν, μέ πρόσφατα στοιχεῖα πού ἀφοροῦν τήν 30ήν Αὐγούστου τοῦ 2018, καί τά ὁποῖα ἐλάβομεν ἀπό τό Ὑπουργεῖον Μεταναστευτικῆς Πολιτικῆς¹, ὁ συνολικός ἀριθμός χορηγήσεως ἀδειῶν διαμονῆς εἰς ἐπενδυτάς, ἀγοραστάς ἀκινήτων, ἀνῆλθε σέ 3154 ἀπό τήν ἔναρξιν τοῦ 2013 (ἀνάλυση τοῦ συνόλου τῶν ἀδειῶν ἀνά χώρα προέλευσης στόν πίνακα), ἐνῶ ὅπως προκύπτει ἀπό τόν πίνακα 3 διά τήν σύνολον ἐξέλιξιν τῶν χορηγήσεων ἀδειῶν διαμονῆς ἀπό ἐπενδυτάς, ἀγοραστάς ἀπό ἔτος εἰς ἔτος παρατηρεῖται διαρκῆς αὔξησις, ἀφοῦ τό πρόγραμμα ξεκίνησε μέ 21 ἄδειες τό 2013, οἱ ὁποῖες ἔγιναν 444 τό 2014, 949 τό 2015, 1532 τό 2016, 2439 τό 2017 καί ἔως τίς 31 Αὐγούστου τοῦ 2018 εἶναι 3154.

Ἀναφορικῶς μέ τās χώρας προελεύσεως τῶν ἐπενδυτῶν, ή Κίνα ἔρχεται πρώτη μέ 1521 ἄδειες, ἀκολουθοῦμενη ἀπό τί Ρωσία μέ 438 καί τήν Τουρκία μέ 337 νά συμπληρώνει τήν πρώτην τριάδα, ξεπερνώντας τήν Αὔγουπτο πού ἦταν μέχρι προσφάτως εἰς τήν τρίτην θέσιν. Καί ὅπως καταγράφεται ἀναλυτικότερα, οἱ ὑπόλοιπες χώρες πού συμπληρῶνουν τί δεκάδα τῶν χωρῶν προέλευσης τῶν ἐπενδυτῶν εἶναι ὁ Λίβανος στήν τέταρτην θέσιν, ή Αἴγουπτος, τό Ἰράκ, ή Οὐκρανία, ή Συρία, ή Ἰορδανία, τό Ἰράν καί βεβαίως ἀκολουθεῖ ή ἀνάλυση τοῦ συνόλου χορηγήσεων ἀδειῶν σέ ἐπενδυτές, σέ ἰδιοκτῆτες ἀκινήτων καί στίς οἰκογένειές τους ἀνά ἔτος, ἐνῶ βεβαίως ἔχουμε τήν κατανομή σέ χώρους τῆς περιοχῆς.

Εἰδικότερον, σέ σχέσιν μέ τόν νομόν Θεσσαλονίκης οἱ περισσότερες ἄδειες ἔχουν ἐκδοθῆ σέ Τούρκους ἐπενδυτές, μέ τήν Ρωσίαν νά ἔπεται σέ ἀριθμόν ἀδειῶν καί ἐν συνεχείᾳ τήν Οὐκρανίαν, τί Συρίαν καί τήν Κίναν. Διπλαδί ἀπό τήν μίαν πλευράν οἱ Ἕλληνες ἐπενδυτές ἀναγκάζονται ἐκ τῶν πραγμάτων νά φύγουν

από την πατρίδα ενώ έρχονται εδώ ξένοι, τούς οποίους και δυσκόλως μπορείς να αποκαλέσης οικονομικούς επενδυτές, οί όποιοι και εγκαθίστανται μέ ό,τι αυτό σημαίνει.

Από την άλλην πλευράν υπάρχει αυτό πού λέγεται δημογραφική βόμβα, πού απειλεί την χώραν και την οικονομίαν. Το 21% τών κατοίκων της πατρίδος μας είναι άνω τών 65 έτων. Η Ελλάδα δέν θά μπορεί τίς έρχόμενες δεκαετίες νά παράγη έπαρκή πλοῦτον διά τούς πολίτες της. Αν και τό μεγάλο στοίχημα της Ελλάδος παραμένει ή επιστροφή εις ισχυρούς και διατηρήσιμους ρυθμούς ανάπτυξης, ώστε νά έπουλωθοῦν εις εύλογον διάστημα οί πληγές της δεκαετούς κρίσης, έντούτοις ή πραγματική μάχη της χώρας ίσως θά πρέπει νά δοθῆ εις τό δημογραφικόν μέτωπον. Σέ κάθε περίπτωση ή μάχη του δημογραφικού θά πρέπει νά αποτελέση ένθικόν στόχον, καθώς διαφορετικά ή δημογραφική κατάθλιψις μπορεί νά οδηγήσῃ σέ άνεξέλεγκτες καταστάσεις ακόμη και διά την βιωσιμότητα της χώρας τουλάχιστον μέ την σημερινή μορφήν της. Μέ τούς θανάτους νά ξεπερνούν τίς γεννήσεις, τούς νέους και μορφωμένους νά μεταναστεύουν και την Ελλάδα νά έχει έναν από τούς πιο γηρασμένους πληθυσμούς στην Ευρώπην, όχι μόνον ή χώρα δέν μπορεί τίς έρχόμενες δεκαετίες νά παραγάγῃ έπαρκή πλοῦτον διά τούς πολίτες της αλλά ίσως βρεθῆ άντιμέτωπη μέ την ίδιαν την βιωσιμότητά της ως ενός συγχρόνου έθνους-κράτους. Χώρα τών 8, 9 εκατομμυρίων κατοίκων έως τό 2050.

Πρόσφατη μελέτη του ίνστιτούτου του Βερολίνου έκτιμούσε ότι ό πληθυσμός της χώρας μας θά μειωθῆ στά 9,9 εκατομμύρια ως τό 2030 και στά 8,9 ως τό 2050. 8,3 εκατομμύρια υπολογίζουν οί πλέον άπαισιόδοξοι μελέτες. Σέ σύγκριση μέ τά 10,7 εκατομμύρια περίπου σήμερα και 11,1 του 2009, προτοῦ δηλαδή ή μεγάλη έλληνική ύφεση αρχίσει νά ξεδιπλώνεται, ή Eurostat άπεφάνθη ότι έως τό 2080 μέ 7,2 εκατομμύρια άνθρώπους, ή Ελλάς θά εύρίσκειται εις τό ναδίρ της Ευρωπαϊκής

Ένώσεως. Όταν όμως ό πληθυσμός μειώνεται, ό άντίκτυπος εις την οικονομίαν είναι άνάλογος, άφοῦ περιορίζονται τόσο ή κατανάλωση όσο και ή έν δύναμει παραγωγή. Καθώς τό εργατικόν δυναμικόν μειώνεται κατά 0,4% έτησίως, σύμφωνα μέ τίς προβλέψεις της ευρωπαϊκής επιτροπής, διά νά έπιτευχθῆ ανάπτυξις 1% ή αύξεις της παραγωγικότητας πρέπει νά φθάσῃ στό 1,4%. Η γήρανσις του πληθυσμοῦ όμως συνεχίζεται, ενώ ή αύξεις της παραγωγικότητος είναι πολύ αδύναμη, άφοῦ τίς τελευταίες δύο δεκαετίες έχει παραμείνει ουσιαστικά στάσιμη παρατηρούσε ή Rakbank. Μέ δείκτην όλικῆς γονιμότητος στό 1,3 ως προβλεπόμενον μέσον αριθμόν παιδιών ανά γυναίκα, έναντι στους 2,1 πού θά πρέπει νά είναι διά νά διατηρηθῆ ό σταθερός πληθυσμός, ή Ελλάδα έχει σήμερα σχεδόν την χαμηλότερην επίδοσιν στην Ευρωπαϊκήν Ένωσιν διατηρώντας έναν από τούς πιο γηρασμένους πληθυσμούς στην Ευρώπην, καθώς πάνω από τό 1/5 τών κατοίκων της, τό 21% είναι άνω τών 65 έτων. Σάν νά μίν έφθανε αυτό, μία μελέτη του εργαστηρίου δημογραφικων κοινωνικων αναλύσεων άναδεικνύει και τό φαινόμενο της διαρκούς και δυσανάλογης αύξίσεως του υπεργηρου πληθυσμοῦ 80 έτων και άνω, πού αποτελεί μία από τίς συνιστώσες του δημογραφικού προβλήματος στην Ελλάδα. Η Ελλάδα κατέχει τόν τρίτον ύψηλότερον δείκτην υπεργηράνσεως (λόγος του πληθυσμοῦ της ήλικίας 80 έτων και άνω, προς τόν πληθυσμό 65 έτων και άνω) μεταξύ τών 28 κρατῶν μελῶν της Ευρωπαϊκής Ένώσεως 30,6% μετά την Ισπανία 32,32% και την Γαλλίαν 31,1%.

Η γήρανσις μέσα εις την γήρανσιν, όπως θά μπορούσε νά χαρακτηρισθῆ διαφορετικῶς ή υπεργήρανσις και ή ταχύτερα αύξεις του πληθυσμοῦ άνω τών 80 εις σχέσιν μέ την εξέλιξιν τών υπολοίπων πληθυσμιακων ομάδων, όπως διά παράδειγμα ό πληθυσμός εις ενεργόν ήλικίαν, θά μπορούσε δυνητικῶς νά προκαλέσῃ σημαντικὰς άνισορροπίας μέ

ἄμεσον ἀντίκτυπον εἰς τὴν ἀναπτυξιακὴν πορείαν τῆς χώρας τόσον εἰς ἐθνικὸν ὅσον καὶ εἰς περιφερειακὸν ἐπίπεδον.

Τὴν ἴδιαν στιγμὴν συμφώνως πρὸς τὸ IOBA ἀπὸ τὸ 2009 τὰ ποσοστὰ ἀνεργίας τῶν πτυχιούχων ὑπερδιπλασιάστηκαν, καθὼς ἡ μεγαλύτερη αὐξησης τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνέργων ἐσημειώθη μεταξύ τῶν ἀποφοίτων ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως 179,1%, ἐνῶ ἡ Ἑλλάς καταγράφει χαμηλότερον ποσοστὸν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἑνωσιν τῶν 28 ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπασχόλησιν ἀποφοίτων τῆς ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως. Ἔτσι, ὅπως ἐκτιμοῦσε ἡ Eurobank, 450.000 Ἕλληνες ἡλικίας κάτω τῶν 45 ἐτῶν κατὰ τὸ μέγαλον ποσοστὸν ὑψηλοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τεχνικῆς καταρτίσεως ἀναζητήσαν ἐπαγγελματικὰς εὐκαιρίας ἐκτὸς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐτήσια συμμετοχὴ εἰς τὸ ἀκαθάριστον ἐγχώριον προϊόν (Α.Ε.Π.) τῶν χωρῶν ὑποδοχῆς ξεπερνᾷ μάλιστα τὰ 13 δισεκατομμύρια εὐρώ καὶ τὸ φορολογικὸν ἀποτέλεσμα τὰ 9,5 δὶς εὐρώ τὴν ὥραν, τὴν στιγμὴν πού τὸ κόστος τῆς ἐκπαιδεύσεως των διὰ τὸ ἑλληνικὸν κράτος ξεπερνοῦσε τὰ 8 δὶς εὐρώ. Διὰ πρώτην φορὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν τελευταίων 4 ἐτῶν ἡ ἐντυπωσιακὴ μείωσις τῶν γεννήσεων, ἡ γήρανσις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ ἐκτόξευσις τῆς ἀποδημίας θὰ καταλίξουν εἰς μεγάλην συρρίκνωσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας καὶ εἰς αὐξησης τῆς ἀναλογίας τῶν ἡλικιωμένων. Οἱ γηράσκοντες πληθυσμοὶ κοστίζουν καὶ συμπιέζουν τὴν ἀνάπτυξιν. Αἱ προβλέψεις δὲν ἀφήνουν ἀνεπιπρόσβλητον τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία παρὰ τὰς προσφάτους παρεμβάσεις εἰς τὸ ἀσφαλιστικὸν σύστημα φαίνεται πὼς τὸ 2070 θὰ βρεθῆ ἀντιμέτωπος μὲ τὸν πλέον σκληρὸν πυρῆνα τοῦ δημογραφικοῦ, τὴν ἐκτόξευσιν τοῦ δείκτη ἐξαρτήσεως ἡλικιωμένων ἀπὸ τὸν πληθυσμὸν πού εὐρίσκεται εἰς παραγωγικὴν ἡλικίαν. Ἐνῶ σήμερον ἡ ἀναλογία εὐρίσκεται εἰς τὸ 33%, ἥτοι εἰς 100 ἄτομα ἡλικίας 15-64 ἐτῶν ἀντιστοιχοῦν 33 συνταξιούχοι, τὸ 2070 ἡ ἀναλογία αὐτὴ θὰ ἐκτιναχθῆ εἰς τὸ 63% καὶ συνεπῶς διὰ κάθε ἑκατὸ ἀνθρώπους πού εἶναι

εἰς παραγωγικὴν ἡλικίαν διὰ ἐργασίαν 15-64 ἐτῶν θὰ ὑπάρχουν 63 ἄτομα ἡλικίας ἀπὸ 65 ἐτῶν καὶ ἄνω.

Ἡ ἐπομένη ἡμέρα τῶν μνημονίων, ὄρος πού δυστυχῶς χρησιμοποιεῖται ἀλλὰ παραπλανᾷ καὶ ἀλλοιώνει τὴν εἰκόνα τῆς πραγματικότητος, διότι αὐτὴ πασιφανῶς μᾶς ὑποδεικνύει ὅτι τὰ μνημόνια εἶναι ἐξελικτικὲς διαδικασίαι ἀντηγήσεων, ἐπιπτώσεων καὶ διπνεκῶν συμμορφώσεων, πέραν τῆς προσπαθείας εἰς τὸ οἰκονομικὸν μέτωπον, θὰ πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ στρατηγικὰς τινὰς τῶν γεννήσεων ὅσον καὶ τὴν διαμόρφωσιν ἑνὸς θετικοῦ μεταναστευτικοῦ ἰσοζυγίου προσελκύοντας ἀνθρώπινον δυναμικὸν καὶ ἀμβλύνοντας παραλλήλως τὴν δυναμικὴν τῆς διαρροῆς ἐγκεφάλων (brain drain). Ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν, ἴσως ἕνα ἀπὸ τὰ βασικὰ διακυβεύματα τὰ ἐπόμενα χρόνια, συμφώνως πρὸς τὴν μελέτην τοῦ ἐργαστηρίου δημογραφικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναλύσεων, νὰ εἶναι καὶ ἡ διαμόρφωσις ἑνὸς νέου πλαισίου ἀλληλεγγύης μεταξύ τῶν γενεῶν, καθὼς τὸ ζήτημα τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἀναμένεται νὰ λάβῃ ἀνψυχρητικὰς κοινωνικοοικονομικὰς διαστάσεις μὲ σοβαρὰς οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις, δεδομένου ὅτι ὁ ὑπέργηρος πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος θὰ αὐξάνεται συνεχῶς τὴν ἐπομένην εἰκοσαετίαν, ἐνῶ τίθεται ἐπιτακτικῶς τὸ ἐρώτημα ὡς πρὸς τὸ πὼς θὰ ἀναπροσαρμοσθῆ τὸ οἰκονομικὸν μοντέλον τόσον τῆς χώρας ὅσον καὶ εἰδικότερον τῶν τοπικῶν παραγωγικῶν συστημάτων, ὅπου παρατηροῦνται αἱ ἐντονότεραι δυσαναλογίαι μεταξύ νεωτέρου καὶ ὑπεργήρου πληθυσμοῦ. Ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος θὰ μειωθῆ εἰς τὸ μέλλον σημαντικῶς, συμφώνως πρὸς ὅλας τὰς ἐκτιμήσεις. Ἡ μείωσις τοῦ πληθυσμοῦ θὰ κυμανθῆ μεταξύ 800.000 ἕως 2.500.000 ἀτόμων. Ἀπὸ τὸ 2011 ἡ Ἑλλάς ἔχει μπεῖ εἰς μίαν πρωτοφανῆ μεταπολεμικῶς φάσιν. Τὸ φυσικὸν ἰσοζύγιον γίνεται πλέον ἀρνητικόν. Οἱ θάνατοι γίνονται πλέον περισσότεροι ἀπὸ τὰς γεννήσεις, ὅπως ἀνεφέρθη προηγουμένως. Τὸ μεταναστευτικὸν ἰσοζύγιον, παρὰ τὴν

προσφυγική ροή, είναι και αυτό αρνητικό καθώς πολλοί Έλληνες φεύγουν από την χώρα αναζητούντες ευνοϊκότερα τύχη εις τό εξωτερικό. Ο πληθυσμός της χώρας γηράσκει, ή διάμεσος ηλικία ήτο τά 26 έτη τό 1952, ένώ σήμερον είναι 44 έτη και άναμένεται νά αύξηθῆ κατά 5 μέ 8 έτη. Ο πληθυσμός τών παιδιών από 3 έως 17 έτων θά μειωθῆ από 1,6 εκατομμύρια σήμερον εις 1,4 εκατομμύρια (αϊσιόδοξον σενάριον) ή 1 εκατομμύριον (άπαισιόδοξον σενάριον) τό 2050 άφοϋ πρώτον όμως έμφανιστεί μία έντονος διακύμανσις εις τας δεκαετίας πού θά μεσολαβήσουν.

Ε. Αντί επιλόγου

Δέν θά ήθελα νά καταπονήσω περισσότερον τό Ίερόν Σώμα μέ άναφοράς εις στατιστικά στοιχεία, τά όποία θά παραθέσω εις σχετικό παράρτημα². Καί σήμερον, λοιπόν, ή Έλλάς άπειλείται από τούς γείτονές της. Η Έκκλησία μας εις όλα αυτά τά θέματα όφείλει νά πράξη και πράττει τό χρέος της, όπως έπραξαν τό χρέος τους εις τήν πορείαν τών αίωνων άνώτεροι και κατώτεροι κληρικοί, οί όποιοι έπλήρωσαν μέ τό αίμα τους τούς τιμίους άγώνας. Ακόμη ήχει εις τά ώτα μας ό λόγος του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Δαμασκηνού, όταν άπειλήθηκε από τόν Γερμανόν στρατιωτικό μέ τυφεκισμόν. «Ο κληρος τών κληρικων εις αυτόν τόν τόπον δέν είναι ό τυφεκισμός, αλλά ή άγχόνη», άπάντησε. Καί σήμερον ή Έλλάς άπειλείται πανταχόθεν. Οί Τουρκοί άπαιτούν τά νησιά του Αιγαίου και τό ίδιο τό Αιγαίον και αυτήν τήν Δυτικήν Θράκην. Βούλγαροι έγείρουν αξιώσεις εις τήν Ανατολικήν Μακεδονίαν. Σκοπιανοί όνειρεύονται τήν Κεντρικήν Μακεδονίαν, Άλβανοί διεκδικούν τήν Ήπειρόν μας. Τό επίσημον, όμως, ελληνικό κράτος δέν διεκδικεί τίποτα αλλά και δέν παραχωρεί και δέν άντιλαμβάνεται ότι υπάρχει πλούτος στό «όπλοστάσιον» της παραδόσεως και της Έκκλησίας, ό όποιος μπορεί νά χρησιμοποιηθεί ως ένας εκ τών πυλώνων εις τό διαπραγματευτικό ένθικό μέτωπον.

Ζούμε μίαν πραγματικότητα ρευστότητος εις όλους τούς τομείς. Τό επάναγκες είναι ή Άγία μας Έκκλησία νά διατηρήση κατά πρώτον μέσα από τήν δικήν της ένότητα τήν ένότητα του λαού. Νά στηρίξη τόν λαόν εις τήν παιδείαν, εις τήν επαγγελματικήν κατάρτισιν και νά επιδείξη ιδιαίτερον ένδιαφέρον διά τήν ελληνικήν οικογένειαν, ώστε νά ξεπεράση τήν κρίσιν της και νά στηρίξη τούς πολυτέκνους ως τό πράττει ήδη, ούτως ώστε και μέ αυτόν τόν τρόπον νά ύπάρξουν άποτρεπτικά από τήν πλευράν της βοήθειαι εις τήν άποτροπήν του μεγάλου αυτού προβλήματος πού έχει σχέσιν μέ τήν δημογραφικήν συρρίκνωσιν του πληθυσμού. Ακόμη ίσως και νά δει τό θέμα τών άνύπανδρων μτέρων ή νεαρών μτέρων πού πολλάκις προστρέχουν εις τήν Ίατρικήν διά νά πράξουν τό έγκλημα τών άμβλώσεων.

Τό χθές, τό σήμερον και τό αύριον του τόπου μας μέσα από μίαν εκκλησιαστικοκοινωνικήν θεώρησιν είναι ένα διαχρονικό γεγονός πορείας δυναμικής, ή όποία χαρακτηρίζεται από συμβάντα ευχάριστα και δυσάρεστα, από καταστάσεις εις τας όποιας ό ρόλος της Έκκλησίας υπήρξε πάντοτε ρόλος ευεργετικός δι' αυτόν τόν τόπον. Μπορεί νά ύπάρχουν δυσοίωνοι προβλέψεις κατά τά δεδομένα τών στατιστικών. Μπορούν νά άναφύονται προβλήματα εις τήν καθημερινότητα μέ πρωτοφανείς δυσκολίας διά τά δεδομένα του πνευματικού μας βίου και νά διαφαίνονται ζοφερά τά του μέλλοντος.

Όλα αυτά, όμως, δέν πρέπει νά μās άποθαρρύνουν ούτε νά άποτελέσουν μηχανισμόν άποδομίσεως της προσπαθείας και της αγωνιστικής μαρτυρίας της πίστεως και περαιτέρω εξειδικευμένης συγκροτήσεως εις ό,τι άφορά τας προϋποθέσεις και τας δυνατότητας της Άγίας μας Έκκλησίας διά νά μορφή αυτή νά συμπαρίσταται εις τόν τόπον. Ός εκ τούτου είναι επάναγκες αυτό πού πολλάς φορές ό Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος μας κ.κ. Ίερώνυμος έχει τονίσει: «Πρέπει ή Έκκλησία μας νά τακτοποιήση τά του οίκου της». Πρέπει νά καλλιεργήσωμεν

τήν δυνατότητα αὐθυπάρκτου παρουσίας εἰς τό γίνεσθαι αὐτοῦ τοῦ τόπου καί νά δώσουμε τό μήνυμα πρὸς τοὺς πολιτικούς ἄρχοντες τοῦ τόπου μας καί πρὸς ὄλους ἐκείνους πού ἀσχολοῦνται μέ τά κοινά τοῦ τόπου, ὅτι ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία δέν ἀντιπολιτεύεται πρὸς οὐδένα, δέν συμπολιτεύεται μέ κάθε τί τό ὁποῖον ἀποτελεῖ ἐπιδίωξιν πολιτικῆς καί κοσμικῆς σκοπιμότητος. Ἡ Ἐκκλησία ὑπηρετεῖ τό αἰώνιον μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου πού εἶναι μήνυμα σωτηρίας, ἔξω ἀπό ὁποιοσδήποτε σκοπιμότητες πού συνθέτουν εἴτε τίς ἔννοιες τῆς ἐκκοσμικευμένης προοπτικῆς καί σχεδιασμοῦ εἴτε τοῦ λεγομένου ἐθνοφυλετισμοῦ εἴτε τῶν ἐπιχειρουμένων γεωπολιτικῶν ἀνακατατάξεων.

Ἡ Ἐκκλησία ὑπῆρξε, ὑπάρχει καί θά ὑπάρχει φιλόστοργος μητέρα αὐτοῦ τοῦ τόπου. Τοῦ τόπου πού ὁ Θεός εὐλόγησε καί πού οἱ Ἅγιοι μέ τήν ζωὴν τῶν ἡγίασαν καί ἀνέδειξαν ὡς πατρίδα ἡρώων καί ἁγίων. Αὐτόν τόν τόπον καλεῖται νά διακονήσῃ σήμερον ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία προστατεύοντας τόν λαόν ἀπό τίς φθοροποιῆς ἐπιδράσεις τῶν τεκταινομένων εἰς βάρος του, προβάλλοντας τήν ἐν Χριστῷ ζωὴν καί διδάσκοντας τήν ἐν Χριστῷ παραμονήν. Κατ' αὐτόν τόν τρόπον ὁ τόπος μας, ἡ πατρίδα μας, πού ἀποτελεῖ τήν κοιτίδα τοῦ ἀληθοῦς καί ὑγιοῦς πολιτισμοῦ μέ τήν οἰκουμενικότητα πού τόν χαρακτηρίζει, θά παραμείνει ἐσαεὶ μαρτυρία τοῦ Ἀνεσπέρου Φωτός τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Καλοῦντος πάντα τά ἔθνη εἰς σωτηρίαν, καθὼς πάντας ἀνθρώπους

θέλει σωθῆναι καί εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν.

Ἡ μαρτυρία αὐτοῦ τοῦ μηνύματος ἀποτελεῖ καί τήν πνευματικὴν παρακαταθήκην, τήν ὁποῖαν ὀφείλομεν νά διαφυλάξωμεν καί νά παραδώσωμεν ἀλώβητον πρὸς τὰς ἐπερχομένας γενεάς διακηρύσσοντας πρὸς πάντας τοὺς ἀνθρώπους μέ ἀγάπην καί ταπεινὸν φρόνημα, ἐν ἐπίγνωσιν τῶν παντοίων ἀνθρωπίνων περιστάσεων, ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καί σήμερον ὁ Αὐτὸς καί εἰς τοὺς αἰῶνας.

Καί διὰ νά θυμηθοῦμε τὸν ποιητὴν τοῦ Αἰγαίου καί τῆς Ἑλλάδος Ὀδυσσεά Ἐλύτην ...

...τό πλοῖον τῆς Ἑλλάδος...

«εἶναι ἀπὸ μαύρη πέτρα κι εἶναι ἀπ' ὄνειρο...

ἀπὸ τὰ βάρη φτάνει στοὺς παλιούς καιρούς,

βάσανα ξεφορτώνει κι ἀναστεναγμούς

Ἴερα Χριστέ καί Κύριε λέω κι ἀπορῶ

τέτοιο τρελό βαπόρι, τρελοβάπορο

χρόνους μᾶς ταξιδεύει, δέ βουλιάξαμε,

χίλιους καπεταναίους τοὺς ἀλλάξαμε!

Κατακλυσμούς ποτέ δέ λογαριάσαμε,

μπήκαμε μέσ στά ὅλα καί περάσαμε

κι ἔχουμε στό κατάρτι μας βιγλάτορα

παντοτινὸ, τὸν Ἥλιο, τὸν Ἡλιάτορα»,

τὸν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστό!

Μετά βαθυτάτου σεβασμοῦ

† ὁ Λαγκαδᾶ, Λητῆς καί Ρεντίνης ΙΩΑΝΝΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Τὴν ἀπάντησιν σέ ἐπερώτησιν τοῦ Βουλευτοῦ κ. Θεόδωρου Καραόγλου, μέ σχετικά στοιχεῖα καί πίνακες, βλ. στό ἔγγραφο τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καί Ἀνάπτυξης Α.Π. 19728/18 (7-9-2018): «Σύμφωνα μέ τά πλέον πρόσφατα στοιχεῖα (πού ἀφοροῦν τήν 31η Αὐγούστου 2018), τά ὁποῖα λάβαμε ἀπὸ τό Ὑπουργεῖο Μεταναστευτικῆς Πολιτικῆς, ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς χορηγήσεων ἀδειῶν διαμονῆς σέ ἐπενδυτές ἀγοραστὲς ἀκινήτων ἀνῆλθε σέ 3.154 ἀπὸ τήν ἐναρξή του τό 2013 (ἀνάλυση τοῦ συνόλου τῶν ἀδειῶν ἀνά χώρα προέλευσης στόν πίνακα 1), ἐνῶ ὅπως προκύπτει ἀπὸ τόν πίνακα 3 γιά τὴ συνολικὴ ἐξέλιξιν τῶν χορηγήσεων ἀδειῶν διαμονῆς σέ ἐπενδυτές ἀγοραστὲς ἀπὸ ἔτος σέ ἔτος παρατηρεῖται διαρκὴς αὔξησιν, ἀφοῦ τό πρόγραμμα ξεκίνησε μέ 21 ἀδειες τό 2013, οἱ ὁποῖες ἔγιναν 444 τό 2014, 949 τό 2015, 1532 τό 2016, 2.493 τό 2017 καί ἔως τίς 31 Αὐγούστου τοῦ 2018 εἶναι 3.154.

Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης των επενδυτών, η Κίνα έρχεται πρώτη με 1.521 άδειες, ακολουθούμενη από τη Ρωσία με 438 και την Τουρκία με 337 να συμπληρώνει την πρώτη τριάδα, ξεπερνώντας την Αίγυπτο που ήταν μέχρι πρόσφατα στην τρίτη θέση.

Όπως καταγράφεται αναλυτικότερα και στον πίνακα 1 κατωτέρω, οι υπόλοιπες χώρες που συμπληρώνουν με τη σειρά τη δεκάδα των χωρών προέλευσης των επενδυτών, είναι ο Λίβανος στην 4η θέση, η Αίγυπτος, το Ιράκ, η Ουκρανία, η Συρία, η Ιορδανία και το Ιράν στην 10η θέση. Στον πίνακα 2 ακολουθεί ανάλυση του συνόλου των χορηγήσεων αδειών σε επενδυτές ιδιοκτήτες ακινήτων και τις οικογένειές τους ανά χώρα προέλευσης.

Θά πρέπει να σημειώσουμε ότι είναι ιδιαίτερα σημαντική η συνεισφορά αυτών των επενδυτών, των οικογενειών καθώς και των επισκεπτών τους για την εθνική οικονομία μέσα από τη δαπάνη για την κατανάλωση προϊόντων και υπηρεσιών κατά τη διάρκεια της διαμονής τους στη χώρα μας, αν ληφθεί υπ' όψιν η οικονομική τους επιφάνεια και ο ανάλογος τρόπος ζωής τους, αλλά και του όφελους που προκύπτει από υπηρεσίες διαχείρισης και συντήρησης των ακινήτων αυτών, αλλά και από τα δημοσιονομικά όφελη από τους αναλογούντες φόρους.

Σέ ό,τι αφορά την συνολική εξέλιξη των χορηγήσεων αδειών παραμονής σε επενδυτές αγοραστές ακινήτων και τά μέλη της οικογένειάς τους τους συνοδεύουν, σύμφωνα με τον πίνακα 4 από έτος σε έτος σημειώνεται διαρκής αύξηση αφού τό πρόγραμμα ξεκίνησε με 42 άδειες τό 2013, συνέχισε με 888 τό 2.014, 2.144 τό 2015 και 3.695 τό 2.016. Για τό 2017 κατεγράφησαν συνολικά 6.205 χορηγήσεις αδειών διαμονής σε επενδυτές αγοραστές ακινήτων και μέλη της οικογένειάς τους, ενώ έως τις 31 Αυγούστου του 2018 έχουν χορηγηθεί 8.123 άδειες».

2. Στο ιχεία και πίνακες διά τίν ως άνω πραγματέυσιν μας άντλήσαμε από δημοσίευσιν του Όργανισμου Έρευνας και Άνάλυσης «διαNEOσις».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ο ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ό πληθυσμός της Ελλάδας στό μέλλον θά μειωθεί σημαντικά, σύμφωνα με όλα τά σενάρια. Τό 2050 ό πληθυσμός της χώρας υπολογίζεται στά 10 εκατομμύρια (σύμφωνα με τό πιο αισιόδοξο σενάριο) και τά 8,3 εκατομμύρια (στό πιο απαισιόδοξο). Μέ βάση τό ένδιάμεσο σενάριο θά είναι 8,8 εκατ. Η μείωση του πληθυσμού θά κυμανθεί από περίπου 800.000 μέχρι 2,5 εκατομμύρια άτομα.

Άπό τό 1935 και μέχρι τό 1975, καμμία ελληνική γενιά δέν αναπληρώθηκε. Άπό τή γενιά του 1956 και μετά ξεκίνησε μία προοδευτική μία απρόσκοπτη μείωση της γονιμότητας, ή όποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Μεταπολεμικά δέν υπήρξε “baby boom” στην Ελλάδα όπως συνέβη σε άλλες δυτικοευρωπαϊκές χώρες. Η αύξηση

του πληθυσμού στις τελευταίες δεκαετίες όφειλόταν αποκλειστικά στις κατά περιόδους μεταναστευτικές ροές και τή ραγδαία αύξηση του προσδόκιμου ζωής, τό όποιο μέσα σε αυτό τό διάστημα αύξήθηκε κατά 8 χρόνια για τούς άντρες και κατά 10 χρόνια για τις γυναίκες.

Άπό τό 2011 ή Ελλάδα έχει μπει σε μία νέα φάση, πρωτοφανή μεταπολεμικά: τό φυσικό ισοζύγιο πλέον γίνεται αρνητικό (οί θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις). Τό μεταναστευτικό ισοζύγιο, παρά τίν προσφυγική κρίση, είναι κι αυτό αρνητικό καθώς πολλοί Έλληνες φεύγουν από τή χώρα αναζητώντας καλύτερη τύχη στό έξωτερικό.

Ό πληθυσμός της χώρας γερνάει. Η διάμεση ηλικία, ήταν 26 έτη τό 1951, σήμερα είναι 44 έτη και αναμένεται να αύξηθεί κατά 5-8 έτη. Ό πληθυσμός των παιδιών σχολικής ηλικίας (3-17) έτων θά μειωθεί από τό 1,6 εκ. σήμερα σε 1,4 εκ. (αισιόδοξο σενάριο) έως 1 εκ. (απαισιόδοξο σενάριο) τό 2050, αφού πρώτα προηγηθεί

μία έντονη διακύμανση τις δεκαετίες πού θα μεσολαβήσουν.

Ό εν δυνάμει οικονομικά ενεργός πληθυσμός (δηλαδή όλοι οί πολίτες ήλικίας 20-69 έτων πού δυνητικά θά μποροῦσαν νά δουλέψουν) θά μειωθεί από 7 έκ. τό 2015 σέ 4,8-5,5 έκ. Ό πραγματικός οικονομικά ενεργός πληθυσμός θά μειωθεί από 4,7 έκ. τό 2015 σέ 3-3,7 έκ.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ BENCHMARKING

Άπό τίς χώρες τών PIIGS σέ χειρότερη θέση αναφορικά μέ τί μεταβολή τοῦ πληθυσμοῦ τους μέ βάση ένα ενδιάμεσο σενάριο βρίσκονται ή Ελλάδα (-14,5%) καί ή Πορτογαλία (-12%), ενώ ή Ισπανία (+5,3%), ή Ιταλία (+10,1%) καί ή Ιρλανδία (+25,2%) εκτιμᾶται ότι θά αύξήσουν τόν πληθυσμό τους.

Μέ τό ήμισυ περίπου τοῦ σημερινοῦ πληθυσμοῦ τους εκτιμᾶται πώς θά ενισχυθοῦν τό 2050 ή Νορβηγία (+54,6%) καί ή Σουηδία (+40,4%). Στίς χώρες μέ εκτιμώμενη αύξηση τοῦ πληθυσμοῦ τους τό 2050 από 20% έως 40% ανήκουν κατά φθίνουσα σειρά ή Έλβετία (+38,5%), τό Βέλγιο, ή Ισλανδία, ή Ιρλανδία τό Ήνωμένο Βασίλειο, ή Αύστρία, ή Δανία, ή Φιλανδία, ή Μάλτα καί ή Γαλλία (=14,1%). Δυνητικά μεγάλη μείωση στόν πληθυσμό τους μέ βάση ένα ενδιάμεσο σενάριο θά έχουν οί χώρες τῆς Άνατολικῆς Εὐρώπης, τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου καί τῆς πρώην Γιουγκοσλαβίας. Η Μολδαβία εκτιμᾶται πώς θά χάσει σχεδόν τόν μισό πληθυσμό της, μέ τί Λιθουανία, τί Λεττονία, τί Βουλγαρία καί τίν Κροατία νά έπονται μέ ποσοστά ὑψηλότερα τοῦ 20%. Μέ βάση τό σενάριο τῆς «μηδενικῆς μετανάστευσης» ή πλειοψηφία τών εὐρωπαϊκῶν χωρῶν αναμένεται νά έχει μειωμένο πληθυσμό τό 2050 σέ σύγκριση μέ τό 2015. Άκόμα καί σέ αυτό τό περιοριστικό σενάριο, ή Ιρλανδία, τό Ήνωμένο Βασίλειο καί ή Γαλλία παρουσιάζουν έναν ιδιαίτερο δημογραφικό δυναμισμό, άφοῦ ό πληθυσμός τους αναμένεται νά αύξηθεί.

Ο ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΕΙΜΩΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Άσφαλιστικό σύστημα – Έκπαιδευτικό σύστημα – Έργασιακές πολιτικές – Κοινωνική πρόνοια – Άμυνα καί ασφάλεια – Γεωπολιτική στρατηγική.

ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ & ΔΙΑΓΕΝΕΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ CUPESSSE (Cultural Pathways to Economic Self-Sufficiency and Entrepreneurship).

CUPESSSE (Cultural Pathways to Economic Self-Sufficiency and Entrepreneurship). 11 χώρες: Γερμανία, Ισπανία, Ιταλία, Τσεχία, Ούγγαρία, Αύστρία, Έλβετία, Δανία, ΗΒ, Τουρκία καί Ελλάδα. Διεπιστημονικό: Πολιτικοί έπιστήμονες, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι καί οικονομολόγοι διερευνοῦν τίς αίτίες καί τίς συνέπειες τῆς άνεργίας τών νέων (18-35 έτων). Πιό συγκεκριμένα, εξετάζουν ποιόί πολιτισμικοί παράγοντες καί ποιές δυναμικές διαδικασίες πού αναπτύσσονται σέ μία οικογένεια επηρεάζουν τίν οικονομική αὐτάρκεια τών νέων καί τίν στάση τους άπέναντι στην επιχειρηματικότητα.

Δείγμα: 1500 νέοι (18-35 έτων) & 500 γονεῖς αὐτῶν.

Νέοι: διαδικτυακά, Γονεῖς: τηλεφωνικά
Ήμερομηνία Διεξαγωγῆς: Φθινόπωρο 2016
Φορέας Έγλοποίησης: MRB Hellas.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

38% τών νέων ζοῦν στην Άθήνα. 60% τών νέων εἶναι ελεύθεροι. 22% έχουν παιδιά. Περισσότερο άριστεροί, πολύ λιγότερο θρησκευόμενοι (31% έναντι 54%) από τούς γονεῖς τους. Έχουν λίγο καλύτερο επίπεδο εκπαίδευσης από αὐτούς. Συμμετέχουν λιγότερο σέ έθελοντικές ή συλλογικές δράσεις από ό.τι οί γονεῖς τους

(πλήν τῶν πολιτικῶν δράσεων). Ἐμπιστεύονται λιγότερο τοὺς θεσμοὺς καὶ συμμετέχουν λιγότερο σέ πολιτιστικά δρώμενα (43% ἔναντι 57%). Περίπου ἓνας στὺς δύο νέους εἶχε βρεῖ μέχρι σήμερα μισθωτὴ ἐργασία γιὰ τουλάχιστον ἓνα χρόνο. Βρῆκε αὐτὴ τὴ δουλειὰ κατὰ μέσο ὄρο στὰ 22 καὶ σέ αὐτὴ δούλευε περίπου 40 ὥρες τὴν ἐβδομάδα. Διάχυτη ἡ ἀπαισιοδοξία στὺς ἀνέργους: μόνο ἓνα 15% τῶν νέων ἀνέργων θεωρεῖ πιθανό νὰ βρεῖ δουλειὰ στὺς ἐπόμενους 6 μῆνες. Οἱ νέοι θεωροῦν πὼς οἱ φορεῖς πού μποροῦν νὰ μειώσουν τὴν ἀνεργία εἶναι κατὰ σειρά ἡ Κυβέρνηση/Βουλὴ (78%), ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση (73%) καὶ τρίτον, μέ μεγάλην διαφορὰ οἱ ἐπιχειρήσεις/ἐργοδότες (52%). Παρόλο πού οἱ νέοι δηλώνουν ἀπογοητευμένοι σέ πολλές ἀπὸ τίς ἐρωτήσεις, ἐμφανίζονται πιό αισιόδοξοι ἀπὸ τοὺς γονεῖς τους ὅταν πρόκειται γιὰ τὸ μέλλον τους. Ἀλλὰ Τὸ 41% τῶν νέων δηλώνει διατεθειμένο νὰ μετακομίσει σέ ἄλλη χώρα γιὰ νὰ βρεῖ δουλειὰ (κι ἓνα 34% ἀπαντᾷ

«ἴσως»). Παρόμοιο εἶναι τὸ ποσοστὸ πού δηλώνει διατεθειμένο νὰ μετακομίσει σέ ἄλλη περιοχὴ τῆς Ἑλλάδας (46%). Ἐκτιμᾶται πὼς ὁ συνδυασμὸς χαμηλῆς μόρφωσης, οἰκονομικῆς ἀνεπάρκειας καὶ ἔλλειψης ἐμπιστοσύνης στὺς θεσμοὺς στὺς γονεῖς ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα πολὺ ὑψηλότερα ποσοστὰ ἀνεργίας στὰ παιδιά τους, σέ σχέση μέ τὰ παιδιά γονέων μέ διαφορετικὰ χαρακτηριστικά.

ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΣΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Παρά τὴν πρόβλεψη γιὰ καὶ ἕως 750.000 θέσεις στὴν Εὐρώπη ἕως τὸ 2020 στὸν τομέα τῶν ΤΠΕ καὶ τὴ ζήτηση ἀπὸ τίς ἑλληνικὲς ἐπιχειρήσεις γιὰ ἄτομα μέ τεχνολογικὲς δεξιότητες, μόνο τὸ 4% τῶν φοιτητῶν Α.Ε.Ι. κατευθύνεται στὸν τομέα τῆς πληροφορικῆς καὶ τὸ 7% τῶν φοιτητῶν τῶν Τ.Ε.Ι. (ΟΠΑ-ΕΥ-Endeavor).

Λόγος Ἐνθρονιστήριος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἱερωνύμου

(Λάρισα, 10.11.2018)

Σεβασμιώτατε Ἅγιε Τοποτηρητά καί Σεπτί τῶν λοιπῶν Σεβασμιωτάτων καί Θεοφιλεστάτων Ἱεραρχῶν χορεία,

Ἐξοχώτατε κ. Ὑπουργέ καί κ.κ. Βουλευτές,
Ἀξιότιμε κ. Περιφερειάρχα, μετά τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Περιφέρειας Θεσσαλίας,
Ἀξιότιμε κ. Δήμαρχε Λαρίσης καί λοιποὶ κ.κ. Δήμαρχοι μετά τῶν μελῶν τῶν Δημοτικῶν Σας Συμβουλίων,

Ἐντιμότατοι κ.κ. Προϊστάμενοι καί Δικαστές τῶν Δικαστηρίων τῆς πόλεώς μας,

Ἐλλογιμώτατε κ. Πρύτανη τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας καί Ἐλλογιμώτατοι κ.κ. Κοσμήτορες Σχολῶν καί Πρόεδροι Τμημάτων,

Ἐνδοξότατε Στρατηγέ, Διοικητά τῆς Ἰης Στρατιᾶς,

Ἐνδοξότατε Πτέραρχε Ἀρχηγέ τῆς Τακτικῆς Ἀεροπορίας,

Ἐνδοξότατοι κ.κ. Γενικοὶ Ἐπιθεωρητές τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας καί τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας περιφέρειας Θεσσαλίας,

Ἐλλογιμώτατοι κ.κ. Πανεπιστημιακοὶ Καθηγητές, ἔκπρόσωποι τόσον τῶν Ἀνωτάτων Ἰδρυμάτων τῆς Λαρίσης, ὅσον καί τῶν Νομικῶν καί Θεολογικῶν Σχολῶν τῶν Πανεπιστημίων τῆς χώρας καί τοῦ Ἐξωτερικοῦ,

Ἐνδοξότατοι λοιποὶ Στρατηγοὶ καί Πτέραρχοι, μετά τῶν ἐπιτελῶν καί λοιπῶν Ἀξιωματικῶν, Ὑπαξιωματικῶν καί Στρατευσίμων, οἱ ὑπηρετοῦντες στοὺς στρατιωτικούς σχηματισμούς τῆς μεζονος περιοχῆς Λαρίσης,

Ἐνδοξότατοι κ. Ἀστυνομικέ Διευθυντά Λαρίσης, κ. Διοικητά τῆς Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας Λαρίσης, μετά τῶν ἐπιτελῶν καί λοιπῶν Συνεργατῶν Σας,

Ἀξιότιμοι κ. Πρόεδροι τοῦ Δικηγορικοῦ, Ἱατρικοῦ καί Φαρμακευτικοῦ Συλλόγων, μετά

τῶν μελῶν τῶν ἀντιστοίχων Διοικητικῶν Συμβουλίων,

Ἀξιότιμοι κ.κ. Ἐκπρόσωποι Φορέων, Συλλόγων καί Ἀρχῶν τῆς πόλεως καί τῆς μεζονος περιοχῆς,

Πολυσέβαστοὶ μου Πατέρες,

Πολυτίμπε τοῦ Κυρίου λαέ.

Τί τό ἐπ' ἐμέ γεγόμενον; Καί πῶς ἔσται μοι τοῦτο; Σήμερον ἐπὶ τοῦ Θρόνου τῆς κληρωθείσης μοι Ἐπαρχίας, Θρόνου Περιλάμπρου καί Κομβικοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱστορίαν καί τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἱεραρχίαν, ἀφοῦ Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς τόν κατεκόσμησαν προεξαρχόντων τῶν Ἁγίων Ἀρχιεπισκόπων Λαρίσης Ἀχιλλίου καί Βησσαρίωνος. Καί ἀνεβαίνω «οὐχὶ ἀγαλλομένῳ ποδί», ἀλλ' ἀκούοντας ἀπὸ τὰ βάθη τῆς χριστιανικῆς ἀρχαιότητος, ἀπὸ τὴν ἔρημο τῆς ἀσκητικῆς νήψεως καί τῆς κατὰ Χριστόν ἡσυχίας, τόν Ἀββᾶ Ποιμένα νά μοῦ φωνάζη: «(...) ἀεὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἀρχιερατικοῦ θρόνου οὐκ αὐτὸς κάθηται, ἀλλ' ὁ λέγων ἐπὶ δύο καί τριῶν συνηγμένων ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶναι, ὁ Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ὁ τῆς Ἐκκλησίας θεμέλιος καί θεμελιώσας αὐτὴν Θεός καί ἄνθρωπος». Ὁ Θρόνος λοιπόν, εἶναι τοῦ Μεγάλου καί Μόνου Ἀρχιερέως Χριστοῦ, ὁ Θρόνος τοῦ Ἀρνίου τοῦ Ἐσφαγμένου. Γι' αὐτό καί αὐτομάτως λαμβάνει ὡς πρόσχημό του τὴ θυσία καί σημασιοδοτεῖ τὴ θυσιαστικὴ προσφορά. Ὅποιος δέ ἀνέρχεται εἰς τόν Ἀρχιερατικὸν Θρόνον, δέν μπορεῖ νά πορευθῆ ἀλλοιῶς, παρά μόνον ὡς τύπος Ἐκείνου τόν τόπον τοῦ Ὁποίου καλεῖται νά ἀναλάβῃ.

Μέ ἄλλα λόγια, ὁ Ἐπίσκοπος εἰς τὴν λαχοῦσαν αὐτῷ Ἐπαρχίαν δέν ἐνεργεῖ κατὰ τὴν ἰδικὴν του βούλησιν καί ἐπιθυμίαν, ἀλλὰ ἀναλογιζόμενος

τά ὅσα τό ἀπευδές στόμα τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ καί Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔχει σωστικῶς διακηρύξει, ἀλλά καί τίν ἔνδικον μισθαποδοσίαν κατά τήν φοβερή ἡμέραν τῆς ἐλεύσεως Αὐτοῦ, ὅποτε ὡς δικαιοκρίτης θά ἐξετάσει τόν οἰκονόμον τοῦ ἀμπελῶνος Του. Ἐπιπλέον δέ, ὀφείλει νά ἀναλογίζεται ὅτι τά πάντα ἔχουν οἰκοδομηθεῖ ἐπί τοῦ Ἐκουσίου Πάθους καί συνεπῶς ἔχουν καθαγιασθεῖ ἀπό τό Πανάσπιλο καί Πανακίηρατο καί Ζωοποιόν Αἷμα τοῦ Δομήτορος τῆς Ἐκκλησίας. Εὐλόγως λοιπόν καί ὁ Θεῖος Παῦλος ἀπευθυνόμενος διαχρονικῶς εἰς τούς Ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας ὑπογραμμίζει: «Προσέχετε ἑαυτοῖς καί παντὶ τῷ πομνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν

τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ, ἦν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος» (Πράξ. κ. 28-29). Δέν μποροῦμε λοιπόν, νά ξεφύγουμε ἀπό τά ὅρια αὐτά «ἃ οἱ Πατέρες ἡμῶν ἔθεντο», ἀκριβῶς διότι δέν ἐτέθησαν ἀνθρωπίνως, ἀλλά τά καθόρισεν ὁ Μονογενής Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ μέ τή σωστικὴν Θυσίαν Του, τὴν ὁποίαν μᾶς ἄφησεν ὡς παρακαταθήκην «ἵνα ποιῶμεν εἰς τὴν ἐκείνου ἀνάμνησιν» ὡς τό πρῶτιστον καί οὐσιαστικότερον.

Διὰ τοῦτο καί ὁ ἐκ τῶν ἀοιδίμων Προκατόχων μου, κυρός Δωρόθεος ὁ Κοτταρᾶς, ὁ μετὰ ταῦτα Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος καταστάς, εὐρισκόμενος εἰς τὴν ἀντιστοιχον θέσιν εἰλικρινῶς ἐδίλωεν: «Οὐδένα προγραμματισμὸν ἐργασίας πιστεύομεν ὅτι

Ὁ Τοποτηρητὴς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λαρίσης καί Τυρνάβου, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὑποδέχεται τόν Νέο Μητροπολίτη Λαρίσης καί Τυρνάβου, Σεβασμιώτατο κ. Ἰερώνυμο.

πρέπει νά ἐξαγγέλη ὁ Ἐπίσκοπος, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποστολή καί τό πρόγραμμα ἐργασίας του εἶναι γνωστά, διαγραφόμενα ὑπό τῆς Ἐκκλησίας καί ἀξιούμενα ἀπό τόν ὄν ἐκπροσωπεῖ θεῖον Αὐτῆς Ἰδρυτήν καί τά ὁποῖα κατὰ τήν χειροτονίαν του δι' ἱερᾶς πρὸς τόν Θεόν ὑποσχέσεως ἠσφαλίσατο. Κριτήρια ἐπιτυχοῦς διεξαγωγῆς τῶν καθηκόντων του καί τῆς ἀποστολῆς του αὐτῆς δέν δύνανται νά εἶναι οἱ προγραμματικοί λόγοι, οὔτε οἱ ἐκ τῶν προτέρων παρεχόμενα ὑποσχέσεις, ἀλλ' ἡ πιστή ἐκτέλεσις τῶν πρὸς τόν Θεόν ὑπεσχημένων». Καί συνεπλήρωνεν ὡσαύτως ὁ ἐκ τῶν Προκατόχων μου Σεραφεῖμ Ὁρφανός: «Ὅντως, ὁμολογῶ ὅτι κολοσσαῖον τίθεται ἐνώπιον τῆς ταπεινότητός μου τό ἱερὸν χρέος καί τό μέγεθος τῆς εὐθύνης ἐναντι τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, τόσον ἐκ τῆς ἐμπιστοσύνης, μέ τήν ὁποῖαν μέ ἐτίμησε ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης, ὅσον καί ἐκ τῆς ὑπό τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τιμητικῆς διακρίσεως μεταξύ πολλῶν ὑπεραξίων ἀδελφῶν μου ἐν Κυρίῳ, διὰ τῆς ἐκλογῆς μου εἰς Ἐπίσκοπον».

Ταῦτα πάντα ὅμως, ὁ Θεῖος τῆς Ἐκκλησίας Δομῆτωρ δέν τά ἐθέσπισεν ὑπὲρ Ἐαυτοῦ, ἀλλ' «ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καί σωτηρίας», «ἵνα ζήσῃ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ». Ἐπομένως, τά τῶν Ἐπισκόπων, ἔχουν μέν τάξιν ἐπουράνιον, ἐνεργοῦνται ὅμως, ὑπὲρ τῶν ἀνθρώπων. Διὰ τοῦτο καί ὁ ἐκ τῶν πρό ἐμοῦ κοσμησάντων τόν Θρόνον τῆς Θεοσωστού Μητροπόλεως Λαρίσης καί Τυρνάβου κυρός Θεολόγος Πασχαλίδης ἀναλαμβάνων τήν διακονίαν του διευκρίνιζε: «Δέν εἶναι μόνον ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος “ἔμψυχος εἰκὼν τῆς θεότητος” πρέπει νά εἶναι χριστομίμπος, “ὁσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν” (Εβρ. 7,26), κατὰ πάντα ἅγιος, ἀλλά καί καλὸς ποιμὴν καί προστάτης πάντων». Παρέθετε δέ πρὸς περιγραφὴν τοῦ ἔργου τοῦ Ἐπισκόπου, ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τοὺς περὶ Ἱερωσύνης λόγους τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντινουπόλεως τοῦ Χρυσοστόμου: «Ἄλλος αὐτὸν ἔλκει, βοηθὸν ἀρπαζόμενος, ἄλλος καλεῖ δικαζόμενος σύν-

δικον· ἄλλος πεινῶν ὑπὲρ τροφῆς ἱκε-τεύει, γυμνὸς ὑπὲρ ἐνδύματος· ἄλλος πενθῶν εἰς παράκλησιν δεῖται· δεσμῶν ἕτερος ἀπολυθῆναι βοᾷ· ἔλκει τις αὐτὸν πρὸς νόσον ἐπίσκεψιν· ξένος αἰτεῖ καταφύγιον· ἕτερος παραστὰς χρέους ὀδύρεται· μυρίαί τῳ πατρὶ καθ' ἐκάστην πρὸς ἐκάστους ὑπὲρ ἐκάστου τροπαί· ἀρπάζεται τις καὶ συνήγορος ὁ πατήρ· λιμὸς ἐνοχλεῖ καὶ τροφεὺς ἐκ συνηγόρου γίνεται· νοσεῖ τις καὶ εἰς ἰατρὸν ὁ τροφεὺς μεταβάλλεται· πένθει τις περιπέπτωκε καὶ ὁ νοσοκόμος εὐρίσκεται παραμύθιον· ξένων ἐπέστη φροντὶς καὶ ξενοδόχος ὁ πάντα γεγωνὸς ἀναδείκνυται».

Τὴν ἀναφορὰν του εἰς τό Χριστεπώνυμον Πλήρωμα ὅμως, εἶχε καί ὁ πρότερον κοιμηθεὶς Προκάτοχός μου Ἰγνάτιος Λάμπας τονίζων εἰς τόν Ἐνθρονιστήριον αὐτοῦ Λόγον: «Ἀναλαμβάνων τήν διαποίμανσιν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ταύτης σήμερον, διαβεβαιουῦμαι ἅπαντας ὑμᾶς, ὅτι δέν προβαίνω εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην ὡς καιροσκόπος δραττόμενος εὐκαιριῶν, οὔτε ἐπιπολαῖως, μὴ ἀναλογιζόμενος τὰς εὐθύνας, ἀλλ' (...) ἐπειδὴ διαβλέπω ὅτι ὁ λαὸς οὗτος εἶναι ἄξιος κόπων καὶ θυσιῶν. Ἔχω ἐπίγνωσιν ὅτι εἰς τὰς ἐναλλαγὰς τῶν ἱστορικῶν περιστάσεων συμβαίνει ὥστε νά εὐρεθῇ μία τοπικὴ Ἐκκλησία εἰς τό κέντρον τῆς υπάρξεως τοῦ λαοῦ Αὐτῆς, καί νά ἐκφράξῃ τὴν συνείδησίν του, ὅπως ἐπίσης γνωρίζω ὅτι δύναται νά συμβῇ ὥστε νά ἀπωθῆθῃ ἡ Ἐκκλησία εἰς τό περιθώριον τῆς ζωῆς τοῦ τόπου καί νά ἀποβῇ τέλος ἐκεῖ ξένον σῶμα. Πιστεύω ὅτι εἰς τὴν εὐάνδρον καὶ ἠρωσότοκον ταύτην Πόλιν, ἡ Ἐκκλησία δέν ἔχει ἀρνηθεῖ τὴν ἀποστολὴν Της, ἀλλά τοῦναντίον ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἐδῶ ὡς πράγματι πρέπει νά εἶναι, δηλαδὴ τό «ἄλας» τῆς ζωῆς, τό ὁποῖον «ἀλίζει» ὅλα τὰ γεγονότα καὶ ἀποκαλύπτει τὴν κρυπτὴν σημασίαν των.».

Καί ὅταν τόσο σημαντικὰ καὶ σπουδαῖα ἔχουν λαλήσει οἱ πρό ἐμοῦ χρηματίσαντες Μητροπολίται εἰς τόν ἱστορικὸν τοῦτον Θρόνον, τί ἄραγε μένει εἰς ἐμένα τόν ἐλάχιστον νά προσθέσω; Τίποτε! Ἡ καλύτερον, εὐτυχῶς

τίποτε! Διότι έχω τήν ασφάλειαν ὅτι εἰπώθηκαν ὅλα ὅσα ἔπρεπε νά εἰπωθοῦν χωρίς τόν κίνδυνον ἰδικοῦ μου σφάλματος. Ἡ Ἐκκλησία χαρακτηρίζεται ἀπό μνήμη ἀντιγραφική. Τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου μεταφέρεται ἀπό γενεᾶς εἰς γενεάν ἀνά τούς αἰῶνας ὡς Ἱερά Παράδοσις, εἰς τήν ὁποίαν οὐδεὶς ἔχει τό δικαίωμα νά προσθήσῃ ἢ νά ἀφαιρέσῃ. Διά τοῦτο καί πρό τῆς χειροτονίας του ὁ Ἐπίσκοπος, ἀναφερόμενος εἰς τά τῆς Πίστεως ὑπόσχετα ὅτι θά ἐνεργήσῃ «μηδέν προστιθείς, μηδέν ἀφαιρῶν, μηδέν μεταβάλλων, μήτε τῶν δογμάτων μήτε τῶν παραδόσεων, ἀλλά τούτοις ἐμμένων καί ταῦτα μετὰ φόβου θεοῦ καί ἀγαθῆς συνειδήσεως διδάσκων καί κηρύττων».

Μέ ἄλλα λόγια ὁ Ἐπίσκοπος ὑφίσταται ἐργαζόμενος μή φειδόμενος κόπου καί θυσιῶν «ἄχρις οὗ μορφωθῆ Χριστός ἐν ἡμῖν» (Γαλ. δ´, 19). Διά τοῦτο καί δέν ἐπιτρέπεται νά ἐκζητήσω τίποτε ἄλλο ἀπό τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα

τῆς Θεοσώστου Μητροπόλεως Λαρίσης καί Τυρνάβου παρά μόνον ὅ,τι ἐζήτησε ἀπό τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας ὁ Εὐαγγελιστής τῆς ἀγάπης, ὁ ἠγαπημένος Μαθητής, Ἀπόστολος Ἰωάννης: «Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶ, καί πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται καί γινώσκει τὸν Θεόν. Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν (...). Ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ´ ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καί ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἰλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καί ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν.» (Α´ Ἰω. δ´, 7-11).

Μέ στόχο, κριτήριο καί γνώμονα ἐνεργειῶν αὐτὴν τὴν ἀγάπη πορεύομαι πρὸς πάντας ὑμᾶς ὡς Πατέρας μέ τὴν εὐχὴν ἵνα «καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καί τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ» (Ἐφεσ. δ´, 13). Ἀμίν.

Ἡ πομπή κατευθύνεται πρὸς τόν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναό Ἁγίου Ἀχιλλίου γιὰ τὴν τελετὴ ἐνθρονίσεως τοῦ Νέου Μητροπολίτου κ. Ἱερωνύμου. Τόν συνοδεύουν ὁ Τοποτηρητής Μητροπολίτης Δημητριάδος Σεβ. κ. Ἰγνάτιος καί ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Νικόλαος.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου
πρός τό ΙΖ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο
(Κόρινθος, 17-19 Σεπτεμβρίου 2018)

Σεβασμιώτατοι, Ἑλλογιώτατοι κ. Καθηγητές,
Σεβαστοί σύεδροι,

«αὐξήσωμεν τῆς ψυχῆς τὰ χαρίσματα, δώ-
σωμεν ἐνδεέσιν ἄρτον, καί προσέλθωμεν
Χριστῷ ἐν μετανοίᾳ βοῶντες· ὁ Θεὸς ἡμῶν,
ἐλέησον ἡμᾶς». (Ἰδιόμελον Ἐσπερινοῦ Παρ. Α΄
Ἐβδ. Νηστειῶν)

Μέ ιδιαίτερη χαρά ἀπευθύνομαι στοὺς
μετέχοντας στό ΙΖ΄ Πανελλήνιο Λειτουργικό
Συμπόσιο, τό ὁποῖο πραγματοποιεῖ ἡ Εἰδική
Συνοδική Ἐπιτροπή Λειτουργικῆς Ἀναγεν-
νήσεως μέ θέμα: «Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες στήν
περίοδο τῆς “Παρακλητικῆς”, τοῦ “Τριωδίου”
καί τοῦ “Πεντηκοσταρίου”». Ἐπιθυμῶ νά
ἐκφράσω πρὸς ὅλους τίς θερμότερες εὐχές
μου γιά ἐπιτυχία καί εὐδόωση τῶν στόχων
αὐτοῦ τοῦ Συμποσίου πρὸς ὄφελος τῆς Ἁγίας
μας Ἐκκλησίας καθὼς καί τοῦ Λειτουργικοῦ
ἔργου Της στήν κοινωνία μας. Ἐπιτρέπατέ
μου μιά μικρή ἀναφορά στό πολύ ἐνδιαφέρον
θέμα πού ἀναπτύσσεται στό Λειτουργικό
αὐτό Συμπόσιο. Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες τῶν
λειτουργικῶν βιβλίων τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ
Τριωδίου καί τοῦ Πεντηκοσταρίου συμβάλλουν
δυναμικά στόν «πλατυσμόν» τῆς καρδιάς
μας. Ἀναφωνοῦμε μαζί μέ τόν Ἀπόστολο τῶν
Ἐθνῶν Παῦλο, ἐδῶ στήν Κόρινθο: «τὸ στόμα
ἡμῶν ἀνέωγε πρὸς ἡμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία
ἡμῶν πεπλάτυνται» (Β΄ Κορ. 6,11). Ἡ μελέτη
αὐτῶν τῶν τροπαρίων, πέραν τῆς ἱστορικῆς
διαμορφώσεως αὐτῶν, ἀποτελεῖ μαθητεία στό
πνεῦμα τῆς ἴδιας τῆς Ὁρθοδοξίας. Σημαντικὴ
παράμετρος αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου εἶναι ἡ

ἐπαναποθέτησις στό κέντρο καί ἡ ἀνάλυσις
τῆς ἀξίας αὐτῶν τῶν τόσο σημαντικῶν τροπα-
ρίων, τόσο ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς θεολογικῆς
καί δογματικῆς ἀριότητος αὐτῶν τῶν ὕμνων,
ὅσο καί τῆς ξεχωριστῆς λειτουργικῆς τους
ἀξίας. Ἀκούγοντας καί διαβάζοντας αὐτὰ
τά θεόπνευστα καί ἀποκαλυπτικά κείμενα
ἀντιλαμβάνεται κάποιος τὴ μοναδικὴ ὁμορφία
καί τό βάθος τῆς ὕμνολογίας τῆς Ἐκκλησίας
μας. Μέσα ἀπὸ τὴν ἐντρύφηση καί τὴ μελέτη
τῶν ἱερῶν αὐτῶν Ἀκολουθιῶν ξεπροβάλλει ὁ
χαρισματικὸς οὐράνιος κόσμος τῆς Παναγίας
καί τῶν Ἁγίων. Αὐτοὶ εἶναι οἱ σύντροφοί
μας, οἱ ἐμπνευστές μας στόν ἀγῶνα γιά νά
ἐπικρατήσῃ τό θεῖο, τό οὐράνιο καί τό αἰώνιο
στή ζωὴ τὴ δική μας καί τῶν ἀδελφῶν μας.
Μποροῦμε νά αἰσθανθοῦμε αὐτό τό ὁποῖο εἶπε
ὁ Ἅγιος Ἰγνάτιος Ἀντιοχείας, ὅταν ὀδηγεῖτο στό
μαρτύριο: «Τώρα ἀρχίζω νά ζῶ...». Μόνο ἐκεῖνοι
πού «ἀγάλλονται ἐν Κυρίῳ», καί πού ὁ Χριστὸς
καί ἡ Βασιλεία Του εἶναι ὁ αἰώνιος πόθος καί
ἡ χαρά τῆς ὑπαρξίς τους, μποροῦν χαρούμενα
νά δεχτοῦν τὴν πάλιν ἐναντίον τῆς ἁμαρτίας
καί νά γίνουν μέτοχοι τῆς Θεϊκῆς ἀγάπης.
Ἀνεβαίνοντας τοὺς πνευματικούς ἀναβαθμούς
τῆς ταπεινώσεως, τῆς ὑπομονῆς, τῆς ἀγάπης
καί τῆς ἐλεημοσύνης συνοδοιποροῦμε διὰ τῆς
ὕμνολογίας τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου
καί τοῦ Πεντηκοσταρίου μέ τίς παρανέσεις
τοῦ Ψαλμοδοῦ καί τίς προρρήσεις τῶν
προφητῶν. Ἀκολουθοῦμε τὴν ἀσκητικὴ καί
μεταμορφωτικὴ πορεία ἀπὸ τὰ ἐγκόσμια πρὸς
τά ὑπερκόσμια. Λαξεύεται ἡ ψυχὴ μας στό

εὐαγγελικό πολίτευμα τοῦ Σταυροῦ χαρίζοντάς μας Ἀναστάσιμες ἐλπίδες. Παρακαλοῦμε τόν Κύριο νά φιλοτεχνήσει τόν καρδιακό μας κόσμο, χαρίζοντάς μας τό ἀρχαῖο καί θεοειδές κάλλος. Ἀφοῦ λοιπόν εὐχαριστήσω ἐκ τῶν προτέρων τόν Σεβασμιώτατο ἀδελφό Μητροπολίτη Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπττοῦ, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, γιά τί μέρμνα καί τίν ἀρωγή Του στήν πραγματοποίηση τῆς εὐλογημένης αὐτῆς συνάξεως, ἡ ὁποία ἐτέθη ὑπό τίν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τόν φιλοξενούντα τό

Συμπόσιο, Σεβασμιώτατο ἀδελφό Μητροπολίτη Κορίνθου κ. Διονύσιο, θά ἤθελα νά σᾶς εὐχηθῶ καλή καί εὐλογημένη συνέχεια στίς ἐργασίες τοῦ Συμποσίου ἐλπίζοντας οἱ λόγοι πού θά ἀκουστοῦν σήμερα νά πραγματοποιθοῦν σέ ἐπικοδομητικές πράξεις γιά ὅλα τά στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς δόξαν Αὐτῆς καί τῶν πιστῶν Της.

Μετά πατρικῶν εὐχῶν

ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἰ'Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Προσφωνήσις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου
στήν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ΙΖ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ
Συμποσίου Στελεχῶν Ἰ. Μητροπόλεων στήν Ἀρχαία Κόρινθο
(Κόρινθος, 17-19 Σεπτεμβρίου 2018)

Μετά πολλῆς χαρᾶς ἀπεδέχθημεν τίν πρότασιν τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅπως πραγματοποιηθῆ τό, ὑπό τίν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ΙΖ΄ Πανελλήνιον Λειτουργικόν Συμπόσιον Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων μέ θέμα: «Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες στήν περίοδο τῆς «Παρακλητικῆς», τοῦ «Τριωδίου» καί τοῦ «Πεντηκοσταρίου», εἰς τίν Ἀποστολικήν Ἱεράν Μητρόπολιν, τίν ὁποίαν μοῦ ἐνεπιστεύθη τό ἔλεος τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καί μάλιστα εἰς τίν Ἱστορικὴν Καθέδρα αὐτῆς, ἐδῶ εἰς τίν Ἀρχαίαν Κόρινθον, ὅπου, κατά τίν γραφίδα τοῦ συγγραφέως τοῦ Βιβλίου τῶν Πράξεων, οἱ ὠραῖο πόδες τοῦ εὐαγγελιζομένου τίν εἰρήνην, τοῦ εὐαγγελιζομένου τά ἀγαθὰ Ἀποστόλου τῶν Ἐθνῶν Παύλου ἔστησαν καί περιεπάτησαν «ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ καθ' οὓς ἔμεινεν διδάσκων ἐν αὐτοῖς (τούς κατοίκους

τῆς πόλεως δηλαδὴ) τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ» (Πράξ. ιη΄ 11).

Διά τοῦτο μέ ἰδιαίτεραν χαρὰν εὐχαριστοῦμεν τόν πεπνυμένον δεξιόν οἰακοστρόφον τῆς καθ' Ἑλλάδα πνευματικῆς ὁλκάδος κ. Ἱερώνυμον, ὁ ὁποῖος ἀόκνως ἐργάζεται διὰ τίν ἀσφαλῆ πλοίγησιν αὐτῆς ἐν μέσῳ ὑψηλῶν κυμάτων ποικίλων δυσκολιῶν, διότι σύν τοῖς ἄλλοις ἔθεσε ὑπό τίν αἰγίδα του τό Συμπόσιό μας. Ὡσαύτως εὐχαριστοῦμεν τόν Πρόεδρον τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως, φίλον καί ὁμογάλακτον ἀδελφόν, ὡς καί σοφόν καί ἐμπειρον λειτουργόν καί λειτουργιολόγον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμπττοῦ κ. Δανιήλ. Εὐχαριστοῦμεν ἀκόμη καί τά Τακτικά μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Παν.σ. Ἀρχιμ. κ. Νικ. Ἰωαννίδην, Αἰδ. Πρωτ. κ. Κων. Καραϊσαρίδην, Αἰδ. Πρωτ. κ. Βασ. Καλιακμάνην, Αἰδ. Πρωτ. κ. Ἰωάν. Σκιαδαρέσσην, Αἰδ. Πρωτ. κ. Θεοδ. Κουμαριανόν, Ἑλλογιμωτάτους Καθηγητάς

κ. Ἄθαν. Βουρλῆν, Γεώργ. Φίλιαν καί Παναγ. Σκαλιτσῆν καί Ἀναπληρωματικά μέλη αὐτῆς Αἰδ. Πρωτ. κ. Θεμ. Χριστοδούλου, Ἑλλογιωτάτους Καθηγητάς κ. κ. Σωτ. Δεσπότην καί Ἄθαν. Παπαρνάκη ὡς καί τόν φέρελπι Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Βαρνάβαν Θεοχάρην διά τούς κόπους τοῦ συντονισμοῦ καί τῆς προετοιμασίας καί σᾶς καλωσορίζομεν εἰς τήν Ἱεράν ἡμῶν Μητρόπολιν ὑποδεχόμενοι ὅλους σας ἐν ἀγαλλιάσει καί εὐχόμενοι ὅπως ἡ χάρις τοῦ Ἁγίου Ἀποστόλου Παύλου, Ἰδρυτοῦ τῆς Τοπικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας, Ἐφόρου καί Προστάτου ἡμῶν, σᾶς σκεπάξῃ καί σᾶς ἐνισχύῃ κατά τήν ἄσκησιν τῆς πολυευθύνου διακονίας σας, φωτίξῃ δ' ἅπαντας διά τήν ἐπιτυχή ἔκβασιν τῶν ἐργασιῶν καί αὐτοῦ τοῦ Συμποσίου.

Ἡ ἐδῶ πραγματοποίησις τοῦ ΙΖ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων εἶναι μία ὑψίστη τιμή διά τήν Ἱ. Μητρόπολιν μας καί μία εὐλογημένη συγκυρία, ἃν φέρῃ κάποιος κατά νοῦν τούς λόγους τοῦ Θεοῦ Παύλου ἀπό τήν *Α' πρὸς Κορινθίους Ἐπιστολὴν* του, ὁ Ὅποιος θίγει τό θέμα τοῦ ὀρθοῦ τρόπου λατρείας γράφων: «Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καί καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε» (ια', 1), παρέχων συνάμα ὁδηγίας σημαντικὰς καί χρησίμους διά τό «Κυριακὸν δεῖπνον» καί καταλήγων διά τήν ἀνάγκην τάξεως κατά τήν λατρείαν: «πάντα εὐσχημόνως καί κατὰ τάξιν γινέσθω» (ιδ', 40).

Εἴμεθα κάτοχοι μεγίστου Λειτουργικοῦ πλοῦτου ἀποτεθησαυρισμένου εἰς ὅλα τὰ πρὸς χρῆσιν Λειτουργικά Βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς ἡ Παρακλητικὴ, ἡ ὁποία καλύπτει τόν ἀκίνητον κύκλο τῶν Ἑορτῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ μαζί μέ τὰ Μηναιᾶ, ἀλλὰ καί τό Τριώδιον καί τό Πεντηκοστάριον, τὰ ὁποία καλύπτουν τόν κινητὸ κύκλο τῶν Ἑορτῶν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἔτους. Αὐτός ὁ πλοῦτος, ἡ ἀξία καί ἡ χρησιμότητά του θὰ ἀναπτυχθοῦν μέσα ἀπὸ τίς εἰσηγήσεις ἐγκρίτων εἰσηγητῶν κατὰ τὰς συνεδρίας, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀκολουθήσουν, καί θὰ διαφωτίσουν τούς συμμετέχοντας εἰς αὐτάς, ὥστε καί αὐτοὶ μέ τήν σειρὰν τους νὰ διαφωτίσουν τούς Κληρικούς τῶν Ἱ. Μητροπόλεων ἐκ τῶν ὁποίων ἀπεστάλησαν.

Οἱ συνεργάται μου καί ἡ ταπεινότης μου ἐπιθυμοῦμε ὅπως ἡ ἐδῶ διαμονή σας εἶναι ὅσον τό δυνατόν ἄνετος ἀλλὰ καί ἡ φιλοξενία ἀνταξία τῶν κόπων σας, ὥστε καί ἡ Ἱερά ἡμῶν Μητρόπολις νὰ συνδράμῃ, τό κατὰ δύναμιν, εἰς αὐτήν τήν προσπάθειαν τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας. Δέν γνωρίζω, ἃν τοῦτο ἐπετεύχθῃ πλήρως. Πάντως αὐτό ἐπιθυμοῦμεν διό καί σᾶς παρακαλῶ νὰ συγχωρήσετε τυχόν ἀτελείας, αἱ ὁποῖαι πιθανόν νὰ ὑπάρξουν.

Τέλος εὐχαριστοῦμεν τούς Ἀρχοντας καί τούς Ἐκπροσώπους τῶν τοπικῶν Ἀρχῶν καί Θεσμῶν τῆς περιοχῆς μας, οἱ ὁποῖοι παρίστανται, ὡς καί τούς διακονοῦντας ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Μητροπόλεός μας, καλωσορίζοντας πάλιν ὅλους σας, ἐπευχόμενοι ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐργασίας σας.

Προσφώνησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος
καί Ὑμηττοῦ κ. Δανιήλ, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς
Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως,
εἰς τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ΙΖ΄ Πανελληνίου Λειτουργικοῦ
Συμποσίου Στελεχῶν Ἰ. Μητροπόλεων στὴν Ἀρχαία Κόρινθο
(Κόρινθος, 17-19 Σεπτεμβρίου 2018)

«Ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε»
(Πρὸς Θεσσαλονικεῖς Α΄, ε΄, 17)

Ἐνότητα Α΄.

1. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τῆς ἀποστολικῆς ἐποχῆς καλεῖ τοὺς πιστοὺς νὰ προσεύχονται συνεχῶς, νὰ ἔχουν χωρὶς διακοπὴ ζωσα ἐπικοινωνία μὲ τὸν ζωντανό Θεό. Γι' αὐτό ὁ ἅγιος Πατέρας μας Γρηγόριος ὁ Θεολόγος διαπιστώνει τὸ «μνημονευτέον δεῖ Θεοῦ μᾶλλον ἢ ἀναπνευστέον» (Θεολογικός Λόγος Α΄, Κατὰ Εὐνομιανῶν προδιάλεξις, ΒΕΠΕΣ τ. 59, 214)

2. Ἡ Ἐκκλησία παραλαβοῦσα ἀπὸ τὴν Ἰουδαϊκὴ Συναγωγὴ τὸν κανόνα τῆς προσευχῆς κατὰ τὸ «ἔσπερας καὶ πρωῖ καὶ μεσημβρίας» (Ψαλμ. νδ΄, 18) καθόρισε τοὺς καιροὺς τῆς προσευχῆς τῶν Χριστιανῶν σὲ τακτικούς καὶ ἐκτάκτους. Μεσονυκτικό, Ὁρθρο, Α΄, Γ΄, ΣΤ΄, καὶ Θ΄ Ὑρα, Ἐσπερινό, Ἀπόδειπνο. Σ' αὐτούς ἐνέταξε τὰ Μεσῶρια, τὴν Τριθέκτη, τὰ Τυπικά καὶ ἄλλες Ἱερές Ἀκολουθίες.

3. Οἱ Ἀκολουθίες τοῦ Νυχθημέρου ἀκολούθησαν τὸ Πρόγραμμα προσευχῆς τῶν Ἰουδαίων στὸν Ναὸ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ στίς Συναγωγές. Οἱ Ἰουδαῖοι προσεύχονταν στίς Συναγωγές καὶ στὸν Ναὸ δύο φορές τὴν ἡμέρα, τὸ πρωῖ καὶ τὸ βράδυ, ἐνῶ παράλληλα ἀναπτύχθηκε μία λατρευτικὴ παράδοση πού προέβλεπε τρεῖς χρόνους προσευχῆς κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἡμέρας. Οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ οἱ ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανοὶ τηροῦσαν τίς ἰουδαϊκὲς ὥρες προσευχῆς. Οἱ τρεῖς καιροὶ προσευχῆς, κατὰ τὸ ἔσπερας, τὸ πρωῖ καὶ τὴν μεσημβρία συνεχίζονταν καὶ στὴν Καινὴ

Διαθήκη κατὰ τὴν τρίτη ὥρα, τὴν ἔκτη καὶ τὴν ἑνάτη στὴν προοπτικὴ τῆς νέας ἐν Χριστῷ ζωῆς. Ἔτσι οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ ἀκολούθησαν τὴ σχετικὴ παράδοση ἐφόσον εἶναι ὁ νέος Ἰσραήλ, ὁ νέος περιούσιος λαὸς τοῦ Θεοῦ καὶ συνέχισαν τὴ λατρεία πού παρέλαβαν ἀπὸ τοὺς Ἑβραίους. Ὑπάρχουν ὁμοιότητες μεταξύ τῆς παλαιᾶς καὶ νέας λατρείας, μὲ κοινὸ ὑμνολογικὸ ὕλικό ἀπὸ τὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅπου οἱ Χριστιανοὶ ἔψαλλαν τοὺς ψαλμοὺς τοὺς ἴδιους καιροὺς τῆς προσευχῆς ὅπως καὶ οἱ Ἑβραῖοι. Οἱ Ψαλμοὶ π.χ. καὶ οἱ Ὁδές τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης χρησιμοποιήθηκαν ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ τοὺς μαθητὲς Του, ἐνῶ στί συνέχεια, διατηρήθηκαν καὶ στί χριστιανικὴ λατρεία καὶ συμπληρώθηκαν ἀπὸ ὕμνους.

Σύμφωνα μὲ τὴν Καινὴ Διαθήκη, ὁ Ἰησοῦς Χριστός καὶ οἱ Μαθητὲς Του πήγαιναν στίς Συναγωγές καὶ στὸν ναὸ τοῦ Σολομῶντος καὶ προσεύχονταν σὲ τακτὰ διαστήματα, καθὼς ἡ Συναγωγὴ ἀποτελοῦσε σημεῖο ἀφετηρίας γιὰ τὴ διάδοση τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἀργότερα ἡ ἀντίδραση τῶν Ἰουδαίων ὀδήγησε τοὺς Ἀποστόλους στὴν ἀποκοπή ἀπὸ τίς συνάξεις τῶν Συναγωγῶν. Ἡ λατρεία κατὰ τὴν ἀποστολικὴ περίοδο διακρινόταν ἀπὸ τὴν ἀπλότητα, μετὰ ὅμως ἀπὸ τὴν ἀποστολικὴ ἐποχὴ ἔγινε πιὸ σύνθετη μὲ χαρακτηριστικὰ αὐτοσχεδιασμοῦ στὰ πλαίσια τῆς δημιουργικῆς ἐξελικτικῆς πορείας.

4. Διαπιστοῦται ὅτι ἀπὸ τὸν Δ΄ αἰῶνα ἔχουν νοηματοδοτηθεῖ οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας σύμφωνα μὲ τὴ διαδικασία καὶ τὴ θεολογία της, ὅπως ἀναφέρει ὁ

Μέγας Βασίλειος: «Ὁρίσαμεν τὸν ὄρθρον διὰ νὰ ἀφιερώνωμεν εἰς τὸν Θεὸν τὰ πρῶτα κινήματα τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ νοῦ καὶ διὰ νὰ μὴ ἀναλαμβάνωμεν καμμίαν ἄλλην φροντίδα, πρὶν νὰ εὐφρανθῶμεν μὲν τὴν σκέψιν τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ἡ Γραφή «ἐνεθυμήθην τὸν Θεὸν καὶ νύφρανθην» (Ψαλμ. οστ', 4), καὶ διὰ νὰ μὴ ἀρχίζωμεν σωματικὴν ἐργασίαν, πρὶν νὰ τηρήσωμεν τὸ «πρὸς σὲ θὰ προσευχηθῶ, Κύριε· καὶ τὸ πρῶν θὰ εἰσακούσης τὴν φωνὴν μου· τὸ πρῶν θὰ παρασταθῶ εἰς σὲ καὶ θὰ προσδοκῶ» (Ψαλμ. ε', 3-4).

Ὁρίσαμεν δὲ καὶ τὴν τρίτην ὥραν, διὰ νὰ ἐγειρώμεθα ἐκ τοῦ ὕπνου διὰ τὴν προσευχὴν καὶ νὰ συνάγωμεν τὴν ἀδελφότητα, καὶ ἂν ἀκόμη εἶναι διεσκορπισμένοι οἱ ἀδελφοὶ εἰς διαφόρους ἐργασίας, καὶ διὰ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν δωρεὰν τοῦ Πνεύματος πού ἐδόθη εἰς τοὺς ἀποστόλους κατὰ τὴν τρίτην ὥραν καὶ νὰ προσκυνήσωμεν ἔτσι ὅλοι μὲ μίαν ψυχὴν, ὥστε νὰ ἀξιωθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ δεχθῶμεν τὸν ἁγιασμόν, ζητοῦντες τὴν καθοδήγησιν καὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ πρὸς τὸ συμφέρον μας, ὅπως λέγει ἡ Γραφή «καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, Θεέ, καὶ Πνεῦμα εὐθὲς ἀνανέωσον ἐντός μου· μὴ ἀπορρίψης μέ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης (=ἀφαιρέσης) ἀπ' ἐμοῦ. Ἀπόδος εἰς ἐμὲ τὴν ἀγαλλίασιν τῆς σωτηρίας σου καὶ μὲ πνεῦμα ἡγεμονικὸν στήριξόν με» (Ψαλμ. ν, 12-14) καὶ εἰς ἄλλο σημεῖον: «τὸ Πνεῦμά σου τὸ ἀγαθὸν θὰ μὲ ὀδηγήσῃ εἰς ὁδὸν εὐθείαν» (Ψαλμ. ρμβ', 10) ... Καὶ ἔτσι πάλιν ἀναλαμβάνομεν τὴν ἐργασίαν μας.

Καὶ ἂν μερικοὶ ἀπουσιάζουν μακρὰ λόγῳ τῆς φύσεως ἢ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας των, ὀφείλουν κατ' ἀνάγκην νὰ τηροῦν ἐκεῖ χωρὶς δισταγμῶν τὰ καθιερωμένα διότι «ὅπου θὰ εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι», λέγει ὁ Κύριος, «εἰς τὸ ὄνομά μου, ἐκεῖ εἶμαι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ. 18, 20)

Τὴν ἕκτην ὥραν ἐκρίναμεν ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ προσευχὴ σύμφωνα μὲ τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων πού λέγουν· «ἐσπέραν καὶ πρῶν καὶ

μεσημβριάν θὰ παρακαλέσω καὶ θὰ φωνάξω καὶ θὰ εἰσακούσῃ τὴν φωνὴν μου» (Ψαλμ. 54, 18). Ἡ προσευχὴ αὐτὴ εἶναι ἀναγκαία καὶ διὰ νὰ ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ ἀτύχημα καὶ μεσημβρινὸν (βλ. Ψαλμ. 90,6) δαυμόνιον, ψάλλοντες συγχρόνως καὶ τὸν ἐνενηκοστὸν ψαλμόν.

Ἡ ἐνάτη ὥρα παρεδόθη εἰς ἡμᾶς ὡς ἀναγκαία διὰ προσευχὴν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀποστόλους εἰς τὰς Πράξεις, πού ἀναφέρουν ὅτι ὁ Πέτρος καὶ ὁ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν «ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην» (Πράξ. 3,1)

Ὅταν δὲ τελειῶνῃ ἡ ἡμέρα, πρέπει νὰ εὐχαριστοῦμεν τὸν Θεὸν δι' ὅσα μᾶς ἐχάρισε κατ' αὐτὴν, ἢ ἐπράξαμεν ὀρθῶς, καὶ νὰ ἐξομολογούμεθα τὰς παραλείψεις μας, κάθε ἀμαρτία ἐκούσιον ἢ ἀκούσιον ἢ καὶ ἐν ἀγνοίᾳ, ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ ἢ εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν μας, ζητοῦντες δι' ὅλα τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς προσευχῆς. Διότι ἡ ἐπιμελὴς ἐξέτασις τῶν παρελθόντων μᾶς ὠφελεῖ πολὺ, ὥστε νὰ μὴ περιπέσωμεν πάλιν εἰς τὰ ἴδια ἀμαρτήματα. Διὰ τοῦτο λέγει· «δι' ὅσα λέγετε εἰς τὰς καρδίας σας, νὰ αἰσθάνεσθε μεταμέλειαν κατὰ τὴν κατάκλισίν σας» (Ψαλμ. 4, 5)

Καὶ πάλιν, ὅταν ἀρχίξῃ ἡ νύκτα, ζητοῦμεν τὴν ἀνάπαυσίν μας ἄμεμπτον καὶ χωρὶς φανταστικὰ πλάσματα. Αὐτὴν τὴν ὥραν ἀπαγγέλλομεν ὁπωσδήποτε καὶ τὸν ἐνενηκοστὸν ψαλμόν. Ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σίλας μᾶς παρέδωσαν καὶ τὸ μεσονύκτιον ὡς ἀναγκαῖον διὰ προσευχὴν, ὅπως ἀναφέρει ἡ διήγησις τῶν Πράξεων: «κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας ὕμνουν τὸν Θεόν» (Πράξ. 16,25) Καὶ ὁ ψαλμῶδὸς ὁμοίως λέγει· «τὸ μεσονύκτιον ἐξεγειρόμην, διὰ νὰ σὲ δοξολογῶ διὰ τὰς κρίσεις τῆς δικαιοσύνης σου» (Ψαλμ. 118, 62). Καὶ πάλιν, πρέπει νὰ ἐγειρώμεθα διὰ προσευχὴν πρὸ τοῦ ὄρθρου, διὰ νὰ μὴ μᾶς εὕρῃ ἡ ἡμέρα κοιμωμένους εἰς τὸ κρεβάτι, σύμφωνα μὲ τοὺς λόγους· «οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπρόλαβαν τὸν ὄρθρον, διὰ νὰ μελετήσω τὰ λόγια σου» (Ψαλμ. 118, 148).

Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω καιροὺς δὲν πρέπει νὰ παρορᾶται ἀπὸ ἐκείνους πού διάλεξαν νὰ ζοῦν προσεκτικὰ πρὸς δόξαν τοῦ Θεοῦ καὶ

τοῦ Χριστοῦ του. Σκέπτομαι δὲ ὅτι ἡ διαφορὰ καὶ ποικιλία εἰς τὰς προσευχὰς καὶ ψαλμωδίας κατὰ τὰς ὁρισμένας ὥρας χρησιμεύει καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ὅτι δηλαδή, ὅταν ὑπάρχη μονοτονία, πολλάκις ἡ ψυχὴ αἰσθάνεται ἀνίαν καὶ ἀφαιρεῖται, ἐνῶ διὰ τῆς ἐναλλαγῆς καὶ τῆς ποικιλίας τῆς ψαλμωδίας μὲ τὰ ἀναγνώσματα κάθε ὥρας ἀνανεώνεται ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς καὶ ἀναζωπυροῦται ἡ προσοχή της» (Μεγάλου Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, Ἐρώτησις ΑΖ', Εἰ δεῖ προφάσει τῶν προσευχῶν καὶ τῆς ψαλμωδίας ἀμελεῖν τῶν ἔργων καὶ ποιοὶ καιροὶ τῆς προσευχῆς ἐπιτίθει καὶ πρῶτον, εἰ χρὴ ἐργάζεσθαι, ΒΕΠΕΣ, τ. 53, σ. 197-199 · Ε.Π.Ε. τ. 8, σ. 341-353)

5. Ἡ Ἐκκλησία διεμόρφωσε τὴν τυπικὴ διάταξιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν σύμφωνα μὲ τὴ θεολογία της καὶ μὲ σκοπὸ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ κατάρτιση τῶν πιστῶν ἀναλόγως τῆς διανομῆς ἐκκλησιαστικῆς περιόδου, ὅπως Τριωδίου, Πεντηκοσταρίου, Παρακλητικῆς.

Ἡ ἴδια Ἱερά Ἀκολουθία τελεῖται μὲ συγκεκριμένο περιεχόμενο καὶ τρόπο σὲ κάθε περίοδο ἔχουσα σταθερὰ καὶ μεταβλητὰ στοιχεῖα.

6. Στὰ μεταβλητὰ στοιχεῖα ἀνήκουν οἱ καθ' ἡμέραν Ἱερέες Ἀκολουθίες πού καταχωρίζονται στὰ Μηναιῖα.

Οἱ Ἅγιοι Πατέρες μας, μᾶς παρέδωσαν τὰ Μηναιῖα καὶ τὴν Παρακλητικὴν, τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον. Ἐθέσπισαν δὲ τοὺς Ἅγίους εἰς τὰ Μηναιῖα εἰς τρεῖς τάξεις α'. ἄλλοι νὰ εἶναι πλήρως ἐορταζόμενοι ἔχοντες π' στιχηρὰ στὸν Ἑσπερινό, διπλά Δοξαστικά, Εὐαγγέλιο τοῦ Ὁρθρου, Καταβασίς διὰ τοὺς Κανόνες, Αἴνους, καὶ λοιπά, β'. ἄλλοι νὰ εἶναι ἡμιορταζόμενοι, καὶ γ'. ἄλλοι μὴ ἐορταζόμενοι. Αὐτὴ τὴν διακρισὴν τὴν ἔπραξαν σοφά ὥστε τίς καθημερινές νὰ φάλλουμε καὶ ἐκ τῶν τροπαριῶν τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὸν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό καὶ Θεό μας, τὴν Ἁγία Τριάδα, τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, τοὺς Ἀγγέλους, τὸν Τίμιον Πρόδρομον,

τοὺς Ἀποστόλους, τὸν Τίμιον Σταυρό, ὅλους τοὺς Ἅγίους, ὅλους τοὺς Μάρτυρας, τοὺς κεκοιμημένους πατέρες καὶ ἀδερφούς μας, κτλ., καὶ ἰδιαίτερος στή δική μας πνευματικὴ διόρθωση καὶ κατάρτιση.

Εἶναι ἐπίσης γνωστό, ὅτι οἱ Ἅγιοι Πατέρες ἤθελαν τὴν εὐταξίαν σὲ ὅλες τίς Ἑνορίες ὅπως προβλέπει ὁ Κ' Κανὼν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου «ὑπὲρ τοῦ πάντα ἐν πάσῃ παροικίᾳ φυλάττεσθαι».

Ἄν δοῦμε τὰ Μηναιῖα τοῦ Βαρθολομαίου τοῦ Κουτλουμουσιανοῦ, διαπιστώνουμε τὰ ἐξῆς, περίπου:

Ἀκολουθίες ἐορταζομένων πλήρως Ἀγίων (εἰς π'): 49

Κατανεμόμενοι ἀνά μῆνα ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἕως τοῦ Αὐγούστου (Σεπτ. 5+3+4+5+9+2+1+1+4+4+8+3Αὐγ.)

Ἀκολουθίες ἡμιορταζομένων Ἀγίων (εἰς ς'): 95

Κατανεμόμενοι ἀνά μῆνα ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἕως τοῦ Αὐγούστου (Σεπτ. 11+19+17+8+1+5+2+2+2+5+6+7 Αὐγ.)

Ἀκολουθίες μὴ ἐορταζομένων Ἀγίων: 209

Κατανεμόμενοι ἀνά μῆνα ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου ἕως τοῦ Αὐγούστου

(Σεπτ. 11+10+8+15+10+21+27+27+23+21+17+19 Αὐγ.)

Καὶ σὲ ποσοστὸ % εἶναι ἀντιστοίχως, περίπου: 14% - 27% - 59%

Δηλαδή οἱ μισὲς καὶ περισσότερες Ἀκολουθίες εἶναι τῆς τάξεως μὴ ἐορταζομένων Ἀγίων, μετὰ ἔρχονται οἱ Ἀκολουθίες τῶν ἡμιορταζομένων Ἀγίων, καὶ περίπου τὸ 14% μόνον τῶν Ἀκολουθιῶν εἶναι τῶν πλήρως ἐορταζομένων Ἀγίων.

Εἰδικὰ τοὺς μῆνες τοῦ Τριωδίου-Πεντηκοσταρίου, οἱ περισσότεροι Ἅγιοι εἶναι μὴ ἐορταζόμενοι, γιὰ νὰ ἀκούγεται τὸ Τριώδιον καὶ τὸ Πεντηκοστάριον.

Προφανῶς θὰ σκεφτοῦν μερικοὶ ὅτι ἰδοὺ πεδῖον δόξης λαμπρὸν γιὰ τὴν συγγραφὴ καὶ προσθήκην στὰ Μηναιῖα Ἀκολουθιῶν πλήρως ἐορταζομένων Ἀγίων.

Όμως δέν είναι ἔτσι τά πράγματα. Γιατί αὐτομάτως θά διασπαστεῖ καί θά ἀδρανοποιηθεῖ αὐτή ἡ πλούσια Ὑμνολογία τῶν Ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας μας, καί ιδιαίτερα τά θεολογικώτατα βιβλία τῆς Παρακλητικῆς κυρίως, ἀλλά καί τοῦ Τριωδίου, καί τοῦ Πεντηκοσταρίου.

Γι' αὐτό καί ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας στήν ὑπ' ἀριθμόν 2864/11-4-2008 (Αριθμ. Πρωτ. 1217 καί Διεκπ. 724) Ἐγκύκλιό της μέ θέμα: «Περί τῆς ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν» ἀσκεῖ οἰκονομία μέ τήν ἔγκρισιν νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν. Διαλαμβάνει ἐπί λέξει ἡ Συνοδική Ἐγκύκλιος:

«Οἰκονομία τις εἰς τὸ ὅλον θέμα τῆς Ἐγκρίσεως νέων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, δύναται νά ὑπάρχη εἰς τὰς περιπτώσεις τοπικῶν ἢ νεοφανῶν Ἁγίων καί ἀσφαλῶς μόνον διὰ τοπικὴν χρῆσιν, ἵνα μὴ τελικῶς καταλιμπάνηται ἡ Παρακλητικὴ, τό σπουδαιότατον καί θεολογικώτατον τοῦτο λειτουργικὸν βιβλίον, λόγῳ τῆς καθημερινῆς χρήσεως Ἀσματικῶν Ἀκολουθιῶν τῶν Ἁγίων τῆς ἡμέρας».

Ἑνότητα Β΄.

Ἡ πρόνοια τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί

ἡ μέριμνά της γιά τά θέματα τῆς Θ. Λατρείας

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐκτός τῶν ἄλλων ἀρμοδιοτήτων της, κατὰ τόν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ν. 590/1977 Φ.Ε.Κ. τ.Α΄146), «Μεριμᾶ διὰ τήν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καί εὐπρέπειαν ὡς καί διὰ πᾶν εἰς τὴν θείαν Λειτουργίαν ἀφορῶν θέμα» (ἄρθρο 4§γ).

Οἱ Συνοδικές Ἐπιτροπές

Γιά τὴν ἐκπλήρωση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προέβλεψε τὴν σύσταση Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί Εἰδικῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καί Ἐπιτροπῶν Εἰδικοῦ σκοποῦ.

Τά θέματα τῆς θείας Λατρείας μελετοῦν, ἐπεξεργάζονται, γνωμοδοτοῦν καί εἰσηγοῦνται πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον:

1. Ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς θείας Λα-

τρείας καί τοῦ Ποιμαντικοῦ Ἔργου (ἄρθρο 10§δ' τοῦ Ν. 590/1977 Φ.Ε.Κ. τ. Α΄146), τῆς ὁποίας ἀρμοδιότητα εἶναι κατὰ τὸ ἄρθρο 16 τοῦ Κανονισμοῦ 160/2004 «Περί λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν» Φ.Ε.Κ. τ. Α΄100/20.5.2004) οἱ ἑξῆς:

«α. Ἡ μελέτη τοῦ Τυπικοῦ τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ, διὰ τῆς οἰκείας Ὑποεπιτροπῆς, ἐποπτεία συντάξεως καί ἐκδόσεως τῶν Διπτύχων ἐκάστου ἔτους.

β. Ἡ σύνταξις πλήρους καί σαφοῦς «λειτουργικοῦ κώδικος», ἀναγκαίου διὰ τὴν εὐταξίαν ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ καί τοῖς λοιποῖς Ἱεροῖς Μυστηρίοις καί Τελεταῖς, ὡς καί διὰ τὴν καθιέρωσιν ἐνιαίας λειτουργικῆς πράξεως καθ' ἅπασαν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.

γ. Ἡ ἐποπτεία καί φροντίς διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐν τοῖς λειτουργικοῖς βιβλίοις ὑπαρχουσῶν ἐλλείψεων εἰς βασικὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας, ὡς καί διὰ τὴν καταλογογράφησιν καί τὴν ἐκδοσὶν ἐνημερωτικῶν πινάκων τῶν ἐκδοθεισῶν ἢ καί ἀνεκδότων Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

δ. Ἡ τεκμηριωμένη, σαφὴς καί πλήρης καταγραφή τῆς δεοντολογίας, τῶν σκοπῶν, τῶν τρόπων, τῶν εἰδικῶν προβλημάτων ἢ δυσχερειῶν καί τῶν προτεραιοτήτων τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου ἔναντι γενικῶς τῶν κοινῶν «ομάδων».

ε. Ἡ πρότασις περὶ διοργανώσεως πανελληνίων καί τοπικῶν Συνεδρίων στελεχῶν τοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου κατὰ τομεῖς δραστηριότητος, ὡς καί ἡ ποιμαντικὴ φροντίς καταρτίσεως τῶν πρεσβυτέρων καί τῶν ὑποψηφίων πρεσβυτέρων, ὡς ἀμέσων συνεργατῶν καί πολυτίμων βοηθῶν τῶν Ἐφημερίων.

στ. Ἡ συνεργασία μετὰ Σ.Ε. ὁμοειδῶν σκοπῶν ἐν τῇ ἀντιμετωπίσει συναφῶν προβλημάτων».

2. Ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης καί Μουσικῆς, πού ἔχει τίς ἑξῆς ἀρμοδιότητες, κατὰ τὸ ἄρθρο κατὰ τὸ ἄρθρο 14 τοῦ Κανονισμοῦ 160/2004 (Φ.Ε.Κ. τ. Α΄100/20.5.2004) «Περί λειτουργίας τῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν»:

«α. Ἡ παρακολούθησις τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν καὶ ἡ προαγωγή αὐτῶν διὰ παντός προσφόρου μέσου.

β. Ἡ ἀγρυπνος μέριμνα καὶ διαφύλαξις τοῦ λειτουργικοῦ ἥθους καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἐπὶ τῶν λειτουργικῶν τεχνῶν καὶ ἡ ὑπεύθυνος γνωμοδοτικὴ ἐπισήμανσις τῶν περαιοφρεομένων καινοτομιῶν πρὸς ἀποφυγὴν ἢ διόρθωσιν τούτων, δι' ἐνδελεχοῦς μελέτης, συντάξεως ὑπομνημάτων πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ., ἐκδόσεως ἐνημερωτικῶν ἐντύπων καὶ διοργανώσεως Συνεδρίων.

γ. Ἡ καταγραφή τῶν ὑφισταμένων, παρά τῃ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ καὶ ταῖς Ἱεραῖς Μητροπόλεσι, σχετικῶν Σχολῶν (ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς, ἀγιογραφίας, συντηρήσεως ἱερῶν εἰκόνων κ.λπ.) τοῦ ἱστορικοῦ λειτουργίας καὶ τοῦ ὀργανογράμματος μιᾶς ἐκάστης, ὡς καὶ ἡ ἐκπόνησις ἐνός Γενικοῦ Κανονισμοῦ περὶ τῆς λειτουργίας αὐτῶν.

δ. Ἡ ἐνημέρωσις καὶ ἡ παροχὴ προγραμματικῆς ἢ ὀργανωτικῆς βοήθειας εἰς Ἐκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα, Ἱεράς Μητροπόλεις, Ἱεράς Μονάς, Ἐνορίας, Ἐκκλησιαστικά Ἰδρύματα, προτιθέμενα νά ἀναπτύξουν ἀντιστοίχους δραστηριότητας.

ε. Ἡ ἐξόφλησις διὰ καταλλίλων εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ. καὶ διὰ διαβημάτων Αὐτῆς πρὸς τὴν Πολιτείαν τῆς δυνατότητος τελέσεως κατὰ καιρούς τῆς Θείας Λειτουργίας ἐντός χριστιανικῶν μνημείων, τελούντων ἐν ἐξαρτήσῃ πρὸς τό Κράτος, διαφυλαττομένης τῆς ἱερότητος, τῆς ἱστορίας, ἀλλά καὶ τῆς συμφύτου καλλιτεχνικῆς ἀξίας αὐτῶν.

στ. Ἡ προβολὴ τῶν ὑφισταμένων ἱερῶν μνημείων δι' ἐνημερωτικῶν δημοσιευμάτων καὶ τευχιδίων καὶ λοιπῶν μέσων ἠλεκτρονικοῦ τύπου (Η/Υ, Ρ/Σ, Τηλεοράσεως, Διαδικτύου, κ.λπ.) πρὸς τὰ στελέχη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, τόν ἐπιστημονικόν κόσμον καὶ τόν πομπαιόμενον λαόν, ἐπὶ σκοπῶ τονισμοῦ τῆς δι' αἰώνων συνεχοῦς καὶ ἀδιακόπτου ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας καὶ καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, ὑποβοηθητικῶς πρὸς τὴν

ἀσκουμένην λειτουργικὴν καὶ ἀντιστασιακὴν πομπαιότητα.

ζ. Ἡ ἐπισταμένη, δι' Εἰσηγήσεων πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ., φροντίς πρὸς διασφάλισιν τοῦ δικαιώματος τῆς Ἐκκλησίας ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν μνημείων.

η. Ἡ συνεργασία καὶ συμπαράστασις πρὸς τό Ἰδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας (Κανονισμός 17/1981 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, «Σύστασις καὶ Ὄργάνωσις Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» Φ.Ε.Κ. 135/1982-τ. Α΄).

θ. Ἡ συμπαράστασις πρὸς τό ἔργον τῆς Ὑπηρεσίας Ναοδομίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ι. Ἡ εἰσήγησις, πρὸς τὴν Δ.Ι.Σ., περὶ ἀπονομῆς τιμητικῶν διακρίσεων εἰς τόν χῶρον τῆς λειτουργικῆς τέχνης καὶ τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς».

Εἰδικές

Συνοδικές Ἐπιτροπές

Μέ ἀποφάσεις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας συνεστήθησαν οἱ ἐν συνεχείᾳ Εἰδικές Συνοδικές Ἐπιτροπές:

1. Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως μέ τὴν ἐξῆς ἀρμοδιότητα λειτουργοῦσα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 139/1999 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως, ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως» (Φ.Ε.Κ. τ.Α΄ 236/8.11.1999).

Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ:

«α. Προσδιορίζει καὶ μελετᾷ συγκεκριμένα προβλήματα τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας σήμερον καὶ γνωματεύει ἐπ' αὐτῶν, ὥστε νά ἔχη ἡ Ἱερά Σύνοδος ὑπεύθυνον καὶ τεκμηριωμένην ἐνημέρωσιν κατὰ τὴν λίπιν τῶν ἐνδεικνυομένων ἀποφάσεων.

β. Μέ ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν συνεργασίᾳ μέ τὰς λοιπὰς Συνοδικὰς Ἐπιτροπὰς, τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις, τὰς Ἱεράς Μονάς καὶ πάντα ἄλλον φορέα, διοργανώνει διαφόρους ἐκδηλώσεις, ὅπως: Συνέδρια, Ἡμερίδας,

Σεμινάρια κ.λπ. ἢ προβαίνει εἰς θεολογικάς ἐκδόσεις, ἐκλαϊκευτικά δημοσιεύματα, παραγωγή ὀπτικοακουστικῶν μέσων, ραδιο-πλεοπτικῶν ἐκπομπῶν, ἀξιοποιήσιν τῶν δυνατοτήτων τοῦ διαδικτύου (Internet) κ.λπ, τόσον διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἐπιμόρφωσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου ἐπὶ λειτουργικῶν θεμάτων, ὅσον καὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς λειτουργικῆς ἀγωγῆς τῶν πιστῶν.

γ. Μέ ἔγκρισιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐν συνεργασίᾳ ἰδιαίτερος μέ τὰς Ὁρθοδόξους Θεολογικάς Σχολάς, προγραμματίζει ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας, προτείνει τὴν χορήγησιν ὑποτροφῶν λειτουργικῶν σπουδῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ, ἀποστέλλει ἐκπροσώπους αὐτῆς εἰς λειτουργικά καὶ ἄλλα παρεμφερῆ συνέδρια καὶ γενικῶς ἀναλαμβάνει πᾶσαν πρωτοβουλίαν, ἣτις θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν σπουδὴν τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν καὶ τὴν ἀνάδειξιν καὶ προβολὴν τοῦ γνησίου ὀρθοδόξου λειτουργικοῦ ἥθους».

2) Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἀκαδημία Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν πού λειτουργεῖ ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 133/199 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως, Ὄργανώσεως καὶ λειτουργίας Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Ἀκαδημίαν Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν» Φ.Ε.Κ. τ.Α' 236/8.11.1999).

Οἱ ἀρμοδιότητες αὐτῆς εἶναι:

«α. Νά ὀργανώσῃ τὴν λειτουργίαν Ἀκαδημίας ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐκμαθήσεως καὶ διακονίας ἐν συνεχείᾳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, μέ προοπτικὴν διορθοδόξου συμβολῆς, τῆς ὁποίας τό ὀργανόγραμμα προτείνει, τὴν σύνθεσιν καὶ τοὺς ὅρους λειτουργίας, ὥστε νά ἀποτελέσῃ Κιβωτόν διατηρήσεως καὶ διαφυλάξεως καὶ διαδόσεως τῶν στοιχείων τῆς πατρῶας Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β. Νά προσδιορίσῃ τὴν στάθμην τῶν σπουδῶν (IEK-TEI), ἀφοῦ διερευνήσῃ τὴν δυνατότητα περὶ τῆς ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας καὶ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων αὐτῆς ἀναγνωρίσεως τῶν

ἀντιστοίχων τίτλων, πρὸς ἐπαγγελματικὴν κατοχύρωσιν τῶν ἀποφοίτων.

γ. Νά συντάξῃ τὰ προγράμματα σπουδῶν τῆ συνδρομῆ εἰδικῶν καθ' ὕλην ἀρμοδίων καθηγητῶν.

δ. Νά δημιουργήσῃ τὰς προϋποθέσεις ὥστε οἱ σπουδασταὶ τῆς ἐξονομασθείσης Ἀκαδημίας νά βιώνουν μέ ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν καὶ τό ἀρμόζον ἐκκλησιαστικόν ὕφος καὶ ἥθος τὴν διακονίαν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν – Λειτουργικῶν Τεχνῶν, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ποιμαντικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας, ὑπὲρ τοῦ πληρώματος Αὐτῆς.

ε. Νά ὑποβάλῃ προτάσεις πρὸς ἐξασφάλισιν χρηματοδοτικῶν πόρων διὰ τὴν οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ἀκαδημίας».

3) Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Χριστιανικῶν Μνημείων πού λειτουργεῖ ἐπὶ τῆ βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθμὸν 137/1999 Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ συστάσεως, Ὄργανώσεως καὶ λειτουργίας Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ Χριστιανικά Μνημεῖα» (Φ.Ε.Κ. τ.Α' 236/8.11.1999).

Οἱ ἀρμοδιότητες αὐτῆς εἶναι:

«α. Νά ἐπικοινωνῆ ἀμέσως μέ τὰς κατὰ τόπους Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὥστε τό συντομώτερον δυνατόν νά ἐπιτελεσθῆ ἢ καταγραφῆ τῶν σωζομένων εἰς αὐτὰς Χριστιανικῶν Μνημείων, παλαιοχριστιανικῶν, βυζαντινῶν, μεταβυζαντινῶν καὶ νεωτέρων.

β. Νά ἐπικοινωνῆ μέ τὰς κατὰ τόπους Διευθύνσεις τῶν Ἐφορειῶν Ἀρχαιοτήτων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ, ὥστε νά διερευνηθῆ διὰ τῆς ἀμοιβαίας συνεργασίας καὶ νά διαπιστωθῆ ὁ καλύτερος τρόπος, διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν προσπαθειῶν ἀναστυλώσεως τῶν Μνημείων, τὰ ὁποῖα θὰ καταγραφοῦν, καὶ μάλιστα ἐκείνων, ἅτινα ἔχουν ἀνάγκην ἀναστυλώσεως ἢ συντηρήσεως.

γ. Νά μελετήσῃ τὴν ἀξιοποιήσιν τῶν Ἱερῶν αὐτῶν τόπων, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς ποιμαντικῆς μερίμνης τῆς Ἐκκλησίας, πρὸς ὠφέλειαν τοῦ πληρώματος Αὐτῆς.

δ. Νά ευαισθητοποιήση τήν κοινήν γνώμην, μέ κάθε πρόσφορον μέσον (Τύπον, ΜΜΕ, διανομήν έντύπων κ.λπ.), ώστε νά υπάρξει ένδιαφέρον καί άνιδιοτελής προσφορά έκ μέρους ειδημόνων Αρχιτεκτόνων-Μηχανικών καί Συντηρητών διά τήν άποτύπωσιν τών μνημείων αυτών καί τήν έκπόνησιν τών άπαιτουμένων μελετών.

ε. Νά έντάξει τά μνημεία αυτά εις Προγράμματα του Υπουργείου Πολιτισμού ή της Ευρωπαϊκής Ένώσεως, ώστε νά υπάρξουν υπέρ αυτών οικονομικά χορηγία.

στ. Νά έκπονήσει Έκκλησιαστικόν Χάρτην, επί του όποιου νά άποτυπωθούν τά κατά τόπους Χριστιανικά Μνημεία».

Τά Λειτουργικά Συμπόσια

Γιά τήν εξειδικευμένη μελέτη τών θεμάτων της θείας λατρείας θεσπίσθηκαν νά συγκαλοϋνται τά Λειτουργικά Συμπόσια διά τούς εκπροσώπους τών Ίερών Μητροπόλεων.

Στά συνελθόντα Λειτουργικά Συμπόσια εξέτάσθηκαν έν βάθει καί πλάτει τά θέματα της θείας λατρείας μέ έμπεριστατωμένες εισηγήσεις πού άνέπτυξαν οί πλέον ειδήμονες καί κατάλληλοι έπιστήμονες τών θεολογικών μας Σχολών καί άποτελοϋν πολύτιμο βοήθημα μελέτης για τήν ποικιλική, θεολογική καί έκκλησιαστική άντιμετώπιση τών προκυπτουσών άναγκών καί προβλημάτων. Όλες αυτές οί άποκομισθεισες γνώσεις, έμπειρίες, προβληματισμοί καί προτάσεις έχουν άποθησαυρισθει στους τόμους τών Πρακτικών πού έχουν έκδοθει.

Υπενθυμίζουμε τά θέματα τών προηγουμένων Πανελληνίων Λειτουργικών Συμποσίων

Τό Α΄ συγκλήθηκε τό έτος 1999 στήν Ίερά Μονή Πεντέλης, μέ θέμα: «Τό Μυστήριον του Βαπτίσματος».

Τό Β΄ συγκλήθηκε τό έτος 2000 στόν Βόλο, στήν Ί. Μητρόπολη Δημητριάδος καί Άλμυρού, μέ θέμα: «Τήν Λειτουργικήν Άνανέωσιν».

Τό Γ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2001 στή Νεάπολη Θεσσαλονίκης, στήν Ί. Μητρόπολη Νεαπόλεως

καί Σταυρουπόλεως, μέ θέμα: «Τό Μυστήριον της Θείας Ευχαριστίας».

Τό Δ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2002 στό Ν. Προκόπιο Ευβοίας, στήν Ίερά Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα: «Τό Μυστήριον του Γάμου».

Τό Ε΄ συγκλήθηκε τό έτος 2003 στό Νέο Προκόπιο Ευβοίας, στήν Ί. Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα: «Ίερουργείν τό Ευαγγέλιον».

Τό ΣΤ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2004 στήν Τήνο, στήν Ίερά Μητρόπολη Σύρου, μέ θέμα:

«Χριστιανική Λατρεία καί ειδωλολατρία».

Τό Ζ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2005 στό Ν. Προκόπιο Ευβοίας, στήν Ί. Μητρόπολη Χαλκίδος, μέ θέμα: «Τό Μυστήριον της Ίερωσύνης».

Τό Η΄ συγκλήθηκε τό έτος 2006 στό Συνεδριακό Κέντρο της Ίερας Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυρού στά Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα: «Τό Χριστιανικόν Έορτολόγιον».

Τό Θ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2007 στό Συνεδριακό Κέντρο της Ί. Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυρού στά Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα: «Τό Μυστήριον του θανάτου εις τήν λατρείαν της Έκκλησίας».

Τό Ι΄ συγκλήθηκε τό έτος 2008 στό Συνεδριακό Κέντρο της Ίερας Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυρού στά Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα: «Η υγεία καί η άσθένεια στήν λειτουργική ζωή της Έκκλησίας».

Τό ΙΑ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2009 στό Συνεδριακό Κέντρο της Ίερας Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυρού στά Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα: «Μυσταγωγών Κύριε τούς μαθητάς έδίδασκες λέγων».

Τό ΙΒ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2010 στό Συνεδριακό Κέντρο της Ί. Μητροπόλεως Δημητριάδος καί Άλμυρού στά Μελισσιάτικα Ν. Μαγνησίας, μέ θέμα: «Πρόσωπα καί Σταθμοί, όρόσημα στήν διαμόρφωση της θείας λατρείας»

Τό ΙΓ΄ συγκλήθηκε τό έτος 2011 στό Ίδρυμα Τηνιακού Πολιτισμού στήν Τήνο της Ί. Μητροπόλεως Σύρου, μέ θέμα: «Ο Λειτουργικός Λόγος της Όρθοδόξου Έκκλησίας σήμερα».

Τό ΙΔ' συγκλήθηκε τό ἔτος 2012 στήν Πάτρα στήν Ἱερά Μητρόπολη Πατρῶν, μέ θέμα: «Οἱ λειτουργικές Τέχνες».

Τό ΙΕ' συγκλήθηκε τό ἔτος 2014 στήν Ἀθήνα, στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Καρέα στόν Βύρωνα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ μέ θέμα: «Ἀκολουθίες τοῦ νυχθημέρου».

Τό ΙΣΤ' συγκλήθηκε τό ἔτος 2016 στήν Λαμία, στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος μέ θέμα: «Τό ἀγιολόγιον τῆς Ἐκκλησίας».

Ἐνότητα Γ'

Τό παρόν ΙΖ' Λειτουργικό Συμπόσιο θά μελετήσει τό θέμα: «Οἱ Ἱερές Ἀκολουθίες στήν περίοδο τῆς Παρακλητικῆς, τοῦ Τριωδίου καί τοῦ Πεντηκοσταρίου».

Μέ τίς εἰσηγήσεις τοῦ παρόντος Συμποσίου ἐπιδιώκεται νά ἐπισημανθοῦν:

- Ἡ πνευματική νομοθεσία καθορισμοῦ τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

- Τά κατά τήν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας περιεχόμενα αὐτῶν, ἐξ ὧν τινά χαρακτηρίζονται ὡς μόνιμα, σταθερά καί ἀναντικατάστατα τινά δε ἕκτακτα καί ἐπίκαιρα.

- Ἡ εὐτακτος τέλεση αὐτῶν, οἱ προϋποθέσεις καί ἡ σκοπιμότης τελέσεως αὐτῶν.

Ἐνότητα Δ'

Χαιρετισμοί

Χαιρετίζω ἐγκάρδια καί φιλάδελφα:

α. τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο· β. τοὺς παρόντες Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες, πού εὐλογοῦν μέ τήν σεπτή παρουσία τους τοὺς ποικιλοτρόπους προβληματισμούς ὄλων μας· γ. τοὺς ἐντιμοτάτους Ἄρχοντες τῶν ἐπ' ἐξουσίας τοῦ Τόπου πού μᾶς τιμοῦν μέ τήν παρουσία τους· δ. τοὺς Πανοσιολογιωτάτους, Αἰδεσιμολογιωτάτους Πρεσβυτέρους καί Ἐλλογιωτάτους Εἰσηγητές καί Μέλη τοῦ

παρόντος Συμποσίου, πού ὅλοι μαζί θά συμπεριληφθοῦμε γιά τά θέματα πού θά ἀναπτυχθοῦν στίς ἐπί μέρους εἰσηγήσεις· ε. ὄλους αὐτούς πού προσῆλθαν στό συγκαλούμενο σήμερα, μετά ἀπό ἀπόφαση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας μας, δέκατο ἑβδομο (ΙΖ') Πανελλήνιο Λειτουργικό Συμπόσιο στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων.

Ἐνότητα Ε'

Εὐχαριστίες

Ἐπιτρέψατέ μου, ὡς Πρόεδρος τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς νά εὐχαριστήσω: α. τήν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά τήν ἀπόφασί της νά συγκαλέσει τά παρόν Συμπόσιο· β. τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπό μας κύριο Ἱερώνυμο γιά τήν ἀποδοχή τοῦ αἰτήματος τῆς Ἐπιτροπῆς μας νά συγκληθεῖ τό παρόν Λειτουργικό Συμπόσιο καί νά τό θέσει ὑπό τήν αἰγίδα του, ὅπως ἐπίσης καί γιά τήν ὄλη ὑποστήριξή του στό ἔργο τῆς Ἐπιτροπῆς μας· γ. τοὺς Σεβασμιωτάτους ἀδελφούς, τοὺς παρόντες καί ὄσους ἀπέστειλαν ἀντιπροσώπους στό παρόν Συμπόσιο· δ. τοὺς παρισταμένους Ἄρχοντες τῶν Δίμων μας πού μᾶς τιμοῦν μέ τήν παρουσία τους· ε. τοὺς προσελθόντες ἀπό τίς Ἱ. Μητροπόλεις πατέρες καί ἀδελφούς, Μέλη τοῦ Συμποσίου. στ. τοὺς Εἰσηγητές, πού ἀνέλαβαν τήν εὐθύνη καί τόν κόπο νά ἐτομάσουν εἰσηγήσεις· ζ. τά μέλη τῆς Εἰδικῆς Συνδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως καί τῶν Συναρμοδιῶν Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν πού ἀναφέρθηκαν γιά τήν συμβολή στήν πραγματοποίηση τοῦ Συνεδρίου· η. ὄσους κοπίασαν ἢ θά κοπιάσουν γιά τήν πραγματοποίηση τοῦ Συμποσίου μας· τόν Γραμματέα μας Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Βαρνάβα Θεοχάρη, τοὺς κληρικούς καί συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας: ἄνδρες καί γυναῖκες, πού προθύμως θά διακονήσουν·

ι. τοὺς χορηγούς μας.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ευάγγελος Θεοδώρου
Ὁ Χριστιανός, ὁ ἐπιστήμων, ὁ ἄνθρωποςτοῦ Κωνσταντίνου Χολέβα
Ἀρχισυντάκτου τοῦ Περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Τὴν Τετάρτη 17.10.2018 ἐκοιμήθη ὁ Καθηγητής Ευάγγελος Θεοδώρου, κορυφαία προσωπικότητα τῆς ἀκαδημαϊκῆς Θεολογίας καί ἐπὶ δεκαετίες Διευθυντής τῶν Περιοδικῶν *ΕΚΚΛΗΣΙΑ*, *ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ* καί *ΘΕΟΛΟΓΙΑ* τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὅσοι τὸν γνωρίσαμε διαπιστώσαμε ὅτι ἦταν πιστός Χριστιανός καί σπουδαῖος ἐπιστήμων μέ εὐρύτατο φάσμα γνώσεων καί δημοσιεύσεων.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία ἐτελέσθη στό Ἀ΄ Κοιμητήριο Ἀθηνῶν τὴν Παρασκευή 19.10.2018. Τόν Παναγιώτατο Οἰκουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαῖο ἐκπροσώπησε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Θεοδώρητος καί τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο ἐκπροσώπησε ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀνδρούσης κ. Κωνστάντιος. Ἐκ μέρους τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν τόν Ἐπικείμενο Λόγο ἐκφώνησε ὁ Καθηγητής κ. Γεώργιος Φίλιας.

Ἀπό τό βιογραφικό του, τό ὁποῖο δημοσίευσε ὁ ἰστότοπος www.romfea.gr, παραθέτω ἓνα ἀπόσπασμα:

«Ὁ μακαριστός Καθηγητής γεννήθηκε τό 1921 στό Ἀϊδίνιο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ὁλοκλίρωσε τή βασική του ἐκπαίδευση στόν Πειραιά, καί τό 1938 εἰσήχθη πρῶτος στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἀποφοίτησε μέ ἄριστα τό 1943, καί στή συνέχεια ἐργάστηκε ὡς βοηθός στήν Πάντειο Ἀνώτατη Σχολή Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἀπό τό 1949, ἄρχισε νά ἀρθρογραφεῖ στό περιοδικό *ΕΚΚΛΗΣΙΑ* τῆς Ἐκκλησίας τῆς

Ἑλλάδος, ἐνῶ τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1951-1952 δίδαξε στήν «Προπαρασκευαστική Σχολή Διακονιστῶν» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Συνέχισε τίς μεταπτυχιακές του σπουδές στό Μάρμπουργκ τῆς Γερμανίας τὴν περίοδο 1952-1953 σπουδάζοντας θεολογία, φιλοσοφία, ψυχολογία, παιδαγωγική καί κοινωνιολογία. Ἐπέστρεψε στήν Ἑλλάδα καί τό 1954 ἀναγορεύτηκε διδάκτορας στή Θεολογική Σχολή τοῦ Παν. Ἀθηνῶν, ἐνῶ ἀπό τό 1959 ἐξελέγη ὑφηγητής στήν ἔδρα τῆς Πρακτικῆς Θεολογίας, διδάσκοντας γιά δύο χρόνια Κατηχητική, Λειτουργική καί Ἐκκλησιαστική Ρητορική.

Διετέλεσε τακτικός καθηγητής Όμιλητικής και Λειτουργικής στή Θεολογική Σχολή του Άριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης από τό 1961 έως τό 1968 και στή συνέχεια έως τό 1988 τακτικός καθηγητής Πρακτικής Θεολογίας στή Θεολογική Σχολή Άθηνων. Διετέλεσε κοσμήτορας τής Θεολογικής Σχολής Θεσσαλονίκης και αὐτῆς τῶν Άθηνων τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1973-1974, ἀντιπρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου Άθηνων τό ἀκαδημαϊκό ἔτος 1979-1980 και Πρύτανης τό ἐπόμενο.

Ὁ Εὐ. Θεοδώρου ἦταν εὐλαβής και συνειδητός Χριστιανός. Τό τελευταίο ἔργο του ἦταν ὁ βίος τοῦ πνευματικοῦ του, τοῦ παπα-Φῶτη τῶν Καλλισίων Πεντέλης, τόν ὁποῖο ἐσέβeto και ἄκουγε μέ προσοχή. Ἐπίσης εἶχε συγγράψει μελέτη γιά τή μορφωτική ἀξία τοῦ Τριωδίου.

Ἦταν ὁ εἰσηγητής τῆς ἐπαναφορᾶς τοῦ θεομοῦ τῶν Διακονιστῶν, διότι εἶχε ἐντοπίσει στίς ἱστορικές πηγές ὅτι κατά τούς πρώτους Χριστιανικούς αἰῶνες οἱ γυναῖκες μποροῦσαν νά χειροτονηθοῦν στόν βαθμό τῆς διακονίσης (και μόνον).

Ἦταν μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν και τῶν Τεχνῶν και ὁμιλητής σέ διεθνή θεολογικά συνέδρια. Πίστευε στήν ἀνάγκη διαλόγου μέ τούς ἑτεροδόξους, πάντοτε ὁμως μέ ὄρια και προϋποθέσεις. Δίδαξε κυρίως τή Λειτουργική και τή Φιλοσοφία, ἦταν ὁμως σέ θέση νά γράφει και νά ὁμιλήσει γιά τά θεολογικά, ἱστορικά και κοινωνικά ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τήν ἐποχή μας. Ἐγραφε κατανοπτά μέ πλήρη τεκμηρίωση τῶν ἀπόψεῶν του.

Ἦταν προσηνής, εὐγενής και ὑποστηρικτικός πρὸς τούς φίλους και συνεργάτες. Συμβούλευε, διόρθωνε, ὑπεδείκνυε μέ σύνεση και ψυχραιμία, χωρίς ποτέ νά προσβάλλει ἢ νά ὀργίζεται. Ἦταν ἐξαίρετος οἰκογενειάρχης. Μέ τήν ἀείμνηστη Χαρίκλεια ἀπέκτησαν δύο γιούς, οἱ ὁποῖοι εἶναι σήμερα Πανεπιστημιακοί καθηγητές.

Ἐπί 60 ἔτη ὁ ἐκλιπὼν ὑπηρετῆσε τά περιοδικά τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Τό 1949 ἄρχισε νά γράφει σχόλια στό περιοδικό *ΕΚΚΛΗΣΙΑ*, τοῦ ὁποῖου ἀργότερα διετέλεσε Διευθυντής. Ἄφησε ἔντονη τή σφραγίδα του και στόν *ΕΦΗΜΕΡΙΟ* και στή *ΘΕΟΛΟΓΙΑ*. Ἐχω διαβάσει μέ προσοχή πολλά περισπούδαστα κύρια ἄρθρα πού ἔγραψε ὁ Εὐάγγελος Θεοδώρου κατά τίς δεκαετίες τοῦ 1980 και τοῦ 1990. Γι' αὐτή τή διακονία του ὁ ἴδιος ἔγραψε τά ἐξῆς (Περιοδικό *Θεολογία*, 1993, Τόμος ΞΔ', σελ. 353-360):

«Ὁ γράφων εἶναι εὐγνώμων πρὸς τόν Θεόν και πρὸς τήν Μητέρα Ἐκκλησίαν, διότι ἀπό τοῦ 1949 μέχρι σήμερα ἔχει ἐπιστρατευθεῖ εἰς τό νά παρέχη τās ὑπηρεσίας του εἰς μέν τήν ἀρχήν ὡς συντάκτης και βραδύτερον ὡς ἀρχισυντάκτης τῶν περιοδικῶν *Ἐκκλησία* και *Ἐφημέριος*, ἀπό δέ τοῦ 1982 ὡς Διευθυντής αὐτῶν, ὡς και τοῦ Περιοδικοῦ *Θεολογία*. Εἶναι δι' αὐτόν θεοδώρητος εὐλογία τό ὅτι ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, ἐπί 44 μέχρι σήμερα ἔτη, συνεχῶς και ἀδιαλείπτως προσφέρει εἴτε ἐνυπογράφως τήν ἀρθρογραφίαν του, εἴτε ἀνυπογράφως πολλά Ἐκκλησιαστικά Χρονικά, ἰδίως τῶν Ἑτεροδόξων Ἐκκλησιῶν και τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως, ὡς και τās Παρατηρήσεις και τά Σχόλια, τά ὁποῖα ἀνερχόμενα εἰς μερικές χιλιάδας, ἐπισημαίνουν πτυχᾶς τῆς ζωῆς και τῆς ἀνακαινιστικῆς δράσεως τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἢ προσπαθοῦν νά προβάλλουν τήν ἀποψιν Αὐτῆς ἐπί ποικίλων κοσμοθεωρητικῶν, βιοθεωρητικῶν, πνευματικῶν, κοινωνικῶν και πολιτιστικῶν ζητημάτων, τά ὁποῖα ἀμέσως ἢ ἐμμέσως συναρτῶνται πρὸς τόν τόν τομέα τοῦ διαφωτιστικοῦ Τῆς ἔργου.... Κατά τήν διατύπωση τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἄλλος φυτεύει, ἄλλος ποτίζει, ἀλλά "αὐξάνων" εἶναι πάντοτε ὁ Θεός (Α' Κορ. Γ' 6-7)».

Αἰωνία ἡ μνήμη τοῦ Χριστιανοῦ, Ἐπιστήμονος και Ἀνθρώπου Εὐαγγέλου Θεοδώρου.

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

Ἡ υπόθεση τοῦ «Κληροδοτήματος Προμπονά»
 γιά τήν ἀνέγερση Ἰ. Ναοῦ,
 ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.
 Νομοκανονικές παρατηρήσεις ἐπί τῆς ἀποφάσεως ΣτΕ 1999/2018

τοῦ Κωνσταντίνου Γ. Παπαγεωργίου
*Ἀν. Καθηγητοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου
 Νομικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. - Δικηγόρου*

Ι. Εἰσαγωγικά – Συνοπτικό ἱστορικό
 τῆς ὑπόθεσης¹

1. Ἡ ἔκδοση τῆς πρόσφατης καί πολυσίμιας ἀπόφασης τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1999/2018², φαίνεται ὅτι εἰσφέρει νέα καί, πάντως, ἐνδιαφέροντα νομοκανονικά δεδομένα στό γνωστικό πεδίο τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου. Σκοπός τοῦ κειμένου πού ἀκολουθεῖ εἶναι ἡ ἐπιστημονική καί νηφάλια προσέγγιση ὀρισμένων κρίσιμων πτυχῶν τοῦ περιεχομένου τῆς ἀκυρωτικῆς ἀπόφασης, καθώς καί ἡ ἀξιολόγησή τους ὑπό τό φῶς τῆς διδασκαλίας τοῦ γνωστικοῦ μας ἀντικειμένου, ὅπως αὐτό διδάσκεται τουλάχιστον στίς Νομικές μας Σχολές³.

2. Ὁ ἀείμνηστος Νάξιος ἱατρός Δημήτριος Προμπονάς, μέ τήν ἀπό 4.5.1938 ἰδιόγραφη διαθήκη του⁴, κατέλειπε ἀκίνητη περιουσία στήν ὁμώνυμη περιοχὴ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, πλησίον του σημερινοῦ Δήμου Ν. Φιλαδέλφειας⁵, ἐντελλόμενος μέρος αὐτῆς νά πωληθεῖ καί, μέ τό χρηματικό προϊόν της ἐκποιήσεώς της, νά ἀνεγερθεῖ τρισυπόστατος ναός πρός τιμὴν τῶν Ἁγίων Γεωργίου, Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς. Ἄν καί ὁ διαθέτης δέν περιέλαβε στίς διαθήκες του ὄρους ἀναφορικά μέ τό ἰδιοκτησιακό καθεστῶς ἢ τόν τρόπο διοικήσεως τοῦ μελλοντικοῦ ναοῦ, προέβλεψε, ὡστόσο, ὅτι ἡ σχετικὴ διαδικασία θά ἐνεργοποιεῖτο

«τῆ ἐπιμελεία τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν καί μιᾶς πενταμελοῦς ἐκ τῆς Συνοικίας Προμπονά Ἐπιτροπῆς».

3. Μέ τήν ἐρμηνευτική, ὡς πρός τό περιεχόμενο τῶν δύο διαθηκῶν, ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 3724/2001, κρίθηκε τό θέμα τῆς διαχειρίσεως τοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ ἀπό τήν ἐκποίηση τοῦ κληροδοτήματος, γιά τήν ὑλοποίηση τοῦ ἀνωτέρω σκοποῦ. Ἡ ἐφετειακὴ ἀπόφαση, ὡστόσο, δέν ὑπεισῆλθε σέ ζητήματα ἀναφορικά μέ τό ἰδιοκτησιακό ἢ, γενικότερα, τό νομικό καθεστῶς τοῦ ἀνεγερθισόμενου ναοῦ.

4. Πρός ἀνέγερση τοῦ ναοῦ ἐκδόθηκε ἡ 3549/2006 ἄδεια τοῦ Γραφείου Ναοδομίας τῆς Ἰ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀργότερα, μέ τήν ἀπόφαση τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομίας καί Οἰκονομικῶν 1031717/3494/Β0011/2008, ὁρίσθηκε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκτελεστῶν του Κληροδοτήματος Προμπονά, σέ ἀντικατάσταση τοῦ προκατόχου του.

5. Ὁ ναός ἀνεγέρθηκε τό ἔτος 2012, χωρίς ὅμως τί σύμπραξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν στήν Ἐπιτροπή Ἐκτελεστῶν. Μέ τήν 322/10.5.2012 ἐπιστολή της, ἡ Ἐπιτροπή ζήτησε ἀπό τήν Ἀρχιεπισκοπή νά τῆς γνωστοποιήσει ἂν ἀποδέχεται τή δωρεά τοῦ νεοανεγερθέντος ναοῦ πρός αὐτήν, προσθέτοντας ὅτι ἐπιθυμία

τῶν κατοίκων τῆς περιοχῆς μέ τήν ἀποδοχή τῆς ἐν λογῶ δωρεᾶς, θά ἦταν «ἡ ἐκκλησία νά λειτουργεῖ ἀπαραιτήτως ὅπως κάθε ἄλλος ναός τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἴτε γίνε ἐνοριακός ναός εἴτε ὀνομασθεῖ ἄλλως πως». Τό δικαστήριό ἐδῶ παρατηρεῖ ὅτι, ἀπό τά προσκομισθέντα ἐνώπιόν του στοιχεῖα, «δέν προκύπτει θετική ἢ ἀρνητική ἀπάντηση τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν» στήν ἐπιστολή.

6. Ἀκολουθῶς, ἡ Ἐπιτροπή ἀποφασίζει (30.7.2012) νά δωρίσει τόν ναό στή Μητρόπολη Παροναξίας –ἐκκλησιαστική ἀρχή τῆς γενέτειρας τοῦ κληροδότη. Καί ἡ ἀπόφαση ὅμως αὐτή τελικά δέν ὑλοποιεῖται, καθῶς μέ πράξη τῆς (1.5.2013) ἡ Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν ὑπογράμμισε πρὸς τή Διεύθυνση Ἐθνικῶν Κληροδοτημάτων ὅτι ἡ παραχώρηση στήν πύό πάνω Μητρόπολη δέν παράγει ἔννομα ἀποτελέσματα, ἐφόσον ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, πού μετέχει *ex officio* στήν Ἐπιτροπή, δέν προσκλήθηκε στή συνεδρίαση κατά τήν ὁποία ἀποφασίσθηκε ἡ παραχώρηση. Ἡ ἴδια πράξη προσέθετε ὅτι: (α) ἡ ἐκτίμηση γιά τήν ἀποδοχή ἢ μή τοῦ λειτουργήματος τοῦ ἐκτελεστῆ τῆς διαθήκης Προμπονά ἀπό τόν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν, θά καταστρεῖ δυνατή μετά τήν ὀλοκλήρωση διαχειριστικοῦ ἐλέγχου στό ἐπίμαχο κληροδοτήμα καί (β) δέν εἶναι δυνατή ἡ ἴδρυση καί λειτουργία ναοῦ ἀπό ἄλλη Μητρόπολη μέσα στό κανονικό ἔδαφος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἐπιπλέον διευκρίνιζε ὅτι μέ ἀπόφαση τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, ὁ παλαιός ναός τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Προμπονά εἶχε ἦδη ἀπό τό ἔτος 1999 ὑπαχθεῖ ὡς παρεκκλήσιο στόν Ἐνοριακό Ἱ. Ναό Ἁγίας Βαρβάρας Πατησίων, λειτουργώντας ἔκτοτε μερίμνη τῶν ἐφημερίων του Ἐνοριακοῦ Ναοῦ. Ἡ Ἀρχιεπισκοπή κατέληγε ἀπαγορεύοντας ρητά τήν «τέλεση ἱεροπραξιῶν, χωρίς προηγουμένη ἄδεια τῆς τοπικά ἀρμόδιας Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν» (ΕΞ.597/5.2.2014) στόν νεοανεγερθέντα Ἱ. Ναό.

7. Ἐν ὄψει τῆς ἀνωτέρω ἀλληλογραφίας, ἡ Ἐπιτροπή Ἐκτελεστών του Κληροδοτήματος

Προμπονά ἀποφασίζει περαιτέρω νά δωρίσει τόν ναό κατά πλήρη κυριότητα, νομή καί κατοχή στόν Προσκυνηματικό Ἱ. Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀνακάρης, πού ὑπάγεται στήν Ἱ. Μητρόπολη Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καί Πετρούπολεως. Ὑπογραμμίζεται ὅτι τό σχετικό Πρακτικό (130/29.10.2014) διελάμβανε ὅτι τοῦτο γίνεται «ὑπό τόν ὄρο τῆς ἀνακλίσεως τῆς δωρεᾶς καί τῆς μεταβιβάσεως τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς στό ἐν Ἀθήναις Γραφεῖο τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, σέ περίπτωση μή ἀποδοχῆς της ἀπό τό δωροδόχο νομικό πρόσωπο ἢ τήν Ἱ. Μητρόπολη Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καί Πετρούπολεως...»⁶.

Ἡ δωρεά περιελάμβανε, εἰδικότερα, τά ἀκόλουθα ἀκίνητα: «(α) Ἐνα οἰκόπεδο, μετά τῶν ἐπ' αὐτοῦ ὑφισταμένων κτισμάτων, ἥτοι τοῦ παλαιοῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ νεοανεγερθέντος Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς, δεξαμενῆς, γραφείων, ἀποθηκῶν, ἀναψυκτηρίου καί γηπέδου μπάσκετ, στή θέση Ἄλσος Προμπονά τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἐκτάσεως 8.554 τ.μ., καί (β) Τμήμα ἀγροτεμαχίου, ἐκτάσεως 868,88 τ.μ., ὅπως τά ἀκίνητα αὐτά ἐμφαίνονται σέ σχετικά σχεδιαγράμματα, μέ τή διαλυτική αἴρεση ὅτι ἡ δωρεά ἀνακαλεῖται, ἐάν ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἱ.*Ζ.* δέν ἔχει τήν ἰσόβιο ἐπιμέλεια, ἔλεγχος καί ἐποπτεία διοικήσεως καί διαχειρίσεως τοῦ μεταβιβαζόμενου Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου, Ἁγίων Ἀναργύρων καί Ἁγίας Φωτεινῆς»⁷.

Ἐν τῷ μεταξύ, πρὶν ἀπό τήν κατάρτιση τοῦ ἀνωτέρω προσυμφώνου, ἡ Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν σέ πράξη της πρὸς τήν Ἐπιτροπή Ἐκτελεστών του Κληροδοτήματος (ΕΞ. 3319/10.11.2014), σημείωνε ὅτι ὁ ἀποπερατωθεῖς ναός «εἶναι ἔτοιμος νά τεθεῖ σέ λειτουργία ... τῆ ἐπιμελεία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κατά τή βούληση τοῦ διαθέτη, ὑπαγόμενος στήν πνευματική καί κανονική δικαιοδοσία τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν». Ἐν ὄψει δέ τούτου, ἡ Ἐπιτροπή γνωστοποίησε (19.11.2014) στόν Ἀρχιεπίσκοπο ὅτι ἐμμένει στά προαποφασισθέντα.

Ἡ δωρεά ἔγινε κατ' ἀρχάς ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴ Διοικητική-Διαχειριστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ἀνωτέρω Προσκυνηματικοῦ Ναοῦ. Ἐν τούτοις, ἡ ἀνωτέρω ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ὑποβλήθηκε πρὸς ἔγκριση στὸ ἀρμόδιο Μητροπολιτικὸ Συμβούλιο, ὅπως ὑποστηρίζει ἡ οἰκεία Μητρόπολη. Ἡ ἄρνηση τῆς τελευταίας νὰ ἐγκρίνει τὴν ἀποδοχὴ τῆς δωρεᾶς, ὀδήγησε στὴν ἀνάκλησή της.

8. Στὴ συνέχεια, μέ τὴν ἀπὸ 19.3.2017 ἐπιστολὴ της πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη, ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐκτελεστῶν τοῦ Κληροδοτήματος Προμπονᾶ γνωστοποιεῖ τὴν ἀπόφασί της νὰ δωρίσει τὸν ἐπίμαχο ναό, ὅπως αὐτὸς πλαισιώνεται ἀπὸ τὰ προπεριγραφέντα ἀκίνητα, στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο. Ἀκριβῶς δύο μέρες μετὰ, ἐκδίδεται ἡ ΕΞ.3010/21.3.2017 πράξη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, μέ τὴν ὁποία ἀποφασίζεται ἡ προσωρινή σφράγιση τοῦ ναοῦ, μέ κύρια αἰτιολογία ὅτι λειτουργοῦσε χωρὶς κανονικὴ ἄδεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν. Στὴν ἴδια πράξη ἐπισημαίνεται καὶ ὅτι: *«ἐπεχειρήθη ... ἵνα ἀποσπασθῇ ὁ Ναός ὑπὸ τῆς νομίμου καὶ κανονικῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν μέσῳ τῆς μεταβιβάσεώς του μετὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως εἰς ἕτερον ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διὰ νὰ θεμελιωθῇ ἀπαραδέκτως, νομικά καὶ κανονικά, ἀρμοδιότης - δικαιοδοσία εἴτε ἑτέρου Μητροπολίτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἴτε καὶ ἑτέρου κλίματος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, κατὰ παράβασιν ... (καί) τῶν ἄρθρων 29 καὶ 36 παρ. 6 τοῦ Ν. 590/1977 καὶ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 13 τοῦ Καν. 8/1979 περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν».*

9. Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς ὑλοποιεῖται στίς 5.4.2017 ὑπὲρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, πρὸς τὸ ὁποῖο μεταβιβάζονται κατὰ πλήρη κυριότητα τὰ γνωστά ἀκίνητα *«γιά τὴν ἐπιστήριξη τοῦ μείζονος ἔργου καὶ τῶν ἐν γένει ἀναγκῶν καὶ δράσεων (πολιτιστικῶν, φιλανθρωπικῶν, μορφωτικῶν, ἐρευνητικῶν, λατρευτικῶν, ἐκπροσωπευτικῶν καὶ ἄλλων) ... τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καθὼς ἔτσι*

συντελεῖται ἡ ἐπιτέλεση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ-θρησκευτικοῦ σκοποῦ τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ». Στὸ δωρητήριο συμβόλαιο προβλέπεται ὅτι ὁ τρόπος λειτουργίας καὶ ἀξιοποιήσεως τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν ἀκινήτων ἐν γένει ἐπαφίεται στὴν κρίση τοῦ ἐκάστοτε Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχη⁸.

Ἀκολούθησε ἡ σύσκεψη τῆς ἐν Φαναρίῳ Ἱεραρχίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου (20.12.2017), ἀποφασίζοντας τὰ δωρηθέντα στὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἀκίνητα νὰ «προσαρτηθοῦν ἐκκλησιαστικῶς εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἱ. Πατριαρχικὴν καὶ Σταυροπηγιακὴν Μονὴν Βλατάδων, ἵνα, ὡς ἐξαρτήματα αὐτῆς, τεθοῦν εἰς δημοσίαν λατρείαν». Πράγματι, ὁ ναὸς τέθηκε σὲ δημόσια λατρεία στίς 2.3.2018 ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκτελεστῶν τοῦ Κληροδοτήματος Προμπονᾶ καὶ τὸν ἠγούμενο τῆς Μονῆς Βλατάδων, γεγονός πού ὀδήγησε στὴν ἔκδοση τῆς προσβαλλόμενης πράξης.

10. Θεωρώντας ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ὅτι ὁ ἐπίδικος ναὸς τέθηκε σὲ δημόσια λατρεία χωρὶς νόμιμη καὶ κανονικὴ ἄδεια τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὡς ἐπιχώριου ἀρχιερέα, προέβη σὲ σφράγισή του ἐπικαλούμενη κυρίως τίς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 8/1979, «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐνοριῶν», ἰδίως μάλιστα τούς ὅρους λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν ναῶν πού καθορίζουν οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. 13 τοῦ ἴδιου Κανονισμοῦ⁹.

11. Ἡ ἐξεταζόμενη ΣτΕ 1999/2018 δέχθηκε κατὰ πλειοψηφία ὅτι ἡ σφράγιση τοῦ ἐπίδικου ναοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀποτελοῦσε παράνομη διοικητικὴ πράξη, *καθὼς μέ τὴν παρ. 8 τοῦ ἄρθ. 39 ΚΧΕΕ σχετικοποιεῖται ἡ κανονικὴ ἀρχὴ τῆς ἐδαφικότητος τοῦ ἐπιχώριου μητροπολίτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.* Ἐκκινώντας ἀπὸ τὴν βασικὴ αὐτὴ παραδοχὴ, τὸ ΣτΕ θεώρησε ὅτι εἶναι δυνατὴ, χωρὶς τὴν ἀνωτέρω ἄδεια, ἡ ἴδρυση καὶ θέση σὲ λειτουργία μετοχίου τῶν Μονῶν Βλατάδων καὶ Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολύτριάς, πού ἀνήκουν στὸ

Οικουμενικό Πατριαρχείο – δυνατότητα πού, μάλιστα, «δέν περιορίζεται οὔτε κατά χρόνον οὔτε κατά τόπον».

Ἀνάλογη δυνατότητα ἀναγνωρίζεται ἀπό τήν ἀπόφαση καί ὑπέρ τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου διεθνοῦς δικαίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὡς «*συνάδουσα μέ τήν πρωτοκαθεδρία του ... στήν Ἀνατολική Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί τήν ιδιαίτερη θέση του στή συνταγματική ἔννομη τάξη*». Ἐπιπλέον, τό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως θεωρεῖται κατά τή διάταξη τοῦ ἄρθ. 39 παρ. 7 ΚΧΕΕ «ὡς ἀνήκον σέ ἕτερον κλίμα, ἐν ὅψει ἀφ' ἐνός, τοῦ Οἰκουμενικοῦ του χαρακτήρα», γεγονός πού φαίνεται νά δέχεται ἡ ἀπόφαση ὅτι «*συνεπάγεται τήν ἀναγνώριση σέ αὐτό, ἐκκλησιαστικῶς, ἀρμοδιοτήτων καί ὑπερορίας...*».

12. Τέλος, πρέπει νά σημειωθεῖ ὅτι ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς ἀστικῆς δικαιοσύνης ἡ ἐκδίκαση ἀγωγῆς (ἀπό 24.10.2017) τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν μέ αἴτημα τήν ἀναγνώριση τῆς ἀκυρότητας τῶν ἀνωτέρω συμβολαίων δωρεᾶς καί μέ κύριο ἰσχυρισμό τήν ἀντίθεσή τους στήν ἀληθῆ βούληση τοῦ διαθέτη Δ. Προμπονα¹⁰.

II. Σημεῖα κριτικῆς τῆς ΣτΕ 1999/2018, ὑπό τό φῶς τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου καί τῆς πάγιας νομολογίας τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ

A. Ἑρμηνεία ἐφαρμοστέων στήν ὑπόθεση διατάξεων τοῦ Ν. 590/1977 (ΚΧΕΕ)

1. Κύριο σημεῖο ἐρμηνευτικῆς τριβῆς στήν ἐξεταζόμενη ὑπόθεση ἀποτελέσει τό ἀναγνωριζόμενο, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθ. 39 παρ. 7-9 τοῦ Ν. 590/1977, «περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΚΧΕΕ)¹¹, εὔρος τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη (τοπικοῦ ἐπισκόπου) ἀναφορικά μέ τή διαδικασία ἴδρυσης ἢ / καί τήν ἐποπτεία ἐπί μετοχίων, πού λειτουργοῦν

μέν στήν ἐδαφική του περιφέρεια, ἀνήκουν ὡστόσο σέ μονές «ἑτέρου» ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος – ἐν προκειμένῳ στό κλίμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.¹² Καί τοῦτο, καθὼς οἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ΚΧΕΕ εἰσάγουν σέ ὀρισμένες περιπτώσεις εἰδικό καθεστῶς, εἴτε περιστέλλοντας τή σχετική δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχώριου μητροπολίτη εἴτε ὑπάγοντας τήν ἴδρυση τέτοιων ἐξωκλιματικῶν μετοχίων ἢ ναῶν σέ μία σειρά αὐστηρῶν ἀδειοδοτήσεων, ἐκ μέρους ἐκκλησιαστικῶν καί πολιτειακῶν ἀρχῶν. Ἄν καί εἶναι αὐτονόητο¹³, ἐπισημαίνεται ὡστόσο ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ ΚΧΕΕ θά πρέπει πάντοτε νά ἐρμηνεύονται ὑπό τό φῶς τοῦ κανονικοῦ δικαίου, ὅπως αὐτό ἀποτυπώνεται στό *corpus* τῶν 770 ἰ. κανόνων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, ἀλλ' ἀκόμη καί σέ κανονικούς θεσμούς, μέ τήν εὐρύτερη τοῦ ὅρου ἔννοια¹⁴.

2. Ἄς ἐγκύψουμε, κατ' ἀρχάς, στίς ἰσχύουσες διατάξεις, πού ἔχουν ἄμεση ἐφαρμογή στό ὑπό κρίση ζήτημα:

2.1. Σύμφωνα μέ τό ἄρθ. 4 («Μετόχια») τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου 39/1972, «περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ὁρθόδοξων Ἱ. Μονῶν καί τῶν Ἡσυχαστηρίων»¹⁵:

«α) Μετόχιον εἶναι παράρτημα Ἱ. τινός Μονῆς ὑποτελές αὐτῆ, ἀνήκον περιουσιακῶς, διαχειριστικῶς καί διοικητικῶς εἰς τήν κυρίαρχον ταύτην Μονήν, ἐν ᾧ διαβιοῦσι μοναχοί ἀνήκοντες εἰς τήν Ἱ. Μονήν καί ἐλεγχόμενοι ὑπ' αὐτῆς. Τό Μετόχιον δέν ἀποτελεῖ ἴδιον νομικόν πρόσωπον ἀλλά παράρτημα τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱ. Μονῆς εἰς ἣν ἀνήκει. Ὁ ὑπό τῆς Ἱ. Μονῆς ὀριζόμενος ὑπεύθυνος τοῦ Μετόχιου περιορίζεται εἰς ἐνεργείας καί ἀρμοδιότητας ὑπό τῆς κυριάρχου Μονῆς καθοριζομένης.

(β) Μοναστικά ἀδελφότητες μή καταστᾶσαι Ἱ. Μοναί δύνανται νά ἀποτελέσωσι Μετόχια Ἱ. Μονῶν διά πράξεως τοῦ οἰκείου Ἐπισκόπου ἐγκρινομένης ὑπό τῆς Ἱ. Συνόδου.

(γ) Μοναστικά ἀδελφότητες δύνανται νά ἀποτελῶσι ἢ νά ἀποτελέσωσι τοῦ λοιποῦ Μετόχια Μονῶν ἑτέρου ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος ἐν μητροπολιτικαῖς περιφερείαις τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος, μόνον τῇ συγκαταθέσει τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, ἐφ' ἅπαξ παρεχομένη, καὶ ἐγκρίσει τῆς Δ.Ι.Σ., ἐφαρμοζομένης κατὰ τὰ λοιπά τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθροῦ 126/1969, «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» [οἱ ὑπογραμμίσεις δικές μας].

Μέ τίς ἀνωτέρω σαφείς διατάξεις, ἀφ' ἐνός μὲν σημασιολογεῖται μέ πληρότητα καὶ ἀκρίβεια ὁ ὅρος «μετόχιο», ἀφ' ἑτέρου δέ καθιερώνεται κατὰ τρόπο, νομίζουμε, ἀναμφισβήτητο ἢ κυριαρχικὴ ἀρμοδιότητα τοῦ τοπικοῦ (ἐπιχωρίου) ἐπισκόπου νά ἐπιτρέψει (ἢ καὶ ὄχι) τὴν ἴδρυση μέσα στή δική του ἐδαφικὴ περιφέρεια μετοχίου μονῆς μέ ἔδρα σέ «ἕτερον» ἐκκλησιαστικὸ κλίμα. Ἄλλωστε, μία τέτοια ἀπόφαση χρῆζει περαιτέρω ἐγκρίσεως καὶ ἀπὸ τῆ Δ.Ι.Σ. («... μόνον τῇ συγκαταθέσει τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου, ἐφ' ἅπαξ παρεχομένη, καὶ ἐγκρίσει τῆς Δ.Ι.Σ.»).

2.2. Ὁ μεταγενέστερος Ν. 590/1997 ἀνανέωσε ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴ τῆς, ἀλλὰ καὶ ἐξειδίκευσε τὸ περιεχόμενο τῆς ἀνωτέρω προγενέστερης πρόβλεψης, εἰσάγοντας πλέον ἓνα σαφέστερο κανονιστικὸ πλαίσιο μέ τὴν ψήφιση τῶν παραγράφων 7, 8 καὶ 9 τοῦ ἀρθροῦ 39, ὑπὸ τὸ ἔξις *ad litteram* περιεχόμενο:

«7. Μετόχια Μονῶν τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, ἐάν μὲν ἀνήκουν εἰς τὸ κλίμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἰδρύνονται τῇ ἀδείᾳ τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καὶ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἐάν δέ ἀνήκουν εἰς ἕτερον κλίμα, ἰδρύνονται τῇ ἀδείᾳ τοῦ Κράτους, παρεχομένη διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἐκδιδομένης μετὰ συγκατάθεσιν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καὶ ἐγκρισιν τῆς Δ.Ι.Σ. καὶ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς, ἀσκουμένην διὰ τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως, ἐφαρμοζομένων ἐπ' αὐτῶν τῶν ἰσχυουσῶν διὰ τὰς ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μονάς διατάξεων.

8. Ἐξαιροῦνται τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως αἱ Πατριαρχικαὶ καὶ Σταυ-

ροπηγιακαὶ Μοναὶ Βλατάδων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτρίας ἐν Χαλκιδικῇ, αἵτινες ἀνήκουσαι εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μετὰ πάσης τῆς κινήσεως καὶ ἀκινήτου αὐτῶν περιουσίας, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἄμεσον αὐτοῦ πνευματικὴν κυριαρχίαν καὶ διοίκησιν, διεπόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνεκαθεν ἰσχύοντος πατριαρχικοῦ καθεστώτος, μνημονομένου ἐν αὐταῖς κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν τοῦ ὀνόματος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τὰ μετόχια τοῦ Παναγίου Τάφου καὶ τῆς Ἱ. Μονῆς Σινᾶ.

9. Ἱεροὶ Ναοί, μετὰ ἢ ἀνευ μοναστικῶν ἀδελφοτήτων, εὐρισκόμενοι ἐν τῷ χώρῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ μὴ ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν πνευματικὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς δύνανται νά καταστοῦν, διὰ χαριστικῆς δικαιοπραξίας τῶν κυρίων αὐτῶν, μετόχια Ἱ. Μονῶν τῶν πρεσβυγενῶν Πατριαρχικῶν θρόνων καὶ τῆς Ἱ. Μ. Σινᾶ, μετὰ συγκατάθεσιν τῆς δωρεοδόχου Μονῆς καὶ ἐγκρισιν τοῦ ἐπιχωρίου Ἀρχιερέως καὶ τῆς Δ.Ι.Σ., ἀποκλειομένης τῆς καθ' οἷον δῆποτε τρόπου ἐγκαταβίωσης εἰς ταῦτα Ἐπισκόπων. Διὰ τῆς ὡς ἄνω χαριστικῆς δικαιοπραξίας καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις καὶ οἱ ὅροι, ὡς καὶ ὁ τρόπος διοικήσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἐν λογῷ μετοχιῶν» [οἱ ὑπογραμμίσεις δικές μας].

3. Κατ' ἀρχάς, ἔχω τὴ γνώμη ὅτι οἱ ἀνωτέρω ρυθμίσεις τοῦ θετοῦ δικαίου εἰσάγουν μία σαφῆ διάκριση μεταξύ: ἀφ' ἐνός μὲν τῆς «ἐγκρίσεως» τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, ἢ ὁποῖα ἀπαιτεῖται ὅπως δῆποτε γιὰ τὴν ἴδρυση ἐνός ἐξωκλιματικοῦ μετοχίου ἢ ναοῦ μέσα στὴν περιφέρεια ὅπου ὁ ἴδιος ἀναγνωρίζεται ὡς ἢ νόμιμη καὶ κανονικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή, ἀφ' ἑτέρου δέ τῆς «ἐποπτείας», ἢ ὁποῖα ἐφ' ἔξις θά ἀσκεῖται ἐπὶ τῆς διοικητικῆς λειτουργίας τοῦ μετοχίου ἢ ναοῦ ἐφ' ὅσον θά ἔχει αὐτὸ πλέον ἰδρυθεῖ μέ τήρηση τῶν ἀνωτέρω νόμιμων προϋποθέσεων.

Ἡ ἀνωτέρω διάκριση θεσμοποιεῖται μέ τὴν παρ. 7, ἢ ὁποῖα ὀρίζει μέ κάθε λεπτομέρεια ὅτι: (α) Τὰ μετόχια, πού ἀνήκουν σέ Μονές

του κλίματος της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος, ιδρύονται μέ ἄδεια τοῦ ἐπιχώριου ἀρχιερέα καί λειτουργοῦν περαιτέρω ὑπό τήν πνευματική του ἐποπτεία.

(β) Ὡς πρός τά μετόχια πού ἀνίκουν σέ «ἕτερον» κλίμα, ἐπιβάλλεται ἡ τήρηση μιᾶς πύο σύνθετης διαδικασίας. Εἰδικῶς ὡς πρός αὐτά προβλέπεται:

- Ἰδρυση μέ συγκατάθεση τοῦ ἐπιχώριου ἀρχιερέα,
- ἔγκριση τῆς ἀνωτέρω ἀρχιερατικῆς πράξης ἀπό τή Δ.Ι.Σ. καί
- ἄδεια τοῦ κράτους, πού παρέχεται μέ κοινή ἀπόφαση τῶν ὑπουργῶν Ἐξωτερικῶν καί Ἐθνικῆς Παιδείας καί Θρησκευμάτων.

(γ) Ἐφ' ὅσον λοιπόν πληρωθοῦν προηγουμένως ὅλες αὐτές οἱ προϋποθέσεις, τότε οἱ ἴδιες διατάξεις ἐπιτρέπουν μέν τή λειτουργία τοῦ νόμιμα ἰδρυθέντος μετοχίου, ὄχι ὁμως κατά τρόπο ἀνεξέλεγκτο, καθῶς προβλέπουν τήν ὑπαγωγή του ὑπό τήν ἐποπτεία τῆς Δ.Ι.Σ.. Ἡ ἐποπτεία αὐτή ἀσκεῖται «διά τοῦ ἐπιχώριου Ἀρχιερέως», ἐνῶ κατά τά λοιπά ἐφαρμόζονται καί ἐδῶ οἱ κοινές γιά τίς λοιπές Μονές τῆς περιοχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διατάξεις.

4. Ἰδιαίτερη σημασία γιά τήν ὀρθή προσέγγιση τῆς μελετώμενης ὑπόθεσης ἐνέχει τό κανονιστικό περιεχόμενο τῆς ἐπόμενης παρ. 8 τοῦ ἄρθ. 39 ΚΧΕΕ. Στίς διατάξεις τῆς, συνεπῶς, ἀξίζει νά ἐγκύψουμε μέ ιδιαίτερη προσοχή. Προβλέπει, λοιπόν, ἡ παρ. 8 ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχώριου Ἀρχιερέα οἱ πατριαρχικές καί σταυροπηγιακές Μονές Βλατάδων Θεσσαλονίκης καί Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολύτριας, πού ἀνίκουν μέ ὅλη τους τήν περιουσία στό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο. Τό ἴδιο ἀσκεῖ ἐπί αὐτῶν ἄμεση πνευματική κυριαρχία καί διοίκηση. Ὡσαύτως ὀρίζεται ὅτι ἐξαιροῦνται τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχώριου Ἀρχιερέα τά μετόχια τοῦ Παναγίου Τάφου καί τῆς Μονῆς τοῦ Σινᾶ. Συνεπῶς:

(α) Ἐξαιροῦνται οἱ ἔδρες τῶν ἀνωτέρω μονῶν ἀπό τήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη τους, ἥτοι τοῦ Θεσσαλονίκης καί Κασσανδρείας,

ἀντιστοίχως. Σύμφωνα μέ ὅσα ἤδη εἰπώθηκαν, τό προνομιακό αὐτό καθεστῶς, ὡστόσο, ἀφορᾷ μόνον τήν ἐποπτεία τῶν ἴδιων τῶν μονῶν, χωρίς βεβαίως νά ἐπεκτείνεται καί στό διάφορο ζήτημα τῆς ἰδρύσεως τῶν μετοχίων τους σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη μητρόπολη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθῶς τό γράμμα τῆς διάταξης εἶναι ἀπολύτως σαφές: οὐδεμία μνεία ποιεῖται ἡ παρ. 8 ὡς πρός τήν ἰδρυση μετοχίων τῶν δύο αὐτῶν πατριαρχικῶν σταυροπηγιῶν, κατ' ἀπόκλιση τῆς διαδικασίας τῆς παρ. 7. Εἶναι ἀπολύτως προφανές ἀπό τό γράμμα τῆς παρ. 8 ὅτι αὐτή ρυθμίζει ἀποκλειστικά καί μόνον τό προνομιακό καθεστῶς τῆς πατριαρχικῆς ἐποπτείας ἐπί τῶν κυρίαρχων Μονῶν.

Διαφορετική ἐρμηνευτική ἐκδοχή, πού θά ἐπέκτεινε τήν ἐξαίρεση ἀπό τήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη καί στήν ἰδρυση μετοχίου, κανένα ἔρεισμα δέν βρῖσκει στόν νόμο, παραβιάζει εὐθέως τό γράμμα καί τό πνεῦμα τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καθιστάμενη μέ τόν τρόπο μία νομικά μετέωρη contra legem ἐρμηνεία¹⁶.

Ἐξ ἄλλου, ἂν ἡ διάταξη εἶχε ψηφιστεῖ γιά νά ἐφαρμόζεται καί στά μετόχια τῶν δύο αὐτῶν πατριαρχικῶν Σταυροπηγιῶν, θά τό ὀριζε ρητά, ὅπως ἀκριβῶς τό ἔπραξε σαφῶς μέ τήν καταληκτική ἀποστροφή τῆς: «Ὡσαύτως ἐξαιροῦνται τά μετόχια τοῦ Παναγίου Τάφου καί τῆς Ἰ. Μονῆς Σινᾶ».

Ἀπουσιάζει, ἄρα, ὁποιαδήποτε μνεία τῆς παρ. 8 σέ προνομιακή –κατ' ἐξαίρεση τῆς παρ. 7– ἰδρυση μετοχίων τῶν δύο μνημονευθέντων πατριαρχικῶν Σταυροπηγιῶν, ἐνῶ κατοχυρώνεται ρητά ἡ ἐξαίρεσή τους μόνον ἀπό τήν ἐποπτεία τῶν ἐπιχωρίων Μητροπολιτῶν τῶν κύριων Μονῶν (Θεσσαλονίκης-Κασσανδρείας).

(β) Συνεπῶς, ἂν οἱ Μονές Βλατάδων Θεσσαλονίκης καί Ἀγίας Ἀναστασίας Φαρμακολύτριας ἐπιθυμοῦν τήν ἰδρυση μετοχίων τους σέ ὁποιαδήποτε ἄλλη μητρόπολη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑποχρεοῦνται καί αὐτές νά ἀκολουθήσουν τή σύνθετη διαδικασία τῆς παρ. 7, ὅπως ἀκριβῶς αὐτή περιγράφηκε,

καθώς ή όποια προνομιακή τους μεταχείριση περιορίζεται στην εξαίρεση από την έποπτεία (καί μόνον) του έπιχώριου Μητροπολίτη.

5. Για την οικονομία της συζήτησης, άς έρευνήσουμε τό ένδεχόμενο ό όρος «έπιχώριος Μητροπολίτης» της παρ. 8 νά μίν δηλώνει άπλώς τόν τοπικό μητροπολίτη τών έδρων τών Μονών Βλατάδων Θεσσαλονίκης καί Άγίας Άναστασίας Φαρμακολύτριας, αλλά καί εκείνον της όποιας άλλης περιοχής της έλληνικής έπικράτειας, μέσα στην όποία άποφασίζεται ή ίδρυση ενός μετοχίου.

Τό συμπέρασμα καί πάλι δέν μπορεί νά είναι διαφορετικό, σέ σχέση μέ όσα ήδη ειπώθηκαν, καθώς ή έρμηνευόμενη παρ. 8 αναφέρεται ρητά σέ έποπτεία επί του μετοχίου συγκεκριμένων έξωκλιματικών Μονών άσκούμενη έκ μέρους του έπιχώριου Μητροπολίτη, χωρίς ώστόσο νά διαφοροποιείται καί ως προς την κοινή, σέ κάθε περίπτωση, διαδικασία της παρ. 7 του άρθ. 39 για την ίδρυσή του. Μέ διαφορετική διατύπωση, καί άν άκόμη δεχθούμε ότι έδω ως «έπιχώριος μητροπολίτης» νοείται αυτός της όποιασδήποτε άλλης περιοχής της Έλληνικής Έπικράτειας, όπου καί ενδιαφέρει ή πιθανή λειτουργία ενός έξωκλιματικού μετοχίου, τότε ή δικαιοδοσία του πρώτου δέν περιορίζεται, σύμφωνα μέ τόν νόμο, άπλώς καί μόνον στην έποπτεία της λειτουργίας του μετοχίου, αλλά περιλαμβάνει άπαραίτητα καί τί χορήγηση άδειας για την ίδρυσή του, κατ' έφαρμογή της διαδικασίας της παρ. 7 του άρθ. 39 ΚΧΕΕ.

6. Οί άνωτέρω συλλογισμοί έπιστηρίζονται πλήρως καί από την παρ. 9 του άρθ. 39 ΚΧΕΕ, ή όποία τελει σέ πλήρη άρμονία μέ τίς προδιαληφθείσες παρ. 7 καί 8. Σύμφωνα μέ τούς όρισμούς της, ναοί μέ μοναστικές αδελφότητες ή μή, πού εύρίσκονται στόν χώρο της Έκκλησίας της Ελλάδος, χωρίς όμως νά υπάγονται στην πνευματική δικαιοδοσία της, μπορούν μέ χαριστική δικαιοπραξία τών ιδιοκτητών τους νά καταστούν μετόχια μονών τών πρεσβυγενών πατριαρχικών θρόνων καί της Μ. Σινά, μετά από συγκατάθεση της δωροδόχου

μονής καί έγκριση του έπιχώριου Αρχιερέως καί της Δ.Ι.Σ., «άποκλειομένης της καθ' οίονδήποτε τρόπον έγκαταβίωσης εις ταύτα Έπισκόπων».

7. Παρατηρούμε, συνεπώς, ότι οί τρεις αυτές παράγραφοι του άρθρου 39 ΚΧΕΕ (§§ 7, 8 καί 9) τελούν σέ μία άρρηκτη, κανονιστικά συμπαγή, νοματικά συνεκτική καί άπολύτως συνεπή έσωτερική νοματική σχέση, συγκλίνοντας στό έξής σημείο: χωρίς τί ρητή έγκριση / συναίνεση / συγκατάθεση του έπιχώριου αρχιερέα, δέν επιτρέπεται μέσα στη δική του εκκλησιαστική περιφέρεια όποιαδήποτε διαδικασία μέ σκοπό την έναρξη της ίδρύσεως μετοχίου ή ναού μιάς έξωκλιματικής Όρθόδοξης Έκκλησίας. Η άστασίαστη αυτή ρύθμιση, άπορρέει σαφώς από τί θεμελιώδη κανονική αρχή της έδαφικότητας (*territoriality principle*) αναφορικά μέ την ένασκηση της εκκλησιαστικής δικαιοδοσίας κάθε έπιχώριου επισκόπου. Ός τέτοια, προστατεύεται καί από την πάγια νομολογία του ΣτΕ, πού έξετάζουμε πίο κάτω, πού φαίνεται όμως νά άγνόησε ή ΣτΕ 1999/2018, προβαίνοντας σέ μία νομικά μετέωρη, άμφιλεγόμενη καί τελικά *contra legem* διασταλτική έρμηνεία τών έφαρμοστέων διατάξεων.

Β. Η άσκηση της επισκοπικής δικαιοδοσίας στό πλαίσιο της θεμελιώδους κανονικής αρχής της «έδαφικότητας»

1. Ός γνωστόν, ή έσωτερική όργάνωση καί διοίκηση της Έκκλησίας διέπεται από τό κανονικό της δίκαιο, ή «άπαρασάλευτη» ισχύς του όποίου κατοχυρώνεται συνταγματικά τόσο από τό άρθ. 3 παρ. 1 του Συντάγματος¹⁷, όσο καί από τό γενικότερο δικαίωμα αυτοδιοικήσεως τών θρησκευμάτων (13 Συντ.)¹⁸. Ός μία από τίς θεμελιώδεις κανονικές καί εκκλησιολογικές αρχές –πού διατρέχει, μάλιστα, άξονικά την όλη λειτουργία της όργάνωσης καί διοίκησης της Έκκλησίας– αναγνωρίζεται ή αρχή της έδαφικότητας (*territoriality principle*)¹⁹. Σύμ-

φωνα μέ τό κανονιστικό της περιεχόμενο, στόν ἐπιχώριο ἐπίσκοπο ἀναγνωρίζεται πλήρης δικαιοδοσία λίψεως ἀποφάσεων ἐντός τῆς ἐδαφικῆς του περιφέρειας, ἐνῶ ταυτόχρονα ὁ ἴδιος ἔχει ἀντίστοιχη ὑποχρέωση μή παρέμβασης στά ἐκκλησιαστικά ζητήματα τῆς ἐδαφικῆς περιφέρειας ἄλλων ἐπισκόπων. Ὅπως εἶναι προφανές, ἡ ἀρχή τῆς ἐδαφικότητας συνιστᾷ κανονικό θεμέλιο τῆς ἐπισκοποκεντρικῆς ὀργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας.

2. Σέ ἐπίπεδο θετοῦ πολιτειακοῦ δικαίου, ἡ κανονική ἀρχή τῆς ἐδαφικότητας ἔχει νομικά ἀναγνωρισθεῖ –ἂν καί μέ τρόπο ἔμμεσο– ἰδίως στό ἄρθ. 29 παρ. 1 ΚΧΕΕ. Ὅστόσο, ἕνας ἰδιαίτερα μέγας ἀριθμός ἰ. κανόνων προβλέπει ρυθμιστικά, μέ περιπτωσιολογικό ἔστω τρόπο, τήν πλήρη δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχώριου ἐπισκόπου (Μητροπολίτη) νά λαμβάνει τό σύνολο σχεδόν τῶν ἀποφάσεων πού ἀφοροῦν τήν ἐκκλησιαστική διοίκηση τῆς ἐπαρχίας του²⁰.

Ἡ ἀκρογωνιαία σημασία τῆς κανονικῆς ἀρχῆς τῆς ἐδαφικότητας γιά τήν εὐρυθμὴ λειτουργία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ καταδεικνύεται καί ἀπό τό γεγονός ὅτι ἡ παραβίασή της –ἦτοι, ἡ ἀνάμιξη / ἐπέμβαση ἐπισκόπου στίς ὑποθέσεις ἄλλης ἐπισκοπῆς, χωρίς κανονική ἀδεια τοῦ ἐπιχώριου ἱεράρχη τῆς τελευταίας– ἐπισύρει τίς σοβαρές κυρώσεις τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἀδικήματος τῆς *εἰσπληθήσεως*²¹.

3. Ὅπως εἶναι γνωστό, τί νομολογία καί νομική θεωρία ἀπασχόλησε ἐπανειλημμένως, ἥδη ἀπό τίς ἀρχές τοῦ 19ου αἰῶνα, τό πρόβλημα τῆς ἔκτασης στήν ὁποία τό Σύνταγμα κατοχύρωνε τοὺς ἰ. κανόνες. Τό ὅλο ζήτημα θεωρήθηκε –καί ὀρθά– ὡς ἰδιαίτερα σοβαρό, λόγῳ τῶν κεφαλαιώδους σημασίας συνεπειῶν πού περαιτέρω θά εἶχε ἡ ὁποια νομολογιακή κρίση εἰδικά ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς αὐτοδιοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ διαφορετικές ἐρμηνευτικές ἐκδοχές²² ἐκκινούσαν ἀπό τί διατύπωση τοῦ (σμερινοῦ) ἄρθ. 3 παρ. 1 Συντάγματος, διάταξη κατά τήν ὁποία ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀναπόσπαστα ἐνωμένη

δογματικά μέ τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως ἢ ὅποια ἄλλη ὁμόδοξη Ἐκκλησία, τηρώντας «ἀπαρασάλευτα» ἀπό κοινοῦ τοὺς ἰ. ἀποστολικούς καί συνοδικούς κανόνες, καθῶς καί τίς ἰ. παραδόσεις.

Μέ κριτήριο τό ρυθμιστικό πεδίο ἀναφορᾶς τῶν ἰ. κανόνων στό δόγμα ἢ τή διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, παλαιότερα εἶχε ἐπικρατήσει στή νομολογία ἡ ἀμφιλεγόμενη διάκρισή τους σέ δογματικούς καί διοικητικούς, μέ κυρίαρχη τή θέση ὅτι ἡ συνταγματική κατοχύρωση περιορίζεται στοὺς πρώτους. Συνεπῶς –πρέσβευαν οἱ ὑποστηρικτές τῆς ὀπτικῆς αὐτῆς– στό πλαίσιο τῆς ἰσχύουσας πολιτειακῆς στίς σχέσεις μεταξύ ἑλληνικοῦ Κράτους καί Ἐκκλησίας, ἡ νομοθετική λειτουργία δέν δεσμεύεται ἀπό ὅσους ἰ. κανόνες ἔχουν μόνον διοικητικό περιεχόμενο.

Μετά, ὡστόσο, ἀπό παλαιότερες ἀμφιταλαντεύσεις, ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δέχεται παγίως πλέον, ἐδῶ καί δεκαετίες, τήν περαιτέρω διάκριση τῶν ἰ. κανόνων διοικητικοῦ περιεχομένου σέ «βασικούς» καί «μὴ βασικούς», κρίνοντας ὅτι ὡς συνταγματικά κατοχυρωμένοι πρέπει νά θεωροῦνται μόνον ὅσοι ἀνίκουν στήν πρώτη κατηγορία καί ρυθμίζουν *βασικούς κανονικούς θεσμούς, σχετικούς μέ τήν ἐκκλησιαστική διοίκηση, ἐφόσον ὁμως οἱ ἰ. κανόνες αὐτοὶ ἔχουν καθιερωθεῖ κατά τρόπο σταθερό καί μακροχρόνιο μέσα στήν Ἐκκλησία*²³. Γιά παράδειγμα, ἕνας τέτοιος θεμελιώδης κανονικός θεσμός εἶναι τό συνοδικό σύστημα διοικήσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ²⁴.

4. Ἐν ὄψει τῶν ὅσων ἥδη ἀναπτύχθηκαν, δέν νομίζω πῶς χωρεῖ πειστική ἀντίρρηση ὅτι στοὺς βασικούς κανονικούς θεσμούς, μέ τήν πιό πάνω ἔννοια, ἀνίκει καί ἡ ἀρχή τῆς ἐδαφικότητας ὡς πρὸς τήν δικαιοδοσία κάθε ἐπιχώριου μητροπολίτη, ἡ ὁποία τοῦ ἐπιτρέπει νά ἀποφασίζει κυριαρχικά γιά τά ζητήματα τῆς οἰκείας ἐκκλησιαστικῆς περιφέρειας. Ἡ ἀρχή αὐτή συνιστᾷ, ὅπως ἐπισημάνθηκε, θεμέλιο τοῦ ἐπισκοποκεντρικοῦ συστήματος διοικήσεως,

διέποντας περαιτέρω τό σύνολο σχεδόν του εκκλησιαστικού δικαίου.

Τοῦτο δέν σημαίνει βεβαίως ὅτι ὁ ἐπιχώριος μητροπολίτης μπορεῖ νά δρᾷ, νά διοικεῖ καί νά ἀποφασίζει ἀνεξέλεγκτα. Καί τοῦτο, ὄχι μόνον διότι ὁ ἴδιος ὑπάγεται στήν ἐποπτεία τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος²⁵, ἀλλά καί διότι ὀφείλει, ὅπως ὅλοι μας, πρωτίστως ὅμως ὁ ἴδιος ὡς ὑπεύθυνο ὄργανο διοικήσεως τοῦ ΝΠΔΔ τῆς οἰκείας Ἱ. Μητροπόλεως, νά ἐφαρμόζει πιστά τό Σύνταγμα καί τούς πολιτειακούς νόμους, μί ἐξαιρούμενος γιά κανένα λόγο ἀπό τί θεμελιώδη, γιά κάθε σύγχρονο δημοκρατικό κράτος, συνταγματική ἀρχή τοῦ κράτους δικαίου, πού διέπει καθολικά καί τήν ἐννομή μας τάξη.

Ἐπίσης, γνωστές εἶναι καί οἱ ἐξαιρέσεις τῆς ἀνωτέρω κανονικῆς ἀρχῆς τῆς ἐδαφικότητας, καθῶς ἔχουν μέ σαφῆ καί ἀδιαμφισβήτητο τρόπο ἐνσωματωθεῖ σέ ρητές διατάξεις τοῦ νομοτεχνικοῦ σώματος τοῦ Ν. 590/1977. Ἐνδεικτικά, τέτοιες περιπτώσεις ἀποτελοῦν ἡ ὀρισμένου εὗρους αὐτοδιοίκηση τῶν μονῶν ἔναντι τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη, μέ ἀντίστοιχο περιορισμό τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ τελευταίου²⁶, ἀλλά καί ἡ παρ. 8 τοῦ ἀρθ. 39 ΚΧΕΕ, ἡ ὁποία, ὅπως ὑπογραμμίστηκε, ἀφορᾷ τήν ὑπό προϋποθέσεις ἐξαίρεση ἀπό τήν ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη, καί ὄχι βεβαίως τήν ἴδρυση μετοχίου.

Οἱ ἴδιοι λόγοι ἐπιβάλλουν νά δεχθοῦμε ὅτι ἡ διασταλτική ἐρμηνεία τῆς παρ. 8 –πέραν τοῦ ζητήματος ὅτι δέν εὐρίσκει ἕδαφος στήν ἴδια τί γραμματική της διατύπωση– θά μπορούσε νά ὀδηγήσει σέ παραβίαση, ὑπό τί μορφή τῆς σταδιακῆς ἀποσάθρωσης καί ἀποδυνάμωσης, ἑνός ἀπό τούς πλέον θεμελιώδεις κανονικούς θεσμούς, ἐφόσον ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ἢ ὀργανισμοί θά δικαιούνταν νά ζητήσουν ἐξαίρεση καί ὑπαγωγή τους στή δικαιοδοσία «ἐτέρου κλίματος».

Ἀτυχῶς, εἶναι γεγονός ὅτι δέν ἦταν λίγες οἱ καταγγελίες κατά τίς ὁποῖες μία ἀπόλυτη ἀντίληψη περί ἄτεγκτης ἐφαρμογῆς τῆς

ἀρχῆς τῆς ἐδαφικότητας τῆς ἐπισκοπικῆς δικαιοδοσίας ὀδήγησε σέ ἐμφάνιση πλειάδας συμπτωμάτων αὐταρχικῆς ἄσκησης τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοίκησης. Ἡ δυνατότητα ἐναλλακτικῆς ὑπαγωγῆς ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ὑπό διαφορετικῆ ἐπισκοπικῆ δικαιοδοσία –ιδίως μάλιστα σέ περιπτώσεις προφανοῦς καί κατά συρροή κατάχρησης τῶν σχετικῶν ἐπισκοπικῶν ἐξουσιῶν– σαφῶς καί διευκολύνεται ἀπό τήν ΣτΕ 1999/2018.

Νομίζουμε, ὡστόσο, ὅτι ἡ πραγματική ἔκταση τῶν κανονικῶν συνεπειῶν ἢ ἐν γένει ἔννομων εὐχερειῶν, πού παρέχει ἡ πρόσφατη αὐτή νομολογιακή κρίση, χρειάζεται ἀκόμη χρόνο γιά νά ἀποτιμηθεῖ καθολικότερα ἀπό τό ἐκκλησιαστικό σῶμα, πού ἔχει ἄλλωστε ἐπανειλημμένως δεῖξει ὅτι διακρίνεται ὄχι μόνον ἀπό συντηρητισμό ἀλλά καί σύνεση, προκειμένου νά ὀδηγηθεῖ σέ μονιμότερες ἀποφάσεις.

Γ. Ἡ τήρηση τῶν προβλέψεων τοῦ ΚΧΕΕ κατά τήν ἀναγνώριση (1991) τοῦ «Ἱεροῦ Κοινοβίου τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου» (Οἰκονομία Χαλκιδικῆς) σέ Μετόχιο τῆς Ἱ. Πατριαρχικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας Ἁγίου Ὁρους

Ἀξίζει νά ἐπισημανθεῖ ὅτι ἀνάλογα νομοκανονικά ζητήματα –χωρίς, ὡστόσο, δικαστικῆ ἀντιπαράθεση– εἶχαν ἐγερθεῖ καί κατά τό ἔτος 1991, ἀναφορικά μέ τί διαδικασία ἀναγνώρισεως τοῦ ἀνωτέρω γυναικείου «Ἱ. Κοινοβίου» σέ μετόχιο Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους²⁷. ἐν ὅψει μάλιστα τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθ. 105 παρ. 1 ἔδ. β´ Σύντ., κατά τήν ὁποία: «*Ἀπό πνευματική ἄποψη τό Ἅγιον Ὁρος διατελεῖ ὑπό τήν ἄμεση δικαιοδοσία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου*».

Παρατηρεῖται²⁸ ὅμως ὅτι στήν περίπτωσιν ἐκείνην τηρήθηκε μέχρι τήν τελευταία λεπτομέρεια ἡ διαδικασία τῆς παρ. 7 (ἀρθ. 39, Ν. 590/1997), ὅπως τοῦτο προκύπτει ἀπό τό κείμενο τοῦ ἴδιου πατριαρχικοῦ σιγιλλίου²⁹. Νά

μᾶς ἐπιτραπεί βεβαίως νά ἐπαναλάβουμε ἐδῶ ὅτι ἡ διαδικασία τῆς παρ. 7, ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἀφορᾷ στήν «ἴδρυση» μετοχίου μονῆς «ἐτέρου» ἐκκλησιαστικοῦ κλίματος, δέν ἀντιφάσκει πρὸς τὴν ἐπόμενη παρ. 8, πού ἐξαιρεῖ ὀρισμένες πατριαρχικές μονές, ὄχι ἀπὸ τὴν ἀνωτέρω διαδικασία ἰδρύσεως μετοχίου τους, ἀλλὰ μόνον τὴν 'ἐποπτεία' τοῦ ἐπιχώριου μητροπολίτη.

III. Ἐπίμετρο

1. Πέραν, ὡστόσο, τῶν ἀνωτέρω ζητημάτων, πού ἀφοροῦν στήν εἰδικότερη ἐρμηνεία διατάξεων τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου, ἡ σχολιαζόμενη ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, αἰφνιδιάζοντας σέ σχέση μέ τὴν παλαιότερη –συγκρατημένων, ἀναμφίβολα, τόνων– νομολογιακὴ πολιτικὴ τοῦ Ἀνώτατου Ἀκυρωτικοῦ, εἰσέρχεται καί σέ ζητήματα μείζονος θεσμικῆς σημασίας ἀναφορικά μέ τό παγιωμένο σήμερα καθεστῶς σχέσεων μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Πιὸ συγκεκριμένα, οἱ κρίσεις τῆς ΣτΕ 1999/2018 ἀναφορικά μέ τὴν «πρωτοκαθεδρία» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στήν Ἀνατολικὴ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καί, ἔπειτα, τὸν οἰκουμενικό του χαρακτῆρα πού «συνεπάγεται τὴν ἀναγνώριση σέ αὐτό, ἐκκλησιαστικῶς, ἀρμοδιοτήτων καί ὑπεροχῆς» –μέ ὀρολογικὴ διατύπωση πού παραπέμπει, μᾶλλον, σέ νομοκανονικὸ χαρακτῆρα κείμενα ἢ ἐκκλησιαστικὲς ἐγκυκλίους– ἐγείρουν, πάντοτε κατὰ τὴ γνώμη μου, ὀρισμένες εὐλογεῖς ἀπορίες ἢ καί βάσιμες ἐνστάσεις.

2. Κατ' ἀρχάς, δέν καθίσταται ἀντιληπτό τό πῶς δικαιολογεῖται ἡ ἐνταξη ἀμυγῶς τεχνικῶν ὄρων (*terminus technicus*) τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης τοῦ κανονικοῦ δικαίου στή μείζονα πρόταση τοῦ δικανικοῦ συλλογισμοῦ μᾶς δικαστικῆς ἀπόφασης –ἐκεῖ δηλαδή πού θὰ ἔπρεπε νά βρισκονται διατάξεις τῆς πολιτικῆς νομοθεσίας. Τό γεγονός ξενίζει ἀκόμη περισσότερο, ἂν ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ προσφυγὴ

τοῦ Δικαστηρίου στοὺς νομοκανονικούς καί ἐκκλησιολογικούς ὄρους «πρωτοκαθεδρία» καί «ὑπερόριος χαρακτῆρας» τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δέν φαίνεται νά ἦταν, πάντοτε κατὰ τὴ γνώμη μου, ἀναγκαῖα γιὰ τὴν ἐπίλυση τῆς κριθείσας ἀκυρωτικῆς διαφορᾶς.

3. Ἡ ἀνωτέρω ὁμως κρίση τῆς ΣτΕ 1999/2018 –ἐντονα ἀμφιλεγόμενη ἦδη ὡς πρὸς τὰ συστατικά της στοιχεῖα– φαίνεται περαιτέρω νά ὀδηγεῖ σέ ἀκόμη πιὸ προβληματικὲς ἐννομες συνέπειες. Καί τοῦτο διότι, ἡ ὑπὸ ὀρισμένη ὀπτική γωνία θέασί της, θὰ μπορούσε νά ἀγάγει στό καινοφανές συμπέρασμα ὅτι ἡ Αὐτοκεφαλία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος δέν θὰ νοεῖται πλέον, ὅπως γνωρίζαμε μέχρι σήμερα, ὡς πλήρης αὐτοδιοίκησής της, ἀφοῦ θὰ τελεῖ ἐφ' ἑξῆς ὑπὸ τοὺς περιορισμούς πού εἰσήγαγε ἡ νεοπαγῆς ἀνωτέρω δικανικὴ κρίση.

Ὅμως, ἓνα τέτοιο συμπέρασμα ἀντιβαίνει εὐθέως ὄχι μόνον πρὸς τὸν Πατριαρχικό καί Συνοδικό Τόμο περὶ Αὐτοκεφαλίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 29ης Ἰουνίου τοῦ 1850³⁰ –ὁ ὁποῖος ἀγνοεῖ παντελῶς παρόμοιους περιορισμούς, παρέχοντας πλήρη ἐσωτερικὴ αὐτοδιοίκηση– ἀλλὰ καί στό ἴδιο τό Σύνταγμα, πού κατοχυρώνει (3 παρ. 1) τὸν ἀνωτέρω Πατριαρχικό Τόμο³¹, διασφαλίζοντας τὴν πλήρη αὐτοδιοίκηση τῆς Αὐτοκέφαλῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ τελευταία ὡστόσο διαπίστωση φέρνει τὴν ὑπ' ὄψιν δικαστικὴ κρίση καί σέ ἐπιπρόσθετη σύγκρουση μέ τὰ ἄρθρα 13 τοῦ Συντάγματος καί 9 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου (ΕΣΔΑ, Ρώμη 1950), πού κατοχυρώνουν τό δικαίωμα αὐτοδιοικήσεως τῶν ἐκκλησιῶν καί θρησκευμάτων³².

4. Οἱ ἴδιες δικανικὲς κρίσεις τῆς ΣτΕ 1999/2018 ὀδηγοῦν καί στά ἐξῆς δύο νομολογιακὰ παραδόξα: (α) Γιὰ πρώτη φορά διασπᾶται ἡ κανονιστικὴ ἐνότητα τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 ἀναφορικά μέ τό καθεστῶς ἰδρύσεως, ὀργάνωσης καί λειτουργίας τῶν ιδιόκτητων ναῶν, καθὼς αὐτοὶ φαίνεται πλέον νά διαχωρίζονται ἀφ' ἑνός μὲν σέ ὄσους ἀνήκουν

στό κλίμα της Έκκλησίας της Ελλάδος και άφ' ετέρου σέ όσους μπορούν νά ανήκουν σέ διαφορετικό έκκλησιαστικό κλίμα – έστω και άν αυτοί οί τελευταίοι ανεγέρθηκαν μέ άδεια της Διευθύνσεως Ναοδομίας της Έκκλησίας της Ελλάδος, όπως συνέβη έν προκειμένω! Μέ τόν τρόπο αυτό, δημιουργείται μία νέα *sui generis* κατηγορία ναών, πού όμως νομοθετικά δέν έχει κανένα έρεισμα.

(β) Τό άμέσως πιά πάνω στοιχείο επιφέρει και διάσπαση του έκκλησιαστικού

πληρώματος, παραβιάζοντας τί διάταξη του άρθρου 1 παρ. 3 Ν. 590/1977 πού όρίζει ότι: «Η Έκκλησία της Ελλάδος ... έχει ως μέλη πάντας τούς κατοικοῦντας έν τή περιοχή αυτών Όρθοδόξους Χριστιανούς». Μέ τόν τρόπο όμως αυτόν, ή έρμηνεία της ΣτΕ 1999/2018 οδηγεί στην έσφαλμένη θεώρηση ότι δέν ανήκουν στό κλίμα της Έκκλησίας της Ελλάδος όλοι όσοι όρθόδοξοι χριστιανοί κατοικούν έντός του εδάφους της, έρχόμενη έτσι σέ αντίθεση μέ τό Ν. 590/1977, πού δέν αφήνει τέτοια περιθώρια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Η πρόταξη ενός συνοπτικού ιστορικού, βάσει κυρίως του κεμένου της ύπ' όφιν δικαστικής απόφασης, κρίθηκε απαραίτητη λόγω της συνολικής της έκτασης (42 σελ.).

2. Τμήμα Δ', Έπταμελούς Συνθέσεως, μέ εισηγήτρια τήν Σύμβουλο κ. Όλγα Παπαδοπούλου. Μέ τήν απόφαση έγινε κατά πλειοψηφία δεκτό ή 695/2018 κοινή αίτηση άκυρώσεως των: (1) Νομικού Προσώπου Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου μέ τήν έπωνυμία «Οικουμενικό Πατριαρχείο», πού έδρεύει στην Κωνσταντινούπολη, και του (2) Νομικού Προσώπου Έλληνικού Ίδιωτικού Δικαίου μέ τήν έπωνυμία «Ιερά, Βασιλική, Πατριαρχική και Σταυροπηγιακή Μονή των Βλατάδων», πού έδρεύει στη Θεσσαλονίκη, κατά του Έκκλησιαστικού Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου μέ τήν έπωνυμία «Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών», πού έδρεύει στην Αθήνα. Οί αιτούντες ζήτησαν τήν άκύρωση της ΕΕ.1934/8.3.2018 πράξης του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος, μέ τήν όποία διατάχθηκε ή σφράγιση Ναού ευρισκόμενου μέσα στό Κτήμα Προμπονά του Δήμου Αθηναίων. Στην ίδια άκυρωτική δίκη, παρεμβάσεις άσκησαν τό Έκκλησιαστικό ΝΠΔΔ μέ τήν έπωνυμία «Έκκλησία της Ελλάδος» και ό Δήμος Αθηναίων. Μέ τήν επικαλούμενη ιδιότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου ως «Νομικού Προσώπου Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου» (άλλά και τό συναφές ζήτημα της ενεργητικής νομιμοποίησής του σέ έλληνικό δικαστήριο), επιφυλασσόμαστε νά ασχοληθούμε διεξοδικότερα σέ νεώτερη μελέτη μας. Πρός τό παρόν, περιοριζόμαστε νά σημειώσουμε ότι, αναφορικά μέ τό κεφαλαϊώδες ζήτημα της αναγνώρισης διεθνούς νομικής προσωπικότητας στον Οικουμενικό Θρόνο, έχει από τί θεωρία εκφρασθεί ένα ευρύ φάσμα γνώμων, από τήν πλήρη κατάφαση μέχρι τήν άπόλυτη άρνηση. Ένδεικτικά για τήν πρώτη άποψη, βλ. Έλ. Ράφτης, *Ο Οικουμενικός Θρόνος ως θεσμός δικαίου. Τό νομικόν καθεστώς του Οικουμενικού Πατριαρχείου*, Πατριαρχικόν Ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Θεσσαλονίκη 1986 [*Κληρονομία* 16 (1984) 129 έπ.]. Πρβλ., όμως, και τίς αντίθετες θέσεις του Γ. Γιατρού, *Η θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην έκκλησιαστική, τήν έλληνική και τί διεθνή έννομη τάξη*, [Βιβλιοθήκη Έκκλησιαστικού Δικαίου, Δ/ντής: Ίω. Μ. Κονιδάρης, Σειρά Β': Μελέτες 2], έκδ. Άντ. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2010, σελ. 631: «... τό Οικουμενικό Πατριαρχείο δέν διαθέτει μέ βάση τούς κανόνες του διεθνούς δικαίου, σέ κάποιον, έστω, μικρό βαθμό, διεθνή νομική προσωπικότητα ... ό οικουμενικός χαρακτήρας στό πλαίσιο της ύπαρξης ενός de facto διεθνούς θεσμού πού είναι τό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως δέν άποκλείει τήν αναγνώριση σέ ένα κοντινό ή άπώτερο μέλλον μίας διεθνούς προσωπικότητας, πλήρους ή περιορισμένης, σέ όλα τά επίπεδα για τόν Οικουμενικό Θρόνο». Ενδιάμεσες –πάντως

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ὁμως σαφῶς ἐπιφυλακτικές- γνώμες, βλ. στους: Σπ. Τρωιάνο - Γ. Πουλῆ, *Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο*, Ἀντ. Σάκκουλας, Ἀθήνα 2003, σ. 202 ἐπ.· Εὐ. Βενιζέλος, *Οἱ σχέσεις Κράτους καί Ἐκκλησίας*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 2000, σ. 73. Γενικότερα βλ.: Μ. Βαλάκου-Θεοδωρούδη, *Τό νομικό περίγραμμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στά πλαίσια τῆς διεθνoῦς κοινότητας*, Θεσσαλονίκη 2001· Γ. Διακοφωτάκης, *Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο μετά τή Λωζάννη. Ζητήματα θρησκευτικῆς ἐλευθερίας*, Ἀθήνα 2007· Χ. Καρυκόπουλος, *Τό διεθνές καθεστῶς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου*, Ἀθήνα 1979. Πρβλ. Ἰω. Κονιδάρης, *Ἰδιαίτερα ἐκκλησιαστικά καθεστῶτα στήν ἑλληνική ἐπικράτεια*, Ἀθήνα-Θεσσαλονίκη 2013, σ. 26 ἐπ.

3. Ἀναλυτική προσέγγιση τοῦ συνόλου τῶν ζητημάτων τοῦ κλάδου, βλ. πύ πρόσφατα σέ Κ. Παπαγεωργίου, *Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο*, 2η ἐκδοσι, Θεσσαλονίκη 2017. Ἄς μοῦ ἐπιτραπεί ἐδῶ νά εὐχαριστήσω τούς φοιτητές καί τίς φοιτήτριες τοῦ Μεταπτυχιακοῦ Προγράμματος Σπουδῶν, μέ κατεύθυνση τό Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο, τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελεῖου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, γιά τίς εὐστοχες ἐπιστημονικές παρατηρήσεις πού διατύπωσαν κατά τήν κριτική ἀνάλυση καί μελέτη τῆς ΣτΕ 1999/2018 στό πλαίσιο μαθημάτων τοῦ ἴδιου ΠΜΣ.

4. Δημοσιεύθηκε μέ τό 1691/1949 πρακτικό του Μονομελοῦς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καί κηρύχθηκε κυρία μέ τήν 3424/1949 ἀπόφαση τοῦ ἴδιου δικαστηρίου.

5. Σημειώνεται ὅτι ἡ περιοχί τοῦ Ἴλσοῦς Προμπονά σήμερα ὑπάγεται διοικητικά στόν Δῆμο Ἀθηναίων. Τά ὄρια τοῦ Δήμου Νέας Φιλαδέλφειας ἀρχίζουν ἀμέσως μετά ἀπό τό Ἴλσο.

6. Δυνάμει τῶν συμβολαιογραφικῶν χαρακτηριστικῶν πράξεων 14.678/20.11.2014 (προσύμφωνο δωρεᾶς) καί 15.238/10.7.2015 (ὀριστική δωρεά τῆς συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ε.Μ., πού μεταγράφηκε στά βιβλία μεταγραφῶν τοῦ Ὑποθηκοφυλακείου Ἀθηνῶν). Πρέπει ὥστόσο νά ἐκφραστοῦν ἐπιφυλάξεις γιά τό κατά πόσον ἐμπίπτει στίς ἀρμοδιότητες μᾶς Ἐπιτροπῆς Ἐκτελεστῶν Κληροδοτήματος νά μεταβιβάσει περιουσιακά στοιχεῖα τοῦ κληροδοτήματος, ἐκτός ἐάν βεβαίως ὑπάρχει σχετική ρητή πρόβλεψη στή σχετική διαθήκη.

7. Ὅπως εἶναι ἀμέσως προφανές, ἡ ἀνωτέρω διαλυτική αἵρεση (μέ τήν ὁποία Ἐπιτροπή Ἐκτελεστῶν ἐνός Κληροδοτήματος διορίζει ἐφημέριο σέ ναό) εἶναι ἀπόλυτα ἄκυρη, λογῶ προφανoῦς ἀντίθεσῆς τῆς πρὸς τόν νόμο, ἀφοῦ ὁ διορισμός ἐφημερίων ἀποτελεῖ ἀποκλειστική ἀρμοδιότητα τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη καί τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ συμβουλίου, σύμφωνα μέ τούς ἱερούς κανόνες καί τήν ἐκκλησιαστική νομοθεσία.

8. Συναφῶς συντάχθηκαν: (α) ἡ 17367/5.4.2017 συμβολαιογραφική πράξη πλήρωσης διαλυτικῆς αἵρεσης-ἐπαναφορᾶς κυριότητας ἀκινήτων, (β) ἡ 17368/5.4.2017 συμβολαιογραφική πράξη σύστασης πρότασης δωρεᾶς ἐν ζωῇ τῆς μεταβίβασης κατά τό δικαίωμα τῆς πλήρους κυριότητας ἀκινήτων, καί (γ) ἡ 17827/31.7.2017 συμβολαιογραφική πράξη ἀποδοχῆς τῆς δωρεᾶς ἐκ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Οἱ πράξεις μεταγράφηκαν στό οἰκεῖο ὑποθηκοφυλακεῖο. Βλ. ὁμως καί τήν παρατήρησή μας στήν ὑποσημ. 6.

9. Ἄρθρο 13. Ἰδιόκτητοι καί Προσκυνηματικοί Ἱ. Ναοί: (1) Ἰδιόκτητοι Ἱ. Ναοί ἀνεγείρονται κατόπιν ἀδείας του οἰκείου Μητροπολίτη, ἐπί τῇ βάσει ἀρχιτεκτονικῶν σχεδίων κατά τά περὶ ἀνεγέρσεως Ἐνοριακῶν Ναῶν ἰσχύοντα καί λειτουργοῦσιν ἐπίσης κατόπιν ὁμοίας ἀδείας. (2) Οἱ ἰδιόκτητοι Ναοί παραμένουσιν εἰς τήν ἰδιοκτησίαν καί διαχείρισιν τοῦ ἰδιοκτῆτου, ἐφ' ὅσον προορίζονται ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ μόνου καί τήν οἰκογενείας του. Κλείονται ἐντολῇ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη διά τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ ἀπαλλοτριοῦνται ὑπέρ τοῦ πλησιεστέρου Ἐνοριακοῦ ἢ Προσκυνηματικοῦ Ἱ. Ναοῦ ἀναγκαστικῶς κατά τās ἐκάστοτε

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ισχύουσας περί απαλλοτριώσεως διατάξεις: α) ἂν ἀνηγέρθησαν ἢ λειτουργοῦν ἄνευ αἰτίσεως καί χορηγήσεως τῆς σχετικῆς ἀδείας ὑπό τοῦ Μητροπολίτου, κατά τὰ ὑπό τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀριζόμενα, β) ἔάν τεθῶσιν εἰς δημοσίαν λατρείαν καί γ) ἔάν παύσωσιν ἐξυπηρετοῦντες τόν προορισμόν των. (3) α) Δέν θεωρεῖται ἀπόδοσις εἰς δημοσίαν λατρείαν ἢ κατά τήν πανήγυριν τοῦ Ναοῦ προσέλευσις καί ἄλλων πιστῶν. Αἱ κατά τήν ἡμέραν ταύτην εἰσπράξεις αὐτοῦ, διενεργούμεναι ὑπό ἀντιπροσώπου τοῦ Μητροπολίτου καί τοῦ ἰδιοκτῆτου, κατατίθενται εἰς τήν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἱ. Ναοῦ καί εἰς κοινὴν διαταγὴν Μητροπολίτου καί ἰδιοκτῆτου καί διατίθενται ὑπό τόν ἔλεγχον τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ Ναοῦ τούτου, τὰ δέ περισσεύματα διὰ τὰς ἀναγκὰς τῶν εὐαγῶν Ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. β) Εἰς περίπτωσιν ἀπροθυμίας τῶν ἰδιοκτιτῶν πρὸς ἀνάληψιν τῶν περισσευμάτων, δύναται ἡ ΔΙΣ, προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, νά ἐξουσιοδοτῇ τοῦτον πρὸς ἀνάληψιν καί διάθεσιν κατά τὰ προβλεπόμενα ὑπό τοῦ 3α τοῦ παρόντος. (4) ... (5) α) Οἱ ναοὶ τῶν φιλανθρωπικῶν, ἐκπαιδευτικῶν, δημοσίων καί δημοτικῶν ἰδρυμάτων, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, θεωροῦνται νομίμως ἀνεγερθέντες ἐφ' ὅσον ἐτηρήθη ἡ διαδικασία τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, λειτουργοῦσι δέ τῇ κανονικῇ ἀδείᾳ του οἰκείου Μητροπολίτου πρὸς ἐξυπηρέτησιν μόνον τῶν ἀναγκῶν τοῦ προσωπικοῦ καί τῶν τροφίμων ἢ τῶν μελῶν αὐτῶν, αἱ δέ εἰσπράξεις διατίθενται διὰ τὰς ἀναγκὰς τοῦ Ἱ. Ναοῦ, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐν παρ. 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὀριζομένων. β) Ναοὶ τῶν ἰδρυμάτων, περὶ ὧν τό προηγούμενον ἐδάφιον, τιθέμενοι εἰς δημοσίαν λατρείαν, περιέρχονται εἰς τήν διοίκσιν καί διαχείρισιν τοῦ πλησιεστέρου ἑνοριακοῦ ναοῦ, ἐντὸς τῶν ὁρίων, τοῦ ὁποίου οὗτοι κεῖνται, ἢ καθίστανται Ἱ. Προσκυνήματα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν εὐαγῶν αὐτῆς σκοπῶν, ἀποφάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου. (6)... (7)...». Πρβλ. ἄρθρο 1: «Οἱ Ναοὶ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διακρίνονται εἰς: α) Ἐνοριακοὺς, εἰς οὓς ὑπάγονται τὰ Παρεκκλήσια καί Ἐξωκκλήσια τούτων. β) Προσκυνηματικούς ἢ ἐπικουροῦντας κοινωφελεῖς σκοπούς καί Ἰδρύματα τῆς Ἐκκλησίας. γ) Ἰδιοκτῆτους, καί δ) Ναοὺς Κοιμητηρίων». Τό πλῆρες κείμενο τοῦ Καν. 8/1979/1980, βλ. σέ Σ. Τρωιάνος – Κ. Παπαγεωργίου, *Θρησκευτικὴ Νομοθεσία. Εἰδικὴ Νομοθεσία – Νομολογία – Βιβλιογραφία*, Νομικὴ Βιβλιοθήκη, Ἀθήνα 2009, σ. 504 ἐπ.

10. Περισσότερα βλ. στὴν ΣτΕ 1999/2018, σελ. 12-14.

11. ΦΕΚ Α 146. Πλήρως ἐνημερωμένο κείμενο τοῦ Ν. 590/1977, μὲ τίς μεταγενέστερες προσθῆκες καί τροποποιήσεις, βλ. σέ: www.valsamou.com. Πρβλ. Τρωιάνος – Παπαγεωργίου, σ. 199-274, ὅπου καί ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις.

12. Περισσότερα γιὰ τό θέμα αὐτό, βλ. Παπαγεωργίου, *Ἐκκλησιαστικὸ Δίκαιο*, 43 ἐπ., 199 ἐπ.

13. Ἐγκύκλιος Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 2514/1066, 11.6.1977, «περὶ τοῦ δημοσιευθέντος νέου Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», *Αἱ Συνοδικαὶ Ἐγκύκλιοι, ἐκδιδόμεναι ὑπό τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*, τόμ. Ε' (1972-1981), Ἀθῆναι 2001, σ. 499-502: «... ὁ ἐσχάτως ψηφισθεὶς ὑπό τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων καί δημοσιευθεὶς Καταστατικὸς Χάρτης εἶναι, κατά κοινὴν ὁμολογίαν, τελειότερος τῶν προϋπαρξάντων ... σύμφωνος πρὸς τήν ἀείποτε ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἰσχύσασαν κανονικὴν τάξιν καί παράδοσιν».

14. Ἀντὶ πολλῶν, βλ. Π. Μενεβίσογλου, *Ἱστορικὴ εἰσαγωγή εἰς τοὺς κανόνας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, Στό κχόλμν 1990· Ν. Μίλας, *Τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Δίκαιόν τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, συνταγὴν κατὰ τὰς γενικὰς ἐκκλησιαστικὰς πηγὰς καί κατὰ τοὺς ἐν ταῖς Ἀυτοκεφάλοις Ἐκκλησίαις ἰσχύοντας εἰδικούς νόμους*, φωτοτυπικὴ ἀνατύπ. Βασ. Γρηγοριάδη, Ἀθῆναι 1970.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

15. ΦΕΚ Α 103· Τρωιάνος – Παπαγεωργίου, σ. 546.

16. Αναφορικά με τὰ ζητήματα τῆς ὀρθῆς ἐρμηνείας καί ἐφαρμογῆς τοῦ δικαίου, ἀντί πολλῶν βλ. ἦδη Π. Σούρλας, *Δίκαιο καί δικανική κρίση*, Πανεπιστημιακές Ἐκδόσεις Κρήτης, Ἡράκλειο 2017, ἰδίως 441 ἐπ.

17. Ἄρθρο 3 § 1 ἔδ. β': «Ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδας, πού γνωρίζει κεφαλὴ τῆς τόν Κύριο ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπάρχει ἀναπόσπαστα ἐνωμένη δογματικά μέ τή Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κωνσταντινούπολης καί μέ κάθε ἄλλη ὁμόδοξη Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, τηρεῖ ἀπαρασάλευτα, ὅπως ἐκείνες, τούς ἱερούς ἀποστολικούς καί συνοδικούς κανόνες καί τίς ἱερές παραδόσεις. Εἶναι αὐτοκέφαλη, διοικεῖται ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀρχιερέων καί ἀπό τή Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο πού προέρχεται ἀπό αὐτή καί συγκροτεῖται ὅπως ὀρίζει ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας, μέ τήρηση τῶν διατάξεων τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τῆς κθ' (29) Ἰουνίου 1850 καί τῆς Συνοδικῆς Πράξης τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1928».

18. Ἀναλυτικότερα: Κ. Παπαγεωργίου, *Τά ὅρια τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐτοδιοίκησης. Ἰ: Ἡ κανονιστική ἀρμοδιότητα*, Θεσσαλονίκη 2013, ὅπου καί νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Ἀπό τήν πλούσια διεθνή βιβλιογραφία, βλ. ἰδίως τό συλλογικό ἔργο Gerhard Robbers (ed.), *Church Autonomy: A Comparative Survey*, Peter Lang, Frankfurt am Main 2001.

19. Σημειώτεον ὅτι ἀνάλογου περιεχομένου ἀρχὴ ἐδαφικότητας ἐφαρμόζεται καί σέ πληθώρα κλάδων τοῦ πολιτειακοῦ δικαίου, προσαρμοσμένη βεβαίως στίς ἰδιαιτερότητες καί συνθήκες τοῦ καθενός ἀπό αὐτούς.

20. Ὅπως ἐνδεικτικά: ι. καν. 12, 14, 35, 38 Ἀποστόλων, 4 Χαλκηδόνος, 18 Ἀγκύρας, 13, 22 Ἀντιοχείας, 20 Πενθέκτης, καθώς καί ἄλλοι.

21. Ἀντί πολλῶν, βλ.: Παν. Παναγιωτάκος, *Σύστημα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου κατά τήν ἐν Ἑλλάδι ἰσχύν αὐτοῦ*, τόμ. Γ': *Τό Ποινικόν Δίκαιον τῆς Ἐκκλησίας*, Ἀθῆναι 1962, 188 ἐπ.

22. Παρουσίαση τοῦ φάσματος τῶν ἀπόψεων, βλ. σέ Α. Μαρίνος, *Σχέσεις Ἐκκλησίας καί Πολιτείας* (ὑπό τό Σύνταγμα τοῦ 1975 καί τόν νέον Καταστατικόν Χάρτην τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος), Ἀθῆναι 1984, σ. 137-148 [· *Ἐκκλησία καί Δίκαιον. Θεωρία καί Νομολογία*, Ἀθῆναι 2000, 56-77]. Πιό πρόσφατα: Παπαγεωργίου, *Ἐκκλησιαστικό Δίκαιο*, σ. 120 ἐπ. Πρβλ. τίς ἐνδιαφέρουσες θέσεις τοῦ Σ. Ὁρφανουδάκη, «Οἱ ἱεροὶ κανόνες καί τό Σύνταγμα (ἀντισχόλιο ἢ ἡ ἄλλη» ἐρμηνευτική προσέγγιση», *Ἀρμενόπουλος* 35 (1981) 82-83.

23. ὈΛΣτΕ 609-612/1967, ὈΛΣτΕ 3178/1976, ΣτΕ 1269-1270/1977, 2037/1979, 945/1980, 2635/1980, 4120/1980, 3619/1982, 1136/1983, 5057/1987, 2569/1990.

24. Ἐκτενέστερα: Ἰω. Ζηζιούλας, «Ο συνοδικός θεσμός. Ἱστορικά, ἐκκλησιολογικά καί κανονικά προβλήματα», *Τυμπτικόν ἀφιέρωμα εἰς τόν Μητροπολίτην Κίτρους Βαρνάβαν*, Ἀθῆναι 1980, σελ. 161-190.25. Ἄρθ. 4 Ν. 590/1977: «Ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀποφαίνεται ἐπὶ παντός ζητήματος ἀφορῶντος εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Εἰδικώτερον αὕτη: (στ) Ἄσκει τήν ἀνωτάτην ἐποπτεῖαν καί τόν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν πράξεων τῆς Δ.Ι.Σ., τῶν Ἀρχιερέων, τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς καί τῶν ἐπὶ μέρους ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων, κατά τὰς κειμένας διατάξεις».

26. Ὅπως ἡ ρύθμιση τυποποιεῖται νομοτεχνικά στό ἄρθ. 39 παρ. 6 Ν. 590/1977. Ἴχει ἐν προκειμένῳ ὑπογραμμιστεῖ ὅτι ἡ ἀπαρίθμηση τῶν ἐπισκοπικῶν δικαιοδοσιῶν τῆς ἴδιας διάταξης ἔχει χαρακτῆρα περιοριστικό καί ὄχι ἐνδεικτικό. Βλ. τίς θέσεις τοῦ ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ ΚΧΕΕ Βλασ. Φειδᾶ, «Περὶ τῶν ὀρίων τῆς ἐποπτείας τοῦ Ἐπισκόπου στίς Ἱ. Μονές», *Ἐκκλησία* 79 (2002)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

512-513, ὁ ὁποῖος ὑπογραμμίζει ὅτι: «Οἱ συνήθεις σκόπιμες παρερμηνεῖες ... τοῦ κρίσιμου ὄρου 'πνευματική ἐποπτεία', γιὰ τίς σχέσεις τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου μέ τά μοναστήρια καί ἀντιστρόφως, κατέστησαν ἀναγκαῖα τήν ἐξαντλητική περιγραφή στό ἄρθ. 39 § 6 Ν. 590/1977 τοῦ περιεχομένου τοῦ συγκεκριμένου ὄρου, ὁ ὁποῖος καλύπτει μόνον τά ρητῶς ἀναγραφόμενα κανονικά δικαιώματα τοῦ ἐπιχωρίου ἐπισκόπου». Ὁμοίως: Κ. Παπαγεωργίου, «Δικαστική παράσταση τῶν Μονῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», *Ἐφαρμογές Ἀστικοῦ δικαίου* 1/2011, 45-50, Ἄν. Μαρίνος, «Ὁ ἐπιχώριος Ἀρχιερεὺς καί ἡ αὐτοδιοίκησις τῶν Ἱερῶν Μονῶν», *Ἐκκλησία* 76 (1999) 581-587.

27. Ἐκδόθηκε σχετικά τό σιγilliῶδες πατριαρχικό γράμμα τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1991, τό πλῆρες κείμενο τοῦ ὁποῖου βλ. στόν τόμο: *Ὁρμύλια*. Ἱερό Κοινόβιο Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, ἔκδοσις Interamerican, Ἀθήνα 1992, σελ. 193-196.

28. Σπ. Τρωιάνος, «Κανονικά δικαιώματα ἐπί πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν», *Ζ' Χριστιανικό Συμπόσιο. Χριστιανική Θεσσαλονίκη: Σταυροπηγιακές καί Ἐνοριακές Μονές*, Θεσσαλονίκη 1995, σ. 115-124, ἐδῶ, σ. 124. Πρβλ. Χάρ. Παπαστάθης, «Περί τήν ἄσκησιν ἐποπτείας εἰς τά ἐκτός τῆς χερσονήσου τοῦ Ἄθω κείμενα ἀγιορειτικά μετόχια», *Νομικό Βῆμα* 34 (1986) 818-827· Σπ. Τρωιάνος, «Νομική θέσις τῶν γυναικείων μετοχίων ἀγιορειτικῶν μονῶν», *Νομικό Βῆμα* 34 (1986) 1557-1560· Φ. Φιλιππίδης, «Τό νομικόν καθεστῶς τῶν ἐν Ἑλλάδι κτημάτων τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους», *Κληρονομία* 12 (1980) 329-352.

29. Ὁ Τρωιάνος («Κανονικά δικαιώματα ἐπί πατριαρχικῶν σταυροπηγιακῶν μονῶν», σ. 124) προσθέτει καί τά ἀκόλουθα: «Ἐπομένως, κατὰ τήν ἄποψη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ διαδικασία αὐτή πρέπει νά τηρεῖται καί γιὰ τήν ἵδρυση μετοχίων πατριαρχικῶν καί σταυροπηγιακῶν μονῶν. Περαιτέρω πρέπει νά ἐξαρθεῖ τό γεγονός, ὅτι μέ τήν πράξη αὐτή ἐφαρμόζονται οἱ πατριαρχικές ἀποφάσεις τοῦ 12ου / 13ου αἰῶνα, σύμφωνα μέ τίς ὁποῖες ἐξαρτήματα σταυροπηγιακῶν μονῶν δέν ἐξαιροῦνται ἀπό τή δικαιοδοσία τοῦ ἐπιχωρίου ἀρχιερέα, ἂν δέν τοῦς ἔχει παρασχεθεῖ μέ εἰδική πράξη ἡ ιδιότητα τοῦ σταυροπηγιαίου. Κατά συνέπεια, μέ τό σιγilliῶδες γράμμα τῆς 25ης Ὀκτωβρίου 1991 συνδέονται τό παρελθόν καί τό παρόν, δηλαδή ἡ κανονική παράδοσις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί ἡ σύγχρονη ἑλληνική ἐκκλησιαστική νομοθεσία».

30. Τρωιάνος - Παπαγεωργίου, σελ. 233 ἐπ.

31. ὉΛΣτΕ 410/2008, *Θεωρία καί Πράξη Διοικητικοῦ Δικαίου* 3/2008, 288-299, μέ παρατ. Σ. Τρωιάνου, 299-300· ΣτΕ 3767/2002, *Ἐκκλησία* 80 (2003) 363-364, μέ σχόλ. Σ. Τρωιάνου· ΣτΕ 545 - 546/1978· ὉΛΣτΕ 3178/1976, *ΝόΒ* 27 (1979) 291.

32. Ἀναλυτικότερα βλ. ἀντί πολλῶν: Robbers (ed.), ὁ.π., *passim*.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άριθμ. 4296/2245/2018 Κανονισμός περί αναθέσεως και έκτελέσεως υπό τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης καὶ τῶν ὑπαγομένων σέ αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων συμβάσεων ἔργων, μελετῶν καὶ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὰ ἄρθρα 29 παρ. 2 καὶ 46 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Α' 146), καὶ τὸ ἄρθρο 68 παρ. 1, ὑποπαρ. 3 καὶ 6 τοῦ Ν. 4235/2014,

2. Τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης Ἐκκλησίας πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα, αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουν ἀπὸ τὰς Εὐαγγελικὰς ἐπιταγὰς, τοὺς ἱερούς Κανόνας καὶ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους,

3. τὰς ὑφισταμένας κοινωνικὰς, ποιμαντικὰς καὶ πνευματικὰς ἀναγκὰς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης,

4. τὴν 750/10.9.2018 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου,

5. τὴν ἀπὸ 27.9.2018 Γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ

6. τὴν ἀπὸ 9.10.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Ἀποφασίζομεν

ψηφίζομεν τὸν Κανονισμόν «Περί ἀναθέσεως καὶ ἐκτελέσεως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης καὶ τῶν ὑπαγομένων σέ αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων συμβάσεων ἔργων, μελετῶν καὶ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν»:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α/
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Ἄρθρον 1ον

Ἀντικείμενον τοῦ Κανονισμοῦ

1. Ἀντικείμενον τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀποτελεῖ ὁ καθορισμός τῶν ὄρων καὶ προϋποθέσεων, σύμφωνα μὲ τούς ὁποίους ἀνατίθενται, συνάπτονται καὶ ἐκτελοῦνται οἱ συμβάσεις ἔργων, μελετῶν καὶ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν, τίς ὁποῖες ἀναθέτει τὸ νομικόν πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης, οἱ Ἱεροὶ Ναοί, αἱ Ἱεραὶ Μοναὶ καὶ τὰ ὑπόλοιπα ὑπαγόμενα εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977.

2. Περί τοῦ ὀρισμοῦ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἰσχύουν οἱ ὀρισμοὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 55/1974 Κανονισμοῦ (Φ.Ε.Κ. 185/τ.Α//1.7.1974).

3. «Μελέτη ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου» εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα συστηματικῆς καὶ ἀναλυτικῆς ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνικῆς ἐργασίας καὶ ἐρεῦνης, πού ἀποβλέπει εἰς τὴν παραγωγήν ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς τὴν ἐπέμβασιν ἐπὶ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς τὸν σχεδιασμόν καὶ τὴν ἀπεικόνισιν ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου ἢ εἰς τὸν σχεδιασμόν ἔργου διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῆς περιουσίας. Ἡ μελέτη ἔχει τὴν ἔκτασιν καὶ τὸ βάθος πού καθορίζεται μὲ τὴν σύμβασιν ἀναθέσεως τῆς, ἀπεικονίζεται δὲ καὶ παραδίδεται εἰς τὴν Ἀναθέτουσαν Ἀρχὴν μὲ συγκεκριμένην συμπεφωνημένην μορφήν.

4. «Σύμβασις παροχῆς ὑπηρεσιῶν συναφῶν μὲ ἐκκλησιαστικά ἔργα» εἶναι ἡ σύμβασις εἰς τὴν ὁποίαν ἡ παροχὴ τοῦ ἀναδόχου συνίσταται εἰς τὴν προσφορὰν γνώσεων καὶ ἱκανότητων, διὰ τῆς διαθέσεως κυρίως συγκεκριμένου ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἄλλων μέσων δι' ὠρισμένον χρονικόν διάστημα, πού προσδιορίζεται εἴτε ἡμερολογιακῶς εἴτε ἐν συναρτήσει μὲ ὠρισμένον γεγονός τῆς διαδικασίας παραγωγῆς ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου.

Ὡς συμβάσεις παροχῆς ὑπηρεσιῶν νοοῦνται ἰδίως αἱ συμβάσεις:

α. Διὰ τὴν σύνταξιν τῶν τευχῶν διαγωνισμοῦ ἀναθέσεως μελέτης ἢ ὑπηρεσίας.

β. Διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐπίβλεψιν ἔργου ἢ μελέτης.

γ. Διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων εἴτε κατὰ τὴν διαδικασίαν ἀναθέσεως συμβάσεως μελέτης, ἔργου ἢ ὑπηρεσίας, εἴτε εἰς τὴν ἐπίβλεψιν ἢ τὸν ἔλεγχον μελέτης εἴτε εἰς τὴν διοίκησιν ἢ ἐπίβλεψιν ἢ ἔλεγχον ἔργου.

5. Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεως περὶ τὸν χαρακτηρισμόν ἔργου τινός ὡς καλλιτεχνικοῦ ἀποφαίνεται ἐν ὁλομελείᾳ τὸ Μητροπολιτικόν Συμβούλιον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης.

6. Ἐκαστον τῶν ἔργων περιλαμβάνει τὴν ἐκπόνησιν τῆς μελέτης καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατασκευῆς του.

7. Τὰ ἔργα, αἱ μελέται καὶ αἱ παροχαὶ συναφῶν

ύπηρεσιών διά τήν ανάπτυξιν καί αξιοποίησιν τῆς περιουσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης καί τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων δέν ἀποτελοῦν «δημόσια ἔργα» ἢ «διοικητικές συμβάσεις ἔργων ἢ μελετῶν» ἢ «δημόσιες συμβάσεις ἔργων» ἢ «δημόσιες συμβάσεις μελετῶν» κατά τήν ἔννοιαν τῆς σχετικῆς νομοθεσίας (Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/Α), καθ' ὅσον ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης καί τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικά Νομικά Πρόσωπα δέν συνιστοῦν «ὀργανισμούς δημοσίου δικαίου» κατά τήν ἔννοιαν τῶν ὁδηγίων 2014/25/ΕΚ ἢ 2014/24/ΕΚ. Ὅμοίως καί αἱ ρυθμιζόμεναι διά τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ συμβάσεις δέν ὑπόκεινται εἰς τὰς προβλεπόμενας διά τὰ νομικά πρόσωπα τῆς Γενικῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ Δημοσίου Τομέως διαδικασίας προσυμβατικοῦ ἐλέγχου (ἄρθρον 68 παρ. 1 ὑποπαρ. 3 τοῦ ν. 4235/2014).

Ἄρθρον 2ον

Πεδίον Ἐφαρμογῆς

1. Ὁ παρῶν Κανονισμός ἐφαρμόζεται ἐφ' ὅλων τῶν συναπτομένων ὑπό τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης καί τῶν ὑπαγομένων σέ αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων συμβάσεων ἔργων καί μελετῶν εἰς τό πλαίσιον τῆς δραστηριότητός τους.

2. Ὁ παρῶν Κανονισμός ἐφαρμόζεται καί ὅταν ἡ ὑπό σύναψιν σύμβασις ἔργου ἔχει ταυτοχρόνως ὡς ἀντικείμενον καί τήν διενέργειαν προμηθείας ἢ τήν παροχήν ὑπηρεσίας ἢ τήν ἐκπόνησιν μελέτης, ἐφ' ὅσον ἡ προϋπολογιζομένη ἀξία τοῦ ἔργου ὑπερβαίνει τήν προϋπολογιζομένην ἀξίαν τῆς περιλαμβανομένης ἐν τῇ συμβάσει προμηθείας ἢ ὑπηρεσίας ἢ μελέτης.

3. Διά τό ὕψος τοῦ ποσοῦ τῶν προϋπολογισμῶν τῶν ἔργων, μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν πού καταλαμβάνονται ἀπό τόν παρόντα Κανονισμόν δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ Φ.Π.Α. ἢ ἄλλος τυχόν προβλεφθεσόμενος φόρος ἢ αἱ ἀναθεωρήσεις.

Ἄρθρον 3ον

Συμβάσεις μέ ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα καί μέ νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης καί τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δύνανται, ἀνεξαρτήτως ὕψους προϋπολογισμοῦ, νά ἀναθέτουν ἀπ' εὐθείας συμβάσεις ἔργων, μελετῶν καί παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν καί νά συνάπτουν προγραμματικές συμβάσεις διά τήν ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ μελετῶν μέ ἐτέρας ἐκκλησιαστικές Ἀναθετούσας Ἀρχάς (ν.π.δ.δ ἢ ν.π.ι.δ.), ὡς καί μέ νομικά πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ἀσκεῖ ἀμέσως ἢ ἐμμέσως καθοριστικὴν ἐπιρροήν λογφ

τῆς κυριότητος ἢ τῆς χρηματοδοτικῆς τῆς ἐπιρροῆς, καθὼς καί μέ τό Ἑλληνικόν Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ο.Τ.Α. καί ἐν γένει μέ νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως.

Ἄρθρον 4ον

Ὅργανα – ἔννοιαι – ὀρισμοί

1. Αἱ ἀποφάσεις διά τήν δημοπράτησιν καί ἀνάθεσιν συμβάσεως μελέτης ἢ ἔργου ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης λαμβάνονται ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, ἐνῶ αἱ ἀποφάσεις διά τήν δημοπράτησιν καί ἀνάθεσιν συμβάσεως μελέτης ἢ ἔργου ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν παρά ὑπαγομένου εἰς τήν Ἱεράν Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου λαμβάνονται ἀπό τό οἰκείον Ἑκκλησιαστικόν Συμβούλιον ἢ Ἡγουμενοσυμβούλιον καί ἐγκρίνονται ἀπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

2. Ὡς «Κύριος τοῦ Ἔργου» καί «Ἐργοδότης» ὀρίζεται ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τό ὑπαγόμενον εἰς αὐτήν Ἑκκλησιαστικόν Νομικόν Πρόσωπον.

3. Ὡς «Ἀναθέτουσα Ἀρχή» ὀρίζεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ἢ τό οἰκείον Ἑκκλησιαστικόν Συμβούλιον ἢ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἢ Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ κατά περίπτωσιν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου.

4. Ὡς «Προϊσταμένη Ἀρχή» διά πᾶν ἔργον, μελέτην καί παροχήν συναφῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ἢ ὑπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου εἶναι τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

5. Ὡς «Διευθύνουσα καί Ἐπιβλέπουσα Ὑπηρεσία» ὀρίζεται ἡ Τεχνική Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης. Ἡ ἐν λόγω Ὑπηρεσία στελεχώνεται μέ μονίμους ὑπαλλήλους ἢ μέ ὑπαλλήλους ἐπί σχέσει ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὠρισμένου χρόνου καί μέ ἐπί συμβάσει ἔργου ἢ ἐντολῆς. Τά στελέχη τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης ἀσκοῦν ἐκτός τῶν ἄλλων καί καθήκοντα ἐπιβλέποντος Μηχανικοῦ κατ' ἀνάθεσιν.

6. Ὡς «Τεχνικόν Συμβούλιον» ὀρίζεται τό Τεχνικόν Συμβούλιον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης.

7. Ἐπί τῶν αἰτήσεων θεραπείας ἐργοληπτῶν, μελετητῶν καί παρόχων συναφῶν ὑπηρεσιῶν διά συμβάσεις τῆς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ἀποφαίνεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

8. Ἐπί τῶν ἐνστάσεων ἐργοληπτῶν, μελετητῶν καί παρόχων συναφῶν ὑπηρεσιῶν διά συμβάσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτήν νομικῶν προσώπων ἀποφαίνεται τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον.

Άρθρον 5ον

Κατασκευή έργων καί εκπόνησις μελετών

1. Τά έργα τῆς 'Ι. Μητροπόλεως ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων κατασκευάζονται βάσει σχετικῆς μελέτης, ἀναλόγως τῆς φύσεως τοῦ ἔργου:

α. Εἴτε ἀπὸ ἐργοληπτικῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε ἀπὸ ἐμπειροτέχνας, εἴτε ἀπὸ εἰδικούς τεχνίτας, εἴτε ἀπὸ εἰδικούς περὶ τὰ ἐκκλησιαστικά καλλιτέχνας.

β. Ἀπὸ τὴν 'Ιερὰν Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ἢ ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον μέ αὐτεπιστάσιαν μέ προσωπικόν πού εἴτε ὑπάρχει εἴτε κατὰ περίπτωσιν προσλαμβάνεται καί ἀμείβεται ἀπὸ τὰς πιστώσεις τοῦ ἔργου.

2. Αἱ μελέται τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης καί τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ἐκπονοῦνται εἴτε ἀπὸ τὴν Τεχνικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης εἴτε ἀπὸ ἰδιώτας μελετητάς, εἴτε ἀπὸ ἐταιρείας ἢ Γραφεῖα μελετῶν.

3. Συναφεῖς ὑπηρεσίαι παρέχονται εἰς τὴν 'Ιερὰν Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ἢ εἰς τὰ ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα εἴτε ἀπὸ ἰδιώτας εἴτε ἀπὸ ἐταιρείας ἢ Γραφεῖα παροχῆς ὑπηρεσιῶν πού ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένην ἐπιστημονικὴν γνῶσιν καί τὸ ἀνεγνωρισμένον ἀπὸ τὸ δίκαιον τῆς ἐπαγγελματικῆς τῶν ἔδρας δικαίωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΙ ΑΝΑΘΕΣΕΩΣ

Άρθρον 6ον

Ἐπιλογή διαδικασίας ἀναθέσεως

1. Ἡ ἀνάθεσις συμβάσεων ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν μέ προϋπολογισμόν ἀνώτερον τῶν ἑκατὸν χιλιάδων εὐρώ (100.000,00 Ε) δύναται νά γίνῃ κατὰ περίπτωσιν μέ μίαν ἀπὸ τὰς κατωτέρω διαδικασίας:

- α. ἀνοικτοῦ διαγωνισμοῦ
- β. κλειστοῦ διαγωνισμοῦ
- γ. διαπραγματεύσεων
- δ. ἀνταγωνιστικοῦ διαλόγου
- ε. προεπιλογῆς ἀναδόχου.

2. Διὰ τὴν ἀνάθεσιν συμβάσεων ἔργων ἢ μελετῶν ἢ παροχῆς συναφῶν ὑπηρεσιῶν, τῶν ὁποίων ὁ προϋπολογισμὸς δαπάνης εἶναι κατώτερος ἢ ἴσος τῶν ἑκατὸν χιλιάδων εὐρώ (100.000,00Ε) εἶναι δυνατόν, ἐπιπλέον τῶν ἀνωτέρω, νά ἐπιλέγεται κατὰ περίπτωσιν καί μία ἐκ τῶν κάτωθι διαδικασιῶν:

- α. προχείρου διαγωνισμοῦ
- β. διαπραγματεύσεων.

Άρθρον 7ον

Ὅρισμοὶ διαδικασιῶν ἀνοικτοῦ, κλειστοῦ διαγωνισμοῦ, διαπραγματεύσεων, ἀνταγωνιστικοῦ διαλόγου

1. Διαδικασία ἀνοικτοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὁποίας κάθε ἐνδιαφερόμενος οἰκονομικός φορεὺς δύναται νά ὑποβάλῃ προσφοράν.

2. Διαδικασία κλειστοῦ διαγωνισμοῦ εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὁποίας κάθε οἰκονομικός φορεὺς δύναται νά ζητήσῃ νά συμμετάσχῃ ἐκδηλώσεων ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ μόνον οἱ ὑποψήφιοι πού θά κληθῶν ἀπὸ τὴν 'Ιερὰν Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ἢ ἀπὸ τὸ ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον θά δικαιούνται νά ὑποβάλουν προσφοράν.

3. Διαδικασία μέ διαπραγμάτευσιν εἶναι ἡ διαδικασία, εἰς τὸ πλαίσιον τῆς ὁποίας ἡ 'Ιερὰ Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τὸ ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διαβουλεύεται μέ ἓνα ἢ περισσοτέρους οἰκονομικούς φορεῖς τῆς ἐπιλογῆς του καί διαπραγματεύεται τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως μέ ἓνα ἢ περισσοτέρους ἀπὸ αὐτούς.

4. Ἀνταγωνιστικός διάλογος εἶναι ἡ διαδικασία, ἡ ὁποία εἶναι δυνατόν νά ἀκολουθηθῇ διὰ πολυπλόκουσ συμβάσεις. Εἰς τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀνταγωνιστικοῦ διαλόγου δύναται νά προσφύγῃ ἡ 'Ιερὰ Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τὸ ὑπαγόμενον εἰς αὐτὴν 'Εκκλησιαστικόν Νομικόν Πρόσωπον εἰδικῶς εἰς περίπτωσιν ἰδιαιτέρως πολυπλόκων συμβάσεων, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν. 4412/2016 (κατ' ἀντιστοιχίαν τοῦ ἄρθρ. 29 τῆς Ὁδηγίας 2014/24/ΕΚ), ἐφ' ὅσον μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κριθῆ ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἀνοικτῆς ἢ τῆς κλειστῆς διαδικασίας δέν ἐπιτρέπει τὴν ἀνάθεσιν τῆς συμβάσεως. Κατ' αὐτὴν δημοσιεύεται Προκήρυξις, διὰ τῆς ὁποίας γνωστοποιοῦνται αἱ ἀνάγκαι καί αἱ ἀπαιτήσεις τῆς Ἀναθετούσης Ἀρχῆς. Ὅσοι κρίνουν ὅτι δύναται νά ἀνταποκριθῶν ἐκδηλώσων ἐνδιαφέρον. Ἡ 'Ιερὰ Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ἐπιλέγει ὅσους ἐκ τούτων πληροῦν τὰ προβλεπόμενα ἐκάστοτε εἰς τὴν Προκήρυξιν κριτήρια ποιοτικῆς ἐπιλογῆς. Ἐν συνεχείᾳ διεξάγει μέ αὐτούς διάλογον, προκειμένου νά εὑρεθῶν μία ἢ περισσώτεραι λύσεις πού θά ἠδύναντο νά ἱκανοποιήσων τὰς ἀνάγκαι τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τοῦ ὑπαγομένου εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου. Μετὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν λύσεων κηρύσσεται ἡ λήξις τοῦ διαλόγου καί καλοῦνται οἱ ἐπιλεγέντες ὑποψήφιοι νά ὑποβάλουν προσφοράν βάσει αὐτῶν.

5. Εἰς τὴν διαδικασίαν μέ προεπιλογὴν ἀναδόχου, κατ' ἀρχὴν δημοσιεύεται Διακήρυξις πρὸς ἐκδήλωσιν ἐνδιαφέροντος. Εἰς τὴν Διακήρυξιν θά ἀναφέρονται ἢ πιθανολογούμενη ἡμερομηνία, κατὰ τὴν ὁποίαν

όσοι προεπιλεγούν θά κληθούν νά υποβάλουν προσφοράν, ώς επίσης καί ή έγγύησις πού πρέπει νά καταθέσουν προκειμένου νά συμμετάσχουν εις τό στάδιον ύποβολής τών προσφορών. Άκολουθει έπιλογή τών συμμετασχόντων βάσει τών κριτηρίων πού αναφέρονται εις τή Διακήρυξιν. Έν συνεχεία, οί προεπιλεγέντες προσκαλούνται νά συμμετάσχουν εις τόν κυρίως διαγωνισμόν καί νά καταθέσουν προσφοράν. Διά τήν έπιλογήν τής διαδικασίας αυτής προαπαιτείται απόφασις του Μητροπολιτικού Συμβουλίου ή του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου ή του Ήγουμενοσυμβουλίου έγκεκριμένες οί δύο τελευταίες από τό οικειον Μητροπολιτικόν Συμβούλιον. Η έν λόγω διαδικασία γίνεται κατ' ανάλογον έφαρμογήν του άρθρ. 23 του Ν. 3669/2008.

Άρθρον 8ον

Διαδικασία Προχείρου διαγωνισμού

1. Πρόχειρος διαγωνισμός είναι ή διαδικασία, εις τό πλαίσιον τής οποίας ή Ήρα Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αυτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον, μετά από άτυπον έρευναν άγοράς ή μετά από δημοσίευσιν προσκλήσεως ένδιαφέροντος, αναθέτει εις έκείνα τά φυσικά ή νομικά πρόσωπα του άρθρ. 5 του παρόντος Κανονισμού πού θά έπιλέξη τήν έκτέλεσιν ώρισμένης συμβάσεως.

2. Η διαδικασία του προχείρου διαγωνισμού διενεργείται ώς έξης:

α. Η Ή. Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αυτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον είτε διενεργεί άτυπον έρευναν άγοράς καί άπευθύνεται εις τρεις (3) κατ' έλάχιστον ύποψηφίους τής έπιλογής της πού δραστηριοποιούνται εις τομείς συναφείς μέ τό δημοπρατούμενον άντικείμενον, από τούς όποιους ζητείται ή ύποβολή προσφοράς, είτε προβαίνει εις δημοσίευσιν προσκλήσεως ένδιαφέροντος καί συλλέγει προσφοράς από ένδιαφερομένους.

β. Έν συνεχεία ή Ή. Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αυτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δικαιούται νά συνάψη σύμβασιν μέ οιονδήποτε από τούς ώς άνω προσφέροντας, είτε βάσει τής προσφοράς του, είτε μετά από περαιτέρω διαπραγμάτευσιν ή κατά τούς όρους τής προσκλήσεως ένδιαφέροντος μέ ένα ή περισσοτέρους από τούς προσφέροντας.

3. Κατ' εξαίρεσιν τών άνωτέρω, εις περίπτωσιν πού ή δαπάνη έργου ή μελέτης ή παροχής συναφών υπηρεσιών είναι ίση ή κατωτέρα τών είκοσι χιλιάδων ευρώ (20.000,00 Ε), ή Ήρα Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αυτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται νά αναθέση άπ' ευθείας ταύτα εις δραστηριοποιούμενον εις τομείς συναφείς

μέ τό άντικείμενον, χωρίς τήν τήρησιν τών διαδικασιών τής παρ. 2.

Άρθρον 9ον

Διαδικασία διαπραγματεύσεων (άπ' ευθείας ανάθεσις)

1. Η άπ' ευθείας ανάθεσις ή ό διαγωνισμός μεταξύ περιωρισμένου αριθμού προσκαλουμένων φυσικών ή νομικών προσώπων του άρθρ. 5 του παρόντος Κανονισμού, ώς τρόπος έπιλογής αναδόχου διά τήν κατασκευήν έργου ή τήν έκπόνησιν μελέτης ή τήν παροχήν συναφών υπηρεσιών, έπιτρέπεται:

α. Όταν ό προϋπολογισμός του έργου ή τής μελέτης ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών ύπολείπεται τών εκατόν χιλιάδων ευρώ (100.000,00 Ε).

β. Κατόπιν δημοσιεύσεως σχετικής Προκηρύξεως, άνεξαρτήτως προϋπολογισμού, εις τάς κάτωθι περιπτώσεις:

i) Όταν κατά τή διενέργειαν διαγωνισμού ό προσφορές πού έχουν ύποβληθει είναι άκυροι ή άπαράδεκτοι καί ή επανάληψις του διαγωνισμού κρίνεται από τό όργανον πού έχει διακηρύξει τόν διαγωνισμόν άσύμφορος. Εις τήν περίπτωσιν αυτήν οί όροι τής διακηρύξεως του διεξαχθέντος διαγωνισμού έπιτρέπεται νά μεταβληθούν κατά τήν άπευθείας ανάθεσιν, μόνον όμως διά νά καταστούν πλέον συμφέροντες διά τήν Ή. Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αυτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον.

ii) Όταν, εις εξαίρετικές περιπτώσεις, πρόκειται δι' έργα ή μελέτας ή παροχήν συναφών υπηρεσιών, πού ή φύσις των ή άστάθητοι παράγοντες δέν έπιτρέπουν μίαν προκαταρκτικήν συνολικήν τιμολόγησιν.

iii) Όταν ή φύσις τών έργων ή μελετών ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών δέν παρέχει τή δυνατότητα διατυπώσεως αυτών μέ ακρίβειαν, ούτως ώστε νά συναφθί σύμβασις μέ έπιλογήν τής καλύτερας προσφοράς.

γ. Όταν γίνεται διαπραγμάτευσιν, χωρίς προηγούμενην δημοσίευσιν προκηρύξεως, άνεξαρτήτως προϋπολογισμού, εις τάς κατωτέρω περιπτώσεις:

i) Όταν ούδεμία έχει ύποβληθει προσφορά ή ούδεμία κατάλληλος προσφορά εις διαγωνισμόν άνοικτόν ή κλειστόν,

ii) Όταν διά λόγους τεχνικούς, καλλιτεχνικούς ή σχετικούς μέ τήν προστασίαν άποκλειστικών δικαιωμάτων, ή έκτέλεσις του έργου ή τής μελέτης ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών δύναται νά άνατεθί μόνον εις συγκεκριμένον πρόσωπον,

iii) Όταν ή σύμβασις άποτελεί συνέχειαν ενός διαγωνισμού έργου ή μελέτης ή παροχής συναφών υπηρεσιών καί συμφώνως μέ τούς έφαρμοζόμενους κανόνας πρέπει αυτή νά άνατεθί εις τόν νικητήν του διαγωνισμού ή εις ένα από τούς νικητάς.

iv) "Όταν έκτακτος καί φανερά κατεπείγουσα ανάγκη, αίτιολογούμενη από τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον ἢ τό Συμβούλιον Διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, καθιστᾶ ἀδύνατον τήν τήρησιν τῶν διατάξεων πού ἀφοροῦν εἰς τή διενέργειαν διαγωνισμοῦ.

v) "Όταν ὑφίσταται ἀνάγκη συμπληρωματικῶν συμβάσεων ἔργων ἢ μελετῶν πού δέν περιλαμβάνονται μὲν εἰς τήν ἀρχικήν σύμβασιν, ἀλλ' εἶναι ἀναγκαῖαι λογῶ ἀπροβλέπτων περιστάσεων, πού θά προκύψουν κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως καί:

- εἴτε δέν δύνανται νά διαχωρισθοῦν ἀπό τήν κυρίαν σύμβασιν,

- εἴτε δύνανται μὲν νά διαχωρισθοῦν, εἶναι ὅμως ἀπολύτως ἀναγκαῖαι διὰ τήν τελειοποίησίν της.

Αἱ συμπληρωματικά αὐταῖ ἐργασίαι ἢ μελέται δέν δύνανται νά ὑπερβαίνουν τό πενήντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (50%) τῆς ἀξίας τῆς κυρίας συμβάσεως:

vi) "Όταν παρίσταται ἀνάγκη ἐκτελέσεως νέων ἐργασιῶν ἢ μελετῶν πού συνιστοῦν ἐπανάληψιν παρομοίων ἐργασιῶν ἢ μελετῶν πού εἶχαν ἀνατεθεῖ μέ διαγωνισμόν εἰς τόν ἀρχικόν ἀναδόχον καί ἀποτελοῦν συνέχειαν ἢ συμπλήρωσιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ὑπό τόν ὅρον ὅτι δέν ἔχει παρέλθει τριετία ἀπό αὐτήν καί ἐξασφαλίζονται οἱ ἴδιοι ὅροι καί προϋποθέσεις, πλήν μόνον τῶν οικονομικῶν ὄρων, οἱ ὅποιοι δύνανται νά τύχουν τιμαριθμικῆς ἀναπροσαρμογῆς.

vii) "Όταν πρόκειται δι' ὑπόθεσιν πού ἀφορᾶ εἰς ἀπόρρητα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ἢ τοῦ ὑπαγομένου εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἀπορρήτου διδομένου δι' Ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ συμβουλίου διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου, ἐγκρινομένης τῆς τελευταίας ὑπό τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

viii) "Όταν προκύψουν εἰδικαί περιπτώσεις, ὅπως θεομηνία, σεισμός, σοβαρός ἐπικείμενος κίνδυνος, μοναδικότης τοῦ κατασκευαστοῦ, συνέχισις ἐργασιῶν κατόπιν ἐκπτώσεως τοῦ ἀναδόχου ἢ διαλύσεως τῆς συμβάσεως, ἐρευνητικά ἐργασίαι ἢ ἐργασίαι δοκιμαστικῆς ἐφαρμογῆς νέων τεχνολογιῶν ἢ ἔργα εἰδικῆς φύσεως, ἐφ' ὅσον χαρακτηρισθοῦν οὕτω μέ ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ συμβουλίου διοίκησης τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου ἀναλόγως τοῦ προϋπολογισμοῦ του, τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐκδιδομένης κατόπιν γνώμης τοῦ οἰκείου Τεχνικοῦ Συμβουλίου.

ix) "Όταν πρόκειται περὶ ἔργων καλλιτεχνικῶν, ὅποτε ἐπιτρέπεται ἢ ἀπ' εὐθείας καί ἄνευ διαγωνισμοῦ ἀνάθεσις τούτων εἰς εἰδικούς δεδοκιμασμένους καλλιτέχναις ἢ εἰδικούς τεχνίτας καί εἰδικούς κατασκευαστάς, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης.

x) "Όταν πρόκειται περὶ κατασκευῆς μικρῶν ἔργων καί ἐργασιῶν ἐπισκευῆς ἢ συντηρήσεως, τῶν ὁποίων ὁ προϋπολογισμός δέν ὑπερβαίνει τὰς ἑκατόν χιλιάδας εὐρώ (100.000,00 Ε).

δ. εἴτε ὅταν γίνεται διαπραγματεύσεις, χωρὶς προηγουμένην δημοσίευσιν Προκηρύξεως, διὰ τήν ἀνάθεσιν συμβάσεως προμελέτης ἢ ἐτέρας συμβάσεως μελέτης, ἢ συμβατικῆ ἀμοιβῆ τῆς ὁποίας θά εἶναι ἕως πεντακοσίας χιλιάδας εὐρώ (500.000,00 Ε) ἄνευ Φ.Π.Α. (ἢ τυχόν ἐτέρου προβλεφθησομένου φόρου), μέ σκοπόν τήν ἄμεσον ἐπισκευήν ἢ ἐπέκτασιν ἐκκλησιαστικοῦ κτιρίου, προκειμένου νά συναφθῇ ἐπ' ἀνταλλάγματι σύμβασις μισθώσεως ἢ ἄλλης παραχωρήσεως τῆς χρήσεως του ἢ ἐτέρου ἐμπραγμάτου δικαιώματος ἐπ' αὐτοῦ εἰς τό Ἑλληνικόν Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Ο.Τ.Α. καί ἐν γένει νομικά πρόσωπα τοῦ δημοσίου τομέως. Εἰς τήν περίπτωσιν αὐτήν ἢ Ἱερᾶ Μητρόπολις ἢ τό ὑπαγόμενον εἰς αὐτήν ἐκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον θά προεκτιμήσῃ τό κόστος τῆς προμελέτης ἢ τῆς ἐτέρας μελέτης, τοῦτο δέ θά εἶναι τό ἀνώτατον ὄριον τῆς συμβατικῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἀναδόχου.

Ἄρθρον 10ον

Συμφωνία-πλαίσια

1. Εἰς τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας πρέπει νά ἐκτελεσθοῦν ὁμοειδῆ ἔργα ἢ μελέται, διὰ τὰ ὁποία δέν δύνανται νά προσδιορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ὁ ἀκριβῆς ἀριθμός των καί ὁ χρόνος παραγγελίας καί παραδόσεως των, εἶναι δυνατή ἡ σύναψις συμφωνίας – πλαισίου.

Μέ τήν συμφωνίαν – πλαίσιον καθορίζεται ὁ συνολικός προϋπολογισμός τῶν ἐπὶ μέρους συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νά ἀνατεθοῦν εἰς τόν ἀναδόχον, ἡ χρονικὴ των διάρκεια, ἡ διαδικασία ἀναθέσεως τῶν ἐπιμέρους συμβάσεων, οἱ γενικοὶ ὅροι ἐκτελέσεως τούτων, αἱ τιμαὶ μονάδος ἐν συναρτήσει μέ κλίμακα ποσοτήτων καί ὁ χρόνος ἀνταποκρίσεως τοῦ ἀναδόχου εἰς κάθε πρόσκλησιν δι' ἀνάληψιν ἐκτελέσεως συγκεκριμένων προβλεπομένων ἀπό τήν συμφωνίαν-πλαίσιον ἐργασιῶν.

2. Διὰ τήν ἐπιλογὴν τῆς διαδικασίας συνάψεως συμφωνίας-πλαισίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ συνολικός προϋπολογισμός αὐτῆς. Ἡ διάρκεια ἐκάστης συμφωνίας – πλαισίου δέν δύνανται νά ὑπερβαίνῃ χρονικῶς τὰ τρία (3) ἔτη.

3. Ἡ συμφωνία-πλαίσιον ἐπιτρέπεται νά συναφθῇ μέ ἓνα ἕως τρεῖς ἀναδόχους, ἀναλόγως τῆς πολυπλοκότητος τοῦ ἀντικειμένου, τοῦ μεγέθους τοῦ προϋπολογισμοῦ καί τῆς ἀνάγκης ἐξασφαλίσεως μεγαλυτέρου ἀνταγωνισμοῦ κατὰ τήν διάρκειαν τῆς συμφωνίας, διὰ τῆς ὑποβολῆς προσφορῶν ἀπό περισσοτέρους ἀναδόχους τῆς συμφωνίας-πλαισίου.

4. Κατὰ τήν διάρκειαν τῆς συμφωνίας-πλαισίου ὁ ἀναδόχος, ἀναλόγως τῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ἱερᾶς

Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή του ύπαγομένου εις αυτήν εκκλησιαστικού νομικού προσώπου, θα καλείται να υποβάλει οικονομική προσφοράν διά την υλοποίησιν συγκεκριμένων έργων, έντασσομένων εις την συμφωνίαν-πλαίσιον. Εάν υπάρχουν περισσότεροι ανάδοχοι, θα καλούνται να υποβάλουν ανταγωνιστικήν προσφοράν διά την επιλογήν της συμφωρωτέρας. Οί ειδικότεροι όροι της έκπονήσεως του έργου ή της μελέτης θα προβλέπωνται εις την συμφωνίαν – πλαίσιον. Τό ειδικόν αντικείμενον του έργου ή της μελέτης, ή άμοιβή και ό χρόνος υλοποιήσεως θα προβλέπωνται εις την επί μέρους σύμβασιν.

5. Εις περιπτώσεις όπου τό αντικείμενον της συμβάσεως έργου ή μελέτης είναι επαναλαμβανόμενον ή επαρκώς προσδιορισμένον εκ των προτέρων, είναι δυνατόν να προβλεφθή εις την συμφωνίαν – πλαίσιον ότι θα εκδίδεται καθ' έκαστην φοράν μονομερώς από την Άναθέτουσαν Αρχήν επί μέρους άνάθεσις μέ προσδιορισμένον οικονομικόν αντικείμενον, χωρίς να απαιτείται υποβολή προσφοράς από τον άνάδοχον και ένδεχομένως χωρίς να απαιτείται ύπογραφή ειδικωτέρας συμβάσεως, υπό την προϋπόθεσιν ότι οι όροι εκτελέσεως, και ή άμοιβή, θα είναι επαρκώς προσδιορισμένοι εις την συμφωνίαν-πλαίσιον.

6. Η Προκήρυξις διά την σύναψιν συμφωνίας-πλαισίου θα περιλαμβάνη επιπλέον και τά εξής:

α) Συνολικόν προϋπολογισμόν της συμφωνίας-πλαισίου.

β) Περιγραφήν του συνολικού αντικειμένου των έργων και, έφ' όσον είναι δυνατόν, τό αντικείμενον των επί μέρους εργασιών.

γ) Συνολικήν χρονικήν διάρκειαν της συμφωνίας-πλαισίου.

δ) Διαδικασίαν άναθέσεως των επίμερους εργασιών

ε) Μέγιστον αριθμόν άναδόχων, οί όποιοι θα επιλεγούν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

Άρθρον 11ον

Συστήματα ύποβολής προσφορών διά την εκτέλεσιν έργων

1. Τά συστήματα ύποβολής προσφορών διά την εκτέλεσιν έργων είναι τά κατωτέρω:

α. Προσφορά ένιαίου ποσοστού έκπτώσεως επί συμπεληρωμένου Τιμολογίου.

β. Προσφορά επίμερους ποσοστών έκπτώσεως καθ' ομάδας τιμών επί συμπεληρωμένου Τιμολογίου όμαδοποιημένων τιμών. Εις την περίπτωσην αυτήν θα γίνεται έλεγχος της όμαλότητος των επίμερους ποσοστών έκπτώσεως.

γ. Συμπλήρωσις άνοικτού Τιμολογίου καθ' έλευθέραν εκτίμησιν του ένδιαφερομένου. Εις την περίπτωσην

αυτήν τό Τιμολόγιον είναι δυνατόν να περιλαμβάνη αναλυτικές ή περιληπτικές τιμάς ή καθ' άποκοπήν τιμήν.

δ. Προσφορά διά μελέτην και κατασκευήν μέ καθ' άποκοπήν εργολαβικόν άντάλλαγμα είτε δι' όλόκληρον τό έργον είτε διά τμήματα αυτού. Εις τό σύστημα αυτό άξιολογείται καθ' άρχήν ή ποιότητος της τεχνικής προσφοράς (μελέτη) και έν συνεχεία εξετάζεται ή οικονομική προσφορά.

ε. Μειοδοσία μόνον επί ποσοστού όφέλους διά την εκτέλεσιν άπολογιστικών εργασιών.

στ. Προσφορά διά την άξιοποίησιν ακινήτων μέ τό σύστημα της άντιπαροχής ποσοστών εξ άδιαιρέτου και άντιστοιχών διηρημένων ιδιοκτησιών.

ζ. Προσφορά πού περιλαμβάνει μερικήν ή όλικήν άυτοχρηματοδότησιν έργου μέ άντάλλαγμα την λειτουργίαν ή εκμετάλλευσιν αυτού ή άλλα τυχόν άνταλλάγματα έναντι της κατασκευής τούτου.

Τά συστήματα αυτά δύνανται να εφαρμοσθούν και συνδυαστικώς μεταξύ των.

2. Τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον όριστικώς ή τό όργανον διοίκησης του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου καθ' άρχήν – αναλόγως του προϋπολογισμού δαπάνης του έργου ή της μελέτης ή της παροχής συναφών ύπηρεσιών- καθορίζει μέ άπόφασίν του, κατά την διακριτικήν του εύχέρειαν, τά συστήματα ύποβολής προσφορών.

Τό σύστημα προσφοράς πού περιλαμβάνει μελέτην - κατασκευήν δύναται να εφαρμόζεται διά πάν εκκλησιαστικόν έργον πού άφορά είτε εις άνέγερσιν κτιριών, είτε εις επισκευήν ή συντήρησιν ή άνακαίνισιν ή άναβάθμισιν τούτων, είτε εις καλλιτεχνικόν έργον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΟΣ

Άρθρον 12ον

Διατυπώσεις δημοσιότητας

1. Διά τάς συμβάσεις έργων ή μελετών (περιλαμβανομένων και των προμελετών) ή παροχής συναφών ύπηρεσιών, αι όποιαι ανατίθενται κατά την άνοικτήν ή την κλειστήν διαδικασίαν ή την διαδικασίαν μέ διαπραγμάτευσιν κατόπιν δημοσιεύσεως Προκηρύξεως, θα δημοσιεύεται ύποχρεωτικώς περίληψις της Προκηρύξεως ή της προσκλήσεως ένδιαφέροντος εις μίαν τουλάχιστον έφημερίδαν της πόλεως των Σερρών, ή όποία θα πληροί τάς νομίμους προϋποθέσεις και εις μίαν ήμερησίαν οικονομικήν έφημερίδα των Αθηνών, ή όποία θα πληροί τάς προϋποθέσεις της παρ. 2 του άρθρου 26 του Ν. 2190/ 1920, ως ίσχύει. Η Προκήρυξις θα δημοσιεύεται επιπροσθέτως ύποχρεωτικώς εις την ίστοσελίδα της Έρας Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης εις τό διαδίκτυον.

2. Μέ άπόφασιν της Άναθετούσης Αρχής, δημο-

σιευομένην διά του αυτού τρόπου, είναι δυνατόν να όρίζεται διαφορετική ημέρα ύποβολής τών προσφορών.

Άρθρον 13ον

Προθεσμία ύποβολής προσφορών

1. Είς περίπτωσιν διεξαγωγής άνοικτου ή κλειστου διαγωνισμού ή διαδικασίας άναγωνιστικού διαλόγου ή προθεσμία ύποβολής τών προσφορών δέν επιτρέπεται να είναι μικροτέρα τών είκοσι (20) ήμερών άπό τής ήμερομηνίας δημοσιεύσεως τής Προκηρύξεως.

2. Είς περίπτωσιν διεξαγωγής προχείρου διαγωνισμού, μέ δημοσίευσιν προσκλήσεως ένδιαφέροντος, ή προθεσμία ύποβολής τών προσφορών δέν επιτρέπεται να είναι μικροτέρα τών πέντε (5) ήμερών άπό τής ήμερομηνίας δημοσιεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

Άρθρον 14ον

Έπιτροπή διαγωνισμού/διαπραγματεύσεως

1. Διά τήν άνάθεσιν έργων ή μελετών ή παροχής συναφών ύπηρεσιών συνολικού προϋπολογισμού μέχρι καί πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 Ε) συγκροτείται Έπιτροπή Διαγωνισμού ή Διαπραγματεύσεως, πού άποτελείται άπό τρία ύπηρεσιακά στελέχη τής Έρεάς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ή του ύπαγομένου είς αύτήν έκκλησιαστικού νομικού προσώπου (μονίμους ύπαλλήλους ή στελέχη συνδεόμενα μέ σύμβασιν έργασίας, έργου ή έντολής), τά όποία όρίζονται άπό τό Μητροπολιτικόν Συμβούλιον κατόπιν προτάσεως του όργάνου διοικήσεως του ύπαγομένου είς αύτήν έκκλησιαστικού νομικού προσώπου.

Ένα άπό τά μέλη τής Έπιτροπής όρίζεται ως πρόεδρος. Διά τήν Έπιτροπήν όρίζονται καί άντίστοιχα άναπληρωματικά μέλη, πού άναπληρώνουν κατá τήν σειράν πού διορίζονται οιαδήποτε άπό τά τακτικά μέλη πού τυχόν λείπουν, άπουσιάζουν ή κωλύονται. Τά μέλη τής Έπιτροπής είναι δυνατόν να όρίζονται διά τήν διενέργειαν περισσοτέρων διαδικασιών άναθέσεως τών άνωτέρω.

2. Διά τήν άνάθεσιν έργων ή μελετών ή παροχήν συναφών ύπηρεσιών προϋπολογισμού άνωτέρου τών πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000,00 Ε) συγκροτείται Έπιτροπή Διαγωνισμού ή Διαπραγματεύσεως, πού όρίζεται ύπό τής Έρεάς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης. Αύτη άποτελείται άπό πέντε (5) τεχνικούς – ύπηρεσιακά στελέχη τής ίδιας ή έτέρων έκκλησιαστικών νομικών προσώπων (μονίμους ύπαλλήλους ή στελέχη συνδεόμενα μέ σύμβασιν έργασίας, έργου ή έντολής), πού έχουν τήν άπαιτουμένην τεχνικήν ειδικότητα. Έάν τό έργον ή ή μελέτη ή ή παροχή συναφών ύπηρεσιών πρόκειται να χρησιμοποιηθή άπό φορέα άλλον άπό

τόν φορέα κατασκευής, τό ένα άπό αυτά τά μέλη θα προέρχεται άπό τόν φορέα πού θα χρησιμοποιήσει τό έργον.

3. Η Έρεά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης δύναται να συγκροτεί επί έτησίως βάσεως Έπιτροπás Διαγωνισμού ή Διαπραγματεύσεως διά τήν άνάθεσιν του συνόλου τών έργων ή μελετών ή παροχών συναφών ύπηρεσιών ή κατá κατηγορίας. Είς τήν περίπτωσιν αύτήν αί διαδικασίαι δημοπρασιών ή διαπραγματεύσεων, πού ήρχισαν έντός του έτους, συνεχίζονται καί ολοκληρώνονται άπό τήν ίδιαν Έπιτροπήν καί μετά τήν λήξιν του έτους. Η ύπαρξις Έπιτροπών επί έτησίως βάσεως δέν άποκλείει τήν συγκρότησιν ειδικής Έπιτροπής Διαγωνισμού ή Διαπραγματεύσεως διά συγκεκριμένον έργον ή έργα, μελέτην ή μελέτας καί παροχήν συναφών ύπηρεσιών. Αί άποφάσεις συγκροτήσεως όλων τών Έπιτροπών διαγωνισμού κοινοποιούνται είς τά διοριζόμενα μέλη καί άνακοινούνται διά τοιχοκολλησεως είς τόν Πίνακα Άνακοινώσεων τών γραφείων τής Μητροπόλεως, χωρίς να άπαιτείται άλλος τύπος δημοσιότητας.

4. Διά τήν συγκρότησιν καί λειτουργίαν τών άνωτέρω Έπιτροπών Διαγωνισμού/ Διαπραγματεύσεων εφαρμόζονται συμπληρωματικώς αί διατάξεις τών άρθρων 13 έως 15 του ν. 2690/1999.

5. Η Άναθέτουσα Αρχή δύναται δι' άποφάσεώς της να άναθέτη καθήκοντα Τεχνικού Συμβούλου κατ' άνάλογον εφαρμογήν τής παρ. 3 του άρθρου έβδόμου του ν. 1955/1991.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

ΚΑΝΟΝΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Άρθρον 15ον

Έλεγχος καταλληλότητας ύποψηφίων

1. Οί ένδιαφερόμενοι ύποψήφιοι άνάδοχοι δύνανται να ύποχρεωθούν να πληρούν καί να άποδείξουν ώρισμένες προϋποθέσεις επαγγελματικής έπαρκειάς, άξιοπιστίας, τεχνικής καί χρηματοοικονομικής ικανότητας, συμφώνως προς τά ειδικότερον όριζόμενα είς τás ίσχύουσας Κοινοτικές Όδηγίας, τό Έθνικόν Δίκαιον προσαρμογής, τήν Προκήρυξιν καί τά λοιπά τεύχη Δημοπρατήσεως του συγκεκριμένου διαγωνισμού.

2. Είς πάσαν περίπτωσιν δημοπρατήσεως συμβάσεως έργων ή μελέτης ή παροχής συναφών ύπηρεσιών γίνεται δεκτή χωρίς διακρίσεις καί μέ τούς ίδίους όρους πού εφαρμόζονται διά τούς Έλληνας ύποψηφίους ή συμμετοχή όλων τών ένδιαφερομένων οικονομικών φορέων τών κρατών μελών τής Εύρωπαϊκής Ένώσεως, του Ένιαίου Εύρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ως καί χωρών πού έχουν ύπογράψει συμφωνίας συνδέσεως ή άλλας διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίας μέ τήν Ε.Ε., ύπό τήν προϋπόθεσιν άφ' ένός μέν ότι ή δημοπρατουμένη σύμβασις έμπίπτει είς τό πεδίο εφαρμογής άναλόγων συμφωνιών καί άφ' έτέρου ότι

οί υποψήφιοι πληρούν τά κριτήρια ποιοτικής έπιλογής πού τίθενται κατά περίπτωση από τήν 'Ι. Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης.

3. Αί συμβάσεις άνατίθενται βάσει τών κριτηρίων του παρόντος Κανονισμού καί άφου προηγουμένως έλεγχθή ότι πληρούνται τά κριτήρια ποιοτικής έπιλογής (προσωπική κατάσταση, χρηματοοικονομική έπάρκεια, τεχνική ικανότης κ.ά.), τά όποια θά τεθούν εις τήν Προκήρυξιν ή τήν Πρόσκλησιν ύποβολής προσφοράς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄
ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ
Άρθρον 16ον

Κριτήρια έπιλογής άναδόχου

1. Ό άνάδοχος δι' έκτέλεσιν έργου έπιλέγεται κατά περίπτωση:

α. Είτε βάσει τής πλέον συμφερούσης από τεχνοοικονομικής άπόψεως προσφοράς,

β. είτε άποκλειστικώς βάσει τής χαμηλοτέρας τιμής.

2. Ό άνάδοχος δι' έκπόνησιν μελέτης ή παροχήν ύπηρεσιών έπιλέγεται βάσει τής πλέον συμφερούσης από τεχνοοικονομικής άπόψεως προσφοράς.

3. Ό τρόπος έπιλογής θά άναφέρεται εις τήν Προκήρυξιν.

4. Διά τήν έπιλογήν τής πλέον συμφερούσης (κατά τήν ώς άνω παράγραφον 1α) προσφοράς θά σταθμίζονται κριτήρια πού συνδέονται μέ τό άντικείμενον τής συγκεκριμένης συμβάσεως (κριτήρια άξιολογήσεως) καί άφορούν εις τήν τεχνικήν προσφοράν τών διαγωνιζομένων. Τά κριτήρια άξιολογήσεως τών προσφορών θά άναφέρονται εις τήν Προκήρυξιν όμοι μετά τής βαρύτητος, τήν όποίαν θά έχουν κατά τήν άξιολόγησιν τών. Ταύτα δύνανται νά είναι ίδίως ή τιμή, ή προθεσμία εκτελέσεως, ή ποιότης, ή άποδοτικότητα, τά τεχνικά πλεονεκτήματα, τά αισθητικά καί λειτουργικά χαρακτηριστικά, ή τεχνική άξία, ή έμπειρία εις έκκλησιαστικά έργα κ.λπ.

5. Εις περίπτωση, καθ' ήν ή 'Ιερά Μητρόπολις Σερρών καί Νιγρίτης ή ύπαγόμενον εις αύτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον διά τών άρμοδιών Όργάνων της θεωρήσιν ότι ή προσφορά ενός διαγωνιζομένου είναι ύπερβολικά χαμηλή έν σχέσει μέ τό άντικείμενον τής δημοπρατουμένης συμβάσεως δύνανται νά καλέσιν, πριν νά άπορρίψιν τήν προσφοράν, τόν διαγωνιζόμενον, προκειμένου ούτος νά αίτιολογήσιν έγγράφως τά έπιμέρους στοιχεία τής προσφοράς του.

Άρθρον 17ον

Ένστάσεις κατά τής διαδικασίας
διενεργουμένων διαγωνισμών

1. Δι' έκάστην πράξιν ή παράλειψιν Όργάνου Διοικήσεως τής 'Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών καί

Νιγρίτης ή ύπαγομένου εις αύτήν έκκλησιαστικού νομικού προσώπου έν σχέσει πρός διενεργούμενον διαγωνισμόν είναι δυνατόν νά άσκηθί ένστασις μόνον από τά φυσικά ή νομικά πρόσωπα του άρθρ. 5 του παρόντος πού συμμετέχουν εις τόν διαγωνισμόν ή άπεκλείσθησαν από αύτόν εις οιονδήποτε στάδιον τής διαδικασίας του.

Ένστάσεις δύνανται νά ύποβληθούν μόνον διά τά στάδια προεπιλογής, καταθέσεως προσφορών καί άξιολογήσεως καί διά λόγους πού άνακύπτουν κατά τό αντίστοιχον στάδιον.

Αί ένστάσεις άπευθύνονται πρός τήν Προϊσταμένην Έκκλησιαστικήν Άρχήν, ύποβάλλονται εις τήν έδραν της καί παραλαμβάνονται από άρμοδιαν έπιτροπήν. Έπ' αύτών άποφαίνεται ή Προϊσταμένη Άρχή μετά από εισήγησιν τής άρμοδίας έπιτροπής, τήν όποίαν συγκροτεί πρός τούτο.

2. Ένστασις κατά τής προκηρύξεως άσκειται έντός άνατρεπτικής προθεσμίας πέντε (5) ήμερών από τής τελευταίας δημοσιεύσεως της. Ένστασις κατά τής αναλυτικής προκηρύξεως καί τών τευχών δημοπρατήσεως έν γένει άσκειται έντός άνατρεπτικής προθεσμίας πέντε (5) ήμερών από τής λήξεως τής προθεσμίας παραλαβής των. Ένστασις κατά τής διαδικασίας καί τών πράξεων διενεργείας του διαγωνισμού άσκειται έντός άνατρεπτικής προθεσμίας τριών (3) ήμερών από τής δημοσιεύσεως ή κοινοποιήσεως τής προσβαλλομένης πράξεως ή τής τελέσεως διαδικαστικής ένεργείας. Ένστασις κατά τής άποφάσεως κατακυρώσεως ή τής άναθέσεως τής δημοπρατουμένης συμβάσεως άσκειται έντός άνατρεπτικής προθεσμίας τριών (3) ήμερών από τής δημοσιεύσεως του άποτελέσματος του διαγωνισμού.

3. Είδικώς διά τούς έν άρθρ. 6 παρ. 3 διαγωνισμούς (πρόχειρον ή διαπραγματεύσεων), τό σύνολον τών άνωτέρω προθεσμιών διά τήν άσκησιν ένστάσεως όρίζεται εις δύο (2) εργασίμους ήμέρας.

4. Ένστάσεις στρεφόμεναι κατά τής συμμετοχής, τής άξιολογήσεως προσφοράς ύποψηφίου ή τής κατακυρώσεως του έργου εις αύτόν, κοινοποιούνται μέ Δικαστικόν Έπιμελητήν, επί ποινή άπαραδέκτου, έντός δύο (2) εργασίμων ήμερών από τής άσκήσεως τών από τόν ένιστάμενον καί πρός αύτόν κατά του όποιου στρέφονται. Αποδεικτικόν της έπίδόσεως τής ένστάσεως κοινοποιείται, επί ποινή άπαραδέκτου ταύτης, από τόν ένιστάμενον πρός τήν 'Ιεράν Μητρόπολιν Σερρών καί Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αύτήν έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον.

5. Διά τήν άσκησιν πάσης ένστάσεως καταβάλλεται τέλος ύπέρ τής 'Ιεράς Μητροπόλεως Σερρών καί Νιγρίτης ή του ύπαγομένου εις αύτήν έκκλησιαστικού νομικού προσώπου, άνερχόμενον εις πεντακόσια ευρώ (500,00 Ε). Άνευ τής καταβολής τούτου ή

ένστασις απορρίπτεται άνευ έτέρου, ως άπαραδέκτως υποβληθείσα.

6. Η άπόφασις τής Προϊσταμένης Έκκλησιαστικής Άρχης επί τής ένστάσεως λαμβάνεται έντός τριάκοντα (30) ήμερών από τής καταθέσεώς της ή από τής κοινοποιήσεώς της εις τόν καθ' ού αύτη τρίτον.

Άρθρον 18ον

Κατακύρωσις – Σύναψις συμβάσεως

1. Κάθε διαδικασία άναθέσεως συμβάσεως έργου ή μελέτης ή παροχής συναφών υπηρεσιών τής Έερās Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή ύπαγομένου εις αύτην έκκλησιαστικού νομικού προσώπου κατακυροΰται μέ άπόφασιν του άρμοδίου όργάνου της μετά τήν εξέτασιν τυχόν ένστάσεων.

2. Η Ί. Μητρόπολις Σερρών και Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αύτην έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται, κατά τήν έλευθέραν κρίσιν της και άζημίως δι' αύτην, νά ματαιώση οιονδήποτε διαγωνισμόν εις κάθε στάδιον τής διαδικασίας, διά τούς άκολουθούσους ένδεικτικώς λόγους:

α. Διά παράτυπον διεξαγωγήν, έφ' όσον από τήν παρατυπίαν έπηρεάζεται τό άποτέλεσμα τής διαδικασίας.

β. Έάν τό άποτέλεσμα τής διαδικασίας κρίνεται καθ' έλευθέραν κρίσιν μή ικανοποιητικόν.

γ. Έάν ό άνταγωνισμός υπήρξεν άνεπαρκής ή εάν ύπάρχουν σοβαρά ένδειξεις ότι έγένητο συνεννόησις τών διαγωνιζομένων προς άποφυγήν πραγματικού άνταγωνισμού.

δ. Έάν υπήρξε μεταβολή τών άναγκών τής Άναθετούσης Άρχης έν σχέσει μέ τήν υπό άνάθεσιν σύμβασιν.

Εις τās περιπτώσεις αύτάς ή Ί. Μητρόπολις Σερρών και Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αύτην έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον δύναται νά χωρήση εις νέαν διαδικασίαν άναθέσεως μέ τούς ίδίους ή τροποποιημένους όρους ή εις άνάθεσιν καθ' οιονδήποτε άλλον προβλεπόμενον διά του παρόντος Κανονισμού τρόπον.

3. Αί άποφάσεις τών άρμοδίων όργάνων τής Έερās Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή ύπαγομένου εις αύτην έκκλησιαστικού νομικού προσώπου άναφορικώς μέ διενεργούμενον διαγωνισμόν προϋπολογισμού άνω τών είκοσι χιλιάδων εύρώ (20.000,00 Ε) δημοσιεύονται δι' άναρτήσεως τών εις τήν έδραν της και κοινοποιούνται εις τούς συμμετέχοντας και εις τόν άνάδοχον μέ έπιστολήν, τηλεομοιοτυπίαν ή άλλο πρόσφορον μέσον.

4. Η Έερά Μητρόπολις Σερρών και Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον εις αύτην έκκλησιαστικόν νομικόν πρόσωπον καταρτίζει έγγραφον σύμβασιν μέ τόν άνάδοχον, συμφώνως μέ τούς όρους τής Προκηρύξεως και τήν προσφοράν τούτου. Τά Τεύχη Δημοπρατήσεως και

άπαντα τά τυχόν συνοδευτικά έγγραφα, τά όποία περιγράφονται εις τήν Προκήρυξιν, άποτελούν άναπόσπαστον μέρος τής οικείας συμβάσεως. Η σύμβασις δέν είναι δυνατόν νά περιλαμβάνη όρους άντιθέτους από τό περιεχόμενον τών Τευχών Δημοπρατήσεως του διαγωνισμού.

5. Εις τήν σύμβασιν περιλαμβάνονται τουλάχιστον τά άκόλουθα στοιχεία: τά πρόσωπα τών συμβαλλομένων και οι εκπρόσωποί των, τό άντικείμενον και τά τεχνικά χαρακτηριστικά του έργου ή τής μελέτης (περιγραφή του συμβατικού άντικειμένου) ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών, τό χρονοδιάγραμμα εκτελέσεως, αί τυχόν έπιμέρους φάσεις ή τά τμήματα του έργου ή τής μελέτης ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών, ή άμοιβή και ό τρόπος καταβολής της, ό τόπος και αί διαδικασίαι παραδόσεως και παραλαβής, ή προθεσμία ή ή διάρκεια ύλοποιήσεως του συνόλου του έργου ή τής μελέτης ή τής παροχής συναφών υπηρεσιών ως και τών έπιμέρους φάσεών των, αί έγγυήσεις διά τήν καλήν εκτέλεσιν τής συμβάσεως και αί ποινικάί ρήτραι διά τήν τυχόν ύπαιτίαν υπέρβασιν τών προθεσμιών εκτελέσεως, αί λοιπαί ύποχρεώσεις τών συμβαλλομένων, ό τρόπος παρακολουθήσεως τής εκτελέσεως, τό εφαρμοστέον δίκαιον, ή μεθοδολογία τυχόν τροποποιήσεως ή λύσεως τής συμβάσεως και έπιλύσεως τυχόν διαφορών.

6. Η άπόφασις τών άρμοδίων όργάνων τής Έερās Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή ύπαγομένου εις αύτην έκκλησιαστικού νομικού προσώπου διά τήν άνάθεσιν έργου ή μελέτης ή συναφών υπηρεσιών άνω τών είκοσι χιλιάδων εύρώ (20.000,00 Ε) κοινοποιείται έγγράφως εις τόν άνάδοχον. Μέ τήν κοινοποίησιν ό άνάδοχος καλείται νά προσέλθη διά τήν ύπογραφήν συμβάσεως εις καθωρισμένην ήμέραν. Η σύμβασις θεωρείται ότι έχει συναφθει από τής κοινοποιήσεως τής άποφάσεως.

Άρθρον 19ον

Έργολαβικόν όφελος

1. Τό εργολαβικόν όφελος διά πάν έκκλησιαστικόν έργον (Γενικά Έξοδα + Όφελος Έργολάβου) όρίζεται εις είκοσι επί τοίς εκατόν (20%).

2. Είδικώς τό ποσοστόν διά γενικά έξοδα και όφελος του άναδόχου δι' άπολογιστικές εργασίας όρίζεται εις δέκα πέντε επί τοίς εκατόν (15%) και εφαρμόζεται εις τό σύνολον τών δαπανών που πραγματοποιούνται διά λογαριασμόν του εργοδότου, όπως διά προμήθειαν ύλικών, μισθώματα μηχανημάτων, αγοράν καυσίμων και λιπαντικών, άξίαν μισθών και ήμερομισθίων, λοιπάς άποζημιώσεις και άσφαλιστικές εισφοράς τών εργαζομένων και διά κάθε είδους κρατήσεις. Τό έν λόγω όφελος ύπόκειται εις τό ποσοστόν τής προσφερθείσης υπό του άναδόχου κατά τόν διαγωνισμόν εκπτώσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄
ΣΤΑΔΙΟΝ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ

Άρθρον 20όν

Έπίβλεψις - Διεύθυνσις έργου ή μελέτης

1. Μέ απόφασιν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου ή του όργάνου διοίκησης του έκκλησιαστικού νομικού προσώπου, είναι δυνατόν:

α. Είς την ομάδα έπιβλέψεως συμβάσεως έργου νά μετέχη και ό μελετητής του έργου.

β. Όταν πρόκειται νά εκτελεσθούν έργα προβλεπομένου συνολικού κόστους μεγαλύτερου των δύο εκατομμυρίων ευρώ (2.000.000,00 Ε), είτε κατά τό σύστημα της άντιπαροχής, είτε κατά τό σύστημα παροχής άλλων άνταλλαγμάτων, είτε καθ' οίονδηποτε άλλο σύστημα, νά άνατεθούν καθήκοντα συμβούλου οίασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οίκονομικού συμβούλου, συμβούλου όργανώσεως κ.λπ.) είς ήμεδαπά ή άλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, προκειμένου ούτοι νά παράσχουν ύπηρεσίας πού άπαιτούνται διά την ύλοποίησιν και εκτέλεσιν των έργων αύτών. Η άνάθεσις γίνεται διά συμβάσεως. Ο τρόπος άναθέσεως, άι παρεχόμεναι από τόν σύμβουλον ύπηρεσίαί, οί όροι της συμβάσεως και ή άμοιβή καθορίζονται μέ απόφασιν του Μητροπολιτικού Συμβουλίου ή του όργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου πού υπάγεται είς αύτήν, χωρίς δέσμευσιν από οίανδηποτε γενικήν ή ειδικήν διάταξιν.

γ. Διά την εκτέλεσιν (μελέτην-κατασκευήν) έργου ή μέρος αυτου και είδικώτερον διά τόν σχεδιασμόν, μελέτην, έλεγχον μελέτης, διοίκησιν και έπίβλεψιν του έργου νά άνατεθούν καθήκοντα συμβούλου οίασδήποτε ειδικότητας (τεχνικού, οίκονομικού συμβούλου, συμβούλου όργανώσεως), είς ήμεδαπά ή άλλοδαπά, φυσικά ή νομικά πρόσωπα, προκειμένου νά παράσχουν ύπηρεσίας, πού άπαιτούνται διά την ύλοποίησιν και εκτέλεσιν των έργων αύτών. Η άνάθεσις γίνεται μέ σύμβασιν είς την όποιαν προσδιορίζονται οί όροι και άι προϋποθέσεις άναθέσεως, άι παρεχόμεναι από τόν σύμβουλον ύπηρεσίαί και ή σχετική άμοιβή, κατά παρέκκλισιν από κάθε γενικήν ή ειδικήν διάταξιν και από τάς διατάξεις περί άμοιβών μηχανικών. Αί σχετικά δαπάναι βαρύνουν τάς πιστώσεις του έργου.

2. Η διεύθυνσις των έργων από την πλευράν του άναδόχου είς τούς τόπους κατασκευής των γίνεται από τεχνικούς πού έχουν τά κατάλληλα προσόντα. Η επί τόπου των έργων παρουσία τεχνικού στελέχους ή τεχνικού υπαλλήλου της έργοληπτικής έπιχειρήσεως είναι ύποχρεωτική και άνάλογος μέ την φύσιν και τό μέγεθος του κατασκευαζομένου έργου. Προκειμένου δι' έργα προϋπολογισμού άνω των τριών εκατομμυρίων ευρώ (3.000.000,00 Ε), ή διεύθυνσις του έργου πρέπει νά πραγματοποιηται τουλάχιστον από τρεις (3) τεχνικούς άναλόγων προσόντων και πείρας, από τούς όποιους είς (1) διπλωματούχος άνωτάτου έκπαιδευτικού ιδρύ-

ματος (Α.Ε.Ι.) και είς (1) πτυχιούχος τεχνολογικού έκπαιδευτικού ιδρύματος (Τ.Ε.Ι.).

Τό ελάχιστον τεχνικών προσωπικών της διεύθυνσεως του έργου δύναται νά μεταβάλλεται άναλόγως του προϋπολογισμού και της φύσεως του εκτελουμένου έργου, κατόπιν άποφάσεως της Άναθέτουσας Αρχής. Διά τό έν λόγω προσωπικών ό άνάδοχος ύποχρεούται νά προσκομίση είς την Διευθύνουσαν Ύπηρεσίαν βεβαίωσιν του οίκείου άσφαλιστικού φορέως, είς την όποιαν θά άναγράφεται και ό χρόνος άσφαλίσεως των εργαζομένων. Η παράβασις των διατάξεων του άρθρου αύτου παρέχει τή δυνατότητα είς την Ίεράν Μητρόπολιν Σερρών και Νιγρίτης ή τό ύπαγόμενον είς αύτήν έκκλησιαστικών νομικών πρόσωπον νά διακόψη την συνέχισιν της συμβάσεως και νά προβή είς έκπτώσιν του άναδόχου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ΄
ΤΕΛΙΚΑΙ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρον 21ον

Έφαρμοστέον Δίκαιον

1. Υπό την έπιφύλαξιν όσων ρητώς όρίζονται είς τόν παρόντα Κανονισμόν, διά την άνάθεσιν και εκτέλεσιν των έργων ή μελετών ή την παροχήν συναφών ύπηρεσιών, εφαρμόζονται άναλόγως άι διατάξεις της έθνικής ή εύρωπαϊκής νομοθεσίας περί δημοσίων έργων ή μελετών ή παροχής συναφών ύπηρεσιών μόνον όπου ρητώς είδικώς προβλέπεται τουτο είς την Προκήρυξιν.

2. Είς περίπτωσιν, καθ' ήν ζήτημα δέν ρυθμίζεται είδικώς από τόν παρόντα Κανονισμόν ή από την Προκήρυξιν ή την σύμβασιν δύναται, κατόπιν ειδικών πρός τουτο άποφάσεων των άρμοδίων Όργάνων της Ίεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή του ύπαγομένου σέ αύτή έκκλησιαστικού νομικού προσώπου, νά εφαρμόζονται άναλόγως άι συναφείς διατάξεις της έλληνικής νομοθεσίας περί άναθέσεως, συνάψεως και εκτελέσεως δημοσίων συμβάσεων έργων ή μελετών ή παροχής συναφών ύπηρεσιών και έπικουρικώς άι διατάξεις του Άστικού Κώδικος.

3. Όπου είς τάς παραπεμπομένας διατάξεις μνημονεύονται ως άρμόδια τά όργανα της δημοσίας διοικήσεως νοούνται ως άρμόδια όργανα τά διά του παρόντος προβλεπόμενα όργανα της Ίεράς Μητροπόλεως Σερρών και Νιγρίτης ή των ύπαγομένων είς αύτήν έκκλησιαστικών νομικών προσώπων.

4. Διά τόν ύπολογισμόν των προθεσμιών νά αναφέρονται είς τόν παρόντα Κανονισμόν εφαρμόζονται άι διατάξεις του Άστικού Κώδικος και του ν. 1157/1981.

Άρθρον 22ον

Τροποποίησις του Κανονισμού

1. Τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις του Κανονισμού

έγκρίνονται καί ισχύουν συμφώνως πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἰσχύουσας διατάξεις (ἄρθρο 46 παρ. 2 ν. 590/1977).

2. Ἐάν ὁ Κανονισμὸς τροποποιηθεῖ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, δεσμεύει τοὺς τρίτους αὐτοδικαίως ἀπὸ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρον 23ον
Τελικαὶ διατάξεις

1. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ ἐπίσημον δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

2. Συμβάσεις ἔργων ἢ μελετῶν, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει δημοσιευθεῖ Προκήρυξις ἢ ἔχει διενεργηθεῖ διαγωνισμὸς ἢ ἔχει ὑπογραφεῖ σύμβασις πρὸ τῆς θέσεως εἰς ἰσχὺν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ διέπονται ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναθέσεως ἢ τῆς δημοσιεύσεως τῆς Διακηρύξεως διατάξεων καὶ τοὺς

ὄρους τῆς συμβάσεως καὶ τῶν συμβατικῶν τευχῶν.

3. Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δὲν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών καὶ Νιγρίτης ἢ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὴν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων.

Ὁ Κανονισμὸς αὐτὸς νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθῆναι, 9.10.2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης
Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Αναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 3.12.2018

Ἄριθμ. 698,1284/2502/26.11.2018

Ἀναγνώρισις συστάσεως Ἱ. Μονῆς
τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τοῦ Ν. 4301/2014

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. τὸ ἄρθρον 25 παρ. 1 τοῦ ν. 4301/2014,
2. τὰς ὑπ ἀριθμ. 29/13.2.2018 καὶ 51/14.3.2018 εἰσηγήσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως κ. Ἱερεμίου,

3. τὴν ἀπὸ 7.11.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν

τὴν σύστασιν, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ Νόμου 590/1977, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Ἀμπελακίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως, μέ ἔδραν τὴν τοπικὴν Κοινότητα Πετρίνας, τῆς Δημοτικῆς Ἐνότητος Φαλαισίας, τοῦ Δήμου Μεγαλοπόλεως, τῆς Περιφερειακῆς Ἐνότητος Ἀρκαδίας, τῆς Περιφερείας Πελοποννήσου, ἰδρυθεῖ-

σης ἐν ἔτει 1882, ὡς ἐμφαίνεται ἐξ ἐντετοιχισμένης ἐπιγραφῆς εἰς τὸ Καθολικὸν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Ἡ παρούσα Διαπιστωτικὴ Πράξις νὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7ῃ Νοεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
Ἐν Ἀθήναις τῇ 26.11.2018
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Αναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 27.12.2018

Άριθμ. 698,4853/2503/26.11.2018

Κανονισμός περί ὀργανώσεως
καί διαρθρώσεως τῶν Ἐνοριῶν
καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν τῆς Ἱ. Μ. ἈλεξανδρουπόλεωςἩ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 τοῦ Συντάγματος,
2. τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά ἄρθρα 2 παρ. 1 καί 3 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά ἄρθρα 3 καί 6 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό ἄρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' τοῦ Κανονισμοῦ 263/2014 «Περί συγκροτήσεως ἀρμοδιοτήτων καί λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),

6. τά δημογραφικά στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τήν ὑπ' ἀριθ. 608/10.10.2018 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθίμου καί

8. τήν ἀπό 7.11.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν τήν ὑφισταμένην διάρθρωσιν τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, Ἱεροκηρύκων καί Διακόνων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως, καθώς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἱ ὁποῖες βαρύνουν τόν κρατικό προϋπολογισμό, καί ἐγκρίνομεν τόν Κανονισμόν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν αὐτῆς ὡς ἐξῆς:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ, ΤΩΝ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἄρθρο 1

ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ

Πόλις ἢ Χωρίον	Πληθυσμός	Ἐνορίες	ΦΕΚ Ἐνορίας	Κάτοικοι Ἐνορίας	Ὄργανικες Θέσεις Ἐφημερίων	Κατηγορίες
Ἀλεξανδρούπολις	49.498	Ἅγιος Νικόλαος	170/Α'/27.06.1931	10.222	6	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Ἐλευθέριος	170/Α'/27.06.1931	10.115	6	ΤΕ-ΠΕ
		Ἁγία Κυριακή	209/Α'/29.09.1975	10.340	6	ΤΕ-ΠΕ
		Μεταμόρφωση Σωτήρος	209/Α'/29.09.1975	10.632	6	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Νεκτάριος	218/Α'/25.09.1980 221/Β'/22.02.2007	3.023	2	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Βασίλειος	147/Α'/18.07.1995 221/Β'/22.02.2007	3.096	2	ΤΕ-ΠΕ
		Ἅγιος Ἀνδρέας	200/Α'/29.09.1999	2.070	2	ΤΕ-ΠΕ
Ἄβας	518	Ἅγιος Χαράλαμπος	170/Α'/27.06.1931	518	1	ΥΕ-ΤΕ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ 11 [ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2018]

Άβας	518	Άγιος Χαράλαμπος	170/A'/27.06.1931	518	1	ΥΕ-ΤΕ
Άγναντια	237	Άγιος Γεώργιος	510/B'/03.04.2015	237	1	ΥΕ-ΤΕ
Αετοχώριον	81	Μεταμόρφωση Σωτήρος	510/B'/03.04.2015	81	1	ΥΕ-ΤΕ
Αίσυμη	251	Κοίμηση Θεοτόκου	170/A'/27.06.1931	251	1	ΥΕ-ΤΕ
Άλωνια Σαμοθράκης	291	Κοίμηση Θεοτόκου	170/A'/27.06.1931	291	1	ΥΕ-ΤΕ
Άμφιτριτη	155	Άγια Βαρβάρα	170/A'/27.06.1931	155	1	ΥΕ-ΤΕ
Απαλός	2.432	Κοίμηση Θεοτόκου	170/A'/27.06.1931 1659/B'/13.11.2006	2.432	2	ΔΕ-ΠΕ
Άνθεια	1.235	Γενέσιον Θεοτόκου	170/A'/27.06.1931	1.235	1	ΔΕ-ΠΕ
Άρδάνιον	306	Άγιοι Κωνσταντίνος & Ελένη	510/B'/03.04.2015	306	1	ΥΕ-ΤΕ

Άριστηνον	445	Άγιος Αθανάσιος	170/A'/27.06.1931	445	1	ΥΕ-ΤΕ
Βρυσούλα	165	Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος	510/B'/03.04.2015	165	1	ΥΕ-ΤΕ
Γεμιστή	158	Παμμέγιστοι Ταξιάρχαι	510/B'/03.04.2015	158	1	ΥΕ-ΤΕ
Δίκελλα	290	Άγιος Δημήτριος	510/B'/03.04.2015	290	1	ΥΕ-ΤΕ
Δορίσκος	276	Άγιος Δημήτριος	170/A'/27.06.1931	276	1	ΥΕ-ΤΕ
Δωρικόν	260	Άγια Τριάδα	510/B'/03.04.2015	260	1	ΥΕ-ΤΕ
Έλαιών Μάκρης	268	Άγιος Γεώργιος	102/A'/15.05.1998	268	1	ΥΕ-ΤΕ
Θυμαριά	232	Άγιος Δημήτριος	510/B'/03.04.2015	232	1	ΥΕ-ΤΕ
Ίαννα	12	Άγιος Δημήτριος	170/A'/27.06.1931	12	1	ΥΕ-ΤΕ
Ίτέα	105	Άγιος Αθανάσιος	510/B'/03.04.2015	105	1	ΥΕ-ΤΕ
Καβησσός	197	Υψωση Τιμίου Σταυρού	170/A'/27.06.1931	197	1	ΥΕ-ΤΕ
Καμαριώτισσα Σαμοθράκης	1.069	Κοίμηση Θεοτόκου	510/B'/03.04.2015	1.069	1	ΔΕ-ΠΕ
Κήποι	193	Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος	510/B'/03.04.2015	193	1	ΥΕ-ΤΕ
Κοίλα	17	Άγιος Γεώργιος	170/A'/27.06.1931	17	1	ΥΕ-ΤΕ
Λαγηνάς	328	Άγια Παρασκευή	510/B'/03.04.2015	328	1	ΥΕ-ΤΕ

Λάκκωμα Σαμοθράκης	317	Γενέσιον Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	317	1	ΥΕ-ΤΕ
Λευκίμη	201	Γενέσιον Θεοτόκου	510/Β'/03.04.2015	201	1	ΥΕ-ΤΕ
Λουτρός	713	Άγιοι Κωνσταντίνος & Ελένη	170/Α'/27.06.1931	713	1	ΥΕ-ΤΕ
Λυκόφως	366	Κοίμηση Θεοτόκου	510/Β'/03.04.2015	366	1	ΥΕ-ΤΕ
Λύρα	185	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	185	1	ΥΕ-ΤΕ
Μαΐστρος	2.526	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931 1659/Β'/13.11.2006	2.526	2	ΔΕ-ΠΕ
Μάκρη	924	Άγια Άννασασία	170/Α'/27.06.1931	924	1	ΔΕ-ΠΕ
Μελία	62	Προφήτης Ηλίας	170/Α'/27.06.1931	62	1	ΥΕ-ΤΕ
Μοναστηράκιον	244	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	244	1	ΥΕ-ΤΕ
Νέα Χηλή	2.732	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931 221/Β'/22.02.2007	2.732	2	ΔΕ-ΠΕ

Νίψα	370	Γενέσιον Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	370	1	ΥΕ-ΤΕ
Ξηροπόταμος Σαμοθράκης	29	Εύαγγελισμός Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	29	1	ΥΕ-ΤΕ
Παλαγία	624	Άγιος Παντελεήμων	170/Α'/27.06.1931	624	1	ΥΕ-ΤΕ
Πέπλος	998	Άγιος Δημήτριος	510/Β'/03.04.2015	998	1	ΔΕ-ΠΕ
Πεϋκα	27	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931	27	1	ΥΕ-ΤΕ
Πόρος	202	Άγιοι Ανάργυροι	510/Β'/03.04.2015	202	1	ΥΕ-ΤΕ
Ποταμός	12	Άγιος Γεώργιος	170/Α'/27.06.1931	12	1	ΥΕ-ΤΕ
Προβατών	712	Αγία Παρασκευή	510/Β'/03.04.2015	712	1	ΥΕ-ΤΕ
Προφήτης Ηλίας Σαμοθράκης	189	Προφήτης Ηλίας	170/Α'/27.06.1931	189	1	ΥΕ-ΤΕ
Πυλαία	79	Άγιος Άθανάσιος	170/Α'/27.06.1931	79	1	ΥΕ-ΤΕ
Ταύρη	60	Άγιος Γεώργιος	510/Β'/03.04.2015	60	1	ΥΕ-ΤΕ
Τριφύλλιον	102	Άγιος Νικόλαος	510/Β'/03.04.2015	102	1	ΥΕ-ΤΕ
Τυχερόν	2.311	Άγιος Ιωάννης Πρόδρομος	510/Β'/03.04.2015	1.282	1	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Νεκτάριος	218/Α'/25.09.1980	1.029	1	ΔΕ-ΠΕ
Φέρραι	5.457	Παναγία Κοσμοσώτειρα	170/Α'/27.06.1931 221/Β'/22.02.2007	2.496	2	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Νικόλαος	170/Α'/27.06.1931	1.236	1	ΔΕ-ΠΕ
		Άγιος Αλέξανδρος	83/Α'/02.06.1987	1.725	1	ΔΕ-ΠΕ
Φυλακτόν	309	Άγιος Νικόλαος	510/Β'/03.04.2015	309	1	ΥΕ-ΤΕ
Χώρα Σαμοθράκης	653	Κοίμηση Θεοτόκου	170/Α'/27.06.1931	653	1	ΥΕ-ΤΕ
Μαΐστρος	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίας Μαρίνας	96/Α'/27.06.1972	-	1	ΤΕ-ΠΕ
Αλεξανδρούπολις	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίων Αναργύρων	289/Α'/21.12.1988	-	1	ΤΕ-ΠΕ
Θερμά Σαμοθράκης	-	Ίερό Προσκύνημα Αγίου Ιωάννου Προδρόμου	249/Α'/09.11.2000	-	1	ΤΕ-ΠΕ

Συνεπώς διαπιστούται ότι στην Ί. Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως υφίστανται 60 Ἐνορίες καί τρεῖς Προσκυνηματικοί Ί. Ναοί καί στό σύνολό τους οἱ ὀργανικές ἐφημεριακές θέσεις τῆς Μητροπόλεως ἀνέρχονται σέ 90.

Ἄρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Δύο (2) θέσεις ἱεροκηρύκων ΠΕ Κατηγορίας καί εἰδικότητος Θεολόγων, συσταθεῖσαι διά τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170/Α΄/08.10.1978). Ἐκ τῶν ἀρχικῶς τριῶν (3) θέσεων ἱεροκηρύκων τοῦ ν. 817/1978, δύο (2) ἐκ τῶν ὁποίων κατανεμήθησαν διά τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καί μία (1) διά τοῦ Π.Δ. 582/1980, μία (1) θέση μετετράπη σέ θέση ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου (ἄρθρο 42 ν. 3848/2010).

Ἄρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Πέντε (5) θέσεις διακόνων συσταθεῖσαι διά τοῦ ν. 673/1977 (ΦΕΚ 238/Α΄/30.08.1977).

Ἐκ τῶν ἀρχικῶς συσταθειῶν δέκα (10) θέσεων διακόνων μετετράπησαν:

α) Δύο (2) σέ θέσεις ἱεροκηρύκων τοῦ ν. 817/1978 (ΦΕΚ 170/Α΄/08.10.1978),

β) δύο (2) σέ θέσεις ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136/Α΄/18.09.1984),

γ) μία (1) σέ θέση ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ ἄρθρ. 19, παρ. 5 τοῦ ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/Α΄/15.3.2000).

Ἄρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Τέσσερις (4) ὀργανικές θέσεις Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων πού βαρύνουν τόν Κρατικό Προϋπολογισμό:

α) Δύο (2) θέσεις τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ ν. 1476/1984 (ΦΕΚ 136/Α΄/18.09.1984),

β) μία (1) θέση τοῦ ἄρθρ. 19, παρ. 5 τοῦ ν. 2819/2000 (ΦΕΚ 84/Α΄/15.3.2000), καί

γ) μία (1) θέση τοῦ ἄρθρ. 42, παρ. 3 τοῦ ν. 3848/2010 (ΦΕΚ 71/Α΄/19.05.2010).

Ἄρθρο 5

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τά τῆς πληρώσεως τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν προηγουμένων ἄρθρων ὡς καί τά τῆς ἐν γένει ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων πού διορίζονται

στῆς θέσεις αὐτές, διέπονται κατά περίπτωσιν ἀπό τίς διατάξεις τῶν Ἱερῶν Κανόνων, τῶν ἄρθρων 37, 38 καί 42 τοῦ ν. 590/1977 καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτῶν ἐκδοθέντων ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Κανονισμῶν 5/1978 «Περί Κώδικος ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων» (ΦΕΚ 48/Α΄/1978), 305/2018 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α΄/2018) καί λοιπῶν συναφῶν Κανονισμῶν.

Ἄρθρο 6

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ὁ παρῶν Κανονισμός τροποποιεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆ προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, κατόπιν σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καί ἐφ' ὅσον μεταβληθοῦν τά ὅρια ἢ ὁ πληθυσμός τῶν ὑφισταμένων Ἐνοριῶν, μέ ἀνάλογον μεταβολήν τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ἐφημερίων.

Ἄρθρο 7

ΙΣΧΥΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Ὁ παρῶν Κανονισμός ἔχει διαπιστωτικόν χαρακτήρα καί κατά τοῦτο ἰσχύει ἀπό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος, κατά περίπτωσιν, τῶν Προεδρικῶν Διαταγμάτων, τῶν Νόμων, τῶν Ὑπουργικῶν Ἀποφάσεων καί τῶν Κανονισμῶν συνεπεία τῶν ὁποίων κατηρτίσθη.

Ἄρθρο 8

ΔΑΠΑΝΗ

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀλεξανδρουπόλεως.

Ἡ παρούσα Ἀπόφασις νά δημοσιευθῆ στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθήναι, 7η Νοεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Άριθμ. 4986/2383/7.11.2018

**Ἐσωτερικός Κανονισμός
τῆς Γυναικείας Ἱ. Κοινοβιακῆς Μονῆς
Ἁγίας Βαρβάρας Ρουσάνου τῶν Ἁγίων Μετεώρων
τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σταγῶν καί Μετεώρων**

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Ἐχουσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 39 παρ. 4 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὅπως ἔχει συμπληρωθεῖ διὰ τοῦ ἀρθροῦ 51 παρ. 3 τοῦ Ν. 4301/2014,
2. τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ 39/1972 «Περί τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἱερῶν Μονῶν καί Ἑουχαστηρίων» (ΦΕΚ 103/τ. Α' /30.6.1972),
3. τὴν ὑπ' ἀριθ. 501/2018/19.6.2018 Πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγῶν καί Μετεώρων κ. Θεοκλήτου,
4. τὴν ἀπὸ 6.11.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ε Ι

ἐγκρίνει τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμόν τῆς Ἱερᾶς Γυναικείας Κοινοβιακῆς Μονῆς Ἁγίας Βαρβάρας Ρουσάνου, τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σταγῶν καί Μετεώρων μετὰ τῶν ἐπενεχθεισῶν ὑπὸ τῆς Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τῆς ἀρμοδίας Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου, διορθώσεων, ἔχοντα οὕτω:

**ΑΓΙΑ ΜΕΤΕΩΡΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Ι. ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ
ΜΟΝΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ-
ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΡΟΥΣΑΝΟΥ
Προοίμιον**

«Εἰς τό ὄνομα τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Μίας, Ἁγίας, Ὁμοουσίου καί Ἀδιαιρέτου Τριάδος».

Κατόπιν εὐλογίας καί σεπτῆς ἐντολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ἡμῶν Σταγῶν καί Μετεώρων κυρίου Θεοκλήτου, προβαίνομεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς μοναστηριακῆς Ἀδελφότητος ἡμῶν, ὁ ὁποῖος θά διέπη τὴν ὀργάνωσιν, τὴν διοίκησιν, τὸν πνευματικὸν βίον καί γενικῶς τὴν

λειτουργίαν αὐτῆς, συμφώνως τοῖς θείοις καί ἱεροῖς τῆς Ἐκκλησίας Κανόσι, τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἀγιοπατερικῇ παραδόσει καί τοῖς Νόμοις τοῦ Κράτους.

Πρὸς τοῦτο ἐκζητοῦμεν τὸν φωτισμὸν τοῦ ἐν τῷ Θαβωρῷ ὄρει Μεταμορφωθέντος Σωτῆρος Χριστοῦ καί τὴν ἀρωγὴν τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, ἐφόρου καί προστάτιδος τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μονῆς.

**Κεφάλαιον Α' Ἡ Ἱερά Μονή
Ἄρθρον 1ον
Ἱστορία καί Ἱδρυσις**

Ἡ Ἱερά Κοινοβιακὴ Μονὴ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος-Ἁγίας Βαρβάρας ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πού ἰδρύθηκε τὸν δέκατο ἕκτο αἰῶνα ἀπὸ τοῦς κατὰ σάρκα ἀδελφούς, Ἱερομονάχους Μάξιμο καί Ἰωάσαφ, οἱ ὁποῖοι ὅπως γράφουν στῆ Διαθήκη τους, ἀφοῦ ἔγιναν μετανάστες τῆς περιφανοῦς Μητροπόλεως τῶν Ἰωαννίνων, κατέλαβαν νέα γῆ, ρέουσα πνευματικὸ μέλι καί γάλα, «τὸν τῆς παρούσης σκῆτεως χώρον, τὸν παντοίοις κομώντα πνευματικοῖς χαρίσμασιν καί γνώμη ἐκδόσει τε καί βουλῇ τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης Ἁγίου Βησσαρίωνος ἔλαβον τὸν τοῦ Ῥουσάνου λίθον τοῦ ἔχειν τοῦτον κατὰ δεσποτείαν». (Ἐκ τῆς Διαθήκης τῶν Κτιτόρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς).

**Ἄρθρον 2ον
Ἐπανασύστασις**

Ἡ σημερινὴ Ἀδελφότης ἐγκαταστάθηκε μόνιμα στὴν Ἱερά Μονή στίς 18 Ὀκτωβρίου 1988 καί κατόπιν προτάσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρίκκης καί Σταγῶν κ.κ. Ἀλεξίου, μετετράπη ἐπίσημα σέ γυναικεῖα Κοινοβιακὴ Μονὴ μέ Προεδρικό Διάταγμα πού δημοσιεύθηκε στό ὑπ' ἀριθ. 205/25.9.1989 Φ.Ε.Κ.

Ἡπροσπάθειαπούκατεβλήθητόσογιὰτὴνἀνακαίνισις καί συντήρησις τῆς ἐπὶ τοῦ βράχου παλαιᾶς Μονῆς ὅσο καί γιὰ τὴν ἀνοικοδόμησις τοῦ νέου τμήματος - πτέρυγας καθὼς καί ἡ ὅλη πνευματικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἀδελφότητος ἔγινε μέ τὴν ἀμέριστη συμπαράστασις καί τίς εὐχές τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Σταγῶν

καί Μετεώρων κυροῦ Σεραφεῖμ καί τοῦ πνευματικοῦ τῆς Ἀδελφότητος Ἀρχιμ. Ἰσιδώρου Τσιατᾶ.

Τὴν Ἀδελφότητα ἔθελε τόσο τό μέγεθος τοῦ πνευματικοῦ πλοῦτου καί δωρεᾶς νά ζεῖ σ' ἓναν χῶρο ἀγιασμένο ἀπό τούς ὑπεράνθρωπους ἀσκητικούς ἀγῶνες τῶν Ὁσίων Κτιτόρων καί τῶν μετέπειτα Μοναχῶν πού ἐγκαταβίωσαν σ' αὐτόν, ὅσο καί ἡ ἐναργής εὐνοία καί προστασία τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας πού κατ' ἐξαιρετόν τρόπον ἐκδηλώνεται καθημερινά στήν Ἱερά Μονή.

Ἐχοντας πλήρη συναίσθηση τῆς βαριᾶς εὐθύνης καί πνευματικῆς κληρονομιάς πού ἐπωμίζεται, ἡ Ἀδελφότητα ἐπιθυμεῖ νά ἀποτελέσει ὀργανική συνέχεια τῆς μοναστικῆς ζωῆς στόν βράχο τοῦ Ρουσάνου γιά πέμπτο συνεχῆ αἰῶνα μέ τήν πεποίθηση ὅτι τὰ Ἁγία Μετέωρα εἶναι ἰδανικός τόπος γιά ἀνάταση καί στοχασμό, κατ' ἐπέκταση καί γιά τή μοναχική ζωή.

Ἡ Ἱερά Μονή χαρακτηρίζεται ὡς ἱστορικό, μεταβυζαντινό, διατηρητέο μνημεῖο. Ὡς ἐκ τούτου ἔχει ὅλα τὰ προνόμια πού ἀπορρέουν ἀπό τούς Νόμους γιά τήν προστασία ἀρχαιοτήτων καί βυζαντινῶν μνημείων. Κάθε εἶδος ἐργασίας ἀνακαινίσεως, συντηρήσεως κ.τ.λ. ὀφείλει νά γίνεται μέ προσοχή καί σχολαστικότητα, ὥστε νά μήν παραβλάπεται ἡ ταυτότητα τοῦ μοναστηριακοῦ συνόλου καί ἀλλοιώνεται ὁ χαρακτήρας του.

Ἄρθρον 3ον Χαρακτήρας

Ἡ Ἱερά Μονή:

α) Εἶναι κοινοβιακή ὅπως καί ἐξ ἀρχῆς ὀρίζεται στήν Διαθήκη τῶν Κτιτόρων τῆς Ἱεράς Μονῆς: «Εἶτα κατεστήσαμεν ταύτην κοινόβιον εἰλικρινές τε καί ἄδολον, εἶναι τε ὁμοῦ καί ὀνομάζεσθαι».

β) Τελεῖ ὑπό τήν πνευματική προστασία, τή διοικητική καί ποιμαντική ἐξουσία καί τόν ἔλεγχο τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σταγῶν καί Μετεώρων.

γ) Ἀποτελεῖ Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου καί θεωρεῖται ἐν ἐνεργείᾳ καί λειτουργίᾳ καί ἂν ἀκόμη ἀπομείνει σ' αὐτή μία μόνον ἀδελφή, ἡ ὁποία διαθέτει διανοητική κατάσταση πού τῆς ἐπιτρέπει νά ἀσκεῖ τή διοίκηση τῆς Ἱεράς Μονῆς.

Στήν περίπτωση αὐτή ὅλες οἱ ἐξουσίες καί τὰ καθήκοντα πού ἀναγράφονται στόν παρόντα Κανονισμό συγκεντρώνονται στό πρόσωπό της, καθώς καί τὰ καθοριζόμενα μέ εἰδική Πράξη ἀπό τόν οἰκείο Μητροπολίτη. Αὐτή ἐκπροσωπεῖ τήν Ἱερά Μονή σέ ὅλες τίς σχέσεις μέ τρίτους (συναλλαγές, συνεργασίες, διαχειριστικές πράξεις).

Ἄρθρον 4ον

Σκοπός τῆς Ἀδελφότητος

Ὁ Ὁρθόδοξος Μοναχισμός ἔχει τήν ἀρχή του στόν

Ἰησοῦ Χριστό, ἀπαντᾶ στούς Ἀποστολικούς χρόνους, ἀνθίζει στήν ἔρημο μέ τόν πρῶτο ἀναχωρητή Παῦλον τόν Θηβαῖον καί ἰδιαίτερα μέ τόν Καθηγητήν τῆς ἐρήμου ἅγιον Ἀντώνιον καί ὀργανώνεται συστηματικά ἀπό τόν Μέγα Βασίλειο.

Ἡ Μοναχική ζωὴ δέν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρά πλεονασμός ἀγάπης πρὸς τόν Κύριον. Τό μαρτυρικό καί ἀσκητικό φρόνημα τοῦ μοναχισμοῦ βιώνεται μέ τό ἀναίμακτο μαρτύριο τῆς συνειδήσεως, τήν ἐκκοπή τοῦ ἰδίου θελήματος καί τήν ἀρνηση, μέ τήν ἐκούσια πτωχεία, ἀκόμη καί τῶν θεμιτῶν τέρψεων καί παρακλήσεων τοῦ βίου. Ἡ πληρότητα τῆς χάριτος πού προσφέρεται μέ τήν μοναχική ζωή, προϋποθέτει τό ἀλάνθαστο Ὁρθόδοξο δόγμα.

Ὡς ἐκ τούτων σκοπός τῆς Ἀδελφότητος εἶναι ἡ ἔνωση μέ τόν Χριστό διὰ μέσου τοῦ προσωπικοῦ ἀγιασμοῦ ὁ ὁποῖος ἐπιτυγχάνεται μέ τήν ἀσκησιμὴν τῶν τριῶν βασικῶν μοναχικῶν ἀρετῶν, τῆς παρθενίας, τῆς ἀκτημοσύνης καί τῆς ὑπακοῆς, καθώς καί μέ τήν πιστή τήρηση τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄρθρον 5ον

Κανονικές δικαιοδοσίες τοῦ Μητροπολίτου

Ἡ Ἀδελφότητα ὀφείλει νά ἀποδίδει τόν προσήκοντα σεβασμό καί τήν τιμὴ πού ἀρμόζει στό ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ὀρατό σημεῖο τῆς ὀργανικῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ Ἱερά Μονή τελεῖ ὑπό τήν Κανονική, Ἐκκλησιαστική καί Πνευματική δικαιοδοσία τοῦ κυριάρχου Μητροπολίτου Σταγῶν καί Μετεώρων, τοῦ ὁποῖου οἱ κανονικές ἀρμοδιότητες ἔχουν ὡς ἐξῆς:

α) Μνημονεύεται σέ ὅλες τίς Ἱερές Ἀκολουθίες, ὅπως ὀρίζει ἡ τάξη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

β) Ἀσκεῖ τήν ἀνώτατη πνευματική ἐποπτεία πατρικά καί προστατευτικά καί παρακολουθεῖ τήν πιστή ἐφαρμογή τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

γ) Ἐπευλογεῖ τήν ἐκλογή καί ἐγκαθιδρύει μέ εἰδική τελετή τήν Ἠγουμένη πού ἐξέλεξε ἡ Ἀδελφότητα.

δ) Ἐπευλογεῖ τήν ἐκλογή τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου.

ε) Ἐγκρίνει καί τελεῖ αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀναθέσεως στόν Πνευματικό τῆς Ἱεράς Μονῆς τίς τελετές ρασοφορίας τῶν Δοκίμων ἀδελφῶν καί τίς χειροθεσίες τῶν Ρασοφόρων σέ Μεγαλοσχήμους.

στ) Μεριμᾶ γιά τίς λατρευτικές ἀνάγκες τῆς Ἀδελφότητος καί διορίζει κατόπιν προτάσεώς της τόν κατάλληλο ἐφημέριο καί Πνευματικό.

ζ) Χορηγεῖ ἄδεια ἀπουσίας στήν Ἠγουμένη, προκειμένου αὐτή νά ἀπουσιάσει ἀπό τήν Ἱερά Μονή πέραν τῶν ἐπτὰ (7) ἡμερῶν.

η) Άσκει έλεγχο στήν οικονομική διαχείριση και εγκρίνει τόν έτήσιο Προϋπολογισμό και Άπολογισμό έσόδων και έξόδων.

θ) Λαμβάνει έκ τών προτέρων γνώση τών έργων, τά όποία κρίνει σκόπιμο νά πραγματοποιήσει ή 'Ιερά Μονή μέ πρακτικό του 'Ηγουμενοσυμβουλίου και χορηγεί τήν άδεια τής ύλοποιήσεώς τους.

ι) Συγκαλεί τήν όλομέλεια τής Άδελφότητας, άν κατά τήν κρίση του παρίσταται ανάγκη πρός εξέταση σοβαρού θέματος πού άφορά στήν 'Ιερά Μονή κατόπιν συνεννοήσεως μέ τήν 'Ηγουμένη και τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο.

ια) Άνακρίνει τά κανονικά παραπτώματα τών μοναχών και φροντίζει ώστε ή βιοτή τους νά είναι άμεμπτος.

ιβ) Έγκρίνει τίς τροποποιήσεις, από τήν όλομέλεια τής Άδελφότητας, του παρόντος Κανονισμού.

ιγ) Μεριμνά για τήν διαφύλαξη τής ιερότητας και τήν ήσυχία όλων τών χώρων τών εγκαταστάσεων τής 'Ιεράς Μονής από άπρεπείς θορύβους, χορούς, άσματα, διασκεδάσεις κάθε είδους και άλλες εκδηλώσεις πού άπάδουν στά θρησκευτικά ήθη και τίς άρχές τής ήσυχαστικής κοινοβιακής ζωής, μέ τήν συνδρομή και τής άρμόδιας άρχής. Οί διασκεδάσεις και άλλες εκδηλώσεις πού άκούγονται από τούς έντός του περιβάλλου εύρισκομένους συνιστούν άδίκημα προσβολής τών Θείων και επισύρουν τίς δι' αυτό προβλεπόμενες κυρώσεις από τόν Ποινικό Κώδικα.

Κεφάλαιον Β' Η διοίκηση τής 'Ιεράς Μονής

"Άρθρον 6ον

"Όργανα διοικήσεως

"Όργανα διοικήσεως τής 'Ιεράς Μονής είναι:

- α) Η 'Ηγουμένη.
- β) Τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο.
- γ) Η Γενική Συνέλευση τής Άδελφότητας.

"Άρθρον 7ον

"Η 'Ηγουμένη

"Η 'Ηγουμένη είναι ή κοινή τών αδελφών Πνευματική Μητέρα, ή όποία μεριμνά για τίς Μοναχές «ώς άν τροφός θάλπη τά έαυτής τέκνα» (Α' Θεσσ. β' 7). Η δύναμη ή όποία συγκροτεί και συνέχει τό 'Ιερό Κοινόβιο είναι ή εύλογία τής 'Ηγουμένης. Αύτή καταργεί τό 'ίδιον θέλημα και διασφαλίζει τήν ένότητα. "Όλες οι αδελφές αγωνίζονται νά είναι «σύμφυχοι τό έν φρονούντες» (Φιλιπ. β' 2) μέ τήν 'Ηγουμένη, ή γνώμη τής όποίας είναι ή συνισταμένη τής συνειδήσεως τής Άδελφότητας.

"Η 'Ηγουμένη φρονεί και κατευθύνει 'Όρθόδοξα τήν Άδελφότητα και δέν άνέχεται καμμία παραχάραξη ή διακύβευση τής πίστεως και τών μοναχικών άρχών. Πρέπει νά έχει έλληνική ιθαγένεια και είναι αίρετή και ισόβιος. Προσφωνείται μέ τήν όσιακή προσωνυμία

«Γερόντισσα», συμμετέχει στίς 'Ιερές Άκολουθίες και στήν κοινή τράπεζα και προϊσταται μέ διάκριση σέ όλες τίς δραστηριότητες τής Άδελφότητας.

"Η 'Ηγουμένη όφείλει: α) Νά αγιάζει πρώτα τόν έαυτό της και νά επιδίδεται μέ ταπεινοφροσύνη σέ πνευματικές άσκήσεις πρός αύξηση τής άρετής και μάλιστα τής θερμής και έμπράκτου αγάπης πρός τόν Θεό και τούς ανθρώπους.

β) Νά επαγρυπνεί παρακολουθώντας τήν πνευματική πορεία κάθε αδελφής γνωρίζοντας ότι θά δώσει λόγο για τίς ψυχές τών αδελφών πού εγκαταβιώνουν στήν 'Ιερά Μονή.

γ) Νά δείχνει, κατά τόν Μέγα Βασίλειο, αγάπη έμπρακτη και άδιάκριτη, και νά είναι προσηνής, σοβαρή, άσκανδάλιστη, «άπλανής όδηγός, γνώστης τών Θείων Γραφών, άπερίσπαστος, άφιλάργυρος, άπράγμων, ήσύχιος, άμνησικάκος, άκενόδοξος, άνυπερήφανος, άκολάκευτος, άπερίτρεπτος, μηδέν προτιμώσα του Θεού» (PG 31, 632 Β).

δ) Νά τρέφει για όλες τίς αδελφές άμέριστη κατά Θεόν αγάπη, χωρίς νά προβαίνει σέ διακρίσεις πού τυχόν μπορούν νά γίνουν άφορμή νά χωρισθεί ή Άδελφότητα σέ παρατάξεις.

ε) 'Επιπλέον, έκτός από αυτά, πρέπει νά διατηρεί στίς καρδιές τών αδελφών άνύστακτη τήν αγάπη στόν Νυμφίο Χριστό και τόν πόθο τής βασιλείας τών ουρανών, «ίνα άνημμένος τας λαμπάδας κρατούσαι άκούσωσι έν τῷ μέσῳ τής νυκτός τήν μακαρίαν εκείνην φωνήν· 'Ιδού ό Νυμφίος έρχεται, έξέλθετε εις ύπάντησιν Αύτου» (πρβλ. Ματθ.κε' 1-13).

"Άρθρον 8ον

Διοικητικές άρμοδιότητες τής 'Ηγουμένης

"Η 'Ηγουμένη:

α) Είναι ή άνώτερη άρχή και διοικητική έξουσία του ιεροϋ συστήματος τής 'Ιεράς Μονής και κατά τούς Κοινοβιακούς Κανόνες όλες οι άσκούμενες στήν 'Ιερά Μονή αδελφές όφείλουν νά σέβονται και νά ύπακούουν σ' αύτήν κατά Θεόν.

β) Άποτελεί τό πρώτο μέλος του 'Ηγουμενοσυμβουλίου στό όποίο, καθώς και στή Γενική Συνέλευση τής Άδελφότητας, προεδρεύει.

γ) Είναι ύπεύθυνη για τή διαφύλαξη τής σφραγίδας τής 'Ιεράς Μονής.

δ) Άσκει τήν οικονομική διαχείριση τής 'Ιεράς Μονής μαζί μέ τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο.

ε) Μπορεί νά διαθέσει ειδικευμένες πιστώσεις του Προϋπολογισμού καθώς και νά αναθέσει ή νά εκτελέσει έργα και νά εξασφαλίσει προμήθειες, χωρίς άδεια του 'Ηγουμενοσυμβουλίου, μέχρι του ποσού τών πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €). Τό ποσό αυτό αναπροσαρμόζεται μέ τά έκάστοτε ισχύοντα.

στ) Ζητεί τη γνώμη του Ήγουμενοσυμβουλίου για κάθε σημαντική δαπάνη ή δωρεά που υπερβαίνει τό ύψος τό όποιο όρίζεται από τόν Προϋπολογισμό.

ζ) Έκπροσωπεί τήν Ήρά Μονή έναντι κάθε έκκλησιαστικού, διοικητικού, δημόσιου, δικαστικού, φορολογικού, τραπεζικού, ταμειακού, κ.τ.λ. όργάνου.

η) Άναπληροϋται κατά τήν άπουσία της:

1) Για θέματα τάξεως από τήν άδελφή που έχει τά πρεσβεία της κουράς.

2) Για θέματα διοικητικά από μία άδελφή του Ήγουμενοσυμβουλίου ή από άλλη άδελφή, ή όποια κατά προτίμηση όρίζεται έγγραφως και ύπογράφει άντ 'αυτής.

θ) Προτείνει, άν τό κρίνει άπαραίτητο, μέ σχετική έγκριση του οίκείου Μητροπολίτου, νά διοριστεί μόνιμος νομικός σύμβουλος για τήν παροχή συμβουλών, γνωμοδοτήσεων και υπεράσπιση ένώπιον δικαστικών, διοικητικών, έκκλησιαστικών ή άλλων άρχών για θέματα και ζητήματα νομικής μορφής. Ό νομικός σύμβουλος επιβάλλεται νά είναι Χριστιανός Όρθόδοξος και νά διακρίνεται για τήν ευσέβεια και τό ήθος του. Ό διορισμός αυτός μπορεί νά παυθεί, όταν τό κρίνει τό Ήγουμενοσυμβούλιο.

ι) Καλεί κατά κανόνα μία φορά τόν μήνα ή και έκτάκτως τό Ήγουμενοσυμβούλιο και περιστασιακά τήν Γενική Συνέλευση της Άδελφότητας.

ια) Καταρτίζει τήν ήμερήσια διάταξη των Συνάξεων του Ήγουμενοσυμβουλίου και της Γενικής Συνέλευσης της Άδελφότητας.

ιβ) Ύπογράφει κάθε έξερχόμενο έκ της Ήρας Μονής έγγραφο θέτοντας κάτω από τήν ύπογραφή της τήν φράση: «και αι σὺν ἐμοὶ ἐν Χριστῷ ἀδελφαί».

ιγ) Ύπογράφει όλα τά έγγραφα και τά πρακτικά, τίς έντολές προς τήν Ταμία για τίς δαπάνες ή εισπράξεις καθώς και τά έντάλματα για άνάληψη χρημάτων.

ιδ) Παρακολουθεί τήν τήρηση των Τυπικών της Έκκλησίας, καθορίζει τίς πανηγύρεις-έορτές και άγρυπνίες καθώς και τόν χρόνο ένάρξεως και λήξεως των Ήρων Άκολουθιών, τή συντόμευση ή τήν επέκτασή τους, και προϊστάται σ' αυτές.

ιε) Έπιστατεί στίς υπεύθυνες άδελφές για τήν άσφαλή φύλαξη των Άγιων Λειψάνων, Ήρων Σκευών, παλαιών βιβλίων και χειρογράφων, τά όποια πρέπει νά είναι καταχωρημένα σε ειδικό κατάλογο.

ιστ) Κανονίζει τά διακονήματα των άδελφών ή άναπροσαρμόζει αυτά, άν παραστεί άνάγκη.

ιζ) Παρέχει άδεια στίς άδελφές νά άπουσιάσουν από τήν Ήρά Μονή.

ιη) Προτείνει στο Ήγουμενοσυμβούλιο, ύστερα από συνεννόηση μέ τόν Πνευματικό, τήν πρόσληψη ή άποβολή Δοκίμων, τήν Ρασοφορία των Δοκίμων και

τήν Χειροθεσία των μοναζουσών και άποφασίζει για τό μοναχικό όνομα των άδελφών.

Άρθρον 9ον

Πνευματικές άρμοδιότητες της Ήγουμένης

Ός πνευματική μητέρα της Άδελφότητας ή Ήγουμένη: α) Άσκει υπεύθυνη πνευματική έπιστασία στίς άδελφές και έχει τήν ιερά ύποχρέωση νά άπαιτεί πνευματική ζωή μέ «άναμφίλεκτον τήν ύπακοήν» (Μ. Βασιλείου, ΡΓ 31, 1388 Β).

β) Ύποδεικνύει μέ πραότητα αλλά και έλέγχει μέ κύρος τίς άδελφές για τή διόρθωση και πνευματική τελείωσή τους.

γ) Έπιμελείται και διακονεί τήν πνευματική κατάρτιση, προκοπή και σωτηρία τους, μέ επίγνωση των καθηκόντων της, φόβο Θεού, άγάπη, ταπεινοφροσύνη, διάκριση, μακροθυμία, πραότητα και ευσπλαχνία.

δ) Δέχεται μέ λεπτομέρεια και ακρίβεια όλα τά κρύφια του νοϋ και της καρδιάς κάθε Μοναχής και Δοκίμου, τά τυχόν παράπονα, τά προβλήματα και κατά περίσταση νουθετεί, διδάσκει, επιπλήττει ή επιβάλλει παιδαγωγικά επιτίμια, δίνει συμβουλές και λύσεις και διορθώνει κάθε σοβαρή περίπτωση λάθους.

ε) Μεριμνά ώστε κανένας γογγυσμός, ψιθυρισμός, καταλαλιά, φιλονικία, φατριασμός ή μερική φιλία νά μήν κυοφορείται στο σώμα της Άδελφότητας, ώστε κάθε δαιμονική ένέργεια ή διασπαστική κίνηση νά πατάσσει «έν τῷ γεννᾶσθαι».

στ) Συγκαλεί τίς άδελφές σε καθορισμένο ή έκτακτο χρόνο για διδασκαλία συμβουλευτική ή παραμυθητική, καταρτίζοντας αυτές στον πόλεμο κατά των παθών και των δαιμόνων.

ζ) Ρυθμίζει τό προσωπικό της καθεμιάς πρόγραμμα, τή διατροφή, τόν ύπνο, τήν ένδυμασία και τήν άσκηση μέ πνεϋμα κατανόησης και έλευθερίας, άφου λάβει υπ' όψη της τίς άνάγκες κάθε άδελφής, τήν ήλικία, τήν γενέτειρα, τήν άγωγή, τήν παιδεία, τήν ύγεια και τά έτη της μοναστικής ζωής της.

η) Άναφέρει στον Πνευματικό της Ήρας Μονής κάθε τυχόν ριζική διαφωνία μέ τό Ήγουμενοσυμβούλιο και, άν δέν εύρεθεί λύση, άναφέρεται στον Μητροπολίτη.

θ) Μεριμνά για τήν ιατρική περίθαλψη των μελών της Άδελφότητας και λαμβάνει ιδιαίτερη φροντίδα για τίς υπερήλικες και άρρωστες άδελφές.

ι) Δέχεται κάθε ύποψήφια, συζητεί μαζί της, έξετάζει τό βάσιμο και σταθερό της άποφάσεως της νά ακολουθήσει τό μονήρη βίον και έκθέτει σε αυτήν τόν Κανονισμό της Ήρας Μονής. Γνωστοποιεί τήν άπόφαση της ύποψηφίας στη Γενική Συνέλευση της Άδελφότητας και δέχεται τήν γνώμη των άδελφών επί του θέματος.

ια) "Έχει τό δικαίωμα νά επισκέπτεται τά κελλιά τῶν μοναζουσῶν.

Ἄρθρον 10ον

Ἐκλογή Ἠγουμένης

Ἡ Ἠγουμένη ἔχει τό δικαίωμα, σέ συνεννόηση μέ τόν Πνευματικό, τῆς παραιτήσεως. Στήν περίπτωση αὐτή ἡ πρόθεση τῆς Ἠγουμένης ἀνακοινώνεται στήν Γενική Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητας καί γίνεται δεκτή μέ πλειοψηφία τῶν 4/5 αὐτῆς.

Ἡ παύση τῆς Ἠγουμένης ἀποτελεῖ ἐκκλησιαστική ποινή καί λαμβάνει χώρα στό πλαίσιο τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη καί σύμφωνα μέ τίς κείμενες διατάξεις τοῦ ἐλληνικοῦ νόμου, ἰδίως ἄν κριθεῖ ὅτι ἡ Ἠγουμένη ἔχει ἐκτραπεῖ ἀπό τόν σεμνοπρεπή βίο, ἔχει ἐπανελημμένως παραβιάσει τόν παρόντα Κανονισμό καί τίς κείμενες διατάξεις τοῦ ἐλληνικοῦ νόμου.

Μετά τόν θάνατο, τήν παραίτηση ἢ τήν παύση τῆς Ἠγουμένης ὀρίζεται ἀπό τόν Μητροπολίτη Τοποτηρήτρια καί διατηρεῖται τό παλαιό Ἠγουμενοσυμβούλιο.

Ἡ Ἠγουμένη ἐκλέγεται, ἄν στήν Ἱ. Μονή ἐγκαταβιοῦν τουλάχιστον τρεῖς (3) ἀδελφές, διαφορετικά διορίζεται ἀπό τόν οἰκείο Μητροπολίτη (κατά τά ὀριζόμενα ἀπό τόν Νόμο 590/1977, ἄρθρο 39, παρ. 5) καί ὁ διορισμός ἰσχύει ἐφ' ὅσον στήν Ἱερά Μονή ἐγκαταβιοῦν λιγότερες τῶν πέντε (5) ἀδελφῶν. Ἄν οἱ ἀδελφές γίνουν πέντε (5) συμπεριλαμβανομένης καί τῆς Ἠγουμένης πού ἔχει διορισθεῖ, γίνεται ἐκλογή Ἠγουμένης, σύμφωνα μέ ὅσα ὀρίζονται στόν παρόντα Κανονισμό. Ἡ Ἠγουμένη πού θά ἀναδειχθεῖ μέ ἐκλογή εἶναι ἰσόβιος, ἔστω καί ἄν ὁ ἀριθμός τῶν ἀδελφῶν πού ἐγκαταβιοῦν στήν Ἱερά Μονή μειωθεῖ κάτω ἀπό τίς πέντε (5).

Ἡ Ἠγουμένη ἐκλέγεται κατά πλειοψηφία ἀπ' ὅλες τίς Μεγαλόσχημες καί Ρασοφόρες ἀδελφές πού ἔχουν τουλάχιστον τριετή ἐγκαταβίωση στήν Ἱερά Μονή. Γιά τήν ἐκλογή λαμβάνονται ὑπ' ὄψη κυρίως τά πνευματικά ἀλλά καί τά διοικητικά προσόντα, ἡ πείρα, ἡ ἐκκλησιαστική παιδεία, ὁ ζήλος γιά τήν πρόοδο τῆς Ἀδελφότητας καί τό χάρισμα τῆς διαποιμάνσεως τῶν ψυχῶν μέ αὐτοθυσία καί αὐταπάρνηση.

Γιά λόγους ὁμως ἀμεροληψίας καί δικαιοσύνης, ὑποψήφιος θεωροῦνται ὅλες οἱ Μοναχές πού ἔχουν τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν καί ἐκλέγεσθαι, ἀκόμη καί Ρασοφόρος μέ τριετή τουλάχιστον ἐγκαταβίωση στήν Ἱερά Μονή, ἡ ὁποία μετά τήν ἐκλογή καί πρό τῆς ἐνθρονίσεως χειροθετεῖται Μεγαλόσχημη.

Ἡ ἐκλογή τῆς Ἠγουμένης στηρίζεται στήν ἐλεύθερη κρίση τῶν Μοναχῶν, οἱ ὁποῖες ζητοῦν τόν φωτισμό τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτό τόν λόγο ἡ ἐκλογή γίνεται στό Καθολικό

τῆς Ἱεράς Μονῆς μετά τήν ἀκολουθία τοῦ "Ὁρθρου, καί ἄν εἶναι δυνατόν, μετά ἀπό Θεία Λειτουργία.

Χρέη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς γιά τήν προετοιμασία καί τή διεξαγωγή τῆς ἐκλογῆς κατά τό τυπικό καί τεχνικό μέρος ἐκτελεῖ τό Ἠγουμενοσυμβούλιο. Ὡς ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς θά ἦταν καλύτερο νά ὀρίζεται ἡ δεκάτη πέμπτη (15η) περίπου ἀπό τόν θάνατο ἢ τήν παραίτηση ἢ τήν μέ ὁποιοδήποτε τρόπο παύση τῆς Ἠγουμένης. Ἐφ' ὅσον ἀποφασισθεῖ ἡ ἀκριβῆς ἡμερομηνία τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκλογῶν, ἀνακοινώνεται τρεῖς (3) ἡμέρες νωρίτερα καί ἀναρτᾶται στήν εἴσοδο τῆς τραπέζης.

Σέ κάθε ψηφοφόρο ἀδελφή δίνεται ἀπό τήν Ἐφορευτική Ἐπιτροπή ἐντός φακέλου σφραγισμένου μέ τήν σφραγίδα τῆς Ἱ. Μονῆς ψηφοδέλτιο, ἐπίσης σφραγισμένο, στό ὁποῖο εἶναι γραμμένα τά ὀνόματα τῶν ἀδελφῶν πού ἔχουν τό δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι. Κάθε Μοναχή σημειώνει μέ σταυρό τό ὄνομα μίας μόνο ἀδελφῆς, τήν ὁποία θεωρεῖ ἄξια γιά τήν θέση τῆς Ἠγουμένης. Ὁ φάκελος, ἀφού κλεισθεῖ, ρίπτεται ἐντός κυτίου (κάλπης) πού ἔχει ἐλεγχθεῖ καί σφραγισθεῖ ἀπό τήν Ἐφορευτική Ἐπιτροπή. Ἄν ἀναγράφονται περισσότερα τοῦ ἐνός ὀνόματα, τό ψηφοδέλτιο εἶναι ἄκυρο.

Οἱ ἀδελφές ψηφίζουν κατά σειρά πρεσβείων καί ὑπογράφουν σέ εἰδικό Πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

Ἄν κάποια Μοναχή εἶναι ἀσθενής ἢ γιά ὁποιοδήποτε λόγο ἀνίκανη νά μετακινηθεῖ γιά νά ψηφίσει, ἡ Ἐφορευτική Ἐπιτροπή, πρίν τήν καταμέτρηση τῶν ψηφοδελτίων, μεταβαίνει στό κελλί τῆς καί ἐκεῖ ἀσκεῖ τό ἐκλογικόν τῆς δικαίωμα ἢ διά τῆς ἰδίας ἢ διά τῆς προέδρου τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ κάλπη ἀποσφραγίζεται καί ἀνοίγονται οἱ φάκελοι ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητας ἀπό τήν Ἐπιτροπή.

Μετά τήν καταμέτρηση ἐκλέγεται ὡς Ἠγουμένη ἡ μοναχή πού ἔλαβε τίς περισσότερες ψήφους.

Σέ περίπτωση ἰσοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται τήν ἴδια ἡμέρα ἐκλογή μεταξύ τῶν δύο ἀδελφῶν πού ἰσοψηφισαν, καί σέ περίπτωση νέας ἰσοψηφίας ἡ Ἠγουμένη ὀρίζεται μέ κλήρο.

Στή συνέχεια ἀκολουθεῖ εὐχαριστήριος δέηση στόν Ἱερό Ναό καί ὁ Μητροπολίτης, ἐάν εἶναι παρών, δίνει τήν εὐλογία του στήν ἐκλεγείσα.

Ἡ Ἐφορευτική Ἐπιτροπή ὑποχρεοῦται νά συντάξει Πρακτικό, ὅπου ἀναφέρονται οἱ ψηφοὶ πού ἔλαβε κάθε ἀδελφή καί τό τελικό ἀποτέλεσμα, τό ὁποῖο ὑπογράφουν ὅλες οἱ ἀδελφές πού ψηφισαν. Ἀντίγραφο τοῦ Πρακτικοῦ ἀποστέλλεται ἐντός τριῶν ἡμερῶν στόν οἰκείο Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος παρακαλεῖται νά εὐλογήσει τήν ἐκλεγείσα καί νά προβεῖ στήν ἐνθρονίση τῆς.

Οἱ Μοναχές θέτουν τήν ὀφειλόμενη μετάνοια στήν νέα πνευματική τους Μητέρα καί ἀκολουθεῖ ἡ ἐπίσημη

ἐνθρόνιση ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη (τὴν πρώτη Κυριακή μετὰ τὴν ἐκλογή).

Ἐνστάσεις γιὰ τὸ κύρος τῆς ἐκλογῆς μποροῦν νὰ γίνουν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνακοίνωση τῶν ἀποτελεσμάτων ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ πρὸ τῆς δεήσεως, καὶ γίνονται δεκτές, ἂν συγκεντρώσουν τὰ 4/5 τῶν ἀδελφῶν πού ψήφισαν. Ἄν ἡ ἀπόρριψη μιᾶς ἔνστασης δὲν συγκεντρώσει τὰ 4/5, τότε παραπέμπεται στὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ ἀποφανθεῖ μὲ ἔγγραφο ἐντὸς τριῶν (3) ἡμερῶν. Σὲ περίπτωση ἐνστάσεων σαφῶς ἀποδεδειγμένων μπορεῖ νὰ διατάξει τὴν ἄμεση διενέργεια νέων ἐκλογῶν. Μετὰ τὴν ὑποβολὴ τῆς ἐνστάσεως καὶ μέχρι τὴν ἐκδίκασή της, ἡ νεοεκλεγεῖσα ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἄσκηση τῶν καθηκόντων της. Τὴ διοίκηση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἐξακολουθεῖ νὰ ἀσκεῖ ἡ Τοποτηρήτρια.

Γιὰ κάθε τυχόν ἀπρόβλεπτο κατὰ τὴν ὅλη διαδικασία τῆς ψηφοφορίας, ἀποφασίζει ἡ Γενικὴ Συνέλευση.

Ἄρθρον 11ον

Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιο

Ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο συμβούλους - μέλη, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδελφῶν εἶναι κάτω τῶν δεκαπέντε (15). Ὅταν ἡ Ἀδελφότητα αὐξάνεται κατὰ δέκα μοναχές, προστίθεται μία σύμβουλος. Οἱ σύμβουλοι ἐκλέγονται κάθε τετραετία καὶ εἶναι ἐπανεκλέξιμοι.

Ὡς Ἠγουμενοσύμβουλοι ἐκλέγονται πρόσωπα πού:

- α) Διακρίνονται γιὰ τὴν ἀρετὴ τους.
- β) Διαθέτουν διοικητικὰ προσόντα, εὐσεβῆ ζῆλο, αὐταπάρνηση καὶ ταπεινὸ φρόνημα.
- γ) Μποροῦν νὰ συνεργαστοῦν μὲ τὴν Ἠγουμένη, ὥστε νὰ συμβάλλουν στὴν προαγωγὴ τῆς πνευματικῆς ζωῆς τῶν μοναζουσῶν καὶ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἱ. Μ.

Ἄρθρον 12ον

Ἀρμοδιότητες τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου

α) Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιο μὲ πρόεδρο τὴν Ἠγουμένη ἀσκεῖ τὴ διοίκηση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς σὲ ὅλους τοὺς τομεῖς ἐκτὸς τοῦ πνευματικοῦ.

β) Ἀποφασίζει γιὰ ὅλα ὅσα προβλέπει ὁ Κανονισμὸς.

γ) Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφία. Σὲ περίπτωσι ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ἀποψη μὲ τὴν ὁποία συντάσσεται ἡ Ἠγουμένη.

δ) Ἀποφασίζει μαζὶ μὲ τὸν Πνευματικὸ καὶ τὴν Ἠγουμένη καὶ ζητεῖ ἀπὸ τὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη τὴν ἐγκριση γιὰ:

- 1) τὴν πρόσληψη Δοκίμων,
- 2) τὴ χειροθεσία τῶν Δοκίμων σὲ Ρασοφόρους,
- 3) τὴ χειροθεσία τῶν Ρασοφόρων σὲ Μεγαλόχημες.

ε) Φροντίζει καὶ μεριμνᾷ γιὰ τὶς προμήθειες καὶ τὴ συντήρηση τῆς Ἀδελφότητος.

στ) Διαχειρίζεται τὴν περιουσία τῆς Ἱ. Μονῆς μὲ φειδῶ καὶ εὐσυνειδησία καὶ εἶναι ὑπόλογο γιὰ κάθε ἰδιοτελεῖ πράξη καὶ κατάχρηση σὲ βάρος της,

ζ) Συντάσσει τὸν ἐτήσιο Προϋπολογισμό καὶ Ἀπολογισμό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ὑποβάλλει αὐτὸν στὸν οἰκεῖο Μητροπολίτη γιὰ ἐγκριση,

η) Μπορεῖ νὰ διαθέτει δαπάνη ὕψους τριῶν χιλιάδων εὐρώ (3.000 €) κατὰ κονδύλιο μηνιαῖα (τὸ ποσὸ κυμαίνεται ἀνάλογα μὲ τὸν ἰσχύοντα πληθωρισμὸ), χωρὶς νὰ συντάξει Πρακτικὸ.

θ) Ἀποδέχεται ἢ ἀρνεῖται τὶς δωρεές πρὸς τὴν Ἱ. Μονή.

ι) Ἀποφασίζει γιὰ ἀγορές καὶ πωλήσεις κινητῶν καὶ ἀκινήτων, γιὰ τὴν ἀνέγερση οἰκοδομῶν, γιὰ τὶς ἐπισκευές ὑπαρχόντων κτιρίων καὶ μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν κτημάτων.

ια) Συγκαλεῖ ὕστερα ἀπὸ πρόταση τῆς Ἠγουμένης τὴ Γενικὴ Συνέλευση τῆς Ἀδελφότητος.

ιβ) Ἀναθέτει τὴν γραφικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς σὲ μία ἀδελφὴ (κατὰ προτίμηση ἀπὸ τὶς Συμβούλους), ἡ ὁποία ἐκτελεῖ χρέη Γραμματέως καὶ τηρεῖ τὰ σχετικὰ βιβλία.

ιγ) Ὅριζι μὲ ἀπόφασή του βοηθὸ γραμματέως, ὅταν κρίνεται ἀναγκαῖο, ἀδελφὴ ἐκτὸς τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἡ ὁποία συμμετέχει στὶς συνεδρίες χωρὶς δικαίωμα γνώμης καὶ ψήφου.

ιδ) Ὅριζι τὴν οἰκονόμο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

ιε) Ὅριζι τὴν ταμία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς γιὰ τὴ διενέργεια εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἡ ὁποία προσυπογράφει μαζὶ μὲ τὴν Ἠγουμένη τὰ σχετικὰ γραμμάτια εἰσπράξεως καὶ πληρωμῆς καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία πού ἔχουν σχέση μὲ τὴν ταμειακὴ διαχείριση.

ιστ) Συνεργάζεται ἀρμονικὰ μὲ τὰ Ἠγουμενοσυμβούλια τῶν ἄλλων Ἱερῶν Μονῶν τῶν Ἁγίων Μετεώρων γιὰ θέματα παμματεωρίτικου ἐνδιαφέροντος καὶ ἡ Ἠγουμένη συνυπογράφει στὰ κοινὰ ἔγγραφα, τῶν ὁποίων ἀρχεῖο κρατεῖται στὴν Ἱερά Μονή.

Κατὰ τὴ διάρκεια τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ὅλα τὰ μέλη ὀφείλου νὰ συμπεριφέρονται μεταξύ τους μὲ σεβασμὸ καὶ σεμνοπρέπεια. Οἱ ἀδελφές πού τυχόν διαφωνοῦν, ἐκφέρουν κατόπιν ἀδείας τὴν γνώμη τους μὲ σεμνότητα καὶ σὲ κάποιες περιπτώσεις μποροῦν νὰ ζητήσουν νὰ γραφεῖ ἡ γνώμη τους στὰ Πρακτικά. Σὲ περίπτωσι μὴ ὑπογραφῆς τῶν Πρακτικῶν ἀπὸ μία τῶν Ἠγουμενοσυμβούλων, παρά τὴν σημείωση τῆς ἀντιρρήσεώς της, ἡ σχετικὴ ἀπόφασι τῆς πλειοψηφίας εἶναι ἰσχυρὰ καὶ νόμιμος.

Οἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ὑπόκεινται στὸν ἔλεγχο τοῦ οἰκεῖο Μητροπολίτου γιὰ τὴν τήρηση τῶν νόμων τοῦ κράτους καὶ τῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐγκρίνονται ἀπ' αὐτόν.

Άρθρον 13ον

Έκλογή Ήγουμενοσυμβουλίου

Ή Ήγουμένη ανακοινώνει στις αδελφές τήν ημέρα τών Έκλογών του Ήγουμενοσυμβουλίου επτά ημέρες νωρίτερα. Τίς εκλογές διενεργεί Ήφορευτική Ήπιτροπή πού αποτελείται από τό έν ενεργεία Ήγουμενοσυμβούλιο υπό τήν προεδρία τής Ήγουμένης.

Ή Ήφορευτική Ήπιτροπή καταρτίζει κατάσταση μέ τά όνόματα τών αδελφών πού ἔχουν δικαίωμα του εκλέγειν καί εκλέγεσθαι καί αναγράφονται ισάριθμα τών αδελφών ψηφοδέλτια.

Οί Έκλογές διενεργούνται άπαράλλακτα ὅπως καί ἡ Έκλογή τής Ήγουμένης. Οί αδελφές ύποχρεούνται νά θέσουν στό ψηφοδέλτιο τό σημείο του σταυρου παραπλεύρως δυό όνομάτων αδελφών, τίς όποιες θεωρουν κατάλληλες γιά νά αναλάβουν τό ρόλο τής συμβούλου καί νά διακονήσουν μέσα άπ' αυτόν τήν Αδελφότητα.

Κένωση θέσεως Ήγουμενοσυμβούλου γίνεται:

α) Λόγω θανάτου, παραιτήσεως ἡ παύσεως (γιά τούς ἴδιους λόγους πού παύεται καί ἡ Ήγουμένη).

β) Λόγω άδικαιολόγητης άπουσίας από τρεις συνεχείς συνάξεις ἡ παρακωλύσεως μέ όποιονδήποτε τρόπο τής λειτουργίας τους.

Ή παύση ἡ ἡ άποδοχή τής παραίτησης κρίνονται από τή Γ. Σ. μέ τήν ἔγκριση του Ήγουμενοσυμβουλίου καί του οικείου Μητροπολίτου. Άν γιά όποιονδήποτε λόγο κενωθεί θέση Ήγουμενοσυμβούλου, ένω διαρκεί ἡ θητεία του, διενεργούνται εκλογές γιά τήν ανάδειξη νέου μέλους κατά τόν τρόπον πού ἔχει όρισθει στόν παρόντα Κανονισμό.

Άρθρον 14ον

Καθήκοντα γραμματέα

Ήγραμματεός: α) Είναί υπεύθυνη γιά τή διαφύλαξη του αρχείου τής Ή. Μονής. β) Συντάσσει καί αναγινώσκει τά πρακτικά τών συνεδριάσεων του Ήγουμενοσυμβουλίου. γ) Παρακολουθεἶ τήν επίσημη άλληλογραφία. δ) Έγγράφει τά μέλη τής Αδελφότητας στό Μοναχολόγιο. ε) Κρατεἶ τό Πρωτόκολλο εισερχομένων καί έξερχομένων έγγραφων καί ενημερώνει σχετικά τήν Ήγουμένη. στ) Συντάσσει τά ἔγγραφα τής Ή. Μονής, εκτός από τά χρηματικά έντάματα.

Άρθρον 15ον

Καθήκοντα ταμία

Ή ταμία τής Ή. Μ. εϋθύνεται γιά τήν όμαλή καί λογιστική τακτοποίηση τής οικονομικής διαχειρίσεως.

Μεριμνά γιά:

α) Τή φύλαξη του ταμείου τής Ήερās Μονής καί τήν

τήρηση τών προβλεπόμενων βιβλίων. β) Τήν κατάρτιση του Προϋπολογισμού καί Απολογισμού. γ) Τή διενέργεια τών εισπράξεων, πληρωμών, καταθέσεων καί αναλήψεων τής Ήερās Μονής. δ) Τήν άπόδοση λόγου περί τής οικονομικής διαχειρίσεως ένώπιον αρμόδιας αρχής. ε) Τήν ενημέρωση του Ήγουμενοσυμβουλίου σχετικά μέ τήν πορεία τών οικονομικών τής Ήερās Μονής

Άρθρον 16ον

Καθήκοντα Οικονόμου

Ή οικονομός:

α) Μεριμνά σέ συνεργασία μέ τήν Ήγουμένη γιά τήν προμήθεια καί συντήρηση τών τροφίμων καί ὄλων τών χρεωδών πραγμάτων τής Ήερās Μονής άποφεύγοντας τά άκρα τής ελλείψεως καί τής ύπερβολής. β) Χορηγεἶ τά αναγκαία στή μαγειρίσσα γιά τήν κουζίνα. γ) Φροντίζει γιά τίς ύλικές άνάγκες τών αδελφών. δ) Ήπιμελείται τήν καθαριότητα καί τήν εϋταξία τών κελλαρίων. ε) Δέν δίνει τίποτε εκτός τής Ήερās Μονής χωρίς εϋλογία τής Ήγουμένης. στ) Μπορεἶ, μέ τήν ἔγκριση τής Ήγουμένης, νά παραλάβει ως βοηθό μία από τίς αδελφές.

Άρθρον 17ον

Ή Γενική Συνέλευση τής Αδελφότητας

Τή Γενική Συνέλευση τής Αδελφότητας συγκροτοϋν ὄλες οι αδελφές του Ήερου Κοινοβίου, Ρασσοφόρες καί Μεγαλόσχημες, καί θεωρεἶται έν άπαρτία ὅταν εἶναι παρόντα τά 4/5 τών μελών τής Αδελφότητας.

Οί δόκιμες κατά τήν κρίση τής Ήγουμένης παρίστανται στις συνεδριάσεις χωρίς δικαίωμα ψήφου. Οί συνεδριάσεις τής Γενικής Συνελεύσεως διεξάγονται μέ άπόλυτη ελευθερία ως πρός τήν ἔκφραση τής γνώμης καί τήν χρήση τής ψήφου, μέ εϋλάβεια καί σεβασμό στό πρόσωπο τής Ήγουμένης καί τών λοιπών αδελφών. Καμία δέν δικαιούται νά όμιλήσει, αν δέν ζητήσει καί δέν τής δοθει ὁ λόγος από τήν Ήγουμένη.

Ή Γενική Συνέλευση τής Αδελφότητας συγκαλεἶται από τό Ήγουμενοσυμβούλιο ύστερα από πρόταση τής Ήγουμένης γιά:

α) Τή λήψη σέ ἔκτακτες περιπτώσεις άποφάσεων πού άφορουν σέ σοβαρά θέματα τής Ήερās Μονής, ὅταν αυτό ζητηθει από τά 2/3 τής Αδελφότητας, β) Τήν ενημέρωση τής Αδελφότητας γιά ἔκτακτα σοβαρά γεγονότα, θρησκευτικά, ἔθνικά, κοινωνικά κ.λπ., γ) Τή συμπλήρωση, κατάργηση καί τροποποίηση άρθρου ἡ άρθρων του παρόντος Κανονισμού, κατόπιν αιτιολογημένης εισηγήσεως του Ήγουμενοσυμβουλίου, ἐφ' ὅσον συμφωνήσουν τά 4/5 τών αδελφών, δ) Τήν πνευματική διδασκαλία από τήν Ήγουμένη, τόν οικείο

Μητροπολίτη, άλλο εκκλησιαστικό και πνευματικό πρόσωπο, ε) Τήν εκλογή της Ήγουμένης και των μελών του Ήγουμενοσυμβουλίου.

Άρθρον 18ον
Ό πνευματικός

Ό πνευματικός πατέρας της Ήρας Μονής:

α) Είναι πρόσωπο σοβαρό, σεβάσμιο και πνευματικά ώριμο. β) Επιμελείται, συνδυάζοντας την αυστηρότητα με την επίεικεια, την πνευματική - μοναχική κατάρτιση των αδελφών, μέσω της Ήρας Ήξομολογήσεως και της Όρθόδοξης διδασκαλίας. γ) Τελεί τό πνευματικό του έργο με ζήλο και σύνεση σέ συνεργασία και συνεννόηση με την Ήγουμένη, ή όποια δέν παρεμβαίνει στό «κανονικό» του έργο, πολύ περισσότερο σέ θέματα πού άφορούν στό άπόρρητο της Ήρας Ήξομολογήσεως. δ) Διορίζεται άπό τόν οίκειο Μητροπολίτη κατόπιν άποφάσεως της Γενικής Συνελεύσεως της Άδελφότητας πού λαμβάνεται άπό τά 4/5 των μελών της. Όλη ή Άδελφότητα έχει ύποχρεωτικά κοινό Πνευματικό. ε) Μπορεί νά προέρχεται άπό όποιαδήποτε Ήρά Μητρόπολη, άπό τό Άγιον Όρος ή άπό κάποια άλλη Ήρά Μονή. στ) Δέν μπορεί νά παρεμβαίνει στή διοίκηση της Ήρας Μονής ή σέ διάφορα θέματα της Άδελφότητας, παρά μόνον όταν του ζητηθεί άπό την Ήγουμένη, ή εάν κάποιο θέμα της έξομολογήσεως συμπλέκεται με διοικητικό ή άλλο θέμα της Ήρας Μονής.

Ή έξομολόγηση των αδελφών είναι ύποχρεωτική σέ τακτά διαστήματα πού όρίζονται άπό την Ήγουμένη. Γίνεται έπίσης και έκτάκτως με την έγκριση της Ήγουμένης, όταν κάποια αδελφή αισθάνεται την ανάγκη νά προσφύγει στόν Πνευματικό.

Πρώτος πνευματικός της Άδελφότητας ύπήρξε ό ένάρετος μακαριστός Άρχιμ. Χαρίτων Σαρρης, ό όποιος με την άγία του ζωή ένέπνευσε στις αδελφές τό μοναχικό ίδεώδες και με τίς σοφές του νουθεσίες τίς καθοδήγησε στόν πνευματικό βίο.

Κεφάλαιον Γ΄ Τό σώμα της Άδελφότητας

Άρθρον 19ον

Τάξεις των Μοναχών

Οί αδελφές της Ήρας Μονής διακρίνονται σέ:

α) Δόκιμες. β) Ρασοφόρες. γ) Μεγαλόσχημες.

Άρθρον 20όν

Καθήκοντα αδελφών

Οί αδελφές:

α) Έκτελούν καθημερινά τόν άτομικό τους κανόνα, ό όποιος όρίζεται άπό την Ήγουμένη, κατά προτίμηση τή νύκτα, πριν την έναρξη της πρωινής Άκολουθίας.

«αί νύκτες ώσιν αύτοίς άμειβόμεναι και μάλλον ύπεραμειβόμεναι τά των ήμερών» (Έκ της Διαθήκης των Κτιτόρων της Ήρας Μονής). β) Ήπιδίδονται με προθυμία στις διακονίες, προάγουν και έπιμελούνται την πνευματική πρόοδο της Άδελφότητας, όπως αναφέρουν και οί Όσοι Κτίτορες στην Διαθήκη τους: «Καλώς τε και θεοφιλώς μετερχόμενοι πάντα και μεταχειριζόμενοι τά των έτέρων δηλονότι και τά της Μονής άρμόδια και όνήσιμα». γ) Τηρούν την ιεραρχία πού καθορίζεται ως έξης: Μεγαλόσχημοι, Ρασοφόροι, Δόκιμοι. Για τίς αδελφές πού άνήκουν στην ίδια τάξη προηγείται αύτή πού έχει τά πρεσβεία της κουράς. Στίς δόκιμες ισχύει ό χρόνος προσελεύσεως. δ) Προσέρχονται άνελλιπώς και έγκαίρως στις Ήρες Άκολουθίες με εύσχημη περιβολή και συμμετέχουν με έπιμέλεια και κατάνυξη στα τελούμενα. Μόνον σέ άπόλυτη ανάγκη και κατόπιν άδείας της Ήγουμένης μπορούν νά άπέλθουν πριν την λήξη. ε) Τηρούν τίς καθορισμένες άπό την Έκκλησία νηστείες.

Άρθρον 21ον

Νέα μέλη της Άδελφότητας

Γιά κάθε ψυχή πού προσέρχεται και έπιθυμεί νά γίνει μέλος της Άδελφότητας, ύπεύθυνοι νά άποφασίσουν είναι ή Ήγουμένη με τόν Πνευματικό. Αυτόι, άφου έξετάσουν προσεκτικά στην κάθε συγκεκριμένη περίπτωση άν ή προσερχόμενη μπορεί νά συγκαταριθμηθεί άρμονικά στην Άδελφότητα, άποφαίνονται για τό άν μπορεί νά γίνει δεκτή ως μέλος της Άδελφότητας.

Άρθρον 22ον

Πρόσληψη ύποψηφίων

Ός πρός την είσοδο νέων αδελφών στην Ήρά Μονή, ή Άδελφότητα ακολουθεί την ευαγγελική ρήση: «ού πάντες χωροϋσι τόν λόγον τούτον, άλλ' οίς δέδοται» (Ματθ. 19, 11). Πρέπει δηλαδή ή ύποψήφια νά διαθέτει κλήση και κλίση πού θά έχει δοκιμασθεί με πολύχρονη πνευματική έργασία.

Γιά τόν λόγο αυτόν ή πρόσληψη των προσερχομένων νά κοινοβιάσουν στην Ήρά Μονή πρέπει νά γίνεται κατόπιν προσεκτικής δοκιμασίας της γνησιότητας των προθέσεων, του ένθέου ζήλου και του ήθους τους.

Γιά νά σχηματίσει άληθή γνώμη ή Ήρά Μονή σχετικά με την ύποψήφια, πρέπει νά γνωρίζει την προέλευση και την ιστορία της. Ή ύποψήφια καταθέτει ύποχρεωτικά με λεπτομέρεια και είλικρίνεια τόν έσωτερικό της κόσμο στην Ήγουμένη, ώστε αύτή νά έρευνήσει άν μπορεί νά προσαρμοσθεί στην άτμόσφαιρα της έν Χριστώ όμοψυχίας και στα δεδομένα της συγκεκριμένης Άδελφότητας. Έπομένως άπαιτείται άρκετό χρονικό

διάστημα έπικοινωνίας της ύποψηφιας μέ την 'Ιερά Μονή, κατά τό όποιο ή ύποψηφια θά άσκεΐται έν τώ κόσμω στήν πνευματική ζωή καί θά έπισκέπτεται συχνά ώς φιλοξενούμενη τήν 'Ιερά Μονή.

'Απαραΐτητες προϋποθέσεις πού πρέπει νά πληροΐ ή ύποψηφια μοναχή:

α) Νά εΐναι άγαμος.

β) Νά διαθέτει νόμιμο ήλικία πού προβλέπεται από τό Σύνταγμα γιά τήν άσκηση κάθε δικαιοπραξίας.

γ) Νά διαθέτει ύγεια ψυχοσωματική ώς ύποδομή τής μοναχικής προσωπικότητας. "Αν τυχόν πάσχει από σοβαρή ψυχική νόσο ή παρουσιάζει διανοητικά προβλήματα πού έπενεργούν στή θέληση ή καθιστούν τήν προσωπικότητά της άνώριμη καί άνεύθυνη, δέν γίνεται δεκτή. Τό ίδιο ισχύει άν κατά τήν διάρκεια τής δοκιμασίας διαπιστωθει σοβαρή ψυχοπάθεια, έπειδή ή νόσος δέν θά τής έπιτρέψει νά άντέξει τήν σκληραγωγία τής μοναχικής ζωής.

"Αρθρον 23ον

Δοκιμασία τών ύποψηφίων

Οί δόκιμες:

α) Εΐσέρχονται έπίσημα στό στάδιο τής δοκιμασίας, έφ' όσον τό κρίνουν ή 'Ηγουμένη καί ό πνευματικός.

β) 'Υποβάλλουν έγγραφη αίτηση στήν όποία διαβεβαιούν ότι: 1) Μελέτησαν τόν έσωτερικό Κανονισμό, τούς όρους παραμονής στή συγκεκριμένη 'Αδελφότητα καθώς καί τίς ύποχρεώσεις πού άναλαμβάνουν οι άδελφές.

2) Ποθούν νά συγκαταριθμηθούν στήν 'Αδελφότητα καί νά άσπασθούν ισόβια τόν μοναχικό βίο έλεύθερα καί άβίαστα.

γ) Δέν εΐναι άναγκαΐο νά προσκομίσουν χρήματα, κτήματα ή άλλα αγαθά. 'Η 'Αδελφότητα άναλαμβάνει τή διατροφή καί τήν άντιμετώπιση τών άναγκών τους.

δ) Εΐσέρχονται στό στάδιο τής δοκιμασίας άνευ κουράς καί ράσου φέροντας λαϊκή ένδυμασία πού όρίζει τό 'Ηγουμενοσυμβούλιο.

ε) Δέν αποτελούν μέλος τής 'Αδελφότητας. Μέλος τής 'Αδελφότητας καθίστανται μόνον μετά τήν Ρασοφορία.

στ) Παρίστανται στή Γενική Συνέλευση τής 'Αδελφότητας μέ άδεια του 'Ηγουμενοσυμβουλίου, χωρίς όμως νά έχουν δικαΐωμα ψήφου.

ζ) Παραμένουν στό στάδιο τής δοκιμασίας γιά μιά τριετία. Τό χρονικό αυτό διάστημα μπορεί νά αύξηθει έπ' άόριστον, μέχρι νά θεωρηθούν κατάλληλες νά άρουν τόν σταυρό τών μοναχικών ύποχρεώσεων, ή νά συντημηθεί άνάλογα μέ τήν ήλικία, τήν έπίδοση στίς πνευματικές άπαιτήσεις τής Κοινοβιακής ζωής καί τήν προσαρμοστικότητα. 'Επίσης ό χρόνος δοκιμασίας

μπορεί νά συντημηθεί σε σοβαρές καί έκτατες περιστάσεις ύστερα από εΐσήγηση τής 'Ηγουμένης καί άποδοχή του 'Ηγουμενοσυμβουλίου.

η) "Εχουν δική τους ιεραρχική σειρά πού καθορίζεται από τόν χρόνο προσελεύσεως τους στήν 'Ιερά Μονή.

θ) 'Αναφέρουν τούς λογισμούς στήν 'Ηγουμένη καί άγωνίζονται σταθερά γιά τήν προσαρμογή τους στήν 'Ιερά Μονή καί τήν άκατάκριτη άποδοχή του τρόπου λειτουργίας της.

ι) Συμμετέχουν πρόθυμα στίς 'Ιερές 'Ακολουθίες, σέβονται τήν τάξη, τό πρόγραμμα καί τό πνεύμα τής 'Ιεράς Μονής. 'Υπομένουν τίς θλίψεις καί έφαρμόζουν τήν πολύπλευρη έντολή τής αγάπης.

ια) 'Αποβάλλονται από τήν 'Ιερά Μονή κατόπιν άποφάσεως του 'Ηγουμενοσυμβουλίου, μέ εΐσήγηση του Πνευματικού καί τής 'Ηγουμένης, άν ή δοκιμασία άποτύχει, ή άποχωρούν έκουσίως.

ιβ) Γίνονται δεκτές, άν έγκαταλείψουν τήν 'Ιερά Μονή καί έπιθυμούν νά έπιστρέψουν, έφ' όσον συμφωνήσουν σ' αυτό ή 'Ηγουμένη καί τά μέλη του 'Ηγουμενοσυμβουλίου. Στήν περίπτωση αυτή όμως χάνουν τήν αρχιότητα ως προς τήν σειρά καί τήν προτεραιότητα ως προς τήν χειροθεσία τους σε ρασοφόρους.

ιγ) 'Οφείλουν νά διακανονίζουν πρό τής Ρασοφορίας τήν κινητή καί άκίνητη περιουσία τους καί νά άποδεσμευθούν άπ' αυτή μεταβιβάζοντάς την έλεύθερα κατά τήν κρίση τους. Στήν 'Ιερά Μονή θά περιέλθει ό,τι αυτές νόμιμα καί έπίσημα άφιερώσουν (κινητό ή άκίνητο).

ιδ) Λαμβάνουν εύχή Ρασοφορίας ή τό Μεγάλο Σχήμα, άν άσθενήσουν σοβαρά καί ζητήσουν νά τελιωθούν ως Μοναχές, μέ άπόφαση τής 'Ηγουμένης καί του 'Ηγουμενοσυμβουλίου.

ιε) Δέν εΐσέρχονται στό 'Ιερό Βήμα.

"Αρθρον 24ον

Ρασοφόρες Μοναχές

Μετά τήν έπιτυχή δοκιμασία, ή ύποψηφια, μέ πρόταση τής 'Ηγουμένης καί του Πνευματικού, άπόφαση καί έγκριση του 'Ηγουμενοσυμβουλίου καί εύλογία του οικείου Μητροπολίτου, προχειρίζεται σε Ρασοφόρο, ένδύεται τήν μοναχική περιβολή, λαμβάνει τό μοναχικό όνομα καί έγγράφεται στό Μοναχολόγιο. 'Η χειροθεσία τών Δοκίμων σε Ρασοφόρους γίνεται κατά ιεραρχία, έκτός άν οι άρμόδιοι κρίνουν διαφορετικά.

'Η Ρασοφόρος όφείλει νά διάγει μέ ταπεινώση, ύποταγή καί άσκηση, έτοιμάζοντας τόν έαυτό της γιά τό Μεγάλο καί 'Αγγελικό Σχήμα. Ρασοφόρος άδελφή, άν άσθενήσει σοβαρά καί τό ζητήσει, μπορεί νά λάβει τό Μέγα Σχήμα μέ τήν σύμφωνη γνώμη τής 'Ηγουμένης καί του Πνευματικού.

Ἡ ἴδια διαδικασία ἀπαιτεῖται καί γιά τήν χειροθεσία Μοναχῆς σέ Μεγαλόσχημη.

Μοναχή Ρασοφόρος πού θά ἀποχωρήσει οἰκειοθελῶς ἀπό τήν Ἱερά Μονή, δέν γίνεται πάλι δεκτή, παρά μόνο σέ ἐξαιρετικές περιπτώσεις μέ ἀπόφαση τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καί κατόπιν εἰλικρινοῦς μετανοίας. Σ' αὐτήν τήν περίπτωση χάνει τά πρεσβεῖα τῆς ἱεραρχίας καί τάσσεται τελευταία στήν τάξη τῶν Ρασοφόρων Μοναχῶν.

Ἄρθρον 25ον

Μεγαλόσχημες Μοναχές

Μετά τήν κανονική δοκιμασία, ἡ χρονική διάρκεια τῆς ὁποίας δέν εἶναι καθορισμένη, ἡ Ρασοφόρος μοναχή, ἐφ' ὅσον μέ τήν καθημερινή διαγωγή της ἀποδεικνύει ὑγιές μοναχικό φρόνημα καί συνέπεια πρὸς τίς μοναχικές ὑποχρεώσεις, μετά ἀπό εἰσήγηση τῆς Ἱγουμενῆς καί τοῦ πνευματικοῦ καί ἀπόφαση τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου, χειροθετεῖται Μεγαλόσχημη.

Μέ τήν ἀκολουθία τῆς Μεγαλοσχημίας δημιουργεῖται δεσμός αἰώνιος καί ἀκατάλυτος μέ τόν Νυμφίον Χριστό. «ὁ ἅπαξ εἰς σύνδεσμον καί συνάφειαν ἐλθὼν πνευματικῆς ἀδελφότητος οὐχ οἶος τ' ἂν ἦ ἀποκόπτεσθαι καί χωρίζεσθαι τούτων, οἷς συνηρμώσθη. Εἰ (...) πόσῳ μᾶλλον ὁ πνευματικῆ κοινωνία συναρμοσθεῖς ὑπ' αὐτῷ μάρτυρι καί μεσίτῃ τῷ Πνεύματι ὑπόδικος ἐπὶ τῷ χωρισμῷ γίνεται;» (Μ. Βασιλείου, PG 31, 1393 D).

Ἄν παρ' ὅλα αὐτά μοναχή θελήσει ν' ἀποχωρήσει ἀπό τήν Ἀδελφότητα, ἀφοῦ ἐκθέσει τούς λόγους γιά τούς ὁποίους ἀποχωρεῖ, πρέπει νά λάβει κανονικό ἀπολυτήριο ἀπό τόν οἰκεῖο Ἐπίσκοπο μέ τήν συγκατάθεση καί πρόταση τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου. «τὸ λάθρα ἀποχωρεῖν τῆς Μονῆς, πάντῃ ἀλλότριον τοῦ μοναχικοῦ ἐπαγγέλματος ἔκρινον οἱ ἅγιοι πατέρες. Οὐκ ἔξεστιν οὖν τινι λάθρα ἀποχωρεῖν, ἀλλ' εἰ οὐκ ἀναπαύεται ψυχικῶς ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς λαύρα ἀναγγελιάτῳ τῷ προεστῳτῇ τὴν αἰτίαν, καὶ ἐὰν εὐλόγως ζητῇ τὴν μετάβασιν ἢ παραδώσει αὐτὸν εἰς ἕτερον πνευματικὸν ἡγούμενον ἢ ἄλλως πως οἰκονομήσει τὰ κατ' αὐτόν, ἵνα ἔσται καὶ ἡ ἀναχώρησις αὐτοῦ ἐκ τοῦ μοναστηρίου μετ' εὐχῆς καὶ εὐλογίας» (Ἀθανασίου τοῦ Ἀθωνίτου).

Ἡ χειροθεσία τῆς Ρασοφόρου μοναχῆς σέ Μεγαλόσχημη γίνεται σύμφωνα μέ τήν ἱεραρχία. Σέ περίπτωση ὅμως πού μία μοναχή μετά ἀπό πρόταση τῆς Ἱγουμενῆς ἀρνηθεῖ νά λάβει τὸ Μεγάλο Σχήμα, γιά νά μὴν υπάρξει βία ἢ ἐξαναγκασμός, ἡ Ἱγουμενῆς μπορεῖ νά προτείνει τὴν Κουρά στήν ἀμέσως ἐπόμενη ἀδελφή. Ἡ μοναχή πού δέν δέχθηκε τὸ Σχήμα ἐξακολουθεῖ νά τηρεῖ τὴν ἀρχική σειρά πρεσβεῖων στήν Ἀδελφότητα.

Ἄν ἡ Ἱγουμενῆς καί ὁ πνευματικὸς κρίνουν μία μοναχή ἀνέτοιμη γιά χειροθεσία σέ Μεγαλόσχημη,

μποροῦν μετά ἀπό ἐπανελημμένες παραινέσεις νά προβοῦν στήν Κουρά τῆς ἀμέσως ἐπόμενης ἀδελφῆς.

Μοναχή Μεγαλόσχημη πού θά ἀποχωρήσει οἰκειοθελῶς ἀπό τήν Ἱερά Μονή, δέν γίνεται πάλι δεκτή, παρά μόνο σέ ἐξαιρετικές περιπτώσεις μέ ἀπόφαση τοῦ Ἱγουμενοσυμβουλίου καί κατόπιν εἰλικρινοῦς μετανοίας καί συντριβῆς. «ἐὰν ἀδελφὸς τοῦ Κοινοβίου χωρισθῇ οἰαδήποτε προφάσει καὶ περιπέσει ἀρρωστία ἢ καὶ μεταγνοῦς ὑποστρέψη, οὐ δεῖ αὐτὸν παρορᾶν, ἀλλὰ προσλαμβάνεσθαι μᾶλλον ὡς ἴδιον μέλος. Εἰ γὰρ καὶ ἤμαρτε ἀποστάς, ἀλλὰ σὺ ποιήσον τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ διὰ τὸν Κύριον τὸν εἰπόντα· ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων ἐποιήσατε, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Ἐφραίμ τοῦ Σύρου). Σ' αὐτήν τήν περίπτωση χάνει τά πρεσβεῖα τῆς ἱεραρχίας καί τάσσεται τελευταία στήν τάξη τῶν Μεγαλοσχημῶν Μοναχῶν.

Ἄρθρον 26ον

Ἐσωτερικὴ κατάσταση τοῦ Κοινοβίου

Ἡ Ἱερά Μονή ἀποτελεῖ μικρὴ κοινωνία ἀτόμων συνηγμένων γιά νά βιώσουν τὴν ἐν Χριστῷ ἐνότητα. Ὡς ἐκ τούτου πρόκειται γιά πρότυπη χριστιανικὴ κοινωνία πού ἐμφανίζει διφυῆ χαρακτήρα. Εἶναι ἐπίγειος πολιτεία μέ οὐράνιο πολίτευμα. Ἡ ζωὴ στήν Ἱερά Μονή εἶναι αὐστηρά κοινοβιακή. Τά πάντα καθορίζονται ἀπό τὴν Ἱγουμενῆς σύμφωνα μέ τίς ἀνάγκες τῆς Ἀδελφότητος. Ἡ ὑπακοὴ κατέχει τὴν πρώτη θέση στήν τάξη τῶν ἀρετῶν, διότι χωρὶς αὐτὴν καμμία πνευματικὴ πρόοδος δέν μπορεῖ νά γίνῃ. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειο «ἡ ἀληθὴς καὶ τελεία ὑπακοὴ τῶν ὑποχειρίων πρὸς τὸν Καθηγούμενον ἐν τούτῳ δείκνυται, ἐν τῷ μὴ μόνον τῶν ἀτόπων κατὰ τὴν συμβουλήν τοῦ προεστῳτος ἀπέχεσθαι, ἀλλὰ μηδὲ αὐτὰ τὰ ἐπαινετὰ χωρὶς τῆς ἐκείνου γνώμης ποιεῖν» (PG 31, 884 C).

Ἐπειδὴ εἶναι ἅπαντα κοινά, κοινὸ «τὸ ἐγγεῖρημα τῆς σωτηρίας», ἔλλοχεύει ὁ κίνδυνος τῆς ἐξουθενώσεως τοῦ ἀτόμου ὑπὲρ τοῦ συνόλου. Ὁ κίνδυνος αὐτός ὅμως ἀποσοβεῖται, ὅταν ρυθμίζονται ὅλα σύμφωνα μέ τὸ πνευματικὸ συμφέρον κάθε ἀδελφῆς κατὰ τρόπον, ὥστε τὸ σύνολο νά ὑπηρετεῖ κάθε μέλος. Ἡ τήρηση αὐτῆς τῆς ἰσορροπίας ἀπαιτεῖ τὸ ὑπεύθυνο πρόσωπο νά ἔχει νοῦν ἐχέφρονα, σύνεση, φωτισμένη διάνοια, μακριὰ ἀπὸ κάθε ὑπερηφάνεια καὶ ἔπαρση. Ἡ Ἱγουμενῆς ἐνεργεῖ μετ' ἐξουσίας, ὅμως «μὴ ἀναγκαστικῶς, ἀλλ' ἐκουσίως», γιά νά ἐνοποιήσῃ τὴν πολλαπλότητα τῶν θελησέων καὶ νά προσφέρει τὸν ἑαυτὸ της «τύπον καὶ ὑπογραμμὸν τοῖς πᾶσι».

Οἱ παλαιότερες καὶ μεγαλύτερες ἀπὸ τίς ἀδελφές εἶναι πάντα σεβαστές: «αἰδεσιμώτατον γὰρ πῶς ἐν τῇ φύσει τῶν ἀνθρώπων τὸ γεραρότερον» (Μ. Βασιλείου, PG 31, 876 A). Γίνονται ἐμπνευστές τῆς Ἀδελφότητος

μέ τό παράδειγμά τους, τό ταπεινό φρόνημα καί τή διάθεση διακονίας. Κοντά τους οί μικρότερες ἀδελφές μαθητεύουν στήν πνευματική ζωή, ἐκπαιδεύονται στήν προσεκτική ἐπιτέλεση τῶν διαφόρων διακονημάτων καί προετοιμάζονται ν' ἀναλάβουν μέ ὑπευθυνότητα αὐτά ἀργότερα, ὅταν τό κρίνει ἡ Ἑγουμένη.

Ἡ ἡμέρα τῆς μοναχῆς κατανέμεται στήν λατρεία, τήν προσευχή, τήν μελέτη, τό διακόνημα καί τήν ἀνάπαυση, χωρίς νά εἶναι κατ' ἀνάγκη ἀυστηρά καθορισμένα τά χρονικά ὅρια αὐτῶν καί κοινά γιά ὅλες. Τό προσωπικό πρόγραμμα κάθε ἀδελφῆς ρυθμίζεται ἀνάλογα μέ τό συμφέρον τῆς ἐνότητος καί διευθετεῖται ἀπό τήν Ἑγουμένη μέ σύνεση, σύμφωνα μέ τίς ψυχικές καί σωματικές ἀντοχές της, ὥστε νά ὑποβοηθεῖται ἡ ἐν ἐλευθερία ἀνάπτυξη τῆς προσωπικῆς ζωῆς τῆς κάθε μιᾶς.

Οἱ ἀδελφές:

α) Συναρμόζονται ὡς λίθοι σέ οἰκοδομή πνευματική, εἶναι μέλη συναρμολογούμενα σέ σῶμα Χριστοῦ, λαμπάδες πού ἐκπέμπουν φῶς Χριστοῦ, καθόσον «φῶς μὲν μοναχοῖς ἄγγελιοι, φῶς δὲ πάντων ἀνθρώπων μοναχική πολιτεία.» (Κλιμαξ, Λόγος 26, στ. 25)

β) Ζοῦν μέ ἀγνότητα καί ἐπιδίδονται μέ κάθε αὐταπάρνηση στήν διακονία τοῦ συνόλου κάνοντας ἐκούσια ὑπακοή καί ὄχι ἐξαναγκαστικά, γνωρίζοντας ὅτι ἡ εὐλογία τῆς Ἑγουμένης εἶναι ἡ δύναμη πού διακρατεῖ τήν Ἑρά Μονή καί διασφαλίζει τήν ἐνότητα.

γ) Περιβάλλουν τήν Ἑρά Μονή μέ ἀγάπη καί ἔνθεο ζήλο, ὅπως ἀκριβῶς λέγει ὁ Προφήτης: «ὁ ζήλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με» (Ψαλμ. Ξη' 10).

δ) Ἐκτελοῦν τά καθήκοντά τους ὄχι μέ αὐταρέσκεια ἀλλά στό πλαίσιο τῆς ὑπακοῆς στήν Ἑγουμένη.

ε) Ἐκτελοῦν τήν διακονία τους κατά τό τάλαντο πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στήν κάθε μία, μέ φόβο Θεοῦ καί ταπεινωση.

στ) Συμπεριφέρονται μεταξύ τους μέ ἀπλότητα, ἀγάπη ἀδελφική καί σεβασμό, ἰδιαίτερα πρὸς τίς πρεσβύτερες καί ὑπερήλικες.

ζ) Συμμερίζονται τόν ἀγῶνα ἀποταγῆς καί ὑποταγῆς τῶν Δοκίμων καί ἐπιδεικνύουν σ' αὐτές ἀγάπη καί κατανόηση.

η) Δέν παρεμβαίνουν στήν διακονία ἄλλης ἀδελφῆς, οὔτε παρατηροῦν ἂν κάτι δέν ἐπιτελεῖται ὀρθῶς, ἀλλά τό ἀναφέρουν στήν Ἑγουμένη.

θ) Ἐκφέρουν, ἂν ὑπάρχει κάποιος σοβαρός λόγος, τίς τυχόν ἀντιρρήσεις, κατ' ἴδιαν, στήν Ἑγουμένη μέ κοσμιότητα καί συστολή, ὅπως οἱ Ἅγιοι Πατέρες ὀρίζουν, διαφορετικά σιωποῦν καί ὑπακούουν.

ι) Ἐξομολογοῦνται μέ κάθε εἰλικρίνεια, γιατί γνωρίζουν ὅτι «κακία ἀποσιωπηθεῖσα, νόσος ὑπουλός ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ» (Μ. Βασιλείου, ΡΓ 31, 1036).

ια) Δέν ἀποδέχονται οὔτε προσφέρουν δῶρα ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Ἑγουμένης καί ἐναποθέτουν στήν κρίση τῆς τόν τρόπο διαθέσεως κάθε πράγματος.

ιβ) Ζητοῦν τήν εὐλογία τῆς Ἑγουμένης γιά κάθε μορφή ἀλληλογραφίας.

ιγ) Τηροῦν ὁμοιόμορφη καί ἀπλή ἐνδυμασία καθὼς καί ὑπόδηση.

ιδ) Δημιουργοῦν κλίμα ψυχικῆς ἀνέσεως, φιλαλληλίας, χαρμοιοῦ πένθους καί κατανύξεως, ἔχοντας μεταξύ τους ὄχι ἀνταγωνισμό ἀλλά ἄμιλλα· «ἄμιλλαν ἔχειν αὐτοὺς οὐ τὴν τυχούσαν, πρὸς τὰ θεοφιλή ἔργα τε καί πράξεις· τοῦ μείζονος ἐν ἀρετῇ, διδάσκαλος τοῖς ἄλλοις ὁ τρόπος γινέσθω καί πραττέσθω· καί συνελῶν φάναι ἕκαστος αὐτῶν, ἀνιμάσθω πᾶσαν ἀρετὴν τε καί κοσμιότητα, μοναχικὴ ἀρμόζουσαν πολιτείᾳ, οἷα σπόγγος τὰ νάματα.» (Ἐκ τῆς Διαθήκης τῶν Κτιτῶν τῆς Ἑράς Μονῆς).

ιε) Βλέπουν τό σφάλμα τῆς ἀδελφῆς ὡς ἀφορμὴ περισσότερης προσεγγίσεως καί συμπαραστάσεως ἀπ' ὅ,τι ἡ ἀρετὴ της, ὅπως μᾶς διδάσκουν οἱ ἅγιοι Πατέρες· «ἄπλωσον τὸν χιτῶνά σου ἐπὶ τὸν ππαίοντα καί σκέπασον αὐτόν. Καὶ ἂν μὴ δύνη ἐφ' ἑαυτὸν ἐπιθεῖναι τὰ πταίσματα καὶ δέξασθαι τὴν παιδείαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἀντ' αὐτοῦ, κἂν ὑπόμεινον καὶ αὐτὸ μὴ καταίσχυνης» (Ἰσαάκ τοῦ Σύρου, Ἀσκητικά, Λόγος να').

ιστ) Δέν ἀποκαλύπτουν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Ἀδελφότητα σέ ἄτομα ἐκτὸς αὐτῆς.

ιζ) Δέν μεταφέρουν κοσμικά νέα στήν Ἀδελφότητα.

ιη) Δέν κοινοποιοῦν στήν Ἀδελφότητα ὅ,τι τυχόν τίς ἐμπιστευθοῦν οἱ ἐπισκέπτες ἢ οἱ προσκυνητές.

Ἄρθρον 27ον

Πειθαρχικός ἔλεγχος

Ὁ πειθαρχικός ἔλεγχος ἀσκεῖται:

α) Ἀπὸ τὴν Ἑγουμένη, ἡ ὁποία καὶ ἐπιβάλλει τὰ ἀπὸ τοὺς Ἱερούς Κανόνες προβλεπόμενα πνευματικά ἐπιτίμια, πάντα μέ διάκριση καὶ ἀγάπη, ἀποβλέποντας στήν διόρθωση τῆς ἀδελφῆς πού κάνει κάποιο σφάλμα.

β) Ἀπὸ τό Ἑγουμενοσυμβούλιο, σέ περίπτωση ὑποτροπῆς ἢ τυχόν βαρύτερου παραπτώματος.

γ) Ἀπὸ τὴν Γενικὴ Συνέλευση, ἂν συμβεῖ παράπτωμα πού ἐπισύρει κανονικὲς κυρώσεις καὶ ἀπειλεῖ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἑράς Μονῆς.

δ) Κανονικά παραπτώματα πού ἐπισύρουν ἐκκλησιαστικὲς ποινές, πέραν τῆς δικαιοδοσίας τῆς Ἑγουμένης καὶ τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου τῆς Ἑράς Μονῆς, ἀνακρίνονται, διαπιστώνονται καὶ ἀντιμετωπίζονται στό πλαίσιο τῆς ἀσκήσεως τοῦ πειθαρχικοῦ ἐλέγχου ἀπὸ τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη καὶ διὰ τῶν ὀργάνων ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης κατὰ τίς κείμενες διατάξεις.

Κεφάλαιον Δ΄ Τάξη Ἱερᾶς Μονῆς
Ἄρθρον 28ον
Λατρεία

Οἱ ἀδελφές: α) Προσέρχονται στὸν Ἱερό Ναό ἔγκαιρα μέ τὴν κρούση τοῦ ταλάντου φορῶντας ἀπαραίτητα ράσο. β) Μετέχουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τακτικά μέ εὐλογία τῆς Ἱγουμένης καί κατόπιν τῆς δεούσης προετοιμασίας, ἐπειδὴ, ὅπως ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει: «τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ἀξίως λαμβανόμενον ἐλαύνει μὲν δαίμονας καί πόρρωθεν ἡμῶν ποιεῖ, καλεῖ δὲ ἀγγέλους πρὸς ἡμᾶς καί τὸν Δεσπότην τῶν Ἀγγέλων. Ὅπου γὰρ ἂν ἴδωσι τὸ αἷμα τὸ Δεσποτικόν, φεύγουσι μὲν δαίμονες, συντρέχουσι δὲ ἄγγελοι» (PG 59 261). γ) Ἀναγινώσκουν τὰ ἱερά κείμενα μέ εὐκρίνεια καί γενικά καταβάλλουν φροντίδα γιὰ τὴν ὅσο τὸ δυνατόν καλύτερη διεξαγωγή τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

Ἡ ἀρχιτεκτονική, οἱ ἱερές εἰκόνες, τὰ ἀντικείμενα τῆς λατρείας, τὰ ἱερά ἄμφια, τὸ μουσικὸ ὕφος καί ὅ,τιδήποτε ἔχει σχέση μέ τὴν θεία λατρεία ὀφείλει νὰ ἔχει ὡς πρότυπο τὴν βυζαντινὴ παράδοση.

Κληρικοὶ πού προέρχονται εἴτε ἀπὸ τὴν ἴδια εἴτε ἀπὸ ἄλλη Ἱερά Μητρόπολη δέν μποροῦν νὰ συμμετέχουν στίς Ἱερές Ἀκολουθίες καί Θεῖες Λειτουργίες τῆς Ἱερᾶς Μονῆς χωρὶς ἄδεια τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Ἄρθρον 29ον
Τράπεζα

Ἱερός χώρος, ἐκτός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, θεωρεῖται καί ὁ χώρος τῆς Τραπέζης, δεδομένου ὅτι πάντα ὅσα ἀφοροῦν στὴν Μοναχὴ ἀποβλέπουν στὴν κατὰ Χριστὸν τελειώσή της. Στὴν Τράπεζα τῶν Μοναχῶν εἶναι δυνατόν νὰ παρακάθονται φιλοξενούμενες κατὰ τὴν κρίση τῆς Ἱγουμένης. Τὸ κριτήριό τὸ καθορίζει ὁ Μέγας Βασίλειος: «εἰ δὲ τις ἐπὶ συνέσει καί εὐλαβείᾳ γνώριμος εἴη, καί δι' αἰδοῦς ἄγοι τὸν ἡμέτερον βίον, τούτῳ κοινωνεῖν τραπέζης, εἰ τούτου δεήσειεν ἐπισκεμμένως, οὐκ ἄλογον» (PG 31, 1365 A).

Οἱ ἀδελφές:

α) Τρώγουν στὴν κοινὴ Τράπεζα μέ σιωπὴ, τὴν ὥρα πού ὀρίζεται ἀπὸ τὸ ἡμερήσιο πρόγραμμα, τὸ κοινὸ παρατιθέμενο φαγητό, παρεκτός ἀσθενείας. β) Παρακολουθοῦν τὴν ἐπιβεβλημένη ἀνάγνωση, ἡ ὁποία καθορίζεται ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνη ἀδελφὴ σέ συνεννόηση μέ τὴν Ἱγουμένη.

Ἄρθρον 30όν
Διακονήματα

Ἡ ἐνασχόληση τῶν μοναχῶν μέ τὰ διακονήματα ἀποτελεῖ εὐχάριστη ἐναλλαγή μέ τὴν προσευχὴ καί τὴν μελέτη, ἐνισχύει τὴν ὑπακοή καί τὴν ἀγάπη, συμ-

βάλλοντας μ' αὐτὸν τὸν τρόπο στὴν ἐνότητα τῆς Ἀδελφότητος.

Τὰ διακονήματα:

α) Διακρίνονται ἐνάλλασσόμενα (τῆς Μαγείρισσας, τῆς Ἀρχοντάρισσας, τῆς Ἐκκλησιάρχισσας κ.ἄ.) καί ἐνάλλασσόμενα, πού ἀπαιτοῦν εἰδίκευση καί μακροχρόνια ἄσκηση (ἀγιογραφία, χρυσοκέντημα, ἱεροραπτική κ.ἄ.)

β) Δέν εἶναι μόνιμα, ἰσόβια ἢ ἀναπόσπαστα καί καμμία ἀδελφὴ δέν ἀσκεῖ αὐτὰ δικαιοματικά ἀλλὰ στό πλαίσιο τῆς ὑπακοῆς.

γ) Κατανέμονται ἀνάλογα μέ τὴν δύναμη κάθε ἀδελφῆς: «τὸν μέντοι Προεστῶτα προσέχειν χρή, ὅπως ἂν μὴ τῆς τοῦ σώματος δυνάμεως μείζονα τὰ ἐπιτάγματα ποιησάμενος.» (Μ. Βασιλείου, PG 31, 1420 D)

δ) Κατανέμονται ἐναλλάξ στίς ἀδελφές ἀπὸ τὴν Ἱγουμένη, ὥστε ὅλες οἱ μοναχές νὰ ὑπηρετοῦν ἐνάλλασσόμενα διακονήματα.

Οἱ ἀδελφές:

α) Ἐκτελοῦν τὸ διακονήμα πού τοὺς ἔχει ἀνατεθεῖ μέ εὐσυνειδησία καί συνέπεια, φροντίζοντας νὰ τὸ ὀλοκληρῶνουν, καί νὰ μὴν ἀφήνουν ἐκκρεμότητες πού θὰ δυσκολέψουν τίς ἀδελφές, οἱ ὁποῖες θὰ τὸ ἀναλάβουν ἔπειτα ἀπὸ αὐτές. Ἡ φυγόπονη αὐτὴ συμπεριφορὰ εἶναι ἀντιπνευματικὴ καί γέννημα κοσμικοῦ φρονήματος.

β) Ἐκτελοῦν μέ τὴν ἴδια προθυμία ἀκόμη καί τὰ εὐτελέστερα διακονήματα. «Προσῆκει μέντοι τὸν ἀσκητὴν καί τὰ εὐτελέστερα τῶν ἔργων μετὰ πολλῆς αἰρεῖσθαι τῆς σπουδῆς καί προθυμίας, εἰδὸτα ὅτι πᾶν ὃ διὰ τὸν Θεόν γίνεται, οὐκ ἐστὶ μικρόν, ἀλλὰ μέγα καί πνευματικόν καί τῶν οὐρανῶν ἄξιον καί τοὺς ἐκεῖθεν ἡμῖν ἔλκον μισθούς» (Μ. Βασιλείου, PG 31, 1409 D).

γ) Δέν πράττουν ἔργο πέρα ἀπὸ τὸ διατεταγμένον καί δέν ἐργάζονται μέ ἔπαρση ἢ γογγυσμό.

δ) Μποροῦν νὰ ζητήσουν μέ ταπεινὴ διάθεση ἀλλαγὴ διακονήματος. Ἡ ἐμμονὴ ὅμως στό αἴτημά τους ἀποτελεῖ ἀνυπακοή καί ἐπιτιμᾶται.

Ἄρθρον 31ον

Σχέσεις τῶν Μοναχῶν μέ τοὺς ἐκτός τῆς Ἱ. Μονῆς

Οἱ ἀδελφές ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἀφοῦ ἀναχωρήσουν ἀπὸ τὸν κόσμον πρέπει νὰ λησμονοῦν τὴν προηγούμενη ζωὴ τους, γιὰ νὰ θεμελιώσουν καινὴ ζωὴ σέ νέο θεμέλιο.

Οἱ γονεῖς καί συγγενεῖς τῶν ἀδελφῶν εἶναι γονεῖς καί συγγενεῖς ὅλης τῆς Ἀδελφότητος καί ἀπολαμβάνουν τιμῆς καί ἐνισχύσεως. Οἱ σχέσεις μέ τοὺς ἐκτός τῆς Ἱερᾶς Μονῆς πρέπει νὰ εἶναι κόσμιες, πνευματικές καί ἀσκανδάλιστες. Ἀπαγορεύονται οἱ ἐπισκέψεις ἀκόμη καί συγγενικῶν προσώπων ἐν κελλίᾳ τῶν ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 32ον

Περιουσία τῶν Μοναχῶν

Μία ἐκ τῶν βασικῶν μοναχικῶν ἀρετῶν εἶναι ἡ ἀκτημοσύνη. Ἀκτῆμων μοναχός ὡς ἀετός ἀνέρχεται πνευματικῶς μή τροχοπεδούμενος ἀπό ὑλικές μέριμνες.

Μέ τήν ἐπιφύλαξη τῶν προβλεπομένων ἀπό τόν ἐκάστοτε ἰσχύοντα ἑλληνικό νόμο ὀρίζονται τὰ ἐξῆς:

Ἡ περιουσία (ἀκίνητος ἢ κινητή) τῶν Δοκίμων καί τῶν Ρασοφόρων ἀδελφῶν ἀνήκουν κατά κυριότητα σ' αὐτές, κατά ἐπικαρπία ὅμως στήν Ἀδελφότητα.

Ἡ περιουσία (ἀκίνητος ἢ κινητή) τῶν Μεγαλοσχῆμων ἀδελφῶν ἀνήκει στήν Ἱερά Μονή.

Οἱ ἀδελφές:

α) Χρησιμοποιοῦν τὰ πάντα μέ εὐλογία τῆς Ἱγουμένης.

β) Παραδίδουν ὑποχρεωτικά γιά κοινή χρήση κάθε χρηματικό ποσό πού εἰσπράττεται ἀπό ὅποιαδήποτε πηγή.

γ) Δέν κατασκευάζουν οὔτε πωλοῦν ἐργόχειρα γιά προσωπικό ὄφελος.

δ) Ἔχουν τήν δυνατότητα, πρίν χειροθετηθοῦν σέ Μεγαλόσχημες, νά διαθέσουν τήν κινητή καί ἀκίνητη περιουσία τους καί νά ἀποδεσμευθοῦν ἀπ' αὐτή μεταβιβάζοντάς την ἐλεύθερα κατά τήν κρίση τους. Στήν Ἱερά Μονή θά περιέλθει ὅ,τι αὐτές νόμιμα καί ἐπίσημα ἀφιερῶσουν (κινητό ἢ ἀκίνητο).

Σέ περίπτωση οἰκιοθελοῦς ἀποχωρήσεως ἢ ἀποπομπῆς ἀπό τήν Ἱερά Μονή, οἱ ἀδελφές:

α) Λαμβάνουν ὅλα τὰ ἀτομικά τους εἶδη, τὰ ὁποῖα ἔφεραν στήν Ἱερά Μονή ἢ ἀπέκτησαν ἀργότερα καθώς καί τὰ βιβλία τους. Ἐξαίρεση γίνεται, ἂν ἀφιέρωσαν κάτι στόν Ἱερό Ναό ἢ παρέδωσαν γιά χρήση στήν Ἀδελφότητα, ὅποτε αὐτά παραμένουν στήν κυριότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

β) Δέν μποροῦν νά διεκδικήσουν χρήματα πού ἔχουν διαθέσει γιά τίς ἀνάγκες τῆς Ἱ. Μονῆς. Τό Ἱγουμενοσυμβούλιο ὅμως μπορεῖ νά ἐπιστρέψει σ' αὐτές ἕνα ποσό ἀνάλογο μέ τό ὕψος τῆς προσφορᾶς, τόν χρόνο παραμονῆς στήν Ἱερά Μονή, ἀλλά καί ἀνάλογα μέ τήν οικονομική δυνατότητα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Κεφάλαιον Ε΄ Ἡ πρός τούς ἐν κόσμῳ διακονία

Ἄρθρον 33ον

Ἡ φιλοξενία

Ἡ Ἀδελφότητα ὑπακούοντας στό ἀποστολικό «τήν φιλοξενίαν διώκοντες» (Ῥωμ. ιβ' 13) καί τηρῶντας τήν ἀγιοπατερική παράδοση παρέχει φιλοξενία σέ πρόσωπα πού ἐπιζητοῦν πνευματική ὠφέλεια μέ τήν κατά τό δυνατόν καλύτερη ὑποδοχή καί φιλοξενία, πάντα στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων της. Τήν διακονία τῆς φιλοξενίας ἐπιτελεῖ κατάλληλη ἀδελφή, πού

διαθέτει προσήνεια, σύνεση, σοβαρότητα, λεπτότητα καί ἀγάπη.

Προϋποθέσεις φιλοξενίας:

α) Λόγῳ στενότητος χώρου ἀλλά καί λόγῳ ὑπάρξεως Ξενοδοχείων πλησίον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, διανυκτέρευση καί φιλοξενία παρέχεται σέ μεμονωμένα ἄτομα καί ὄχι σέ ὀργανωμένες ὁμάδες.

β) Ἀπαγορεύεται ἡ διανυκτέρευση ἀνδρῶν.

γ) Δέν φιλοξενοῦνται ἄγνωστα πρόσωπα καί ἄτομα ψυχοπαθῆ, γιά λόγους ἀσφαλείας.

δ) Ἡ φιλοξενία εἶναι εἰκοσιτετράωρος καί παρατείνεται, ἐφ' ὅσον τοῦτο κρίνεται σκόπιμον, κατόπιν εὐλογίας τῆς Ἱγουμένης.

ε) Ἀνήλικες νέες φιλοξενοῦνται, ἂν ζητήσουν ἄσυλο, ἢ Ἱγουμένη ὅμως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἰδοποιεῖ ἀμέσως τούς γονεῖς ἢ τήν ἀστυνομία.

στ) Κάθε ἐκτροπή τῶν φιλοξενουμένων συνεπάγεται τήν ἄμεση ἀπομάκρυνσή τους ἀπό τήν Ἱερά Μονή.

Οἱ φιλοξενούμενοι ὀφείλουν:

α) Νά δίνουν τὰ στοιχεῖα ταυτότητος, ἂν τούς ζητηθοῦν.

β) Νά συμμετέχουν στίς Ἱ. Ἀκολουθίες καί στίς διακονίες τῶν ἀδελφῶν, ἐφ' ὅσον τοῦτο κρίνεται σκόπιμο.

γ) Νά μήν εἰσέρχονται στούς τόπους διαμονῆς καί ἐργασίας τῶν ἀδελφῶν χωρίς εὐλογία.

δ) Νά ἐνημερώνουν γιά τυχόν ἔξοδο ἀπό τήν Ἱ Μονή.

ε) Νά συμπεριφέρονται μέ κοσμιότητα καί εὐλάβεια.

στ) Νά ζοῦν στό πνευματικό περιβάλλον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καί νά μήν προσπαθοῦν νά μεταφέρουν τό κοσμικό πνεῦμα σ' αὐτή.

ζ) Νά συμμορφώνονται στίς ὑποδείξεις τῶν μελῶν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Ἄρθρον 34ον

Προσκυνητές καί ἐπισκέπτες

Ἡ Ἱ. Μονή δέχεται προσκυνητές σέ ὥρες καί ἡμέρες καθορισμένες, πού ἀναγράφονται ἐμφανῶς στίς εἰσόδους. Γιά ἐξαιρετικές περιπτώσεις μή τηρήσεως τοῦ προγράμματος τήν ἀπόφαση λαμβάνει ἡ Ἱγουμένη.

Τό ἐπισκεπτήριο πραγματοποιεῖται στούς χώρους πού ἔχει προκαθορίσει ἡ Ἱερά Μονή.

Ἡ ἐμφάνιση καί ἡ συμπεριφορά ὄλων τῶν ἐπισκεπτῶν-προσκυνητῶν ἐπιβάλλεται νά εἶναι κόσμια καί ἀνάλογη πρός τήν ἱερότητα τοῦ χώρου. Ἡ ἐκτίμηση τοῦ προκλητικῆς τῆς ἀμφιέσεως ἐπαφίεται στήν ὑπεύθυνη πρός τοῦτο ἀδελφή.

Ἡ εἴσοδος στόν Ἱερό Ναό ἐπιβάλλει τόν σεβασμό στήν ἱερότητα τοῦ χώρου τόσο τῶν ὁμοθρήσκων ὅσο καί τῶν ἄλλοθρήσκων.

Δέν ἐπιτρέπεται τό κάπνισμα ἐντός τῆς ἐσωτερικῆς αὐλῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

Δέν επιτρέπεται ή λήψη φωτογραφιών στό Καθολικό τής 'Ιερᾶς Μονῆς. Ἡ φωτογράφιση ἐπιτρέπεται στούς ἐξωτερικούς χώρους, ἀρκεῖ νά μή φωτογραφίζουν μοναχές καί νά μήν ἐμποδίζεται ἡ ἐνάσκηση τυχόν διακονημάτων.

Ἄρθρον 35ον

Οἱ Ξεναγοί

Ἐπειδῆ ὁ 'Ιερός Ναός εἶναι τόπος λατρείας, ἡ Ξεναγήση σ' αὐτόν ἀποτελεῖ διακόνημα τῶν μοναχῶν. Ἐπαφίεται στήν διακριτική εὐχέρεια τῆς Ἡγουμένης ἡ Ξεναγήση ἀπό ἐπαγγελματίες Ξεναγούς ἢ ἄλλα πρόσωπα.

Οἱ Ξεναγοί ὀφείλου:

α) Νά κινουῦνται καί νά συμπεριφέρονται μέ κοσμιότητα.

β) Νά σέβονται τήν Ἡγουμένη καί τά μέλη τῆς Ἀδελφότητας.

γ) Νά συμμορφώνονται ἀπροφάσιστα στίς ὑποδείξεις τῶν ὑπευθύνων.

δ) Νά φροντίζουν, στό μέτρο τῶν δυνατοτήτων τους, γιά τό σεβασμό τῆς ἱερότητας τοῦ χώρου καί τήν ἀποφυγή ὁποιασδήποτε προκλήσεως κατά τοῦ Ὁρθοδόξου αἰσθήματος.

ε) Νά ἐπισημαίνου καί νά συνιστοῦν τήν δέουσα συμπεριφορά τῆς ὁμάδας πού συνοδεύου σέ ὅλους τούς ἐπισκέψιμους χώρους τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς, κυρίως ἐντός τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ.

στ) Νά δηλώνου τά στοιχεῖα τῆς ταυτότητάς τους, ὅταν τούς ζητηθοῦν, προκειμένου νά ἐντοπίζου, σέ περίπτωση ἀνάγκης, οἱ ὀργανωμένες ὁμάδες οἱ ὁποῖες ἐπισκέπτονται τήν 'Ιερά Μονή.

ζ) Ἄν κάποιος Ξεναγός δέν συμμορφώνεται μέ τίς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἢ δημιουργεῖ προβλήματα, ἀφοῦ ἐνημερωθεῖ τό τουριστικό πρακτορεῖο μέ τό ὁποῖο συνεργάζεται, δέν γίνεται δεκτός στήν 'Ιερά Μονή.

Ἄρθρον 36ον

Τηρούμενα βιβλία

Στήν 'Ιερά Μονή τηροῦνται τά ἑξῆς βιβλία:

α) Βιβλίον Πρωτοκόλλου εἰσερχομένων καί ἐξερχομένων ἐγγράφων. β) Βιβλία Ταμείου, Καθολικό καί Καθημερινό (Διπλότυπα εἰσπράξεων, Ἐνταλμάτων πληρωμῶν). γ) Βιβλίον Πρακτικῶν Συνεδριάσεων καί Ἀποφάσεων τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀδελφότητας. δ) Βιβλίον Δωρεῶν. ε) Βιβλίον Μητρώου Δοκίμων καί Μοναχολόγιο στό ὁποῖο ἀναγράφεται τό κατά κόσμον ὄνομα καί ἐπώνυμο τῆς καθεμῆς ἀδελφῆς, ὁ τόπος καταγωγῆς, ἡ ἡλικία, ὁ χρόνος προσελεύσεως στήν Ἀδελφότητα καί τῆς Κουρᾶς τῆς, ἡ μόρφωση, τό ἔτος κοιμήσεως καί κάθε

ἄλλη ἀξιόλογη πληροφορία. στ) Βιβλίον Ἁγίων Λειψάνων καί κειμηλίων. ζ) Βιβλίον τῆς κινήτης καί ἀκίνητης περιουσίας τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς.

Ὅλα τά διαχειριστικά καί λογιστικά βιβλία φυλάσσονται στήν 'Ιερά Μονή καί ἀποτελοῦν παραστατικά τῆς καθόλου διαχειρίσεως.

Τά Γραμμάτια Εἰσπράξεως, τά Ἐντάλματα Πληρωμῆς, ὅπως καί ὅλα τά βιβλία πού τηροῦνται στήν 'Ιερά Μονή θεωροῦνται ἀπαραιτήτως ἀπό τόν οἰκεῖον Μητροπολίτη.

Κεφάλαιον Στ' Οἰκονομικά

Ἄρθρον 37ον

Ἀκίνητος Περιουσία

Ὡς περιουσία τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς θεωροῦνται:

α) Ὁ βράχος στόν ὁποῖο ἴσταται ἡ 'Ιερά Μονή μέ τά κτίσματα πού ὑπάρχου σ' αὐτόν καί ὁ γύρω ἀπ' αὐτόν χώρος μέ τίς κτιριακές ἐγκαταστάσεις. β) Τά περιερχόμενα στήν Κυριότητα τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς ἀπό ἀγορά ἀκίνητα. γ) Τά δωρούμενα ἀκίνητα ἀπό εὐλαβεῖς χριστιανούς δ) Τά ἀγοραζόμενα σέ περίπτωση οἰκονομικῆς εὐρωστίας καί τά ὑπάρχοντα στήν κυριότητα τῶν ἀδελφῶν, τά ὁποῖα μποροῦν, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καί ἐγκρίσεως τοῦ οἰκεῖου Μητροπολίτου, νά ἐνοικιασθοῦν ἢ νά ἐκπονηθοῦν ἀνάλογα μέ τίς ἀνάγκες τῆς Ἀδελφότητας καί τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς.

ε) Τά Μετόχια.

Ἄρθρον 38ον

Οἱ πόροι τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς

Τά ἔσοδα τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς προέρχονται:

α) Ἀπό τήν πώληση κηροῦ.
β) Ἀπό τήν πώληση ἐργοχειρῶν.
γ) Ἀπό τήν διάθεση εἰσιτηρίων εἰσόδου στούς ἀλλοδαπούς ἐπισκέπτες.
δ) Ἀπό κάθε φύσεως δωρεές, εἰσφορές, κληρονομίες.
ε) Ἀπό κρατικές ἐπιχορηγήσεις.
στ) Ἀπό τυχόν συντάξεις τῶν ἀδελφῶν.
ζ) Ἀπό τυχόν ἐκμετάλλευση κινήτης καί ἀκίνητης περιουσίας.
η) Ἀπό τυχόν εἰσφορές πού προέρχονται ἀπό τίς προσερχόμενες νά μονάσου.
θ) Ἀπό κάθε ἄλλο ἔσοδο πού προέρχεται ἀπό χρηστή καί νόμιμη αἰτία.

Ἄρθρον 39ον

Ἡ διάθεση τῶν πόρων

Τά ἔσοδα τῆς Μονῆς διατίθενται:

α) Γιά τή συντήρηση τῶν ἀδελφῶν τῆς 'Ιερᾶς Μονῆς (διατροφή, ἐνδυμασία, ἰατροφαρμακευτική περίθαλψη

κ.λπ.), τήν προμήθεια ὄσων συντελοῦν στήν εὐρυθμὴ λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ τήν ἀντιμετώπιση κάθε φύσεως ἀναγκῶν.

β) Γιά τήν ἀνοικοδόμησι νέων ἐγκαταστάσεων, τήν συντήρησι καὶ ἐπισκευή παλαιῶν, καθὼς καὶ τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς.

γ) Γιά τίς δαπάνες τῶν μέσων κινήσεως.

δ) Γιά φιλοξενία.

ε) Γιά ἐλεημοσύνη καὶ φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Κάθε δαπάνη πού δέν προβλέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα Κανονισμό, ἀποφασίζεται ἀπὸ τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιο.

Ἄρθρον 40όν

Μετόχια

Ὡς Μετόχια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωροῦνται αὐτοδικαίως ναῦδρια ἢ κτίσματα πού παραχωρήθηκαν μὲ ὁποιοδήποτε νόμιμο τρόπο στήν Ἱερά Μονή.

Τά Μετόχια δέν συνιστοῦν ἴδιον νομικόν πρόσωπον, καὶ ἐπομένως τελοῦν ὑπὸ τήν ἐξάρτησι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ διοικοῦνται ἀπὸ τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιο, τὸ ὁποῖο ἀσκεῖ σ' αὐτὰ κάθε κανονικὴ, πνευματικὴ, διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ δικαιοδοσία.

Ἄν κριθεῖ ἀπαραίτητο, τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιο ἀποφασίζει ποιῆς μοναχῆς καὶ γιά πόσο χρονικὸ διάστημα θά διακοῦν σέ κάποιον Μετόχι, π.χ. γιά περιποίηση ἀγροκτηματοῦ. Τήν ζωὴ τῶν ἀδελφῶν στὰ Μετόχια διέπουν οἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Τά Μετόχια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

α) Στὸ χωρὶ τῶν Ἁγίων Μετεώρων, τὸ μονύδριον τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων (Ἀγία) καὶ τὸ ἀσκητήριον μὲ τήν ἐπωνυμία «Φυλακῆς τῶν Μοναχῶν» (Παναγία τῶν Φυλακῶν) ἢ Ὁγλάς.

β) Στὸ χωριὸ Κόπερνα (Αὔρα Καλαμπάκας) τὸ Μετόχι τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τὸ ὁποῖο εἶχε περιέλθει στοὺς Τούρκους καὶ στὰ 1574 ἀγόρασαν οἱ μοναχοὶ τοῦ Ρουσάνου, ἐνέργεια πού ἐπικύρωσε ἀργότερα ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Ἱερεμίας Β' μὲ σιγίλλιον τοῦ.

γ) Στὸ χωριὸ Θεόπετρα Καλαμπάκας τὸ νεοσύστατο Μετόχι τοῦ Ἁγίου Τρύφωνος.

Ἡ Ἱ. Μονή: α) Μεριμνᾷ, σὸ μέτρο τῶν δυνατοτήτων τῆς, γιά τήν συντήρησι, ἐπισκευή, ἀνακαίνισι καὶ ἀναστήλωσι τῶν παλαιῶν ναῶν καὶ κτιρίων τῶν Μετοχιῶν τῆς. β) Ἐπιμελεῖται τήν γενικότερη εὐπρέπεια τοῦ χώρου τῶν Μετοχιῶν. γ) Φροντίζει νά τελοῦνται ἀκολουθίαι (Ἐσπερινός, Ὁρθρος, Παράκλησις κ.ἄ.) καθὼς καὶ ἡ Θεία Λειτουργία σέ χρονικά διαστήματα πού αὐτὴ ὀρίζει καὶ κυρίως κατὰ τήν ἐόρτιον ἡμέραν τῶν φερωνύμων ναῶν τῶν Μετοχιῶν.

Κεφάλαιον Ζ' Διάφορες διατάξεις

Ἄρθρον 41ον

Ἡ σφραγίδα

Ἡ Ἱ. Μονή ἔχει σφραγίδα κυκλική, σὸ κέντρο τῆς ὁποίας ἀπεικονίζεται τὸ πρόσωπον τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας. Σέ ἐξωτερικὸ περιφερειακὸ κύκλον ἀναγράφεται: ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ-ΡΟΥΣΑΝΟΥ ΑΓΙΑ ΜΕΤΕΩΡΑ.

Ἄρθρον 42ον Αἱ Πανηγύρεις

Ἡ Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως - Ἁγίας Βαρβάρας Ρουσάνου πανηγυρίζει: α) Τήν 6ῃ Αὐγούστου, ἡμέραν ἐορτῆς τῆς ἐπὶ τοῦ Ὁρους Θαβώρ Θείας Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. β) Τήν 4ῃ Δεκεμβρίου, ἡμέραν ἐορτῆς τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Βαρβάρας, προστάτιδος καὶ ἐφόρου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς. γ) Τήν 7ῃ Αὐγούστου, ἡμέραν ἐορτῆς τῶν Ὁσίων Κιτιόρων τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, Μαξίμου καὶ Ἰωάσαφ. δ) Τήν 8ῃ Σεπτεμβρίου, ἡμέραν ἐορτῆς τοῦ Γενεσίου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Ἄρθρον 43ον

Ἱερά Λείψανα

Τά Ἱερά Λείψανα τῆς Ἱ. Μονῆς παραμένουν πάντα φυλασσόμενα σ' αὐτήν. Δέν ἐπιτρέπεται σέ κανένα κληρικόν, μοναχόν ἢ λαϊκόν ἢ τεμάχιόν τους γιά ὁποιοδήποτε τὸ ζητήσῃ, εἴτε ἀνήκει στήν οἰκείαν Ἱερά Μητρόπολιν εἴτε σέ ἄλλην.

Ἄρθρον 44ον

Ἱερά Μυστήρια

Στήν Ἱερά Μονή δέν τελοῦνται τά μυστήρια τοῦ Γάμου καὶ τῆς Βαπτίσεως, ἡ ἀκολουθία τοῦ Σαραντισμοῦ βρεφῶν καθὼς καὶ ἡ ἐξόδιος ἀκολουθία (κηδεῖα) λαϊκῶν προσώπων.

Ἄρθρον 45ον

Ὁ Κανονισμός

α) Ὁ παρῶν Κανονισμὸς πού συντάχθηκε ἐπὶ Ἱγουμενίας τῆς Μοναχῆς Φιλοθέης Κοσβύρα, ἀναγνώσθηκε στήν Γενικὴ Συνέλευσι τῆς Ἀδελφότητος καὶ κατόπιν διαλογικῆς συζητήσεως καὶ ἐνδελεχοῦς μελέτης ἔτυχε τῆς ἀπολύτου ἀποδοχῆς ἐπίσημα μὲ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 9 Πράξιν τοῦ ἔτους 2015.

β) Ἡ πιστὴ καὶ ἀκριβὴς διαφύλαξι τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀνατίθεται στὰ μέλη τῆς Μοναχικῆς Ἀδελφότητος καὶ τήν Διοίκησιν τῆς.

γ) Γιά κάθε θέμα πού δέν προβλέπεται ἀπὸ τὸν παρόντα ἐσωτερικὸ Κανονισμό καὶ γιά τυχόν λεπτομέρειαι πού μπορεῖ νά ἀνακύψουν στήν λειτουργία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀποφασίζει τὸ Ἱγουμενοσυμβούλιο.

δ) Ὁ παρῶν Ἑσωτερικός Κανονισμός τροποποιεῖται μέ ἀπόφαση τῶν 4/5 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πού ἐγκρίνεται ἀπό τόν οἰκεῖο Μητροπολίτη.

Κατακλείουμε τόν Ἑσωτερικό Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς μέ τήν παράθεση χωρίου ἀπό τήν Διαθήκη τῶν Κτιτόρων της:

«Ὁ δὲ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ἡ αὐτοειρήνη καί ἰλασμός, ὁ τὴν ἄψευστον καί ἀπειροδύναμον ἀφείξ φωνήν, τὴν καί πύλαι Ἄιδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς, ἀνεπηρέαστον καί ἀκαταμάχητον καί ἄθραυστον τηρήσαιτο τὴν σεβασμίαν ταύτην Μονήν, τὴν εἰς ὄνομα τιμωμένην Τούτου τε καί δοξαζομένην, ὁμόνοιαν δὲ καί ἰλασμόν καί εἰρήνην καί εὐθηνίαν παράσχοιτο ἂν τοῖς ἐν αὐτῇ ἐνασκουμένοις μοναχοῖς· σὺν αὐτοῖς δὲ καί κληρονομίαν ἐν τῇ τῶν οὐρανῶν βασιλείᾳ χαρίσαιτο, πρεσβείαις τῆς Αὐτοῦ κυριωνύμου καί ὑπερευλογημένης μητρός, τῶν θεοειδῶν αὐτοῦ ἀγγέλων, καί πάντων τῶν ἁγίων, Ἀμήν».

Ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τό ἐπίσημον περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἡ Ἀπόφασις αὐτὴ νά δημοσιευθῇ εἰς τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

Ἀθήναι, 6 Νοεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβὲς Ἀντίγραφον
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἰστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 27.12.2018

Ἀριθμ. 4864/2475

Κανονισμός ὀργανώσεως καί διαρθρώσεως τῶν ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τά ἄρθρα 3 παρ. 1 καί 13 παρ. 1-3 τοῦ Συντάγματος,
2. τά ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2, 36, 37 παρ. 2 καί 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 146/Α'/1977),
3. τά ἄρθρα 2 παρ. 1 καί 3 τοῦ Κανονισμοῦ 8/1979 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καί Ἐνοριῶν» (ΦΕΚ 1/Α'/1980),
4. τά ἄρθρα 3 καί 6 τοῦ Κανονισμοῦ 230/2012 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 73/Α'/2012),
5. τό ἄρθρο 5 παρ. 1 περίπτ. δ' καί ε' τοῦ Κανονισμοῦ 263/2014 «Περί συγκροτήσεως ἀρμοδιοτήτων καί λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ 272/Α'/2014),
6. τά δημογραφικά στοιχεῖα τῆς Ἑλληνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας τῆς ἀπογραφῆς τοῦ ἔτους 2011 (ΦΕΚ 697/20.03.2014 τεύχος Β'),

7. τὴν ἀπὸ 19.09.2018 ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς,

8. τὴν ὑπ' ἀριθ. 1801/10.10.2018 πρότασιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος καί

9. τὴν ἀπὸ 7.11.2018 Ἀπόφασιν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου,

διαπιστοῦμεν τὴν ὑφισταμένην διάρθρωσιν τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, Ἱεροκηρύκων καί Διακόνων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς, καθὼς καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς, οἱ ὁποῖες βαρύνουν τόν κρατικὸ προϋπολογισμό, καί ἐγκρίνομεν τόν Κανονισμόν τῆς ὀργανώσεως τῶν Ἐνοριῶν καί τῶν θρησκευτικῶν λειτουργῶν αὐτῆς ὡς ἐξῆς:

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΝΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ
ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ ΤΗΣ Ι. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

Άρθρο 1
ΕΝΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ
Α΄ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΠΟΛΙΣ ή ΧΩΡΙΟΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΝΟΡΙΕΣ	ΦΕΚ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΝΟΡΙΑΣ	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΩΝ	Κατηγορία
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	50.990	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	9.000	5	ΤΕ-ΠΕ
		Εύαγγελισμού τής Θεοτόκου	360/Α'/31.12.1976	8.000	5	ΤΕ-ΠΕ
		Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	8.000	5	ΤΕ-ΠΕ
		Άγ. Βαρβάρας	295/Α'/18.10.1955	7.000	4	ΤΕ-ΠΕ
		Τής τοῦ Θεοῦ Σοφίας	932/Β'/21.5.2015	7.000	4	ΤΕ-ΠΕ
		Άγ. Κοσμά	22/Α'/09.2.1988	7.000	4	ΤΕ-ΠΕ
ΑΙΓΕΙΡΟΣ	924	Άγ. Αθανασίου	932/Β'/21.5.2015	924	1	ΔΕ-ΠΕ
ΑΝΘΟΧΩΡΙΟΝ	82	Άγ. Δημητρίου	932/Β'/21.5.2015	82	1	ΔΕ-ΠΕ
ΑΣΩΜΑΤΟΙ	712	Άγ. Νικολάου	932/Β'/21.5.2015	712	1	ΔΕ-ΠΕ
ΓΡΑΤΙΝΗ	365	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	365	1	ΔΕ-ΠΕ
ΘΥΡΛΟΡΙΟΝ	620	Άγ. Κωνσταντίνου καί Ἑλένης	932/Β'/21.5.2015	620	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΑΡΥΔΙΑ	357	Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος	932/Β'/21.5.2015	357	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΟΣΜΙΟΝ	922	Άγ. Αθανασίου	932/Β'/21.5.2015	922	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΡΑΝΟΒΟΥΝΙΟΝ ΜΕΓΑ	149	Γενεσίου τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	149	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΡΑΝΟΒΟΥΝΙΟΝ ΜΙΚΡΟ	159	Άγιου Παντελεήμονος	932/Β'/21.5.2015	159	1	ΔΕ-ΠΕ
ΜΕΣΟΧΩΡΙΟΝ	119	Υψώσεως Τιμίου Σταυροῦ	932/Β'/21.5.2015	119	1	ΥΕ-ΤΕ
ΜΕΣΣΟΥΝΗ	238	Άγίας Τριάδος	932/Β'/21.5.2015	238	1	ΔΕ-ΠΕ
ΠΑΝΔΡΟΣΟΣ	115	Προφήτου Ἡλιοῦ	932/Β'/21.5.2015	115	1	ΔΕ-ΠΕ
ΠΑΡΑΔΗΜΗ	434	Άγ. Κωνσταντίνου καί Ἑλένης	932/Β'/21.5.2015	434	1	ΔΕ-ΠΕ
ΡΟΔΙΤΗΣ	1.018	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	1.018	1	ΔΕ-ΠΕ
ΥΦΑΝΤΑΙ	380	Άγ. Δημητρίου	932/Β'/21.5.2015	380	1	ΔΕ-ΠΕ
Β΄ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ						
ΆΓ. ΘΕΟΔΩΡΟΙ	491	Άγίας Τριάδος	932/Β'/21.5.2015	491	1	ΔΕ-ΠΕ
ΑΔΡΙΑΝΗ ΝΕΑ	144	Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν	932/Β'/21.5.2015	144	1	ΥΕ-ΤΕ
ΑΣΚΗΤΑΙ	68	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	68	1	ΔΕ-ΠΕ
ΔΙΩΝΗ	166	Άγ. Νικολάου	932/Β'/21.5.2015	166	1	ΔΕ-ΠΕ
ΙΜΕΡΟΣ	270	Άγ. Αικατερίνης	282/Α/02.12.1968	270	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΑΛΛΙΘΕΑ	137	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	137	1	ΥΕ-ΤΕ
ΚΡΩΒΥΛΗ	129	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	129	1	ΔΕ-ΤΕ
ΜΑΡΩΝΕΙΑ	427	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	427	1	ΔΕ-ΠΕ
ΞΥΛΑΓΑΝΗ	1.180	Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν	932/Β'/21.5.2015	1.180	2	ΔΕ-ΠΕ
ΠΑΜΦΟΡΟ	235	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	235	1	ΔΕ-ΠΕ
ΠΕΛΑΓΙΑ	44	Τιμίου Προδρόμου	932/Β'/21.5.2015	44	1	ΥΕ-ΔΕ
Ν. ΠΕΤΡΑ	48	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	48	1	ΥΕ-ΔΕ
ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΑΙ	597	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	597	1	ΔΕ-ΠΕ
ΣΙΔΗΡΟΧΩΡΙ ΝΕΟΝ	567	Άγ. Θεοδώρου τοῦ Στρατηλάτου	932/Β'/21.5.2015	567	1	ΔΕ-ΠΕ
ΣΤΡΥΜΗ	101	Άγ. Δημητρίου	932/Β'/21.5.2015	101	1	ΥΕ-ΤΕ
Γ΄ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΑΠΠΩΝ						
ΑΕΤΟΚΟΡΥΦΗ	87	Αναλήψεως τοῦ Σωτήρος	932/Β'/21.5.2015	87	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΕΤΟΛΟΦΟΣ	39	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	39	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΜΦΙΑ	359	Άγ. Δημητρίου	932/Β'/21.5.2015	359	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΡΑΤΟΣ	1.158	Άγ. Γεωργίου	119/Α/12.7.1967	1.158	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΡΙΣΒΗ	1.054	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	1.054	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΡΣΑΚΕΙΟ	660	Άγ. Παρασκευής	932/Β'/21.5.2015	660	1	ΥΕ-ΔΕ
ΕΒΡΕΝΟΣ	455	Άγ. Τρύφωνος	932/Β'/21.5.2015	455	1	ΥΕ-ΔΕ
ΙΑΣΙΟ	83	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β'/21.5.2015	83	1	ΔΕ-ΠΕ
ΚΙΖΑΡΙΟ	45	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	45	1	ΥΕ-ΔΕ
ΚΙΡΚΗ	75	Άγ. Γεωργίου	932/Β'/21.5.2015	75	1	ΥΕ-ΔΕ

ΛΟΦΑΡΙΟ	489	Παμμεγίστων Ταξιαρχών	932/Β/21.5.2015	489	1	ΥΕ-ΔΕ
ΛΥΚΕΙΟ	1.016	Γενεσίου τής Θεοτόκου	932/Β/21.5.2015	1.016	1	ΥΕ-ΔΕ
ΜΕΣΤΗ	112	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	112	1	ΥΕ-ΔΕ
ΠΡΩΤΑΤΟ	278	Άγ. Τριάδος	932/Β/21.5.2015	278	1	ΔΕ-ΠΕ
ΣΑΝΤΑ Ν.	188	Άγ. Δημητρίου	932/Β/21.5.2015	188	1	ΥΕ-ΔΕ
ΣΑΠΠΑΙ	3.351	Άγ. Κωνσταντίνου και Έλένης	932/Β/21.5.2015	3.351	2	ΔΕ-ΠΕ
ΣΥΚΟΡΡΑΧΗ	202	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	202	1	ΥΕ-ΔΕ
ΧΑΜΗΛΟ	179	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	179	1	ΥΕ-ΔΕ
Δ' ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΑΣΜΟΥ						
ΑΜΑΞΑΔΕΣ	1.195	Άγ. Παρασκευής	932/Β/21.5.2015	1.195	1	ΥΕ-ΔΕ
ΑΜΒΡΟΣΙΑ	432	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	432	1	ΥΕ-ΔΕ
ΓΛΥΚΟΝΕΡΙΟ	68	Άγ. Παύλου	109/Α/18.5.1973	68	1	ΥΕ-ΔΕ
ΓΛΥΦΑΔΑ	136	Άγ. Σοφίας	109/Α/18.5.1973	136	1	ΥΕ-ΔΕ
ΔΙΑΛΑΜΠΗ	469	Άγ. Κωνσταντίνου και Έλένης	42/Α/12.4.1960	469	1	ΥΕ-ΔΕ
ΙΑΣΜΟΣ	2.586	Άγ. Νικολάου	932/Β/21.5.2015	2.586	2	ΔΕ-ΠΕ
ΚΑΛΛΙΣΤΗ ΝΕΑ	391	Άγ. Δημητρίου	932/Β/21.5.2015	391	1	ΥΕ-ΔΕ
ΜΕΣΣΗ	183	Άγ. Παρασκευής	932/Β/21.5.2015	183	1	ΥΕ-ΔΕ
ΜΩΣΑΪΚΟ	193	Άγ. Σπυρίδωνος	168/Α/04.10.1978	193	1	ΥΕ-ΔΕ
ΠΑΓΟΥΡΙΑ	542	Άγ. Βασιλείου	932/Β/21.5.2015	542	1	ΔΕ-ΠΕ
ΠΑΛΛΑΔΙΟ	274	Προφήτου Ηλιοῦ	87/Α/25.5.1961	274	1	ΔΕ-ΠΕ
ΠΟΛΥΑΝΘΟΣ	712	Άγ. Κωνσταντίνου και Έλένης	932/Β/21.5.2015	712	1	ΥΕ-ΔΕ
ΠΟΡΠΗ	452	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	452	1	ΔΕ-ΠΕ
ΣΑΛΠΗ	470	Άγ. Άθανασίου	932/Β/21.5.2015	470	1	ΔΕ-ΠΕ
ΣΩΣΤΗΣ	712	Άγ. Γεωργίου	932/Β/21.5.2015	712	1	ΔΕ-ΠΕ
ΦΑΝΑΡΙΟΝ	490	Κοιμήσεως τής Θεοτόκου	932/Β/21.5.2015	490	1	ΔΕ-ΠΕ
ΙΕΡΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΑ						
ΚΑΣΣΙΤΕΡΑ		Άγ. Δημητρίου	132/Α/10.07.2008		1	ΔΕ-ΠΕ
ΝΕΑ ΡΩΜΑΝΙΑ		Άγ. Ευγενίου	247/Α/17.11.2014		1	ΔΕ-ΠΕ

*Συνολικός Άριθμός Ένοριών: 71

*Σύνολον Όργανικών Θέσεων Έφημερίων: 99

Άρθρο 2

ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΙΕΡΟΚΗΡΥΚΩΝ

Υφίστανται δύο (2) θέσεις Ίεροκηρύκων ΠΕ Κατηγορίας και ειδικότητας Θεολόγων, συσταθείσαι διά του άρθρου 25 του ν. 817/1978 και Π.Δ. 582/1980 εκ των αρχικώς τριών (3) παραχωρηθεισών, εκ των οποίων μία (1) μετετρέπη εις θέσιν εκκλησιαστικού υπαλλήλου.

Άρθρο 3

ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΔΙΑΚΟΝΩΝ

Υφίστανται τέσσερις (4) θέσεις, συσταθείσαι διά του ν. 673/1977. Εκ των αρχικώς όκτώ (8) θέσεων, μετετρέπησαν: α) δύο (2) εις θέσεις Ίεροκηρύκων (ν. 817/1978), και β) δύο εις θέσεις εκκλησιαστικών υπαλλήλων.

Άρθρο 4

ΟΡΓΑΝΙΚΑΙ ΘΕΣΕΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Αι όποια βαρύνουν τόν Κρατικό Προϋπολογισμό Υφίστανται: α) Δύο (2) θέσεις εκκλησιαστικών υπαλλήλων συσταθείσαι διά του ν. 1476/1984, και β) μία (1) θέσις εκκλησιαστικού υπαλλήλου, κλάδου ΔΕ Όδηγών, συσταθείσα διά του ν. 3848/2010.

Άρθρο 5

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

Τά τής πληρώσεως των όργανικών θέσεων των προηγουμένων άρθρων ως και τά τής εν γένει υπηρεσιακής καταστάσεως των θρησκευτικών λειτουργών και των εκκλησιαστικών υπαλλήλων πού διορίζονται στίς θέσεις αυτές, διέπονται κατά περίπτωσιν από τάς διατάξεις των Ίερών Κανόνων,

τῶν ἄρθρων 37, 38 καί 42 τοῦ ν. 590/1977 καί τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν αὐτῶν ἐκδοθέντων ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Κανονισμῶν 5/1978 «Περί Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων» (ΦΕΚ Α΄ 48), 305/2018 «Περί Ἐφημερίων καί Διακόνων» (ΦΕΚ 153/Α΄/ 2018) καί λοιπῶν συναφῶν Κανονισμῶν.

Ἄρθρο 6

Τροποποίησις τοῦ Κανονισμοῦ

Ὁ παρῶν Κανονισμός τροποποιεῖται ὑπό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῇ προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἔπειτα ἀπό σχετική ἀπόφαση τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, καί ἐφ' ὅσον μεταβληθοῦν τά ὅρια ἢ ὁ ἀριθμός ἢ ὁ πληθυσμός τῶν ὑφισταμένων Ἐνοριῶν, ἐπιβάλλοντα τήν ἀνάλογο μεταβολή τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν Ἐφημερίων, εἴτε ὁ ἀριθμός τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρο 7

Ἰσχύς τοῦ Κανονισμοῦ

Ὁ παρῶν Κανονισμός ἔχει διαπιστωτικόν χαρακτήρα καί κατά τοῦτο ἰσχύει ἀπό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος, κατά περίπτωσιν, τῶν προεδρικῶν διαταγμάτων, τῶν νόμων,

τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καί τῶν Κανονισμῶν συνεπεία τῶν ὁποίων κατηρτίσθη.

Ἄρθρο 8

Δαπάνη

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται δαπάνη εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωनीας καί Κομοτηνῆς.

Ἡ παρούσα Ἀπόφασις νά δημοσιευθῇ στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καί στό ἐπίσημο δελτίο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθήναι, 7ῆ Νοεμβρίου 2018

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

Ἀκριβές Ἀντίγραφον

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Μεθώνης Κλήμης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ίερά Μητρόπολις Λήμνου καί Αγίου Εύστρατίου

Άριθμ. Πρωτ.: 299

Κλήσις

Πρός τόν Διάκονον Σώζοντα Αναγνωστόπουλον κατά κόσμον Κωνσταντίνον του Νικολάου Κληρικόν τῆς Ί. Μητροπόλεως Λήμνου και Αγίου Εύστρατίου (άγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ π. Σεραφεῖμ Μουστακούδη ἐνεργοῦντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδᾶ τῆ ὑπ'ἀριθμ. 39/27/8/2018 ἐντολῆ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ἱεροθέου ἐν τοῖς γραφεῖοις τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγίας Τριάδος Μυρίνης τῆ 20ῆ Φεβρουαρίου 2019 καί ὥραν 18:00 μ.μ ἵνα δικασθῆς κατηγορούμενος ἐπί ἀντικανονικοῖς ἀδικήμασι ἅτινα προσάπτονταί σοι ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἐγγράφῳ καί κρίνεται σκόπιμον ὅπως μή ἀναγραφῶσιν ἐν τῷ παρόντι κλητηρίῳ θεσπίσματοι δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας».

Προσεπιδηλούμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου και μη ἐμφανίσεώς σου τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε και ὦρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἱερεὺς Πολυχρόνης Διαμαντόπουλος

Ὁ Ἀνακριτῆς

Ἱερεὺς Σεραφεῖμ Μουστακούδης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 27.12.2018

Ίερά Μητρόπολις Λήμνου καί Αγίου Εύστρατίου

Άριθμ. Πρωτ.: 298

Κλήσις

Πρός τόν Πρεσβύτερον Κυριάκον Ἀργυρίδην Κληρικόν τῆς Ί. Μητροπόλεως Λήμνου και Αγίου Εύστρατίου (άγνώστου διαμονῆς)

Καλεῖσαι ἵνα ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ π. Σεραφεῖμ Μουστακούδη ἐνεργοῦντος ὡς Ἀνακριτοῦ συνωδᾶ τῆ ὑπ'ἀριθμ. 39/27/8/2018 ἐντολῆ

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ.κ. Ἱεροθέου ἐν τοῖς γραφεῖοις τοῦ Ἱ. Ν. Ἀγίας Τριάδος Μυρίνης τῆ 20ῆ Φεβρουαρίου 2019 καί ὥραν 18:00 μ.μ. ἵνα δικασθῆς κατηγορούμενος ἐπί ἀντικανονικοῖς ἀδικήμασι ἅτινα προσάπτονταί σοι ἐν τῷ κατηγορητηρίῳ ἐγγράφῳ καί κρίνεται σκόπιμον ὅπως μή ἀναγραφῶσιν ἐν τῷ παρόντι κλητηρίῳ θεσπίσματοι δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 110 τοῦ Ν. 5383/1932 «Περί Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καί τῆς πρό Αὐτῶν Διαδικασίας».

Προσεπιδηλούμέν σοι ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπειθείας σου και μη ἐμφανίσεώς σου τῆ ὡς ἄνω ἡμέρα τε και ὦρα, θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἱερεὺς Πολυχρόνης Διαμαντόπουλος

Ὁ Ἀνακριτῆς

Ἱερεὺς Σεραφεῖμ Μουστακούδης

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 27.12.2018

Ίερά Μητρόπολις Καρυστίας και Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παραγρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἐνοριῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ:

Ἀγίου Ἀθανασίου Κύμης

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κύμῃ τῆ 28ῆ Νοεμβρίου 2018

†Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἀναρτήθηκε στὴν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὴν 27.12.2018

Ἱερά Μητρόπολις Παροναξίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

1. Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ζωοδόχου Πηγῆς
2. Ἁγίου Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, πόλεως Νάξου
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Νάξῳ τῇ 7ῃ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Παροναξίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλευθερουπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

1. Ἁγίου Νικολάου, Ἐλευθερουπόλεως
2. Ἁγίου Νικολάου, Νέας Περάμου
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἐλευθερουπόλει τῇ 3ῃ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Ἐλευθερουπόλεως ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Ἐφημερίων τῶν Ἐνοριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

1. Τιμίου Προδρόμου, Κρεμαστοῦ
2. Ἁγίων Ἀναργύρων, Ὁξυλίθου
3. Ἁγίας Παρασκευῆς, Βέλους
4. Παμ. Ταξιαρχῶν, Πρασίνου
5. Εὐαγγελισμοῦ Θεοτόκου, Ζαράκων
6. Κοιμήσεως Θεοτόκου, Ἀχλαδερῆς,
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κύμῃ τῇ 28ῃ Νοεμβρίου 2018

†Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν.590/1977 «περί Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί τῶν ἄρθρων 4-7 καί 20 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 305/2018 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «περί Ἐφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν Διακόνων τῶν Ἐνοριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν:

Ἁγίου Παύλου Καβάλας
Τιμίου Προδρόμου Καβάλας
καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καί ἔχοντας τὰ κανονικά καί νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καβάλα τῇ 5ῃ Δεκεμβρίου 2018

†Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καί Θάσου ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Οι εργασίες της ΔΙΣ της 11.12.2018

Συνήλθε τήν Τρίτη 11 Δεκεμβρίου 2018, στήν πρώτη Συνεδρία Της γιά τόν μήνα Δεκέμβριο, ή Δ.Ι.Σ. τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος τής 162ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπό τήν προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τή Συνεδρία ή Δ.Ι.Σ ἐπικύρωσε τά Πρακτικά τής Ἐξουσιοδοτήσεως. Ὑλοποιώντας τήν ἀπό 16ης Νοεμβρίου ἐ.ἐ. ἀπόφαση τής Ι.Σ.Ι. τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος συνεκρότησε τήν Εἰδική Ἐπιτροπή γιά τή μελέτη τῶν θεμάτων κοινῶς ἐνδιαφέροντος Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, ἀποτελούμενη ἀπό τά ἀκόλουθα Μέλη: 1. Σεβ. Μητροπολίτης Ναυπάκτου καί Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεος, Πρόεδρος, 2. Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν κ. Χρυσόστομος, 3. Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Διονύσιος, 4. Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Γρηγόριος Παπαθωμᾶς, Καθ. τής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν. Ἀθηνῶν, 5. Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτ. π. Βασίλειος Καλλιμακίανης, Καθ. τής Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Παν. Θεσσαλονίκης 6. Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτ. π. Γεώργιος Σελλῆς, Πρόεδρος τοῦ Ἱ. Συνδέσμου Κληρικῶν Ἑλλάδος. 7. Ἐλλογ. κ. Βασίλειος Κονδύλης, Ἐπίκ. Καθ. τής Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Παν. Ἀθηνῶν, 8. Ἐντιμ. κ. Θεόδωρος Παπαγεωργίου, Νομικός Σύμβουλος τής Ἱ. Συνόδου τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος.

Παραλλήλως, ή ὡς εἴρηται Ἐπιτροπή ἐξουσιοδοτεῖται νά ἔχει τήν δυνατότητα νά προσκαλεῖ Ἀρχιερεῖς καί ἐπιστήμονες (κληρικούς καί λαϊκούς), οἱ ὅποιοι κατέχουν εἰδικές γνώσεις ἐπί τῶν πρὸς συζήτηση θεμάτων.

Σύμφωνα μέ τήν προαναφερθεῖσα ἀπόφαση τής Ι.Σ.Ι., ὁ καρπός τοῦ διαλόγου τής Ἐπιτροπῆς αὐτῆς μέ τήν Πολιτεία θά ὑποβληθεῖ στήν Ἱεραρχία τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος πρὸς συζήτηση καί λήψη ἀποφάσεων.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος ἀνακοινώνει ὅτι ἐκ τῆς διεξαχθεῖσης τήν Κυριακή 29 Ἰουλίου ἐ.ἐ. διασκοφορίας ὑπέρ τῶν πυροπλήκτων τῆς Ἀττικῆς (Μάτι, Ραφίνα, Κινέτα), σέ ὅλες τίς Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, πλὴν τῶν ὧν ἔχουν ἀπ' εὐθείας δοθεῖ στίς Ἱ. Μητροπόλεις Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καί Ὠρωποῦ, Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς καί Μεγάρων καί Σαλαμίνας, ἔχει συγκεντρωθεῖ τό ποσό τῶν 636.000 εὐρώ, ἐκ τῶν ὁποίων 300.000 εὐρώ ἀποτελοῦν δωρεά τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας.

Ἐν ὄψει τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καί σέ συνεργασία μέ τίς τρεῖς ἐμπεριστατες Ἱ. Μ., ή Ἱ. Σ. ἀποφάσισε νά προσφέρει χρηματικά βοηθήματα σέ 300 πληγεῖσες οἰκογένειες, ἐπιπλέον δέ νά στηρίξει ἄλλες 100 οἰκογένειες δι' ἐπιδόματος ἱκανοῦ νά συμβάλει στό κόστος ἐκδόσεως ἀδείας ἐπισκευῆς ή ἀνοικοδομῆσεως τῶν καταστραφεισῶν οἰκιῶν, κατόπιν μάλιστα

καί συνεννοήσεως μέ άλλους φιλανθρωπικούς καί μί φορείς καί τούς έμπλεκόμενους Δήμους.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀκολούθως ἐνημερώθηκε ἀπό τήν Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς τῆς Νεότητος περί τῶν διεξαχθέντων Πανελληνίων καί Διεθνῶν Συνεδρίων καί Συναντήσεων. Κατόπιν ἐνημερώθηκε ἀπό τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος περί τοῦ διεξαχθέντος ἀπό 18ης ἕως 20ῆς Ὀκτωβρίου ἐ.ἐ., Ζ' Διεθνoῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου γιά τό 1821, ἐνέκρινε τίς προτάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς περί διοργανώσεως Συμποσίων καί ἐκδηλώσεων, ἐνῶ ἐνημερώθηκε γιά Συμπόσια καί ἐκδηλώσεις καί ἀπό τό Γραφεῖο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων. Τέλος, ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μέ τά τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου

Οἱ ἐργασίες τῆς ΔΙΣ τῆς 12.12.2018

Συνῆλθε τήν Τετάρτη 12 Δεκεμβρίου 2018, στή δεύτερη Συνεδρία Της γιά τόν μήνα Δεκέμβριο, ἡ Δ.Ι.Σ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 162ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπό τήν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατά τήν Συνεδρία ἡ Δ.Ι.Σ. ἐνέκρινε τόν Προϋπολογισμό Ἐσόδων καί Ἐξόδων τοῦ οικονομικοῦ ἔτους 2019, τόν ὅποιο ὑπέβαλε ἡ Ἐκκλησιαστική Κεντρική Ὑπηρεσία Οἰκονομικῶν (Ε.Κ.Υ.Ο.). Ἐπίσης ἀσχολήθηκε μέ θέματα Ἰ. Μητροπόλεων, τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, τοῦ Γραφείου Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων, τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα καί ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν.

Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΤΟΜΟΥ 95 (2018)

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Σελ. 4, 68, 148, 222, 276, 356, 420, 532, 612, 692, 804.

ΠΙΝΑΞ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ

Σελ. 5, 149, 533.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον, σελ. 6. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὴν Α.Θ.Π τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον, σελ. 7. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Πρὸς τὸν Πρωθυπουργό γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ κράτους τῶν Σκοπίων, σελ. 8. Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρὸς τὸν Ὑπουργό Παιδείας, Ἑρευνας καὶ Θρησκευμάτων γιὰ τὴν Τροπολογία πού ἀφορᾷ τὸ Πανελλήνιο Ἱερό Ἰδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου, σελ. 71. Τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου, Ἐόρτιον Γράμμα πρὸς τὸν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον, σελ. 213. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον, σελ. 215.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Μήνυμα πρὸς τοὺς μαθητὲς γιὰ τοὺς Τρεῖς Ἱεράρχες, σελ. 9. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Πρὸς τὸ Ἐπιστημονικὸ Συνέδριον γιὰ τὸν Ἅγιον Εὐγένιο τὸν Τραπεζούντιο, σελ. 10. Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Γιὰ τὴν Ἡμέρα τῆς Εὐρώπης (9 Μαΐου), σελ. 277. Τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἡ Φιλανθρωπικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὸ ἔτος 2017, σελ. 357. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Γιὰ τὴν Παγκόσμια Ἡμέρα τοῦ Περιβάλλοντος, σελ. 360.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Περὶ τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων, σελ. 69. Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιὰ τίς πυρκαϊές, σελ. 421.

ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου, σελ. 216. Εἰσήγησις τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδά, Λητῆς καὶ Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, Τό χθές, τό σήμερον καὶ τό αὔριον τοῦ τόπου μας, μία ἐκκλησιαστικοκοινωνικὴ προσέγγιση, σελ. 810. Λόγος Ἐνθρονιστήριος Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἱερωνύμου σελ. 824.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτου κ. Δανιὴλ, Βιβλικός λόγος καί λειτουργική ὑμνογραφία, σελ. 11. Συνοδική Θεία Λειτουργία καί ἱερό Μνημόσυνο γιά τούς Μακεδονομάχους, σελ. 102. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτου κ. Δανιὴλ, Ρήματα Ζωῆς. Ἡ μελέτη καί γνώση τῆς Ἁγίας Γραφῆς, σελ. 162. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτου κ. Δανιὴλ, Ἐπάνοδος στό ἀρχαῖο κάλλος, σελ. 225. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτου κ. Δανιὴλ, Ἡ συμφιλίωσί μας μέ τόν Θεό, σελ. 540. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Μήνυμα πρὸς τό ΙΖ΄ Λειτουργικό Συμπόσιο, σελ. 828. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Διονυσίου, Προσφώνησις στό ΙΖ΄ Λειτουργικό Συμπόσιο, σελ. 829. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμπτου κ. Δανιὴλ, Προσφώνησις στό ΙΖ΄ Λειτουργικό Συμπόσιο, σελ. 831.

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Ἡ Ἑκτακτὴ Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, σελ. 74. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καρυστίας καί Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, Προσφώνησις πρὸς τόν Μακαριώτατον Ἀρχιεπίσκοπον Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον ἐπὶ τῇ ἀπονομῇ τῶν διασήμεων, σελ. 78. Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, Ὁμιλία ἐπὶ τῇ δεκαετεί Ἐπετείῳ, σελ. 82. Βιογραφικόν Σημεῖωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

Μάνης κ. Χρυσοστόμου Παπαθανασίου, σελ. 85. Βιογραφικόν Σημεῖωμα τοῦ Θεοφ. Θεσπιῶν κ. Συμεῶν Βολιώτη, σελ. 86. Βιογραφικόν Σημεῖωμα τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἀνδρούσης κ. Κωνσταντίου Παναγιωτακοπούλου, σελ. 89. Ἑορταστικὴ ἐκδήλωσις γιά τὴ συμπλήρωσις δέκα ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, σελ. 91. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Σεραφεῖμ, Κώδικας Ἐκκλησιαστικῆς Διοικητικῆς Διαδικασίας-Εἰσηγητικὴ Ἐκθεσις, σελ. 94. Ὁ ἐορτασμός τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, σελ. 159. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας, Παξῶν καί Διαποντίων Νήσων κ. Νεκταρίου, Τὴν ἔνσαρκον τοῦ Θεοῦ Λόγου παρουσίαν, λόγῳ, καρδίᾳ καί νῶ, γραφῆ τε καί εἰκόσιν ὁμολογοῦμεν, σελ. 153. Τό Γεῦμα τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, σελ. 159. Τοῦ Ἀρχιμ. Φιλοθέου Θεοχάρη, Τό καύχημα τῆς Ἐκκλησίας, Ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος, σελ. 423. Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν, Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, σελ. 427. Τοῦ Ἀρχιμ. Χρυσοστόμου Κουλουριώτη, Παῦλος, τό σκεῦος τῆς ἐκλογῆς: Παῦλος, τό σκεῦος τοῦ Πνεύματος!, σελ. 430. Συγκρότησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, Συνοδικὴ Περίοδος 162α, σελ. 535. Ἡ Τακτικὴ Σύγκλησις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας (2-5 Ὀκτωβρίου 2018), σελ. 613. Βιογραφικόν Σημεῖωμα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἱερωνύμου Νικολοπούλου, σελ. 618. Προσφώνησις στὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (2.10.2018), ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, σελ. 619.

Ζ΄ Διεθνές Ἐπιστημονικόν Συνέδριον γιά τό 1821, Ἀθήνα 18-20 Ὀκτωβρίου 2018, σελ. 693, Οἱ ἐργασίες τοῦ Ζ΄ Διεθνοῦς Ἐπιστημονικοῦ Συνεδρίου: Οἱ Φιλελεύθεροι θεσμοί τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως, σελ. 695-6. Σμμεῖα τῆς Εἰσρηγίσεως τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Προκοπίου Παυλοπούλου μέ θέμα: Τό Φιλελεύθερο πνεῦμα τῶν Θεσμῶν τοῦ Συντάγματος τῆς Τροιζῆνος τοῦ 1827, στό Ζ΄ Ἐπιστημονικό Συνέδριο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σελ. 698. Χαιρετισμός τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου στό Ζ΄ Διεθνές Ἐπιστημονικό Συνέδριο γιά τό 1821, σελ. 701. Εὐχαριστίες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, σελ. 703.

ΕΚΔΗΜΙΑΙ

Ἡ Ἐκδημία τοῦ Μητροπολίτου Λαρίσης κυροῦ Ἰγνατίου Λάππα, σελ. 440, Ἡ Ἐκδημία τοῦ καθηγητοῦ Εὐαγγέλου Θεοδώρου, σελ. 839.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΝ

Ἡ ἀπόφαση 926/2018 τοῦ ΣτΕ γιά τό μάθημα τῶν Ἱεροσκευτικῶν στό Λύκειο, σελ. 361.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ἡ ἀπόφαση τοῦ ΣτΕ γιά τό Μάθημα των Ἱεροσκευτικῶν, σελ. 280. Τοῦ Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Μάθημα (Ἱεροσκευτικῆς) ταυτότητος ἢ μάθημα (διαἹεροσκευτικοῦ) διαλόγου; σελ. 299. Τοῦ Θεοδώρου Παπαγεωργίου, Κατευθυντήριες γραμμές καί ὑποχρεωτικότητες τοῦ Μαθήματος τῶν Ἱεροσκευτικῶν, σελ. 549. Τοῦ Κωνσταντίνου Παπαγεωργίου, Ἡ Ἀπόφαση τοῦ ΣτΕ γιά τό Κτῆμα Προμπονά, σελ. 841.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ-ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σελ. 39, 108, 172, 242, 309, 379, 444, 570, 624, 705, 856.

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ-ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Σελ. 49, 137, 172, 256, 345, 407, 518, 588, 680, 793, 890.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Σελ. 58, 138, 197, 257, 346, 409, 521, 592, 685, 800, 892.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Σελ. 63, 143, 208, 267, 351, 414, 526, 606, 687.